UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA SOCIALNO DELO

DIPLOMSKA NALOGA

FORMALNA IN NEFORMALNA PSIHOSOCIALNA POMOČ NA ŠRILANKI

PRIMER PREBIVALCEV MALABE EAST

Mentorica: doc. dr. Lea Šugman Bohinc

Nina Marčič

Ljubljana 2012

PODATKI O DIPLOMSKI NALOGI

Ime in priimek: Nina Marčič

Naslov diplomske naloge: Formalna in neformalna psihosocialna pomoč na Šrilanki. Primer prebivalcev Malabe East

Kraj: Ljubljana **Leto:** 2012

Št. strani: 98 **Št. shem:** 1 **Št. prilog:** 4

Št. virov: 46

Mentorica: doc. dr. Lea Šugman Bohinc

Deskriptorji: psihosocialna stiska, formalna pomoč, neformalna pomoč, samopomoč, Šrilanka, budizem, družina, skupnost

Povzetek:
Fakulteta za socialno delo, Univerza v Ljubljani, že nekaj časa sodeluje z Univerzo v Colombu na Šrilanki, kjer pomaga pri vzpostavljanju in razvoju socialnega dela. Ker je bilo velikokrat govora o tem, da na Šrilanki ljudje ne poznajo profesionalnega socialnega dela, sem si postavila vprašanje, ali ga dejansko ni ali ga le ni v takšni obliki, kot ga poznamo mi. V diplomski nalogi sem želela raziskati, kako ljudje poiščejo izhode iz svojih stisk in kakšno je njihovo poznavanje obstoječih možnosti za reševanje le-teh. Raziskala sem formalne in neformalne oblike pomoči, ki so jih ljudje poiskali, ko so se znašli v psihosocialni stiski. Povzela sem tudi, katere oblike pomoči še poznajo in vedo, da bi jih v stiski lahko uporabili, in kakšne so bile ovire, da jih še niso. Raziskala sem tudi njihove potrebe po novih oblikah pomoči, ki jim sedaj še niso na voljo. Raziskava je osredotočena na predmestno območje Malabe East na Šrilanki, zato sem poizvedela še, kakšen socialni sistem v tem območju je prebivalcem že na voljo. Rezultatov zaradi priročnega vzorca ne morem posplošiti na celotno populacijo na Šrilanki.

Thesis title: Formal and informal psychosocial support in Sri Lanka. The case of Malabe East population

Keywords: psychosocial distress, formal support, informal support, self help, Sri Lanka, Buddhism, family, community

Abstract:

The Faculty of Social Work, University of Ljubljana, has been cooperating in establishing and the development of social work with the University of Colombo in Sri Lanka for some time now. Since common knowledge is there is no existence of professional social work in Sri Lanka, a question appears whether there truly is an absence of social work or is there just no social work in the form as we know it. In the thesis I decided to explore the ways people solve their distress and their knowledge of existent forms of help. I researched through the formal and informal forms of support that people turned to when in psychosocial distress. I also summed up other ways of help they know exist and could be used, and obstacles for not using them until this point. I explored their needs for new ways of support that are not yet available to them. The research focuses on a suburban area Malabe East of Sri Lanka, where I made an inquiry about the existent social system already available to the residents. Due to the convenience of the sample I cannot generalize the results obtained to the complete population of Sri Lanka.

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA SOCIALNO DELO

DIPLOMSKA NALOGA

FORMALNA IN NEFORMALNA PSIHOSOCIALNA POMOČ NA ŠRILANKI

PRIMER PREBIVALCEV MALABE EAST

Mentorica: doc. dr. Lea Šugman Bohinc

Nina Marčič

Ljubljana 2012

Svet je kot knjiga in tisti, ki ne potujejo, preberejo le prvo stran.

Saint Augustine

PREDGOVOR

Ob vpisu na Fakulteto za socialno delo si nikakor nisem predstavljala, da se bo med študijem moje življenje zavrtelo za sto osemdeset stopinj in bom pridobila tako veliko zase, da se bom opogumila in odpravila v tujino, še manj pa, da bom svojo diplomsko nalogo posvetila Šrilanki.

Vse se je začelo, ko sem se odpravila na izmenjavo »Erasmus« na Portugalsko, saj je bila to izkušnja, ki mi je za vedno spremenila življenje. Spoznala sem čar bivanja v tujini, v drugačni kulturi in med ljudmi z vseh koncev sveta. Ogromno sem pridobila na svoji osebni rasti, samostojnosti in odprtosti za novo in »drugačno«. Ravno v času izmenjave sem bolje spoznala dekleta, ki so že opravljala prakso na Šrilanki in so me s svojim pripovedovanjem o tej deželi popolnoma prevzele. Za »piko na i« sem spoznala še dve osebi s Šrilanke in ob vsej pozitivni energiji, ki sta jo oddajali, sem se v trenutku odločila: »Tudi jaz si želim na Šrilanko!«

Tudi sama sem želela spoznati, v čem je čar te dežele, seveda pa me je najbolj privlačil nov izziv v tujini. Tako sem po prihodu s Portugalske intenzivno začela iskati možnosti, da se odpravim na Šrilanko in bilo mi je popolnoma vseeno, ali grem sama ali še s kom.

Začela sem razmišljati, kaj me najbolj zanima in hitro se mi je porodila zamisel o tem, da bi morda lahko raziskovala budizem, ki je na Šrilanki prevladujoč, mene pa je zanimal že od nekdaj. Vendar mi je hitro postalo jasno, da je to nedvomno preobsežna in prezapletena tema za diplomsko nalogo, zato sva se z mentorico odločili, da bi lahko raziskovala oblike pomoči, med katerimi so seveda tudi oblike samopomoči in moja prvotna ideja o budizmu. Kot vsak začetek je bil tudi moj kar težak, saj smo se s šrilanškimi kolegicami morale usklajevati preko elektronske pošte vse do mojega prihoda tja. Že pri samem odločanju glede namena raziskave se je pojavilo nekaj kulturnih razlik. Na srečo smo se uskladile in določile jasno temo, ko sem prispela na Univerzo v Colombu na Šrilanki.

V svojo diplomsko nalogo sem vložila res veliko truda in energije, saj je zame bilo vse novo. O Šrilanki sem sicer nekaj že vedela in se pozanimala že prej, najbolj pa sem jo spoznala, ko sem bila tam. A kljub precejšnjemu naporu moram reči, da je bilo več kot samo vredno. To je bila ena najlepših izkušenj v mojem življenju. Spoznala sem nove prijatelje, ki so mi ves čas mojega bivanja na Šrilanki stali ob strani, hkrati pa sem se od ljudi, ki so sodelovali v moji raziskavi, ogromno naučila. Ponovno sem osebnostno zrasla za še eno stopničko in prepričana

sem, da mojih izzivov še ni konec. Seveda pa si ob priložnosti želim tudi nazaj – na Šrilanko, kjer bo za vedno ostal tudi del mene.

Na tem mestu se želim zahvaliti moji mentorici doc. dr. Lei Šugman Bohinc za vodenje in vso strokovno pomoč pri nastajanju diplomske naloge.

Velika zahvala gre sodelavkam z univerze v Colombu na Šrilanki: dr. Subanghi Herath, prof. Ramanie Jayatilake in Dilrukshi Abeysinghe, ki so mi omogočile raziskavo ter pomagale z nasveti in strokovnim vodenjem ob poteku raziskave. Posebna zahvala gre sodelavki Anuli Rathnayake, ki mi je bila vedno v pomoč pri izvajanju intervjujev, me toplo sprejela v svoj dom in brez katere mi raziskave ne bi uspelo opraviti.

Iskrena hvala vsem šrilanškim študentom in asistentom, ki so mi bili v podporo pri raziskavi in v času mojega bivanja na Šrilanki.
Hvala vsem sodelujočim iz območja Malabe East, ki so bili pripravljeni sodelovati ter me sprejeli z odprtimi rokami in gostoljubnostjo.

Zahvala tudi doc. dr. Lilijani Rihter, ki mi je bila vedno pripravljena nuditi strokovno pomoč pri metodoloških vprašanjih.

Veliko zahvalo dolgujem moji družini, ki mi je finančno omogočila študij ter me spodbujala ves čas vse do zaključka.

Iskrena hvala mojemu fantu za vso podporo, potrpežljivost in zaupanje, ki ga ima vame.

Hvala vsem prijateljem, ki so mi stali ob strani ter verjeli vame. Hvala vsem novim prijateljem, ki sem si jih spoznala na Šrilanki in brez katerih moja izkušnja ne bi bila to, kar je.

Hvala vsem, ki so me na kakršenkoli način podprli med študijem in pri nastajanju diplomske naloge.

KAZALO

1 TEORETIČNI UVOD 7
1.1 DRUŽBA NA ŠRILANKI 7
1.1.1 ZNAČILNOSTI DRUŽBE 7
1.1.2 SOCIALNI PROBLEMI, SOCIALNA IN EKONOMSKA POLITIKA 8
1.1.3 SPREMEMBE V DRUŽBI 9
1.2 SOCIALNO DELO NA ŠRILANKI 11
1.2.1 SISTEM SOCIALNEGA SKRBSTVA 11
1.2.2 RELIGIJA IN SPIRITUALNOST V SOCIALNEM DELU 13
1.2.3 POMEN SKUPNOSTI IN SKUPNOSTNO SOCIALNO DELO 14
1.2.3.1 Civilna družba 15
1.2.3.2 Definiranje pojma skupnost 17
1.2.3.3 Razvijanje skupnosti 20
1.2.3.4 Razvoj skupnosti in socialno delo na Šrilanki 22
1.2.4 MEDNARODNO SOCIALNO DELO 24
1.3 NEFORMALNE OBLIKE POMOČI (SAMOPOMOČ) 28
1.3.1 RELIGIJA IN SPIRITUALNOST 28
1.3.1.1 Budizem 29
1.3.2 MEDITACIJA 37
1.3.3 ASTROLOGIJA 39
1.3.4 AJURVEDA 40
1.3.5 DRUŽINA IN VAŠKA SKUPNOST 41
1.3.5.1 Sorodstveni sistem in družina 43
1.3.5.2 Moderna družina na Šrilanki 44
1.3.5.3 Reševanje problemov v družini in rituali 46
1.3.5.4 Družina in vaška skupnost 48
2 PROBLEM 51
2.1 OPIS PROBLEMA 51
2.2 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA 53
3 METODOLOGIJA 54
3.1 VRSTA RAZISKAVE 54
3.2 MERSKI INSTRUMENT IN VIRI PODATKOV 54

3.3 POPULACIJA IN VZORČENJE 55
3.4 ZBIRANJE PODATKOV 55
3.5 OBDELAVA IN ANALIZA PODATKOV 56
4 REZULTATI IN RAZPRAVA 59
4.1 VRSTA STISKE 61
4.2 FORMALNA IN NEFORMALNA PSIHOSOCIALNA POMOČ 64
4.2.1 Formalna pomoč 64
4.2.2 Neformalna pomoč 67
4.3 POZNAVANJE DRUGIH MOŽNIH OBLIK POMOČI IN OVIRE 75
4.3.1 Formalna pomoč 75
4.3.2 Neformalna pomoč 80
4.4 POTREBE PO DRUGIH OBLIKAH POMOČI 83
4.5 POVEZANOST OBLIK POMOČI S STOPNJO IZOBRAZBE IN DOLŽINO BIVANJA V MALABE EAST 84
5 SKLEPI 88
6 PREDLOGI 91
7 LITERATURA IN VIRI 93
8 POVZETEK 96
9 PRILOGE 98

KAZALO SHEM

Shema 1: Prikaz formalne in neformalne pomoči 60

1 TEORETIČNI UVOD

1.1 DRUŽBA NA ŠRILANKI

1.1.1 ZNAČILNOSTI DRUŽBE

Chandraratna (2008: 57) v svoji predstavitvi šrilanške družbe poudarja, da je Šrilanka multietnična in demokratična država, hkrati pa izpostavlja, da je ravno to dejstvo uvod v njeno največjo problematiko. Tri glavne pereče teme šrilanškega naroda so etničnost, demokratično vladanje in narodnost. Pluralne države po svetu običajno ta opis poudarjajo s pridihom ponosa in dosežka v moderni družbi. Četudi v realnosti nobena država nima samo ene narodnosti ali samo ene religije, se to, da država sama sebi pripiše »pluralnost«, jemlje kot dosežek v smislu človekovih vrednot, čeprav gre le za simboličen pomen.

Kulkarni (2004, v Chandraratna 2008) v svoji knjigi o Indiji pravi, da Indija ni le država, temveč je tudi ideja. To lahko drži le, če gre za sprejemanje enotnosti namena. Skupno merilo za merjenje tega sprejetja je skupna strast do le-te »duhovne vezi«, tudi če gre za različne interpretacije različnih skupin, ki so vključene.

Coomaraswamy (v Chandraratna 2008) kritično argumentira, da so na Šrilanki različne sporne trditve o tem, kaj je Šrilanka in zaradi teh razlik se pojavi mnogo več prerekanj. Glavnino sinhalsko-budistične lastnine je izpodbijala manjšina Tamilcev na vzhodu in severu. Obstajajo tudi druge manjšine, ki podajajo zahtevke za svoj delež lastnine. Najbolj neprijetno dejstvo je, da ne gre le za ideje in debate v smislu demokratične tradicije, ampak za odprta prerekanja, ki se pojavljajo tudi v nasilnih oblikah. Ne gre za odprte debate, kjer ne bi bilo prisotne žaljivosti in strahu in redko se doseže kompromis. Multietnična država naj bi bila vodena v duhu ohranjanja različnosti vseh skupin, kar je v bistvu tudi njihova moč.
Šrilanka je razvijajoča se država in socialni problemi običajno prevladajo ravno pri pomanjkanju ekonomskih in socialnih pravic ter pri revščini (Chandraratna, 2008).

1.1.2 SOCIALNI PROBLEMI, SOCIALNA IN EKONOMSKA POLITIKA

Tesna povezanost med socialnimi problemi in socialno politiko je precej realna. V mnogih primerih so socialne politike za »boj proti« tudi povzročile socialne probleme. Obstajata dve poti pojasnjevanja socialnih problemov in ta dihotomija temelji na načinu, kako je zasnovan družbeni red. Teoretiki reda poudarjajo, da je družbeni red stabilna, regulirana entiteta ter da socialni problemi temeljijo na šibkostih posameznikov. Skozi oči teh teoretikov vzroki za socialne probleme tičijo v nepopolni socializaciji, slabi komunikaciji med posamezniki in socialnim sistemom ali v nepopolni organizaciji dogovorov, ustvarjenih za dobro urejeno življenje. Rešitve za te probleme ležijo v posameznikih, družinah, soseskah, ne pa v neenakopravnih socialnih pogojih. Druga razlaga socialnih problemov temelji na pogledu na družbo, ki določa, da je družba večno tekmovanje med skupinami, ki so neenakopravno obravnavane. Socialni problemi so rezultat pogojev, v katerih se ljudje znajdejo brez njihove krivde. Problemi, ki se pojavljajo tudi na Šrilanki, so revščina, pomanjkanje delovnih mest, bolezni zaradi onesnaženega okolja in duševne bolezni zaradi revščine in slabih življenjskih pogojev. Ljudje so žrtve socialnih sil, nad katerimi pa sami nimajo veliko nadzora (Chandraratna, 2003).

V literaturi je velikokrat izpostavljeno, da je socialna politika veja ekonomske politike. Chandraratna (2003) pravi, da je to kar res, saj je to, kar abstrahiramo kot socialno politiko, na voljo v gospodarskih paketih vlade. Socialne ali javne dobrine terjajo denar in iz očitnih razlogov spadajo pod ekonomske zadeve. Kar je običajno videno kot socialna dobrina, zahteva denar in veliko socialnih problemov v družbi je posledica pomanjkanja ekonomskih virov v nekaterih skupinah. Ekonomske, politične in socialne dimenzije so vse bolj prepletene in meje med njimi vse manj razvidne.

Socialna politika je precej širok koncept in vključuje tudi vrednote, kot so socialna pravičnost, socialna blaginja in pravice. Očitno je, da so v trenutnih gospodarskih razmerah na Šrilanki socialne politike bistvene za delovanje prostega trga. Velika vrzel med bogatimi in revnimi ter težave na trgu so obravnavane preko socialne politike. Tu se kaže intimna povezava med ekonomskimi aktivnostmi in socialno politiko (Chandraratna, 2003: 60).

V državi, kot je Šrilanka, je zelo pomembno, da že vnaprej prouči prednosti socialne politike. Zadeve, ki vplivajo na različne skupine, bodisi jeziki, zemlja, razporeditev kapitala, razvoj, poslovni podvigi ali kakšen specifičen dejavnik za posamezno skupino, so zelo pomembne.

Tekmovalnost med skupinami je zelo velika, ko so v igri dobiček, izgubljene priložnosti in opažena diskriminacija. To so težke zadeve, ki jih morajo vlade skrbno pretehtati, ko le-te postanejo element spora med skupnostmi. V družbi, ki ima omejene zaposlitvene možnosti, kjer je dostop do visoke izobrazbe ključnega pomena, bo vedno obstajala razprava o dobičkih in izgubah, ki se pojavljajo v različnih skupnostih. Na Šrilanki je bilo razvidno, da ko so se pojavile spremembe v terciarnem izobraževanju kot rezultat nacionalne politične pobude, je to privedlo do etničnega rivalstva med tamilskimi in sinhalskimi skupnostmi. Za muslimane, ki so imeli le omejen delež v tistem trenutku, mesto v določeni interesni skupini ni bilo ključnega pomena, saj so lahko le malo za izgubili ali pridobili (Chandraratna, 2004: 63).

Glavno vlogo pri socialni ali javni politiki ima država. Čeprav je v sodobnih demokracijah na zahodu veliko razprav in polemik o interesnih skupinah v socialni politiki, je v državah, kot je Šrilanka, vloga, ki jo igra država pri celotnem procesu, bistvenega pomena. Odgovor na vprašanje, kdo ravna z močjo v državah, kot je Šrilanka, je – stranka na oblasti. Način, na katerega deluje predstavnik vlade, je monopol moči in odločanja izvršne oblasti. Opozicija ima omejeno vlogo za večinske stranke v vladi, ki ne omogoča demokratičnih procesov, kot sta dialog in sklepanje kompromisov, da bi omejili količnik moči v rokah izvršne oblasti. Pogost primer na Šrilanki je, da javnost protestira na ulicah proti državni politiki. Protestirajo skozi številke, da opozorijo vlado, ki je na oblasti, da bo osip, zloraba moči in da lahko delujejo v njihovo škodo na volitvah v prihodnosti. Vendar pa je skoraj nemogoče identificirati katerokoli moč, ki je nad stranko (Chandraratna, 2004).

1.1.3 SPREMEMBE V DRUŽBI

Na poti k spreminjanju šrilanške družbe v moderno družbo je Šrilanka precej drugačna od ostalih narodov v regiji. Do sredine prejšnjega stoletja je bilo primerno opisati, da je bila Šrilanka sestavljena predvsem iz več podeželskih in kmečkih vasi. Bogati ljudje iz urbanih območij so imeli dostop do evropske izobrazbe ter so bili v stiku z razvojem izven Šrilanke. Bili so vladajoča skupina. Do sredine stoletja so politične spremembe prinesle tudi nekaj sprememb v političnem vodstvu države in plašč moči se je nekoliko prenesel tudi na srednje razrede, ki prihajajo iz napol urbanih območij. Izboljšave v transportu in trgovini in širitev terciarnega izobraževanja so se prenesli tudi v napol urbana in ruralna območja, poudarek na denarnem gospodarstvu je nekoliko zameglil delitev države na podeželsko in mestno, vendar

pa je glavna moč še vedno ostala v mestnem središču. Revolucija tehnologije in razvoj v gospodarstvu so doprinesli, da so postale meje med središčem in ostalimi območji vedno bolj zabrisane (Chandraratna, 2008: 83–84).

Območje Malabe (East), kjer sem opravljala svojo raziskavo, spada v napol urbano oziroma predmestno območje, v katerega so se preselili ljudje z različnih območij, predvsem pa iz različnih vasi. Velika večina ljudi tega območja spada v srednji sloj.

Chandraratna (2008: 84) pravi, da so rastoče razlike v življenjskih priložnostih skupne vsem državam, ki so ujete v procesu industrijskega razvoja, vendar pa so možnosti za mobilnost navzgor navidezno zmanjšale neenakosti v razvitem svetu. Države v razvoju se ne morejo ujemati z naraščajočimi pričakovanji revnejših razredov za ustvarjanje novih delovnih mest in pospeševanje rasti čez noč. Države, kot je Šrilanka, so slabi načrtovalci za gospodarski razvoj naroda in ne izpolnjujejo skupnih povpraševanj po možnostih iz ambicioznih razredov. Tako je vrzel med bogatimi in revnimi prerasla v nevzdržno raven. Čeprav, vsaj teoretično, je način proizvodnje pod nadzorom države, je stopnja neenakosti vsebovana na račun skupne rasti. Tukaj Chandraratna dodaja, da je v novi kapitalistični ekonomiji več možnosti za zasebno lastništvo produkcijskih sredstev, vendar pa je razvoj bogastva v zasebnem sektorju zelo počasen. Razvita kapitalistična gospodarstva lahko premostijo prepad, ki ustvarja vse večje povpraševanje po delovnih mestih, vendar pa v primeru Šrilanke stopnja skupne rasti ni potlačila vedno večjega povpraševanja po delu.

1.2 SOCIALNO DELO NA ŠRILANKI

Socialno delo kot terciarna disciplina je precej nov pojav v državi. Sklop teorij, vrednot in prakse je tisto, kar spada v kontekst multikulturnosti in socialnega razvoja sodobne Šrilanke. Definicija, identiteta in poklicni status stroke socialnega dela predstavljajo na Šrilanki nekaj unikatnega. Pomembno je izpostaviti, da tudi vplivov religije in spiritualnosti na stroko socialnega dela ne moremo pustiti nekje ob strani (Chandraratna 2008: 89).

Chandraratna (2008: 89) pravi, da ne moremo biti zadovoljni z lahkotno karakterizacijo Šrilanke kot razvijajoče se države v azijski regiji, ampak moramo na zahodno fascinacijo z orientalistiko in ostalimi sorodnimi karakteristikami pogledati tudi s kritične perspektive. Pravi, da bo dober program socialnega dela tisti, ki bo potekal onstran poenostavljenih in romantičnih pogledov na azijsko družbo. Zato je potrebno začeti iskati tip socialnega dela, ki je primeren trenutnemu kontekstu Šrilanke.

Chandraratna (2008: 89) tudi pravi, da morajo kljub različnim smernicam za mednarodne socialnodelovne programe, ki so jim lahko v pomoč, izoblikovati tak sistem in izobraževalni program socialnega dela, ki bo ustrezal njihovi lokalni realnosti.

1.2.1 SISTEM SOCIALNEGA SKRBSTVA

Uprava sistema socialnega skrbstva na Šrilanki je obravnavana kot vidik državnega dodelanega in dobro razvitega sistema javne uprave. Različne storitve socialne službe so kot funkcionalno avtonomne dejavnosti vlade nadzirane s strani neodvisnega oddelka ali organa v okviru zakonsko odgovornega državnega ministra. Šrilanka kot centralistična država ima visoko centraliziran sistem državne uprave, ki se nahaja v glavnem mestu Colombu. Ampak obstaja pa tudi stopnja decentralizacije skozi sistem regionalnih upravnih struktur (lokalna uprava), poznanih kot »kachcheri« sistem, ki državo deli na posamezna okrožja. »Kachcheri« sistem večinoma šteje kot naprava centralne države. Upravna pooblastila so prenesena na vladnega agenta, ki je predstavnik centralne vlade in ima pooblastilo za nadzor vseh vidikov upravljanja v okrožju (Jayasuriya, 2000: 35).

V lokalno upravo ali »kachcheri« sistem spadajo: občinski svet, kamor spada tudi Colombo, mestni svet, kamor spada območje Malabe, in vaški svet (Tressie Leitan, 1979; A. Rathnayake, osebna komunikacija).

Lokalna avtoriteta oz. vladni agent v območju, kjer sem opravljala raziskavo, je administratorka v divizijskem sekretariatu v Malabe (območje Kaduwela), ki je odgovorna za celotno območje Malabe ter Grama Sevaka oz. Grama Niladari, ki je predstavnica določene divizije in odgovorna za območje (divizijo) Malabe East. Obe spadata pod območje Colomba (Colombo District).

Funkcije lokalne avtoritete, ki so določene kot dolžnosti in pooblastila, so precej podobne in v povezavi z občinskim in mestnim svetom. Tako funkcije lokalne avtoritete segajo od vzdrževanja in čiščenja vseh javnih ulic in odprtih prostorov, za katere se je zavezala, da bodo pod okriljem njenega upravljanja, pravilnega vzdrževanja, čistoče v vseh zasebnih ulicah, nadzorovanja in zagotavljanja rasti in razvoja občine do zmanjševanja neprijetnosti. Med njene funkcije sodijo tudi vzpostavitev in vzdrževanje katerekoli komunalne službe, ki je pooblaščena za vzdrževanje v skladu z odlokom in je potrebna za dobro javno počutje in udobje. Njena funkcija je splošna, skrbi za zdravje, dobro počutje in udobje ter za razvoj urejenih sanitarij (Tressie Leitan, 1971).

»Kachcheri« sistem je doživel velike spremembe, ko so razne centralne vladne službe začele s svojo upravo, neodvisno od »kachcheri« sistema na okrožnem nivoju. Regije oddelkov uprave, kot so zdravje ali izobraževalne storitve, pogosto ne sovpadajo s prihodki okrožij in delujejo neodvisno od »kachcheri« sistema (Jayasuriya, 2000).

V sistemu javne uprave so glavne državne socialne službe povezane z izobrazbo, zdravjem, vidiki socialne varnosti, vključno s preskrbo hrane, stanovanja in javnimi storitvami (transportne storitve, vodovodni sistem, pošta in telekomunikacije ter elektrika) odgovornost ustreznih ministrstev. Ti številni socialni servisi so tako funkcionalne kot neodvisne aktivnosti vlade, ki jih nadzoruje samostojni oddelek vlade ali zakonskega organa. Kot generalno pravilo so zakonski organi od časa neodvisnosti Šrilanke bili v glavnem razviti za upravljanje gospodarske službe in javnih storitev (npr. transport) (ibid.).

Slabo razvita socialna skrb oz. osebni socialni servisi so v manjši meri neposredno pod nadzorom vlade, vse bolj pa so vodeni preko prostovoljnih socialnovarstvenih agencij ali nevladnih organizacij. Ti servisi dopolnjujejo vladno vodene socialne službe. Osebni socialni servisi so namenjeni potrebam prikrajšanih in ranljivih skupin (stari, hendikepirani, otroci in

mladi, pomoči potrebne družine, nezaposleni, bolni in poškodovani). Ti servisi so »osebni« v smislu težnje k individualnosti in vključujejo odnos med ponudnikom in prejemnikom storitve (ibid.).
Osebni socialni servisi so najbolj zanemarjeno področje socialnega skrbstva na Šrilanki. Tako na primer na ruralni ravni skoraj popolnoma slonijo na družinskih in sorodstvenih socialnih mrežah, kjer ljudje dobijo podporo in zadovoljijo osebne in skupne potrebe (ibid.).

1.2.2 RELIGIJA IN SPIRITUALNOST V SOCIALNEM DELU

Večina populacije na Šrilanki je budistične ali hinduistične veroizpovedi, zato življenja ljudi ne moremo obravnavati ločeno od verskih, še posebej budističnih vplivov. Dva tisoč petsto let akulturacije k budističnim vrednotam je zaznamovalo tako politiko, kulturo kot tudi celotno družbo na Šrilanki. Oblika učenja »Dhamma«, prenesena iz budizma, uči predvsem, da je v življenju najbolje izbrati srednjo pot brez ekstremov. Budistični nauki imajo vpliv na socialne, politične in ekonomske dimenzije življenja. Moralnost, zapisana v budizmu, vključuje osvoboditev od sebičnosti, pohlepa, sovraštva in prevare. Dhamma prav tako vključuje principe socialnega življenja, ki jih dobra vlada tudi prakticira. Vzrok revščine, potreba po primerni plači, zaposlenosti in enakosti so sporočila iz preteklosti. Vlada na Šrilanki se je skozi stoletja pripela na to kot na princip in tako je socialno življenje naroda prepleteno s to moralnostjo. Dejstvo je, da se država blaginje na Šrilanki ni razvila zaradi razvoja ostalih držav. Pritisk je prihajal predvsem s strani tradicije, ki je prisilila nacionalno državo, da se je spoprijela z budističnimi vrednotami ter jih vpeljala v svojo prakso (Chandraratna, 2003).

V povezavi z budizmom se pogosto zgodi, da se ljudje pri reševanju svojih psihosocialnih stisk zatečejo ravno k religiji in spiritualnosti, tovrstno reševanje težav pa prav tako ni izključeno pri ostalih veroizpovedih. Kot primer lahko navedem duševne stiske, ki so precej pogosta vrsta psihosocialne stiske v družbi. Terapija za duševne stiske, ki jo uporabljajo predvsem v ruralnih okoljih, je tudi tradicionalna medicina, imenovana ajurveda. V raznih oblikah osebnega stresa se ljudje največkrat obrnejo na meditacijo ali rituale, ki so del njihove kulture. Te vrste terapija, ki prihaja z Zahoda, ima veliko podobnosti s prakso meditacije na Vzhodu, ki se prav tako uporablja precej pogosto. Povsod po svetu, kjer posamezniki trpijo zaradi izolacije ali odtujitve, so te relaksacijske metode dobra pot k notranjemu miru in dobremu počutju (Chandraratna, 2008: 93).

Pomembno je izpostaviti, da je sistem verovanja v Budo, ki je povezan s karmo in dharmo, sistem življenja ljudi, ki verujejo. Tako je brezpredmetno, da sisteme verovanja, ki jih ljudje jemljejo za svete poskušamo v socialnem delu racionalizirati. Gre namreč za življenjske rešitve različnih psihosocialnih problemov, ki so sorodni drugim racionalnim rešitvam. Tako je pri socialnem delu z ljudmi vedno potrebno imeti v mislih tudi pomen boga, karme, magije, spiritualnosti ali kakršnegakoli drugega nadnaravnega bitja, ki ga imajo za ljudi, ko se le-ti soočajo s psihosocialnimi stiskami. Pravzaprav je socialno delo tako objektivno kot subjektivno, kar je bistveno za dobro prakso (Chandraratna, 2008: 94).

Pri temi religije se mi zdi pomembno izpostaviti tudi ugotovitve, ki jih v svojem delu navaja študent socialnega dela z univerze v Colombu. Lakruwan (2008) se posveča vzpostavljanju socialnega dela na Šrilanki in pravi, da velikokrat ljudje niti ne čutijo potrebe po določenih socialnih institucijah oz. organizacijah zaradi njihovih socialnih ideologij. Ta ideologija je religija. Religija je pri nekaterih ljudeh še vedno globoko ukoreninjena ter jim narekuje, da zraven templjev ne potrebujejo drugih socialnih institucij za zadovoljevanje svojih potreb. Budizem ima na Šrilanki pomemben vpliv, ki se čuti tako na ekonomskem kot socialnem področju. Ljudje verjamejo, da jih budizem varuje, da je njihov zaščitnik. Glede na ta koncept budizem ljudem pomeni specifično ideologijo. Nekateri ljudje verjamejo, da lahko dobijo vse, kar potrebujejo, skozi religijo (filantropijo, socialne servise, dobrodelno delo, svobodo, zavarovanje). Velikokrat imajo tudi zelo ukoreninjene religijske rituale.

1.2.3 POMEN SKUPNOSTI IN SKUPNOSTNO SOCIALNO DELO

Chandraratna (2008: 107) trdi, da razvoj skupnosti na Šrilanki poglavitno pomeni angažiranje domačinov (civilne družbe) za organizirane akcije v smislu pridobivanja virov za zadovoljitev osnovnih življenjskih potreb. Skozi sodelovanje in trud skupnost dosega moč in glas za pridobitev novih virov.

Midgely (1995, v Chandraratna 2008) pravi, da so najbolj učinkoviti in dolgotrajni razvojni programi prav tisti, ki jih ustvarijo in upravljajo domačini sami.
V obdobju po vojni se je razvoj skupnosti pojavil kot čudovita strategija za socialni razvoj. Šlo je za neke vrste sinergije med civilno družbo in državo, za izboljšanje ekonomskega, socialnega in kulturnega življenja ruralne družbe in tako tudi za razvoj nacionalnih ciljev.

Združeni narodi (UN Report: 1963 v Chandraratna 2008) definirajo razvoj skupnosti kot proces, sestavljen iz več elementov, in sicer iz participacije ljudi, ki se trudijo izboljšati svoje življenje z zaupanjem v svojo lastno iniciativnost, in iz birokracije in ostalih tehničnih in drugih servisov, ki spodbujajo iniciativo, samopomoč in skupno pomoč ter s tem ustvarjajo slednje tudi bolj efektivne (Chandraratna, 2008: 107).

Tukaj se mi zdi pomembno poudariti pomembnost skupnosti, definicijo civilne družbe in skupnosti ter pomen za socialno delo. Sodobni koncepti socialne politike upoštevajo pluralno oziroma mešano blaginjo in pri tem upoštevajo značaj spremenjene družbene pogodbe med državo in civilno družbo ter nova razmerja med osnovnimi nosilci in principi zagotavljanja blaginje, državo, ki temelji na moči, trg na denarju in skupnost (civilna družba), ki temelji na solidarnosti (Tajnšek 2000, v Dragoš 2007: 7).

Po besedah Dragoša (2007) je potreba po skupnostnem obravnavanju socialnih težav dobro razvidna že pri iskanju odgovora na vprašanje, kako okrepiti sposobnost ljudi za aktivno reševanje lastnih problemov, kar bo tudi prispevalo k bolj učinkovitemu zadovoljevanju specifičnih potreb in pričakovanj uporabnikov.

1.2.3.1 Civilna družba

Kot pravi Leskošek (1996, v Dragoš: 2007), je pojem civilna družba v preteklosti povzročal precej znanstvenih polemik o tem, kaj je in kaj ni civilna družba, kdo jo sestavlja in kdo vanjo ne sodi.
Pravi tudi: »Civilna družba je kot entiteta, ki s svojimi značilnostmi predstavlja možnost za iskanje odgovora za reševanje socialnih potreb ljudi in je hkrati referenčni okvir socialnega dela, še zlasti skupnostnega socialnega dela« (Leskošek 1996, v Dragoš 2007).
V nadaljevanju bom povzela interpretacijo civilne družbe, ki se nanaša na tisti del civilne družbe, ki ureja organizacijo socialnega življenja ljudi. Leskošek (1996, v Dragoš 2007) jo s tega vidika razdeli v tri sklope.

Prvi sklop zajema skupnost (družina, sorodniki, prijatelji, sosedje), ki temelji na nadrecipročnih odnosih in jo Kolarič (1998, v Dragoš 2007) poimenuje kot neformalni del

civilne družbe. V tovrstne skupnosti država ne bi smela intervenirati, ampak jim je lahko le v podporo (Rus 1990 v Dragoš, 2007).

Drugi del civilne družbe zajema organizacije ali skupine, ki poskušajo odgovarjati na potrebe ljudi, še zlasti na tiste, ki jih sistem javnih oz. državnih ustanov ne more ali ne želi zadovoljiti. Leskošek (1996, v Dragoš 2007) v ta sklop uvršča zlasti nevladne ali druge neregistrirane skupine, ki sodelujejo prostovoljno ali dobrodelno. Za te skupine je značilna predvsem prostovoljnost, samopomoč, samoorganizacija, samoiniciativnost in delovanje na podlagi skupnega interesa. Te vrste organizacij so običajno le delno formalizirane, odnosi med člani so bolj fleksibilni in zanje ni značilen birokratizem. V ta sklop sodijo društva, skupine za samopomoč, uporabniške organizacije, organizacije religioznega značaja ipd. (Dragoš 2007: 12).

Tretji sklop civilne družbe zajema v osemdesetih letih 20. stoletja »nova« družbena gibanja, ki so tesno povezana z nevladnimi organizacijami. Njihovo povezovanje pomeni večjo družbeno moč in vpliv, kar jim omogoča lažje doseganje svojih ciljev. Skupna značilnost je radikalno poseganje v tradicionalno kulturo in s tem rušenje razmerij občih vzorcev, norm in vrednot (Dragoš 2007: 12).

Leskošek (1996, v Dragoš 2007) meni, da če pogledamo segment civilne družbe, kamor spada organizacija socialnega življenja ljudi, lahko civilno družbo razdelimo v tri sklope, prehod med njimi pa je mogoč in odprt za vse.
Ljudje pogosto enačijo pojem civilne družbe in skupnosti, zato je pomembno razlikovati med tema dvema pojmoma. To izpostavi Rus (1990, v Dragoš 2007), ki skupnost vidi kot skupino ljudi, ki goji vzajemne odnose, ki so pogoj za resnično solidarnost. Prav zaradi solidarnosti civilno družbo opredeli kot tvorbo samoregulativnih socialnih kolektivitet, ki temeljijo na mešanici sodelovanja in tekmovanja ter medsebojne zavisti in vzajemnosti. Solidarne kolektivitete so samo tiste skupine, ki so bile sposobne razviti nadrecipročne odnose. Prav to je razlog, da je solidarnost najbolj zanesljiv kriterij razmejevanja med socialno državo in družbo blaginje, saj nam pove, da socialna država ne sme posegati v tisti del civilne družbe, ki ga tvorijo solidarnostne skupnosti.
Če kot kriterij razločevanja vzamemo socialno integracijo, nam to omogoča širše opredeljevanje civilne družbe. Zato Rus (1990, v Dragoš 2007) uvršča v civilno družbo vse

socialne tvorbe, ki so sposobne razviti samoregulacijo ne glede na to, ali imajo razvite nadrecipročne odnose ali ne. S tega stališča lahko razlikujemo tudi med civilno družbo in družbo blaginje. Namreč, v civilni družbi so samoregulativne skupine ljudi, ki temeljijo na socialni integraciji, v družbo blaginje pa lahko uvrstimo vse skupnosti, v katerih prevladujejo nadrecipročni odnosi.

1.2.3.2 Definiranje pojma skupnost

Interakcije, združevanje in sodelovanje z drugimi je za naše preživetje prav tako poglavitno, kot hrana, zavetje in dom. Po zadovoljitvi primarnih bioloških potreb in potrebe po varnosti se pojavi potreba po združevanju in sodelovanju, kar pomeni medsebojno odvisnost in oblikovanje skupnosti (Martinez-Brawley, 1995 v Dragoš 2007).

Pojem »skupnost« se je uporabljal v različnih kontekstih na različne načine. V bistvu gre za nek miselni konstrukt oz. konceptualni okvir, ki ga nekemu pojavu pripisujejo udeleženci in opazovalci. Pojem »skupnost« prihaja iz latinske besede »communis«, kar pomeni tovarištvo in se navezuje na skupnost odnosov in doživljanja. V srednjeveški latinščini je ta termin pomenil dejansko prijateljstvo ali tovariško združenje. Pojem skupnost se je v tem časovnem obdobju nanašal bolj na kakovost kot vsebino odnosov (Dragoš, 2007: 31).

Martinez-Brawley (1995, v Dragoš 2007) pravi, da obstaja mnogo definicij pojma skupnosti. Nekatere so osnovane na geografskih omejitvah ali socialni mreži, nekatere na ljudeh s skupnimi političnimi, socialnimi ali ekonomskimi interesi. Običajno v družboslovnih razpravah prepoznamo dve obliki razumevanja pojma »skupnosti«.
Prva kategorija je strukturalna v smislu, da pogledi na skupnost izhajajo iz strukturnih značilnosti skupnosti v povezavi s prostorom, njihovo strukturo in njihovo politično identiteto kot entiteto države. Druga kategorija je socialnopsihološka predpostavka, ki izpostavlja pomen skupnega bivanja, identiteto ter odnose v smislu obstajanja in načina povezovanja.
Sodobni teoretiki različno opredeljujejo pojem »skupnost«. Nekateri trdijo, da je pojem možno definirati le s prostorskega vidika, drugi verjamejo, da prostor in lokalnost sploh nista pomembna za vzpostavljanje in vzdrževanje odnosov ter solidarnosti med ljudmi. Tisto, kar je bolj pomembno za skupnost, je delovanje s funkcionalnega vidika, in sicer glede na skupne potrebe, probleme, želje in interese (Dragoš, 2007: 31).

a) Strukturalna perspektiva pojmovanja skupnosti

Če definiramo skupnost iz strukturalne perspektive, jo lahko prepoznamo kot mediatorsko strukturo med posameznikom in državo. Kot poudarja Durkheim (1893–1960), se je država preveč oddaljila od posameznika, da bi lahko uspešno opravljala socializacijsko funkcijo, zato potrebuje vmesne mediatorske enote, ki lahko predstavljajo različne oblike skupnosti. Durkheim skupnost definira kot vez med posameznikom in družbo, ki reprezentira državo, omenjena vez pa oblikuje, socializira in transformira posameznike (Dragoš 2007: 31).

Če torej gledamo na razmerje med skupnostjo in družbo tako enosmerno, lahko iz Durkheimove definicije sklepamo, da je skupnost pripomoček države (družbe), skozi katerega država uveljavlja svojo socializacijsko vlogo. Skupnost lahko tako razumemo kot entiteto, ki izvršuje državno vizijo vključevanja ljudi v družbeno življenje ter s prevzemom kontrolne vloge prikrito poskuša oblikovati posameznike v to, kar od njih pričakuje država. V tem pogledu skupnost ne predstavlja neodvisne enote, s pomočjo katere bi posamezniki lahko imeli vpliv na državo ter tako soustvarjali obojestransko vez in izmenjavo (ibid.).

Vendar pa različni avtorji skupnost pogosto opredeljujejo kot politično entiteto, organizirano kot občino, kraj, regijo. Takšna struktura prinaša mnogo političnih in socialnih funkcij ter tako predstavlja mediacijo med državo in posameznikom. S stališča, da je skupnost posredovalna enota, lahko skupnost analiziramo tudi iz perspektive razmerja moči, ki jo lahko družba (kolektiv) izvaja nad posameznikom (ibid.).

Z vidika strukturnih značilnosti Habermas (1988 v Dragoš 2007) doda, da obstajata dva svetova življenja – prvi je neformalni svet življenja, drugi pa formalni sistem, ki si med seboj nasprotujeta. Neformalni svet temelji na neposrednem povezovanju ljudi, socialna integracija pa poteka preko komunikativne racionalnosti. Drug svet, ki vsebuje formalno sistemsko oz. strukturirano družbeno okolje, administrativni sistem (država) in ekonomski sistem (trg), je formalni sistem.

»Neformalni svet življenja lahko danes označimo s pojmom neformalni del civilne družbe, ki predstavlja skupnost v prvotnem smislu besede s svojimi značilnostmi: pripadnost, kohezivnost, recipročnost, sodelovanje, prijateljstvo, tovarištvo« (Dragoš 2007: 32).

V formalnem delu civilne družbe lahko opazimo, da se kar pogosto pojavlja sistemska logika s svojimi značilnostmi. Mayo (1998 v Dragoš 2007) pojasni, da se pojem skupnost pogosto uporablja v nasprotju s pojmom država, prav tako je skupnostni sektor v nasprotju z državnim. Skozi to perspektivo je skupnost asociirana z majhnimi, relativno neformalnimi

»od spodaj navzgor« oblikami življenja in zagotavljanja storitev, medtem ko so v nasprotju velike, birokratske oblike življenja in zagotavljanje storitev, asociirane z državo oz. javnim sektorjem (Dragoš 2007: 32).

b) Socialnopsihološka perspektiva skupnosti

Socialnopsihološka perspektiva izhaja iz ugotovitev Toenniesa (1887–1957), ki se je posvetil analizi, kako ljudje vplivajo drug na drugega oz. kakšen je način povezovanja ljudi. Ločuje dva temeljna tipa, ki označujeta dihotomijo skupnost – družba. Dragoš (2007: 32) pravi, da sta koncepta »gemenischaft« (skupnost) in »gesellschaft« (družba) zelo pomembna tako za razumevanje razvoje koncepta skupnosti kot za razmišljanje o velikosti skupnosti ter o načinih povezovanja v skupnosti (Dragoš 2007).

Pri »skupnosti« gre za kohezivno, trajno obliko povezovanja, v kateri so vezi osnovane na vzajemnosti, skupni usodi, tesnih medsebojnih odnosih ter obvezah, ki izhajajo iz močne povezanosti in občutka pripadnosti. Na podlagi te predpostavke Toennies razlikuje tri vrste skupnosti: krvne (rod, pleme, narod), prostorske in duhovne. Meni, da je skupnost prevladujoča oblika povezovanja ljudi, ki je v tradicionalni družbi temeljila na patriarhalnem načelu. V »družbi«, ki je značilna za meščansko in tržno naravnano družbo, prevladujejo pogodbeni in konkurenčni odnosi, utemeljeni na pravnem redu in tržni menjavi. V tem modelu stopi v ospredje lastni interes nad občutkom za skupne obveze in dolžnosti ter posledično identifikacija s skupnostjo ni več samoumevna. Prototip »družbe« je osamljen posameznik, izgubljen v anonimnosti velemestne množice (Martinez-Brawley; 1995 v Dragoš 2007).

Do leta 1950 so mnogi avtorji obravnavali podeželski kraj oziroma vas kot »skupnost« (gemeinschaft), medtem ko v mestih (gesellschaft) niso videli značilnosti skupnosti, saj so urbanizem sprejemali kot nekaj, kar uničuje vezljivost in medsebojno vzajemnost.

Na manj ostre meje med tema dvema kategorijama opozori Brawley (1995 v Dragoš: 2007), ki opaža značilen pojav »skupnost v družbi«. Pravi, da v velemestih najdemo pojave nove skupnosti v obliki skupnostih žepov, v katere sodijo različne manjšinske in etnične skupnosti. Interakcija v manjšinskih in etničnih skupnostih je zelo podobna interakcijam ljudi v oblikah, ki jih imenujemo skupnost (vas). Podobno razmerje velja tudi za dihotomijo vas – mesto, ki ga je nadomestil t. i. podeželski kontinuum, v katerem je opazno postopno prehajanje tipičnih značilnosti med obema skrajnima načinoma družbenega življenja v prostoru.

Dragoš (2007: 33) pravi: »Ekonomski in družbeni procesi (deagrarizacija, suburbanizacija, globalizacija, deteritorializacija …) zmanjšujejo razlike med tipičnim vaškim in tipičnim mestnim modelom lokalne skupnosti.«

Clark (1973, v Dragoš 2007) omenjeni socialnopsihološki perspektivi dodaja še pomen psiholoških faktorjev, ki ohranjajo zavest o skupnosti. Pove, da za obstoj skupnosti ni pomemben prostor ali funkcije skupnostim, ampak je pomembno, kako močan je občutek solidarnosti za člane skupnosti (kohezivnost in občutek *»mi-jevstva«*), kakšen pomen ima skupnost za njihovo življenje ter kakšno stopnjo občutka varnosti jim daje. Poudari tudi pomen pripadnosti v skupnosti, saj se vsak član rojeva v skupnost, ki ji pripada.

Skupnost je zagotovo povezana tudi s socialnimi aktivnostmi, ki ljudem omogočajo vsakdanje življenje s funkcijami, kot so: ekonomska, socializacijska, funkcija socialne kontrole, socialna participacija, vzajemna pomoč in podpora. Tako se v skupnosti prepletata dve vrsti mrež:

c) mreža neformalnih odnosov obstaja med ljudmi, ki jih povezujejo sorodstvene vezi, prijateljstvo, prostorska družina, skupni interesi, poklicno delo, dajanje in sprejemanje storitev ali kombinacija vsega omenjenega;
d) mreža formalnih organizacij oz. sistemov, ki omogočajo zadovoljevanje socialnih potreb ljudi na lokalnem nivoju (državni, zasebni, prostovoljni izvajalci) (Dragoš, 2007: 34).

1.2.3.3 Razvijanje skupnosti

Izhodišče za model »razvijanja skupnosti« predstavljajo ugotovitve, da so sodobne skupnosti izpostavljene procesom odtujitve in anomiji, zato se postavljajo vprašanja, kako to premagati in kako povezati ljudi, povečati integracijo in zmožnost skupnega delovanja (Dragoš 2007: 47).

Rapoša Tajnšek (1993 v Dragoš 2007) ugotavlja, da je razvijanje skupnosti tista oblika organiziranja skupnosti, ki temelji na neposrednem povezovanju in aktivnosti prebivalcev neke določene prostorske soseske ali pripadnikov interesne skupnosti, ki izvirajo iz podobne življenjske situacije ali težav. Posameznik lahko v povezovanju z drugimi dobi oporo za

spreminjanje svoje in skupne življenjske sredine, obenem pa ima večja skupina ljudi tudi večji vpliv na odločujoče dejavnike v okolju.

Kahn (1994, v Dragoš 2007: 47) poudarja: »Če hočeš uresničiti svoje interese, moraš imeti moč, zato se morajo ljudje, ki želijo skupaj kaj doseči, povezati in s skupnimi močmi prebijati čez ovire, dokler ne dosežejo želenega cilja.«
Pri tem je potrebno ljudi nemalokrat spodbujati, da se zberejo, opredelijo svoje potrebe in cilje, ustvarijo ustrezno organizacijo ter jo nato uporabljajo kot sredstvo za uspešno samopomoč in vplivanje na druge dejavnike, od katerih je odvisno njihovo reševanje potreb (Rapoša Tajnšek 1993, v Dragoš 2007).

Dominelli (1998, v Dragoš 2007) pravi, da lahko promoviranje sodelovanja v konkretni skupnosti (samopomoč, vzpostavljanje interakcij med člani skupnosti, reševanje problema znotraj skupnosti) v skupnostno akcijo preraste še posebej takrat, ko skupnost s kolektivno borbo želi doseči definirane zahteve skupnosti.

Weil in Gamble (1995, v Dragoš 2007) model razvijanja skupnosti poimenujeta »organiziranje soseske oziroma lokalne skupnosti«. To pomeni, da je fokus delovanja usmerjen le v prostorsko skupnost z glavnim ciljem razvijanja sposobnosti za organiziranje, spreminjanje načrtovanja in razvoja za zagotavljanje večje kakovosti življenja na določenem geografskem območju. Avtorja pravita, da je to mogoče le, če se lokalna skupnost (prebivalci skupnosti, organi skupnosti in zunanji dejavniki) poveže ter razvije skupno vizijo razvoja.

Chandraratna (2008: 108) pravi, da razvijanje skupnosti na Šrilanki pomeni tudi ruralno razvijanje. Razvijanje skupnosti se je namreč pojavilo kot metoda za doseganje boljših življenjskih razmer ljudi v ruralnih okoljih skozi kolektivno akcijo. Ključ takšnega delovanja je v prepoznavanju problema, razvijanju strategije in organiziranju akcije na poti k zastavljenemu cilju. Strategija običajno variira glede na dostopnost virov in številnih prednosti in šibkosti, ki se nanašajo na kolektivno akcijo.
Pravi, da so v ruralnem oz. skupnostnem razvoju v ospredju metode sodelovanja in ne tekmovanja. Na Šrilanki upoštevajo Gandhijeve vrednote in nauke. Tako so nenasilne akcije in ustvarjanje konsenza glavni ključ za organizirano dejavnost. Razvoj ruralne skupnosti prav tako izraža in ščiti realne potrebe in želje ljudi, ki so bili prikrajšani za neko vrsto storitve.

Prav tako storitev ne more biti organizirana zaradi prizadevanj ene same osebe ali dveh ljudi. Vendar, ko se potreba čuti pri mnogih ljudeh, se lahko le-ti zberejo za kolektivno akcijo, ki se lahko izvede s pomočjo ruralne/skupnostne iniciative (ibid.).

Ross (1995, v Chandraratna 2008) razvijanje skupnosti definira kot proces, kjer skupnost identificira svoje potrebe in cilje, razvije samozavest in željo za delo na teh ter razvije kooperativno in sodelovalno ravnanje v skupnosti.
Ključne sestavine razvijanja skupnosti, navezujoč se na številne teoretike, so pomagati običajnim ljudem (Twelvetrees, 2001), okrepiti horizontalne vzorce skupnosti (Warren, 1963), preprečevati sile internacionalnega kapitala (Ife, 1997), predstaviti alternativni koncept v razvoju (Friedman, 1992) (Chandraratna 2008: 109–110).

Razvijanje skupnosti je koncept, ki so ga začeli Združeni narodi po drugi svetovni vojni, da bi pomagale razvijajočim se državam, vendar je bil poudarek bolj na procesu kot na redistribuciji. Šele pred kratkim je uporaba termina »opolnomočenje« poudarila potrebo po redistribuciji virov, kar je postal program razvijanja skupnosti. Zgodnji poskusi razvijanja skupnosti so bili bolj ali manj neefektivni in revni ljudje so se znašli v isti ekonomski situaciji kot pred njimi. Internacionalni donatorji so bolj usmerjeni v procesne cilje, kot so kohezija, participacija, solidarnost in splošno dobro počutje. Vendar niti vlada in niti potrošniki niso dovolj iznajdljivi, da bi generirali moč brez denarja, večina njihovih projektov pa je kratkotrajnih in nepotrebnih (Chandraratna 2008: 110).

1.2.3.4 Razvoj skupnosti in socialno delo na Šrilanki

Socialni delavec bo opazil glavne sestavine v skupnostnem delu, ki so v sozvočju s socialno-delovno dejavnostjo. Gre za proces, ki spodbuja sodelovalne oblike vedenja in praks, ki so označene s skupnostjo. Posameznik postane del razvojnega procesa in s tem spodbuja razvoj skupnih vrednot in simbolov za življenje skupnosti (Chandraratna 2008).
Batten (v Chandraratna 2008) trdi, da se skupnostni delavec ne poskuša odločati namesto ljudi ter jih voditi in prepričati, da bi sprejeli njegove odločitve o tem, kar je zanje dobro. Pravi, da jih pusti, da se odločijo sami zase, na osnovi njihovih potreb, kaj, če sploh so, pripravljeni storiti za njihovo dosego in kako se lahko najbolje organizirajo, načrtujejo in postopajo pri izpeljavi svojega projekta.

Zahodni avtorji pristop razvoja skupnosti poudarjajo kot najbolj učinkovito pot za spodbujanje dobrega počutja. Vsakdanja praksa predlaga omejitve skupnostnega dela v ruralnem območju, kjer imajo malo tehničnega znanja, virov in organizacijskih sposobnosti za izvedbo obsežnih programov. Organiziranje skupnosti za obsežne programe ni lahka naloga, saj imajo ruralne družbe celo v razvijajočih se državah korenite delitve in lojalnosti in le enostavni projekti naj bi bili izpeljani skozi skupnostno akcijo (ibid.).

Chandraratna (2008) pravi, da smo dobro ozaveščeni o intenzivnosti političnega rivalstva na ruralni ravni. Ni nujno, da so ljudje politično ozaveščeni, vendar pa je dejstvo, da je v omejenih virih skupnosti moč politikov zelo velika, saj je to lahko edina pot do zelo potrebnih virov. Predlagane koristi skupnostne akcije, kot so občutek pripadnosti in lastnine, aktivna participacija in večstranski odnosi, so se pri mnogih domačinih porazgubile pod vplivom urbanizacije in globalizacije. Stopnja izkoriščanja lokalnega kmeta je dober primer nezmožnosti organiziranja skupnostno orientiranega sodelovanja med domačini. Vodji skupnosti so privlačne ideje za radikalne ukrepe kot alternative na tržnem gospodarstvu, vendar je v praksi popolnoma drugačna zgodba. Ukrepi skupnostne akcije so populistični in kratkotrajni in ne smemo biti zavedeni, da so socialni ideali lahko doseženi skozi razvoj skupnosti.

Chandraratna (2008) pravi, da so za boj proti revščini potrebne spremembe v socialnem stanju, socialnih institucijah in socialnem vedenju ter običajno v tem vrstnem redu. Napaka internacionalnih in nacionalnih nevladnih organizacij je predvsem v tem, da se osredotočijo predvsem na spremembo socialnega vedenja brez opiranja na ostala dva dejavnika. Tako so rezultati brez izjeme nezadovoljivi. Programi za razvoj skupnosti morajo biti prilagojeni tako, da podpirajo ljudi pri grajenju institucij in prednostih, kot so povečanje možnosti dohodkov ter njihovo ohranjanje. Res je, da revni pokažejo interes predvsem pri materialnih ugodnostih in morda so za to tudi upravičeni. Vendar pa naj bi dobili moralno podporo in pobudo za prevzem odgovornosti za svoje življenje predvsem v skupnosti. Razvijalec in vodja skupnosti je tisti, ki bo ustvaril povezavo med izvori in partnerji, kot so država, nevladne organizacije in podjetja.

Skupnostna iniciativa je nujno potrebno orodje socialnega delavca v svobodnem tržnem gospodarstvu, mnogo bolj kot v času zaprtega ali mešanega gospodarstva. Lokalna gibanja morajo biti občutljiva na vpliv nacionalne in internacionalne sile, ki puščajo posledice v njihovem življenju. Pogost pojav je onesnaževanje okolja, povzročeno s strani državno sponzorirane zasebne dejavnosti. Določenih zadev ne morejo razrešiti skupnostne akcije,

vendar so pa tudi ostale, ki bodo prinesle določene ugodnosti, ki so jih posamezniki nezmožni doseči individualno. Domačini morajo postati upravičenci mednarodne pomoči in obenem imeti zagotovljen prostor za lokalno. Obnova mest, razvoj cest, električne energije itd. bodo prinesle veliko pozitivnih stvari domačinom, če bodo le-ti dovolj ozaveščeni, izobraženi, organizirani in okrepljeni. Naslednje vprašanje, ki se poraja, je, ali bi morala biti skupnostna iniciativa omejena na majhne zadeve, kar so tudi pragmatični premisleki, ki jih mora vodja skupnosti analizirati in preučiti. V današnjem kompleksnem svetu je možno, da bi skupnostna iniciativa res morala biti omejena samo na majhne zadeve, vendar pa ni nobene škode, če pri zadevah večjega obsega razvoj sodeluje tudi z državo. Na Šrilanki obstajajo primeri razvoja velikih hidroelektrarn in energetskih projektov, kjer so skupnostne organizacije poskrbele, da je njihov glas bil slišan ter spremenile potek državnih programov v njihovo korist.

Kottegoda (2004) izpostavlja mreže socialnih odnosov, ki delujejo znotraj sorodstvenih skupin in med njimi, znotraj etničnih skupin in med njimi ter med sosedi. Poudarja, da se v naseljih velikokrat vzpostavijo socialne mreže med sosedi, kar lahko zelo tesno povežem tudi s svojo raziskavo v Malabe East. Kot primer tega navede, da tudi tisti, ki se nedavno preselijo v sosesko, hitro dosežejo nekatere oblike recipročne izmenjave s svojimi sosedi ali člani njihove etnične skupine.

1.2.4 MEDNARODNO SOCIALNO DELO

Šrilanka in ostale azijske države se soočajo z modernizacijo in globalizacijo ter s tem sovpadajočimi hitrimi gospodarskimi in socialnimi spremembami. V preteklega pol stoletja je veliko razvijajočih se narodov v azijski regiji doživelo drastičen politični razvoj in družbene spremembe. Naloga socialnega dela je opazovati socialne trende ter predvidevati in izpolnjevati spreminjajoče se socialne potrebe. Pomembno je reševanje socialnih vprašanj tako iz makro in razvojne perspektive kot tudi ukvarjanje s socialnimi problemi na mikro in medosebni ravni. Socialni razvoj je tako bistven vidik socialnega dela v Aziji (Tan, 2012: 951).

Na tem mestu je pomembno izpostaviti mednarodno socialno delo oziroma mednarodno pomoč, ki deluje tudi na Šrilanki.

Definicija mednarodnega socialnega dela je bila deležna precej debat. V sami definiciji se pojavijo pomembni termini, kot so *mednarodno, globalno in meddržavno*. Healy (2001: 5)

navaja, da globalno pomeni nanašati se ali vključevati celoten svet, medtem ko mednarodno lahko pomeni: med dvema narodoma ali več narodi ali vključevati dva naroda ali več in njihove državljane, vključevati odnose med narodi, imeti člane ali aktivnosti v posamičnih narodih, presegati narodne meje ali zorne kote.
Meddržavno je včasih uporabljeno izmenično z mednarodnim. Ko se razlikuje, ima meddržavno bolj omejen pomen in je uporabljeno za primerjave ali transakcije med posameznimi ali določenim številom narodov (Estes, 1984 v Healy, 2001:5).
Sanders in Pederson (v Healy, 2012) uporabljata občo in široko opredelitev: »Mednarodno socialno delo pomeni socialno varstvo in skrb, ki presega nacionalne in kulturne meje.«

Nanašajoč se na te definicije mednarodno socialno delo ostaja kompleksen koncept, sestavljen iz več komponent. Termin mednarodno socialno delo je uporabljen za sklicevanje na primerjalno socialno pomoč, mednarodno prakso, medkulturno znanje in razumevanje, medvladno delo na socialnem skrbstvu, skrb in akcijo pri globalnih socialnih problemih, kolegialnost med socialnimi delavci po vsem svetu, izmenjavanje poklicnih dejavnosti in splošen pogled na svet (Healy, 2001: 5).

Mednarodno socialno delo zahteva razumevanje teorij in konceptov globalizacije, razvoja in človekovih pravic. Globalizacija, globalni trendi in globalno okolje povzročajo glavne probleme, ki vplivajo na človeško blaginjo. Globalni trendi na kateremkoli področju življenja – gospodarstvo, varnost, zdravje, okolje in kultura – prav tako učinkujejo na socialno delo, prakso socialnega dela ter uporabnike (Healy, 2012).
Hitro razvijajoče se gospodarstvo povzroča tudi družbene spremembe ter vse večje neenakosti med ljudmi. Pojavlja se vse večja vrzel med bogatimi in revnimi in neenakost je predstavljena predvsem v času gospodarske recesije, saj ima gospodarstvo prednost pred socialnim varstvom (Tan, 2012).
Healy (2012) mednarodno socialno delo definira kot večdimenzionalni koncept. Nameni mednarodnega socialnega dela so spodbujanje globalne socialne pravičnosti in človeške blaginje ter zagotoviti ustreznost »številnih lokalnih socialnih del« ali ostalih praks, ki temeljijo na lokalni ravni, z usmerjanjem pozornosti na globalne realnosti, ki vplivajo na lokalne razmere.

Največji problem, s katerim se sooča razvijajoči se svet ter sovpada z gospodarskim razvojem in družbeni spremembami, je nedvomno problem revščine. Ves svet je ozaveščen o njej in veliko posameznih narodov se potoži, da je glavni vzrok večine socialnih problemov, s katerimi se soočajo, ravno revščina. Tudi Šrilanka ni izjema ter spada med te narode (Chandraratna 2008: 385).

Razvojni cilji držav so usmerili svojo pozornost k proizvajanju več mednarodne pomoči revnim državam. V svetu globalizacije, ki zagovarja prosto trgovino, se ugotavlja, da so igralci na svetu na isti startni črti. Da bi revnejše narode dvignili na razumen začetni položaj, je svetovna skupnost skozi svoje številne finančne institucije začela zagotavljati pomoč razvijajočim se narodom (Chandraratna, 2008).

Revščina in nepopolna distribucija bogastva povzroča odtujitve in nezadovoljstvo v revnejših razredih, kar povzroča tako nacionalno kot mednarodno nestabilnost. Zato je pomoč namenjena boj uproti revščini v svetu. Namen pomoči je tudi tako koristoljubje kot altruizem s strani bogatih držav (ibid.).

Izzivi globalne soodvisnosti so naslovljeni na široko paleto mednarodnih organizacij, ki delajo na področju svetovnega socialnega skrbstva. Te organizacije delajo na projektih, kot so načrtovanje in izvajanje za ustvarjanje dohodka, za odpravo revščine, zagotavljanje nujne hrane, oblačil in zdravstvene oskrbe v nujnih situacijah, vodenje izobraževalnih in preventivnih kampanj za zmanjšanje širitve virusa HIV, promoviranje nizkocenovnih osnovnih izobraževalnih modelov, razvijanje standardov za spodbujanje enakopravnih pravic za ženske in boj proti delu otrok skozi določitev standardov in pogajanjem (Healy, 2001: 126).

Nekatere organizacije se ukvarjajo le z mednarodnimi problemi, povezanimi s socialno službo. Druge mednarodne socialne aktivnosti se izvajajo preko domačih organizacij, ki imajo mednarodne povezave in preko mednarodnih organizacij, specializiranih na ostalih področjih, kot je gospodarstvo, zdravje ali kmetijstvo. Glavna skupina teh organizacij so meddržavne agencije sistema Združenih narodov (UN), vladne agencije individualnih držav in privatne ali nevladne organizacije (ibid.).

Večina agencij nima posebne vrste vlog ali funkcij z oznako »socialno delo«, so pa vpletene v razvoj ali socialno-družbeni razvoj, izboljšanje socialnega varstva, spodbujanje standardov za socialno in ekonomsko blaginjo po svetu in sponzorstvo strokovnih izmenjav. Njihovo delo

sovpada s prej omenjeno definicijo mednarodnega socialnega dela in razumevanje funkcij teh organizacij je bistvenega pomena za strokovno ukrepanje v soodvisnem svetu (ibid).

Dve najbolj znani organizaciji na Šrilanki, ki delujeta na mednarodni ravni ter se spopadata predvsem z revščino, sta »Lions klub« in »Rotary klub« (osebna komunikacija z intervjuvanci).

1.3 NEFORMALNE OBLIKE POMOČI (SAMOPOMOČ)

1.3.1 RELIGIJA IN SPIRITUALNOST

Pomembna oblika samopomoči in psihološki dejavnik, ki zaznamuje prebivalce na Šrilanki je religija, še bolj pa duhovnost. Duhovnost in religija imata za nekatere posameznike posebno težo. Pripadnost določeni religiozni organizaciji ali biti član religiozne skupine je vir moči in kraj, kamor se lahko zatečeš, ko potrebuješ čustveno podporo in pomoč pri praktičnih težavah. Zato je lahko religija pomemben vir moči in samopomoči, hkrati pa jo lahko povežemo s socialnim delom, saj je socialno delo tisto, ki išče vire moči v posamezniku in njegovem okolju (Zahl, 2006).

Peale (1999: 186) poudarja tudi veličastno moč vere, ki jo lahko ima ta za naše življenje. Pravi, da izkušnja verovanja in pozitivnega mišljenja vodi k spoznanju, da smo večji od svojih težav. Ne glede na to, kako velike utegnejo biti, nam je na voljo potencialna moč, s katero se jim lahko zoperstavimo in jih premagamo. Potencial je globoka vera.
Peale (1997: 19) pravi: »Ko urite um za vero, se malodušne misli začnejo spreminjati, vse se premika iz območja nemogočega proti domeni mogočega.«

O pomenu budizma, ki ga ima le-ta za prebivalce Šrilanke, sem dobila nekaj informacij že ob prebiranju rezultatov raziskave, ki je potekala med žrtvami cunamija, ki je državo prizadel leta 2004. Lešnik in Urek (2010: 276) navajata, da je bila največkrat omenjena in najbolj cenjena pomoč prebivalcev, in pomoč, ki so jo dobili od vaškega budističnega duhovnika (monka). Verski sistem jim je pomagal, da so se soočili s svojo žalostjo. Ko so zavzemali mesto v templju, kjer so se sestajali v predpisanih intervalih ter obujali spomine, so se počutili povezani tudi kot skupnost.

Pomembno se mi zdi poudariti, da je religija oz. duhovnost osebna stvar posameznika ter se vsak zanjo odloči sam. Dokaz za to sem dobila v času mojega bivanja na Šrilanki, saj sem dobila občutek, da se ljudje med seboj spoštujejo ne glede na vero. Zelo zanimivo pa se mi je zdelo, da ljudje različnih veroizpovedi nekatere praznike celo praznujejo skupaj in obiskujejo ista romarska središča. Tukaj se mi zdi pomembno izpostaviti besede Dalaj Lame (2001), ki pravi, da različne religije prinašajo človeku dobro počutje in srečo na podoben način, kot

obstajajo za različne bolezni različne vrste zdravljenja. Vse religije si prizadevajo po svoje pomagati živim bitjem, da bi se izognili nesreči in našli srečo. Pravi tudi:

»Vsaka vera na svoj način deluje za zmanjšanje človekovega trpljenja in prispeva k svetovni civilizaciji. Ljudi ni potrebno spreobračati v drugo vero. Tako npr. sam ne razmišljam o tem, da bi druge spreobrnil v budizem, niti da bi širil budizem. Raje poskušam misliti na to, kako lahko kot budistični človekoljub prispevam k človeški sreči« (Dalaj Lama, 2001: 12).

Dalaj Lama (2001) pravi tudi, da naši človeški umi, ki so različno prodorni in usmerjeni, potrebujejo različne pristope k miru in sreči. Tako je nekaterim ljudem bolj všeč krščanstvo, drugim budizem. Človeštvo potrebuje vse svetovne religije in če si vse religije zastavijo kot svojo glavno skrb izboljšanje človeštva, lahko zlahka delujejo skupaj v harmoniji za mir na svetu.

Na Šrilanki se vere odprto mešajo, vendar pa je budizem vera, ki ji sledi 70 % populacije (predvsem Sinhalci). Okoli 15 % populacije je hindujcev (predvsem Tamilci), 9 % muslimanov ter okoli 6 % kristjanov (Atkinson et al., 2009).
Ker sem tudi sama opravljala raziskavo v okolju, kjer prevladuje budizem, bom v nadaljevanju izpostavila nekaj pomembnih temeljev budizma, ki tamkajšnjim prebivalcev predstavlja način življenja.

1.3.1.1 Budizem

a) Tradicija na Šrilanki

Budizem igra zelo pomembno vlogo v življenju večine Sinhalcev in prav tako ni izjema območje Malabe East, kjer sem opravljala raziskavo. Opazila sem veliko manjših svetišč, posvečenih Budi, hkrati pa v Malabe East območju delujejo trije templji, ki imajo za tamkajšnje prebivalce pomembno vlogo (Pittugala, Amawatura – meditacijski center in Susilaramaya).
Prebivalci Malabe in ostali Sinhalci zlahka združujejo svojo religijo budizma z verovanji in mnogovrstnimi hinduističnimi božanstvi. Celo glavni budistični templji imajo svetišča posvečena hinduističnim bogovom, kot so Ganesha, Vishnu in Pattini, ki so namenjeni varovanju in uslugam (J. Baker, 1998: 34–35).

Najsvetejši praznik v budizmu je »Wesak Poya« v maju, ko praznujejo rojstvo, razsvetljenje in minevanje Bude. Veliko družin ob tem prazniku izdela papirnate svetilke *(kudu)*, ki jih obesijo pred hišo in ob večerih se običajno pridružijo *peraheri* (religijski procesiji). Drugi najbolj posvečen praznik je Poson Poya v juniju, ob polni luni, ki se spominja prihoda budizma na Šrilanko pred več kot 2000 leti. Tudi na ta dan ljudje izvajajo določene religiozne aktivnosti (ibid.).

V sklop budistične tradicije sodi tudi pogled na smrt. Budizem izhaja iz ideje o neogibni smrti bitij, ki ji sledi njihovo ponovno rojstvo (reinkarnacija). Ponovno rojstvo se zgodi v različnih družbenih stanovih, celo v živalska stanja (Boisselier, 1995: 21). Oblika, v katero bo nekdo ponovno rojen, in stopnja, v katero bo povišan, je odvisna od dejanj, ki jih je oseba storila v prejšnjem življenju (dobra ali slaba), prav tako pa je odvisna od zadnjih misli, ki jih je oseba imela pred smrtjo. Te misli so lahko pod vplivom spominov na pretekla dobra dejanja (J. Baker, 1998: 34–35). Od tod zamisel o plačilu za vrline in napake. Ko telo umre, povzroči »karma«, ki jo štejejo za moralni red, novo rojstvo v dobrih ali slabih razmerah, glede na vrednost dejanj, ki jih je bitje naredilo ali izbralo prej (Boisselier, 1995: 24).

Pomembne tradicionalne ceremonije, ki sledijo smrti posameznika budistične vere, se imenujejo »Dana« (Almsgiving). Tradicionalno potekajo sedmi dan po smrti, tri mesece ter ob prvi obletnici z namenom posredovanja zaslug in pomagati duši umrlega na poti v boljši svet. V ta namen darujejo budističnim duhovnikom različne stvari, kot so hrana: kokos, mleko v prahu, riž s karijem in sladice ter tudi ostale materialne stvari: milo, copati ipd. (J. Baker, 1998: 37).

b) Karma

»Karma je izraz, ki označuje ezoterični pomen vzrokov in posledic, ki sledijo vsakemu dejanju. Karma zaobjema pravzaprav vse, kar počnemo, smo počeli in bomo počeli. Gre za dejanja v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Dejanja, ki jih počnemo danes, določajo našo prihodnost, dejanja, ki smo jih opravili v preteklosti, pa določajo našo sedanjost« (internetni vir 1).

Karma je zakon, da ima vsak vzrok tudi posledico, naša dejanja imajo tudi rezultate. Ta preprost zakon v očeh budizma razloži številne stvari, kot so: neenakost v svetu, zakaj se nekateri rodijo hendikepirani, drugi nadarjeni, zakaj nekateri živijo le kratko življenje. Karma poudarja našo lastno odgovornost za pretekla in sedanja dejanja (internetni vir 2).

Budizem uči, da so naša lastna izkustva posledice naših prejšnjih dejanj in zanje ne iščemo drugih »krivcev« (Nydahl Ole, 2006: 48).

Za svoje probleme in neprijetnosti zelo radi krivimo nekoga ali nekaj, kar je zunaj nas. Teorija karme pravi, da je to povsem nesmiselno. Namesto da kritiziramo druge, moramo svojo pozornost obrniti vase ter prevzeti odgovornost za svojo rast in razvoj, saj smo se zato ponovno rodili (Krystal, 2008: 37).

S takšnim pogledom vplivamo na posledice in ne potrebujemo več tega, da bi za vedno ostali otroci – nesamostojni in izpostavljeni spletu okoliščin (Nydahl Ole., 2006: 48).

Budizem zagovarja, da kdor želi živeti dolgoročno in varno na neomajnih temeljih, se mora držati le zakona vzroka in posledice. To, kar bitja z dejanji telesa, govora in duha zasidrajo v svojo spominsko zavest, zbudi zunanje in notranje pogoje, jih poveže ter tako določa njihovo lastno prihodnost kot tudi prihodnost zunanjega sveta (Nydahl Ole, 2006: 48–49).

Vse to spremeni tudi pogled na trpljenja na tem svetu in pojasnimo lahko mnoge stvari, ki se nam, če mislimo, da obstaja le-to eno življenje, zdijo nepravične. Dokler ne priznamo in uporabljamo zakona vzroka in posledice, določajo pogoje vsakega novega življenja v precejšnji meri dejanja iz prejšnjih življenj. Po smrti odpadejo zaznave s čutili ter pridejo na površje vtisi, ki so se v času življenja shranjevali v duhu. Ti so odločilnega pomena pri štirih rezultatih, ki iz njih nastanejo. Prvič: vtisi določajo, kakšne vrste izkustev imamo v obdobju med prejšnjim in naslednjim telesom. Drugič: vzpostavijo povezavo z bodočimi starši, kar določa dedno zasnovo in usmeritev naslednjega življenja. Tretjič: odločajo o okoliščinah države in socialnega porekla ter na koncu oblikujejo naravnanost, s katero srečujemo svet in soljudi. Četrtič: to vodi h koristnim ali škodljivim dejanjem v bodočem življenju (Nydahl Ole, 2006: 49).

Mnogo ljudi moti, da se največje trpljenje sveta kljub vsem prizadevanjem zahoda koncentrira v državah okrog ekvatorja, vendar pa se jim v Budovem nauku ni treba bati rasistične miselne dediščine. Karma je spremenljiva, je pa tudi trdoživa, saj pogosto ljudem ne pomaga niti selitev v druge države, ker svoje vedenje, ki prinaša trpljenje, vzamejo s seboj. To v današnjem času pogosto opazimo in edina možnost, da karmo spremenimo, je, da se zavestno drugače vedemo (Nydahl Ole, 2006: 50).

Buda svetuje, da če se želimo izogniti lastni nesreči, se moramo izogibati desetim škodljivim dejanjem: ubijanju, kraji, povzročanju spolnega trpljenja, laganju, obrekovanju, nesmiselnemu govoričenju, grobemu žaljivemu govorjenju, grabežljivosti, zlonamernosti, širjenju napačnih

pogledov. To niso zapovedi, ampak se lahko vsak sam odloči, ali želi nositi posledice teh dejanj ali ne (ibid.).

Budovim učencem je znanje o škodljivih dejanjih in njihovih protisredstvih ter meditacijah, ki jih je učil Buda, prineslo notranjo razdaljo in mir duha. Nauki, ki izhajajo iz take naravnanosti, se imenujejo »mala pot«, ki uči, da je vse, kar je pogojeno, minljivo, pa naj so to misli ali občutki znotraj ali pa svetovi in dogodki zunaj. Če tem pojavom ne damo energije, se spet razpustijo. Cilj je osvoboditev samega sebe (Nydahl Ole, 2006: 50, 51).

c) Štiri plemenite resnice

Štiri plemenite resnice so pri različnih budističnih šolah izražene z majhnimi razlikami in se glasijo nekako tako: »Pogojeno življenje je trpljenje. Obstaja razlog za to trpljenje. Obstaja konec trpljenja in obstaja pot, ki vodi k temu koncu« (Nydahl Ole, 2006: 40).

1. Prva plemenita resnica

Budove prve besede so bile: *»Obstaja trpljenje.«* Življenje vključuje bolečino, staranje, bolezen in neizogibno smrt. Prav tako prestajamo psihološko trpljenje, kot je frustracija, osamljenost, strah, zadrega, razočaranje in jeza. To je neovrženo dejstvo, ki ne more biti zanikano. To dejstvo je bolj realistično kot pesimistično, saj je pesimizem pričakovanje, da se bodo stvari slabo iztekle. Namesto tega budizem razlaga, kako se lahko trpljenju izognemo in kako lahko postanemo resnično srečni (internetni vir 2).

Ta Budova prva izjava dejansko vsebuje poleg splošne ugotovitve, da obstajajo v življenju boleče stvari, predvsem zelo veliko možnost. Izjava kaže na brezmejno srečo. Večina ljudi pozabi, da je to, kar izkušamo, pogojeno, da je naše doživljanje odvisno od ravni, na kateri se odvija. Ljudje zagotovo ne potrebujejo Bude, da jim pove, da doživljajo srečne in nesrečne dni. Tovrstna nihanja tudi pri budistih izginejo šele po letih vaje, a skoraj vsi ljudje sami zelo dobro vedo, kako se počutijo. Ljudje potrebujejo Budo šele za tisto, česar ne morejo dojeti sami od sebe. Brez Bude spregledajo brezčasno in nepogojeno raven zavesti, izkustvo duhu lastnega najvišjega veselja, ki vse spozna in je neločljivo od razsvetljenja (Nydahl Ole, 2006: 42).

2. Druga plemenita resnica

Druga plemenita resnica se glasi: *»Trpljenje ima razlog.«* Buda pravi, da je trpljenje obstaja zaradi pohlepa in antipatije. Trpeli bomo, če bomo pričakovali, da bodo ljudje ravnali v

skladu z našimi pričakovanji, če želimo, da nekomu ugajamo, če ne dobimo tistega, kar si želimo. Z drugimi besedami, dobivanje tega, kar si želimo, nam ne prinese resnične sreče (internetni vir 2). Budova izkušnja je bila, da je ta napačna motivacija v samem bistvu izvor nezadovoljstva. Z nenehnim iskanjem zapolnitve v minljivih rečeh spregledamo tisto, kar nam življenje lahko ponudi, če smo bolj pazljivi in duhovno uglašeni. Ker (zaradi nevednosti) ne uporabljamo svojih duhovnih zmožnosti, nas ženejo čustva in razpoloženja, kar nam onemogoča srečo, za katero se tako ženemo (internetni vir 3). Zaradi tako omejenega zornega kota pride do dualističnega pogleda na svet. Ne doživljamo več celote duha in njegove glavne lastnosti doživljamo kot med sabo ločene. Tako prostorsko naravo zaznavanja doživljamo kot »jaz« in doživeto, ki se v tem prostoru pojavi, postane »ti« oziroma »zunanji svet«. Čeprav se vse, kar se pojavi, neprenehoma spreminja in le pogojeno obstaja, velikokrat verjamemo, da so minljivi pojavi resnični in ločeni od tega, ki doživlja. To zmoto s hudimi posledicami Budov nauk imenuje temeljna nevednost (Nydahl Ole, 2006).

V izkustvenih religijah in predvsem v budizmu je vsako bitje odgovorno samo zase. Nista navzoča ne osebni ne moralni pritisk. Ker si vsak želi srečo, se škodljiva dejanja pojavijo bolj zaradi neumnosti in pomanjkanja zrelosti kot pa nizkotnosti. Vendar, ker je karma naravni potek vzroka in posledice, ne pa določena in zapečatena usoda, lahko vzroke, ki še niso dozoreli v kaj motečega, spremenimo. Naučiti se moramo le podaljšati trenutek pred dejanjem tako, da se lahko zavestno odločimo za dejanje, ki ima smisel in preprečuje trpljenje (ibid.).

3. Tretja plemenita resnica

Tretja plemenita resnica govori, da *»Obstaja konec trpljenja«*. Poudarja, da je trpljenje mogoče premagati in da je možno doseči pravo srečo in zadovoljstvo, če smo le sposobni opustiti svoje zavedne ali nezavedne navade (ne bivamo v preteklosti in nimamo iluzij o prihodnosti). Ko naša drža ni več obrambna ali napadalna in ko na življenje reagiramo brez predsodkov in trdno ukoreninjenih pogledov, tedaj um počiva v notranji harmoniji. Navade in stališča, zaradi katerih je bilo življenje videti sovražno ali neustrezno, prenehajo. Postanemo srečni in svobodni. Imamo tudi več energije, da bi pomagali drugim. To pomeni Nirvano (internetni vir 2, 3).

4. Četrta plemenita resnica

Četrta plemenita resnica pravi, da *»Obstaja pot h koncu trpljenja«*. Ta pot je sestavljena iz uporabe brezčasno veljavnih sredstev ter doseže vrhunec z meditacijami, ki izkoristijo in

razvijejo vse lastnosti telesa, govora in duha (Nydahl Ole, 2006). Ta pot vsebuje praktična navodila, ki z vplivanjem na življenje, kakor ga živimo, vpeljuje duhovno osredotočenje. Pravi, da ne moremo nečesa opustiti, dokler tega nismo sposobni storiti z negovanjem svoje duhovne narave. Če je prisotno primerno negovanje, se bo um naravno usmeril v smer Nirvane. Vse, kar pri tem potrebujemo, je modrost in vedenje, da obstaja pot in tudi sredstva, da se ta pot opravi.

"Pot" je razložena kot »plemenita osmeročlena pot«. Simbol "kolesa", ki se ga pogosto rabi v budistični ikonografiji, je opis te osmeročlene poti, v kateri vsak dejavnik podpira in je podprt z vsemi ostalimi dejavniki. Budistična praksa vsebuje naslednje dejavnike negovanja: pravilno razumevanje, pravilen namen, pravilen govor, pravilno delovanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilno pozornost in pravilno zbranost. Njihova "pravilnost" je v tem, da na življenje vplivajo skladno z vrlino, meditacijo in modrostjo, ne pa iz katerihkoli sebičnih namenov. Zato je takšna Pot "pravilna" tako za druge, kakor tudi zase (internetni vir 3).

d) Pet vodil

Pomembno se mi zdi izpostaviti tudi pet vodil, na katera se opira večina ljudi, ki verjame v budizem in so mi jih ljudje, s katerimi sem opravljala intervjuje, večkrat omenili. Pet vodil pomeni pet pravil, ki jim ljudje sledijo v vsakdanjem življenju ter si s tem zagotavljajo srečo in dobro karmo. Nekdo, ki tako živi, naj bi razvil samodisciplino in občutljivost. Pet vodil:

1. Vzdržati se ubijanja živih bitij.
2. Vzdržati se jemanja tistega, kar nam ni dano.
3. Vzdržati se neprimernega vedenja v spolnosti.
4. Vzdržati se osornosti in neresnic v govoru.
5. Vzdržati se uživanja opojnih pijač in drog (internetni vir 5).

e) Srednja pot in budistični pristop v psihoterapiji

Budovi nauki so lahko uporabni tudi v praksi formalnih oblik pomoči. Tako lahko najdemo zelo dobro povezavo in uporabnost budističnega pristopa v psihoterapiji (internetni vir 4).

»Budistična psihoterapija se tako imenuje predvsem zato, ker je zasnovana na Budovem učenju, na razpravah o razvoju čuječnosti in o miselnih ovirah (*Satipatthana Sutta* in *Sabbasava Sutta*), obeh povzetih iz *Majjima Nikaya*, prav tako doktrini o minljivosti in

trpljenju (*Anicca* in *Dukkha*), konceptih ljubečnosti in prijaznosti (*Karuna* in *Metta*) ter faktorjev, ki nastajajo skupaj (*Paticca Samuppada*). To so nekatera od učenj Bude, ki so prišla v poštev za razumevanje duševnih bolnikov in za pomoč bolnikom pri lajšanju trpljenja« (internetni vir 12).

Ljudje, ki iščejo svetovanje, pogosto nihajo med dvema nevzdržnima in nezadovoljivima ekstremoma, na primer biti popolnoma zaposlen ali ne delati ničesar. Dihotomije, ki ljudi ujamejo v past, so lahko doživete, se jih lahko spominjamo ali si jih zamišljamo (internetni vir 4).

Budizem predlaga »srednjo pot« kot način brez teh ekstremov. Omogoča načine, s katerimi porušimo dihotomijo in najdemo bolj učinkovite alternative. Sicer imata budizem in terapija dva različna cilja. Namreč, terapija pomaga ljudem živeti svoje vsakdanje življenje bolj učinkovito in manj boleče. Temeljno vprašanje budizma je, kako ravnati z neizbežnostjo bolezni, starosti, smrti in duševnega trpljenja na splošno. Vendar pa budističen pristop vseeno lahko pripomore v terapiji (internetni vir 4).

Buda je bil zgodovinska osebnost, čigar življenje in učenje je dalo vzpon religiji budizma. Zgodba opisuje osebo, vzgojeno v princa, ki je živel razkošno življenje, zavarovano pred trpljenjem. To življenje je bil njegov prvi ekstrem. Nato je nekega dne srečal bolnega človeka, starega in mrtvega človeka, in se soočil s stanji, ki mu do tedaj še niso bila znana. Ugotovil je, da ga življenje princa ni pripravilo na srečanje z boleznijo, starostjo in smrtjo. Tako je zavrnil vse užitke tega sveta in se privadil na asketsko življenje pokore in meditacije. To je bil njegov drugi ekstrem, ki ga tudi ni pripravil na bolezen, starost in smrt. Nadaljeval je z meditacijo, vendar je spremenil svojo meditativno prakso ter s tem omogočil ustrezen temelj za svoje razsvetljenje. Ugotovil je, da niti pretirano čutno uživanje niti fizična prikrajšanost nista prava načina, zato je predlagal srednjo pot kot nekaj vmesnega (internetni vir 4).

Srednja pot je bila posledično predpisana kot tista prava in tako je lahko ustvarjen prostor brez ekstremov. Pomen srednje poti je »biti v ravnotežju« in ni prisotna le v budizmu, ampak je tudi del zdrave pameti iz naše kulture. Novinar McPhedran (2000: 69) je zapisal: »Ravnotežje je težko vzdrževati. Prevečkrat nanj vplivajo ustaljeni miselni vzorci, premalokrat pa ti ostanejo neopredeljeni« (internetni vir 4).

Avtor navaja, da je pristop srednje poti najbolj uporaben, kadar ljudje nihajo med dvema nevzdržnima ali nezadovoljivima ekstremoma. To je tudi pogost razlog, da ljudje pridejo na terapijo. Avtor navaja nekaj dihotomij, ki ljudi ujamejo v past in so zaradi njih prišli na

svetovanje: zaupanje – nezaupanje; optimizem – pesimizem; pozitivna naravnanost – negativna naravnanost; idealno srečen jaz – depresija; prekomerno razvajanje – samo-sovraštvo; popolnost – nepopolnost; popolna kontrola – brez kontrole; imeti zelo dobre prijatelje – biti brez prijateljev (internetni vir 4).
Včasih ljudje razvijejo način, da kljub razdvojenosti lahko funkcionirajo, ampak ko mine nekaj časa, ta položaj lahko zdrsne proti določenemu ekstremu tako, da postane nevzdržen. V takšnih primerih je lahko kratka pripomba k temu ekstremu dovolj, da naredimo spremembo znotraj srednje poti (internetni vir 4).

Budistična psihoterapija je namenjena vsem, ki si želijo bolje funkcionirati v življenju, s to terapijo lahko pridobijo tudi bolniki z rakom, ki se lahko naučijo meditacije, namenjena je osebam, ki živijo v stresu ali so depresivne, občutijo strah, tesnobo, jezo, imajo različne vrste fobij, čustvene težave ipd. Te vrste terapija je namenjena ljudem, ki želijo izboljšati sposobnost pomnjenja, namenjena je reševanju partnerskih in družinskih problemov, prav tako odvisnikom in vsem, ki si želijo z njo nekaj pridobiti in se z njo kaj naučiti (internetni vir 11).
Ljudje smo različni, zato obstaja več metod v budistični psihoterapiji, ki si jo posameznik lahko izbere sam. Uporabljajo se metode, kot so različne vrste meditacije: meditacija opazovanja telesa, meditacija čuječnosti, meditacija bolečine, meditacija opazovanja dogajanja v mislih, meditacija minljivosti itd. Terapevtska seansa ne poteka le v sobi, ampak tudi zunaj v naravi, na primerni lokaciji, kjer klient lahko izkusi zdravo razmišljanje o naravi sveta. Če je potrebno, se združita tudi budistična in zahodna psihoterapija zato, da lahko klient pridobi čim več od terapije. Metodi v budistični psihoterapiji sta tudi razlaganje teorije minljivosti in teorije trpljenja ter razlaganje pohlepa, sovražnosti in nevednosti. Tudi tukaj se uporablja razlaga štirih plemenitih resnic: 1. trpljenje, 2. vzrok trpljenja, 3. končanje trpljenja, 4. način končanja trpljenja (internetni vir 11).
V budistični psihoterapiji poznamo šest korakov, in sicer: 1. vzpostavljanje odnosa med klientom in terapevtom, 2. opazovanje telesa, 3. opazovanje bolečine, 4. opazovanje misli, 5. psihoanaliza in 6. rehabilitacija (internetni vir 12).

Cilj budističnih naukov je razvoj bitij. Ob številnih mikavnih razvedrilih sodobnega sveta začnemo tam, kjer smo najbolj odprti, nato pa korak za korakom uresničimo celoto naukov. Namreč velika razlika med Budo in vsemi nerazsvetljenimi je v tem, da je Buda svojega duha

osvobodil vseh zmot in navad, ki prinašajo trpljenje in s tem izpolnil pogoje za razsvetljenje. Nerazsvetljena bitja morajo po tej poti le še iti (Nydahl Ole, 2006: 52).

Buda razlaga, da je resnica, ki je temelj vsega, resnica le, če je vedno in povsod enaka. Pravi, da je ni mogoče ustvariti, razširiti ali poškodovati, saj potem ne bi bila dokončna. Po naravi je neločljiva od prostora in prežema vse, kar je in česa ni. Kdor ustvari potrebne pogoje, jo lahko spozna (Nydahl Ole, 2006: 22).

Buda poudarja, da ljudje lahko zavestno usmerjamo svoje življenje. Ljudje si želijo zavestno usmerjati svoje življenje, ko razumejo zakon vzroka in posledice ter želijo pobegniti pred trpljenjem, ali pa takrat, ko imajo nakopičenih dovolj dobrih vtisov, da želijo biti koristni drugim. Vendar spoznanje, da smo lahko za druge le malo koristni, dokler ne obvladamo lastnih občutkov, misli, besed in dejanj, nam pomaga, da se z življenjem spopademo zavestno. Ne glede na razloge, ki nas motivirajo, nam budistična sredstva vlivajo pogum, veselje, dejavno moč, vse koristne vrste ljubezni in zaradi njih se v duhu nenehno poraja vse bogastvo. Rastoče spoznanje, da se vse neprestano spreminja, deluje samo po sebi osvobajajoče (Nydahl Ole, 2006: 17).

Dokončni korak je »razsvetljenje«, popolna uresničitev duha. To pomeni, da se sproščeno, a popolnoma zavestno zadržujemo v *tukaj in zdaj*. To lahkotno stanje, ki v bistvu nastane samo od sebe, se pojavi, ko po osvoboditvi opustimo vse omejene predstave in pojme. Če misli tipa »bodisi – bodisi« izgubijo moč in se pojavi prostor tudi za misli »tako – kot tudi«, zbudimo nove in duhu lastne sposobnosti. Tako smo naenkrat povezani z vsem in prostor, ki nas obdaja, v teh trenutkih ni več nekaj, kar ločuje, temveč je posoda. Ta posoda osmišlja, posreduje in obdaja vse. Po razsvetljenju postane trenutek zaznave mnogokrat jasnejši in zanimivejši kot vse, kar si znamo predstavljati ali kar smo kdaj doživeli (Nydahl Ole, 2006: 18).

1.3.2 MEDITACIJA

Meditacija je srednji steber Budovega nauka in je sredstvo, s pomočjo katerega to, kar smo razumeli in smo se naučili, postane praktično izkustvo.

S pomočjo meditacije si človek, ki meditira, pomaga, da umiri telo in um, da se znebi misli o preteklosti, prihodnosti in vsakdanjem življenju ter pozornost usmeri navznoter (Hall, 2007: 12).

Meditacija služi predvsem miru duha in duševni razbremenitvi. Omogoča nam, da se izognemo močnim občutkom in drugim motnjam. Meditacija meri na to, da duha umirimo in ga držimo na enem mestu. Med nami, ki doživljamo, in doživetji skušamo ustvariti prostor ter spoznati spremenljivost in neresničnost doživetega. Tako vedno v večji meri pridobivamo možnost izbire, ali se bomo žaloiger življenja udeležili ali se jim bomo izognili. Gre za ustvarjanje razdalje v duhu. To varujočo razdaljo do dogodkov po navadi dosežemo s pomočjo usmerjene pozornosti, kot npr. usmerjenosti na dihanje. Zavest usmerimo na tukaj in zdaj. Ko se valovi vtisov v duhu umirijo, nastane osvobajajoč vpogled, da ranljivi jaz v resnici ne obstaja. Tisti, ki lahko taka stanja vzdržuje v meditaciji, bo to polagoma zmogel tudi v vsakdanjem življenju (Nydahl Ole, 2006).

V tem kontekstu se mi zdi pomembno izpostaviti besede, ki jih Peale (1997) poudarja v svojem delu »Živeti vse življenje«. Pravi, da duševni mir ni nekaj tolažilnega, ampak prav nasprotno, je vir mogočne energije. Pove, da ne pomeni bega v sanjski svet, temveč učinkovitejše sodelovanje v realnem svetu. Velika vrednost duševnega mira je v tem, da krepi intelektualno moč, saj je um učinkovit, kadar je hladen in ne živčno vznemirjen. V razgreti duševnosti so namreč čustva tista, ki nadzorujejo presojo in pomemben korak pri doseganju duševnega miru je, da se naučimo nadzorovati čustva.
Meditacija usklajuje vzorce valov leve in desne polovice možganov ter nas vodi v mirno stanje, v katerem lahko slišimo odgovore duše. Pomaga nam razumeti naš lastni um, tako lahko prepoznamo negativno ter ga preobrazimo v pozitivno (internetni vir 6).
Ko um očistimo vsakdanjih skrbi, se lahko posveti notranjosti in v stanju stopnjevanega zavedanja poišče duhovno modrost. Z meditacijo se naučimo živeti za trenutek in rasti skozi izkustvo tega, kar je tukaj in zdaj (Hall, 2007).

Pomembno je omeniti tudi sporočilo Thich Nhat Hanha (2004), ki pravi, da mir ni zunaj nas ter se ga ne išče ali pridobi. Mir je prisoten tukaj in zdaj v nas samih in v vsem, kar delamo in vidimo. Vprašanje je le, ali smo v stiku z njim, Dovolj je že, da živimo pozorno, se usmerimo ter uživamo v vsakem koraku in vsakem dihu. Njegov način je usmerjen na zavestno dihanje – na ozaveščanje vsakega diha – in skozi zavestno dihanje na pozornost ob vsakem dejanju v vsakdanjem življenju. Pravi, da je osnova za srečo pozornost. Osnovni pogoj za srečo je zavedanje o tem, da smo srečni. Enako lahko s pozornostjo in poglobljenim pogledom preoblikujemo naše občutke. Potem, ko občutek prepoznamo, postanemo z njim eno, ga

umirimo in se ga osvobodimo, lahko globlje pogledamo njegove vzroke, ki pogosto temeljijo na napačnem dojemanju. Takoj ko začnemo razumevati vzroke in naravo naših občutkov, se ti začno sami preoblikovati.
Ta postopek je podoben psihoterapiji. Terapevt si skupaj s klientom ogleda naravo bolečine ter pogosto odkrije njene vzroke v načinu klientovega gledanja na stvari, v njegovih prepričanjih o samem sebi, o kulturi in o svetu. Terapevt s klientom te poglede in prepričanja preuči in skupaj ga osvobodita ječe, v kateri se je znašel (Nhat Hanh, 2004).

Zadnje čase je bilo na zahodu narejenih veliko raziskav o učinkih meditacije. Ker raziskave kažejo, da meditacija deluje, jih zdravniki priporočajo pri psihičnih težavah, depresijah, hiperaktivnosti, sindromu pomanjkanja koncentracije, stresih in njihovih posledicah, za spodbujanje imunskega sistema in pri nesocialnem vedenju (internetni vir 7).

1.3.3 ASTROLOGIJA

Astrologija je veda, ki preučuje simbolične vplive in odnose med gibanjem in položaji nebesnih teles ter življenjem na Zemlji. Poskuša pojasnjevati človeške lastnosti in njegovo usodo (internetni vir 8).
Ne moremo mimo dejstva, da so vse stare civilizacije izjemno cenile astrologijo in jo vestno razvijale. Uporabljale so jo predvsem v prognostične namene za gospodarske in politične razmere in dogodke. Tudi mnogi zdravniki so z njeno pomočjo postavljali diagnoze. Preprosti ljudje so se k astrologu zatekali predvsem za praktične stvari, kot so napoved vremena, pravi čas za sejanje ali pobiranje pridelkov ipd. Astrologija se je lepo razvijala na Vzhodu (predvsem v Indiji, na Kitajskem in v Tibetu), saj je bila zelo ugledna veda med učenjaki in med navadnimi ljudmi (Stopar, 2007).
Astrologijo se mi zdi pomembno izpostaviti, saj mnogim prebivalcem Malabe East pomaga kot oblika samopomoči, ima pa tudi precej pomembno vlogo v sami kulturi Šrilanke.

Nekateri ljudje verjamejo, da pozicija planetov nadzoruje življenje posameznika že od trenutka, ko se rodi. Ko se otrok rodi, starši velikokrat gredo k astrologu, ki naredi horoskop zanj. Zelo pomemben je čas otrokovega rojstva, s katerim astrolog natančno določi njegov horoskop in dogodke v otrokovem življenju. V horoskopu ljudje najdejo nasvete za vsak pomemben dogodek in ritual v otrokovem življenju, kot so jed prvega riža, preluknjanje ušes

pri dekletu, ritualno kopanje po prvi menstruaciji in poročna ceremonija. Celo njegovo ime je izbrano na podlagi prevladujočega planeta v njegovem horoskopu. Pri poročni ceremoniji je zelo pomembno, da se potem, ko so previdno preverili že vse njune značilnosti, tudi horoskopa obeh oseb v paru, ki načrtujeta poroko, ujemata (Baker, 1998: 43; Yulman: 1971: 162).
V preteklosti pa tudi danes gredo ljudje, ki verjamejo v astrologijo, s horoskopom k astrologu ob vsakem pomembnem dogodku v svojem življenju. Astrolog jim lahko svetuje – saj naj bi vedel, kaj ima oseba na zalogi in kaj je najbolj primerno storiti. Astrolog lahko uporabi tudi t. i. astralni šarm za pomiritev bolezni ali za predvidevanje bolezni (Yulman, 1971: 162).

Vključevanje verovanj v budizem, zlodeje in astrologijo je lahko razvidno pri nizu ceremonij za starejšo žensko, ki že dlje časa boleha. Z astrologijo večkrat določijo tudi slabo obdobje, ki jih naredi bolj občutljive za zle duhove. V tem obdobju tudi večkrat najdejo vzroke za svoje težave. V povezavi z astrološko napovedjo tako izvajajo tudi različne ceremonije in darovanja, da bi lahko nadomestili nekatere slabe vplive planetov, ko se horoskop neke osebe znajde v slabem obdobju. S ceremonijami naj bi oseba bila manj dovzetna za slabe stvari in moči zlih duhov (Baker, 1998).

1.3.4 AJURVEDA

Med »alternativnimi« zdravljenji je vedno več takih, ki vsaj na videz ustrezajo merilom celostnosti, ki pristopajo človeku kot celostnemu bitju z njegovo telesno ter duhovno dimenzijo in priznavajo tesno povezanost vseh treh dimenzij. Človekovo ravnotežje, harmonija, polnost bivanja so v veliki meri odvisni tudi od tega, kako so te bivanjske dimenzije med seboj povezane. Prav pri vprašanju povezave vseh bivanjskih dimenzij in razsežnosti v skladno celoto prihaja do pomembnih težav, ki botrujejo človekovim stiskam, duševnim motnjam, nevrozam, depresiji pa tudi veliki večini telesnih bolezni. Velika večina bolezni nosi oznako »psihosomatske« – kar pomeni, da bolezen nima samo svojega telesnega izvora, ampak tudi vsaj neko soudeležbo duševnega in duhovnega (Žorž, 2005).
Ajurveda je sestavljena iz besed ayu-življenje in veda-znanje. Prevedemo jo lahko kot znanost o življenju, v kateri je vsak posameznik stvaritev kozmičnih energij in zato enkraten dogodek ter edinstvena osebnost s posebno konstitucijo, ki je naš osebni psihološki izraz. Je poglobljena znanost o življenju, ki zajema celoto bivanja, saj povezuje življenje posameznika

z življenjem vesolja ter celostni sistem zdravljenja v najglobljem smislu. Ajurveda obsega telo, um in duha, ki so v stalnem vzajemnem delovanju ter hkrati v odnosu z drugimi ljudmi in okoljem. Vsi trije sestavljajo entiteto posameznika in s svojim medsebojnim vplivanjem lahko premagajo bolezen. Ajurveda je tradicionalni sistem zdravljenja s koreninami v indijski kulturi. Je več kot zeliščna medicina in je pot k zdravemu in dolgemu življenju, ki dopolnjuje moderno medicino. Ajurveda ima dva glavna namena: obravnava simptome bolezni in pomaga posameznikom pri okrepitvi imunskega sistema. Tudi danes nas uči Dharme pravilnega načina življenja na vseh nivojih ter zajema tako fizično zdravje kot socialne odnose in duhovni razvoj (internetni vir 9, 10).

Ajurveda je znanost, sorodna jogi, ki zdravi tako telo kot um. Tradicionalna joga uporablja ajurvedski jezik in pristop za diagnozo in zdravljenje tako telesnih kot duševnih bolezni. Joga sledi ajurvedskemu pogledu na razumevanje delovanja fiziologije in psihologije. Tudi ajurveda podobno uporabi jogijski pristop za zdravljenje telesa in uma, ki se opira na isto filozofijo delovanja z naravo in metodologijo pospeševanja ravnovesja navzven in navznoter. Ajurveda uporablja tudi jogijske postopke, kot je meditacija. Ta dva sistema si moramo pravzaprav vedno predstavljati skupaj, zlasti za zdravljenje (Grabnar, 2009: 14).

Pri ajurvedi je vse sestavljeno iz petih elementov: zraka, vode, ognja, zemlje in etra. Ajurveda temelji na teoriji o treh glavnih silah, imenovanih doše, ki stojijo tako za zdravjem kot za boleznijo. Konstitucija vsakega posameznika temelji na eni izmed treh vitalnih energij ali doš. To so vata, pita in kapha. Popolno zdravje in dobro počutje dosežemo takrat, ko doše med seboj delujejo usklajeno. Vsaka doša je sestavljena iz dveh od petih elementov, glavnih stanj materije, kjer eno prevladuje nad drugim (Grabnar, 2009; Internetni vir 9).

1.3.5 DRUŽINA IN VAŠKA SKUPNOST

Družina je pomemben in prvi socialni sistem, v katerem otrok živi in ki s svojimi značilnostmi vpliva na osebnost otroka v vseh fazah razvoja. Prvi otrokov svet se konstruira v primarni socializaciji (Čačinovič Vogrinčič, 1998).

Musek (1995: 19) pravi: »Danes najbrž ni pomembnega misleca in najbrž tudi ne razsodnega človeka, ki ne bi priznaval velikanskega pomena, ki ga ima družina za posameznika, za družbo in za duhovno kulturo.«

Družina je temeljni posrednik človekovega obstoja – v biološkem, naravnem svetu, v družbenem svetu ter v svetu duha in kulture. Brez družine človek ne bi mogel biološko obstajati, brez družine tudi ne bi mogla obstajati nobena družba in brez družine se ne bi mogla oblikovati osebnost posameznika v vseh treh svojih razsežnostih: naravni, družbeni in duhovni (Musek, 1995: 19).
Izjemno vlogo družine priznavajo vse družbe in kulture tako danes kot v preteklih obdobjih. Čeprav obstajajo mnoge razlike glede vloge, pojmovanja in tudi sestave družine med različnimi kulturami in v različnih zgodovinskih obdobjih, sta temeljni pomen in vloga družine nekaj univerzalnega. V vseh kulturah in obdobjih se pojavljata družina in družinsko življenje kot družbena norma, kot vrednota in celo kot svetinja. Ni kulture in civilizacije, ki bi nekaj pomenila, pa ne bi imela družine in zakonske zveze za nekaj vzvišenega in svetega. Posvečenost zakonske zveze in družinskih odnosov je univerzalni pojav (Musek, 1995).

Musek (1995) pravi: »Družina je svet, življenje, človeštvo in družba v malem. Je edinstvena celica, kjer se spletajo temeljne vloge človeškega bitja, spolne in generacijske – vloga moškega in ženske, vloga staršev in otrok. Bolj kot kjerkoli drugje se posameznikova osebnost oblikuje v družini – oblikuje prav v vseh tistih razsežnostih, ki smo jih omenjali, biološko, socialno in duhovno.«

Družina je nenadomestljiva in nepogrešljiva. Človek živi družinsko življenje, od kar obstaja. Antropologi, arheologi, sociologi in psihologi se strinjajo, da je družinsko življenje že od samih začetkov nujno za obstoj človeške vrste. Človeštvo se je moralo oprijeti načina življenja, ki omogoča, da bo ena generacija za dolgo vrsto let lahko skrbela za novo generacijo. Edino družinski način življenja, kjer so vloge staršev namenjene prav temu osnovnemu, a dolgoročnemu cilju, je za kaj takega primeren. Že iz biološkega vidika vidimo, da je družina kot relativno trajna oblika sožitja dveh generacij, človekova eksistenčna nujnost (ibid.).
Vemo pa, da družina ni samo biološka struktura, ampak je tudi temelj socialnega življenja in socialnih odnosov – osnovna celica družbe. Na svetu ni družbe, ki ne bi terjala in že predpostavljala družine in družinskega življenja. Vsaka družba pojmuje družino kot samoumevno socialno in moralno normo. To velja za najbolj elementarne družbe in čedalje bolj ugotavljamo, da v nezmanjšani meri tudi za razvite družbe z zelo razvejanimi ter včasih že kar kaotičnimi socialnimi razmerami in institucijami (ibid.).

A kakor človek ni samo biološko in socialno bitje, tudi družina ni samo biološka in socialna skupnost. Je tudi duhovna kategorija. Je vir in okvir posameznikovega duševnega razvoja, njegove duhovne in osebnostne rasti (ibid).

Ljubezen in družinsko življenje bolj kot vse drugo osmišlja naše življenje. Skozi zbliževanje, partnerstvo, družinske odnose in ljubezen človek uresničuje svojo bit, sebe kot osebnost ter kot socialno in duhovno bitje. Osebnostna eksistenca daje pečat človekovi naravi, duhovna eksistenca pa daje pečat človekovi osebnosti. Vrednote in ideali zrcalijo človekovo duhovno razsežnost. V vrednotah se skriva tisto, kar nas vodi v življenju onstran in preko bioloških in socialnih potreb. Prav v družinskem življenju in ljubezni se te vrednote udejanjijo, tu črpajo svoj smisel. Telesno in duhovno partnerstvo omogoča družini izpolnitev njene naloge biti družba, človeštvo in svet v malem (Musek, 1995: 20).

Kot pravi Musek (1995), ima družina zelo pomembno vlogo v vseh kulturah, pri tem tudi družba in kultura na Šrilanki nista izjemi. Vloga partnerstva, poroke, družine in družinskega življenja je izrazito poudarjena, še posebej, ko se njeni člani znajdejo v stiski. Družina je pomemben vir moči posameznih družinskih članov. Družinski člani so tisti, ki so običajno prva podpora ob psihosocialnih težavah in otroci so tisti, ki skrbijo za svoje starše, ko se ti postarajo.
Prav zaradi tega družino in družinski sistem v tem poglavju izpostavljam kot pomembno obliko neformalne pomoči oz. samopomoči.

1.3.5.1 Sorodstveni sistem in družina

Na Šrilanki članstvo v gospodinjstvu temelji predvsem na odnosih v sorodstvu ali svaštvu. Koncept, kdo »pripada« gospodinjstvu, je precej ozka definicija termina v sinhalskem jeziku: *pavula* ali družina. Široka definicija družine, razumljena s strani treh etničnih skupin, lahko vključuje široko paleto sorodstvenih in svatovskih odnosov. Sinhalci in Tamilci definirajo, da je posameznik lahko član vsaj dveh sorodstvenih skupin – po očetovi in materini strani (Kottegoda, 2004: 28).

Že iz zgodovine velja, da se pravo družinsko življenje posameznika začne z njegovo poroko, na kateri temelji nadaljevanje družinskega sistema. Poroka je običajno regulirana glede na

določene družinske tradicije, ki so jo uporabljali že v zgodovini ter ima določene zametke tudi v Indiji (Ellawala, 1969).

Generalno gledano je starševska odobritev za poroke iskana in dana znotraj sorodstvenih mrež, če ne znotraj etničnih skupin. Tradicionalno se zdi, da ni nobenih ugovorov glede porok posameznikov znotraj določene soseske ali vasi, kjer bi prevladovala kastna endogamija. Kastno endogamijo (*variga*) ponavadi preverijo starši ali starejši iz sorodstvene skupine. Še vedno pa poroke na Šrilanki niso tako toge kot na primer v Indiji. Prav tako so ekonomske zadeve prevzele prednost pred kastno »čistostjo«, še posebej v zadnjih letih. Glede na etnični konflikt, ki je dominiral politično in socialno okolje v zadnjih desetletjih na Šrilanki, je zdaj etničnost tista, ki se pojavlja kot pomembnejši faktor pri iskanju socialno »primernega« zakonskega partnerja (Kottegoda, 2004: 28; Leach, 1961).

Še vedno so poroke v sinhalski družbi bolj patri-lokalne, kar pomeni, da nevesta zapusti svoje območje ali pa gre živet v območje, od koder prihaja njen mož. Vsaj v nedavni preteklosti je na Šrilanki bila še vedno pogostejša dogovorjena poroka, kot da se dva spoznata, zaljubita in sama odločita za poroko. Pri poroki veliko štejejo religija, kasta, izobrazba in poklic; včasih omenjajo celo plačo, lastnino in prihranke na banki. Seveda je pri ujemanju pomemben tudi horoskop (Baker, 1998: 83).

1.3.5.2 Moderna družina na Šrilanki

Družinski sistem na Šrilanki je še vedno razširjena družina, tudi če njeni člani morda ne živijo v istem gospodinjstvu. Razširjena družina je običajno najbližja pomoč novi družini pri skrbi za otroka in pri ostalih nujnih primerih, pogosto pa se zgodi, da starš, če je samski, trajno ostane skupaj z zakonsko družino (Chandraratna, 2008).

Pomembno je izpostaviti, da je kljub temu da so se številni elementi družinskega sistema spremenili, družina še vedno glavna socialna skupina v šrilanški družbi. Družina ima še vedno osrednjo vlogo v življenju posameznika. Tokovi urbanizacije in konkurenčna ekonomija so zmanjšali nekatere emocionalne povezave, vendar so le-te nepomembne v sorazmerju s poudarjanjem pomena družine s strani mnogih šrilančanov. Tudi solidarnost razširjene skupine je faktor, ki ga je potrebno všteti v socialne interakcije in pomembne aspekte družinskega življenja. Pomen družine, prestiž in povezave s sorodniki so pomembni faktorji tudi v moderni dobi (ibid.).

Nova ekonomija je povzročila veliko invazij v socialne institucije Šrilanke in institucija poroke je doživela veliko drobljivost v njenih vlogah in odgovornostih. Še vedno je šrilanška družina najpomembnejša enota v družbi. Osnovna strukturna enota v sinhalskem družinskem sistemu je nuklearna skupina. Je glavna enota za potrošnjo in proizvodnjo. Odstopanja od nuklearnega principa se pojavijo le, ko stari starši preživijo svojo upokojitev z otroci, ali ko na novo poročeni otroci začasno bivajo pri starših, preden se osamosvojijo in preselijo na svoje (ibid.).

Družina je prav tako pomemben sistem socialnega skrbstva. Chandraratna (2008) pravi, da če socialni delavci vidimo blaginjo kot kanal lastnega interesa ali kot mehanizem za moralno regeneracijo, je družina pravi začetek. Ne smemo pozabiti, da je lahko tako v preteklosti kot tudi danes družina tudi zatirajoč dejavnik za nekatere posameznike. V vseh kulturah skozi človeško zgodovino so se družine pridruževale klanom in plemenom, da bi skrbeli drug za drugega. To sodelovanje je imelo dva cilja oz. dve nalogi, preživetje in skrb. Družina se velikokrat mora prilagoditi obstoječi ekonomski situaciji, zato se to, kako so te naloge dosežene, razlikuje tudi od enega ekonomskega dogovora do drugega. Družina je tudi razvoj seksualne orientacije in prav tako se definicije vlog in razlik med spoloma formirajo ravno v družini. Oskrbujoča vloga družine ima ogromen pomen, ko trg in država spremenita svojo vlogo. Ker pa je družina glavna pri vlogi za skrb, je ravnovesje med odvisnostjo in samozadostnostjo najbolj ranljivo. Chandraratna (2008) pravi, da nas z vidika socialnega dela zanima, kako lahko tudi država in ostale socialne institucije poskrbijo za podporo in prevzamejo odgovornost za skrb.

Ostali pritiski, ki prežijo na moderno družino, so spreminjajoče se socialne in ekonomske okoliščine. Urbanizirana družina je večinoma družina z enim otrokom ali dvema, veliko družin iz ruralnega okolja je postalo enostarševskih predvsem zaradi velikega števila žensk, ki iščejo zaposlitev (npr. kot hišne pomočnice) tudi izven države. Večja participacija žensk v delovni sili vedno bolj postaja vzorec v šrilanški urbanizirani družini. To, da ženska ostane doma, da skrbi za druge, je v današnjem času bolj izjema kot pravilo, čeprav je v ruralnih okoljih to še vedno pogosto. Tako je tudi vprašanje varnosti otrok velik problem v državi. Podaljšano izobraževanje otroke obdrži odvisne od svojih staršev, še posebej v družinah iz ruralnih območij. Otroško varstvo za otroke zaposlenih staršev je na veliko območjih ljudem

nedostopno. Dnevno varstvo za otroke je dostopno le na nekaterih lokacijah, vendar niti tem ljudje ne zaupajo preveč (Chandraratna, 2008).

Trenutni trend na Šrilanki je, da poročena ženska išče zaposlitev. Še vedno pa je vloga negovalke predvsem ženska. Velikokrat se tako pojavi dvojno breme za ženske, kot za prejemnice dohodka in hkrati negovalke. Tudi dejstvo, da je staranje prebivalstva v porastu, postavlja pritisk na sodobne družine. Včasih se zaradi naraščajočega stroška in odvisnosti pojavljajo napetosti v osebnih odnosih v družini. Tukaj bo breme ponovno na ženskah, saj je njihovo plačano delo še vedno videno kot sekundarno v primerjavi z moškim ter bo velikokrat razlagano kot neobčutljivost za njihovo primarno negovalno vlogo matere. Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer je v letu 1991 poročala, da povprečno ženska negovalka porabi šestnajst let svojega življenja za skrb za otroke in okrog sedemnajst let za podporo svojim staršem. Ob tem moramo upoštevati, da ni tako kot v razvitih državah, dovolj institucionalnih nastanitev v državi ter da tudi če želijo biti neodvisni, se morajo starejši soočiti s problemom, da živijo s svojimi otroci, tudi če jim dogovor ni všeč. Skrb za starejše starše bo pomemben vzorec v življenju mnogih žensk (Chandraratna, 2008: 75–76).

1.3.5.3 Reševanje problemov v družini in rituali

Kottegoda (2004: 30) izpostavlja, da preživetje gospodinjstev temelji na virih, kot so dohodek v denarju ali naravi, javne in privatne podporne mreže ter razpoložljivost prostora in spretnosti za družinska podjetja. Prav tako temelji na odnosih med spoloma in na socialnih odnosih med moškim in žensko, saj so preko njiju viri porazdeljeni med ostale družinske člane. Kot je bilo izpostavljeno že prej, so v patriarhalnih družbah ženske videne predvsem kot žene in matere. To v bistvu tudi nadzoruje njihov dostop do virov v javnih in privatnih sferah družbe.

V situacijah hitrih ekonomskih in socialnih sprememb v širši družbi se pojavijo napetosti v družini in prav tako pri vzorcu delitve spolov. Literatura, ki govori o preživitvenih strategijah gospodinjstev, pogosto obravnava pomembna vprašanja, kot da gospodinjstva delujejo kot samostojne enote, ki soglasno določijo najboljši potek dejavnosti, ko se soočajo z revščino in pomanjkanjem (Kottegoda, 2004: 30).

Pri tem, kako se družine soočajo s skupnimi problemi ali problemi svojih družinskih članov, je pomembno upoštevati tudi njihove socialne karakteristike oz. socialno-kulturni kontekst. Socialni razred ali kulturno-etnično ozadje družine lahko v veliki meri določa način, kako se bodo družine soočale s problemi. V paternalističnih kulturah npr. bo morda oče odločal o vseh pomembnih odločitvah in preostanek družine mu bo moral slediti. Socialni razred je dodal novo pomembnost k reševanju problemov v družini. Sociologi so izpostavili probleme brezposelnosti, urbanega razpada, zločina in družbenih sprememb. Ti problemi so seveda vedno bili dominantni v družinah nižjega razreda (Vuchinich, 1999: 53).

Straus (1968 v Vuchinich, 1999) predlaga, da so nekateri izmed teh problemov povezani s sposobnostjo družine, kako se sooča z neobičajnimi in problematičnimi situacijami ter s hitro spreminjajočo se urbano industrijsko družbo. Strauss tudi predvideva, da bodo družine iz delavskega razreda imele manj sposobnosti za učinkovito reševanje problemov, kot družine iz srednjega sloja. Izpostavil je, da se ta razlika pojavi zaradi bolj odprte komunikacije pri družinah srednjega sloja. Podobne ugotovitve o razlikah med razredi so že bile prikazane v socialno-lingvističnih študijah (Bernstein, 1960, 1961). Ideja je bila, da če člani družine ne komunicirajo drug z drugim odprto in učinkovito, ne bodo sposobni dobrega reševanja problemov. Straus je tako potrdil svoje hipoteze (Vuchinich, 1999: 53).

Če je Straus imel prav, je potencialni korak za preventivo ali zmanjševanje težav, povezanih s socialnim razredom, odprt: izboljšanje reševanja problemov v družinah nižjega sloja. Glede na to teorijo so revni ljudje revni zaradi tistega dela, kjer so sprejeli slabe odločitve. Straus je povezal socialni razred, reševanje problemov in socialne probleme (Vuchinich, 1999).

Tudi Parsons (1951, v Vuchinich 1999) izpostavlja, da ne gre zanemariti pomembnih povezav in vplivov med družino in gospodarskim razvojem. Na prednost družinske odgovornosti in vrednot v tradicionalnih družbah se je gledalo kot na zavirajoč dejavnik v modernem gospodarskem razvoju (Straus, 1972; Tallman 1980, v Vuchinich 1999).

Tako kot izpostavljajo avtorji, sem tudi sama našla veliko povezav med socialnimi razredi družine ter njihovim soočanjem s problemi, prav tako pa tudi z ekonomskim stanjem.

Weick (1971 v Vuchinich 1999) poudarja pomen ritualov pri reševanju problemov v družini. Izpostavlja, da so ključni elementi reševanja problemov v družini organizirani zaradi ritualov. Rituali priskrbijo lokacijo za reševanje problemov v družinskem ekosistemu in določijo strukturo za družinske interakcije, ki se pojavljajo v tistem času. Z rituali so pogosto mišljeni

religijski in kulturni rituali – kot ceremonije, ki pogosto zbudijo podobe togih vzorcev vedenja s posebnimi, simboličnimi značilnostmi. Elementi ritualne organizacije so vpleteni v precej širok spekter človeškega in še posebej družinskega vedenja.
Glavni razlog, ki izpostavlja pomen ritualov v družinskem kontekstu, je, da morajo biti simbolične konstrukcije, kot so socialne skupine (npr. družine), aktivno vzdrževane z namenom, da preživijo. Človeški obstoj je napolnjen s priložnostmi za odklone in naključno vedenje. Ko je družbeni red enkrat ustvarjen skozi skupine in ostale mehanizme, je potrebno nadaljevati, da se ohranijo simbolične strukture in lojalna participacija članov. V osnovi je to, kar počnejo, ritual. Rituali organizirajo vedenje članov in zagotavljajo običajne, razporejene čustvene izkušnje, ki ponovno potrdijo vrednost skupine za njene člane. Tudi ko se član, v mojem primeru templja ali cerkve, udeleži rituala, je namen tega zagotoviti vrednost cerkve oz. templja ter zavezo člana do nje oz. njega (Durkheim, 1926). Podobne so tudi ritualne značilnosti pri reševanju problemov v družini, ki potrjujejo vrednost družine (Vuchinich, 1999).
Vuchinich (1999) pravi, da vse družine ne uporabljajo ritualov pri reševanju problemov in zagotovo nekatere družine nikoli ne rešijo problemov. Vendar pa kljub vsemu mnogo družin uporablja ritualne elemente pri reševanju problemov. Rituali družinske člane opremijo z priložnostmi, da se med seboj še bolj povežejo.

Če povzamemo, avtorji poudarjajo, da so družinski problemi socialni konstrukti, saj vsak posameznik drugače definira, kaj je problem. Kot drugo morajo družinske rešitve problemov sovpadati in biti prilagojene družinskemu sistemu ter kot tretje družinski rituali strukturirajo pojav in rešitev k družinskim problemom (Vuchinich, 1999: 129).

1.3.5.4 Družina in vaška skupnost

Zelo pomembno je izpostaviti vključenost družine v socialno okolje, ki prispeva tudi k socialni moči družine. Ko družina postane del skupnosti, lahko izkoristi vire svoje življenjske mreže ter izoblikuje pomembne odnose tudi izven družinskega sistema (Čačinovič Vogrinčič, 2008).

Čačinovič Vogrinčič (2008: 70) v svojem delu »Socialno delo z družino« izpostavlja pomembno definicijo skupnosti: »Skupnost je konceptualizirana kot socialna mreža

pomembnih odnosov, ki jih zaznamujejo razumevanje, pristnost, povezanost, skupni pomeni, pripadnost, zaveza. Je pomembna socialna mreža, v kateri teče pomembna, kontinuirana interakcija z ljudmi, s katerimi posameznik doživi občutek skupnosti, z ljudmi, s katerimi je posameznik sam svoj. To je skupina, v kateri občutimo pripadnost, ljubljenost, varnost. Skupnost daje kontekst za podporo in opogumljanje (Balkan 1966) in vključuje stvari, kot so udeleženost v skupini, sodelovanje, navezanost in povezanost (Hegelson, 1994).«
Ta definicija definira skupnost kot pomemben prostor pripadnosti in varnosti. Oba avtorja želita poudariti skupnost kot vir moči, družino in stroko socialnega dela pa napotiti k uporabi teh virov. Povezanosti ali nepovezanosti družine s skupnostjo, njene vključenosti ali izključenosti ne smemo prezreti v procesu reševanja stisk dragocenega dela družinske resničnosti (Čačinovič Vogrinčič, 2008: 70).

Kot je že omenjeno v poglavju o skupnosti, Chandraratna (2008) podarja, da ima skupnost velik pomen pri pridobivanju virov za zadovoljitev osnovnih življenjskih potreb članov, ki ji pripadajo. Sodelovanje v skupnosti lahko omogoča izboljšanje življenja in lastne iniciative sodelujočih. Vključevanje v skupnost lahko tako pomeni pomembno obliko samopomoči oziroma skupne pomoči. Delovanje skupnosti temelji predvsem na sodelovanju in solidarnosti in najpogosteje pomembno obliko skupnosti predstavljajo družina, sorodniki, prijatelji in sosedje.
Pomembne značilnosti skupnosti so tudi organizacija v neformalnem sektorju ter razvoj socialnih mrež vzajemne izmenjave kot sistem medsebojne pomoči (Silva, Athukorala, 1991: 8).
Tan (2012) pravi, da se azijske kulture večinoma zanašajo na tradicionalne sisteme socialne podpore, zagotovljene s strani skupnosti in družine. Prav tako je tudi azijsko socialno delo fokusirano predvsem na skupnosti.

Chandraratna (2008) pravi, da na Šrilanki razvijanje skupnosti pravzaprav pomeni ruralno razvijanje. Tudi Tan (2012) poudarja, da je podeželski razvoj skupnosti v Aziji izrednega pomena, saj vrzel med ruralnim in urbanim velikokrat prinese slabosti podeželski družbi pri dostopnosti virov in zagotavljanju socialnih storitev. Zato izpostavlja, da bi tudi socialno delo moralo oblikovati bolj učinkovito partnerstvo s civilno družbo, samopomočjo in ostalimi osnovnimi ravnmi delovanja. Sodelovanje s podjetji, multinacionalkami in vlado, za

mobilizacijo virov, je strategija za odzivanje na socialne probleme in skupnostna vprašanja (Tan, 2007 v Tan, 2012).

Tönnies (1999 v Bahovec, 2005) pravi, da je osnovna raven skupnostne družbenosti družinsko življenje. Skupnost krvi se zaradi skupnega bivanja z drugimi ljudmi razširi na skupnost kraja, domačijo, sosesko, vas, mesto. Povezujoč člen kraja pa ni več kri, temveč prostorska bližina oziroma zemlja. Vaško življenje včasih lahko interpretiramo kot življenje velike družine.
Skupnosti na Šrilanki so predvsem vaške skupnosti oziroma skupnosti, ki so vezane na skupen prostor bivanja. Vaške skupnosti si običajno prizadevajo za zadovoljitev potreb posameznikov in skupnosti kot celote. Običajno je v določenem kraju na čelu skupnosti vodja ali več vodij, ki pa imajo prav tako precej dobre povezave z državo oziroma lokalno upravo (vodja skupnosti, osebna komunikacija).

Veliko socialnih problemov ima vzorce v družinskih in skupnostnih sistemih, zato tudi obstaja velika potreba po okrepitvi azijskih družin in skupnosti ter pomoči pri soočanju s hitro spreminjajočim se socialnim sistemom. V Aziji je fokus socialnega dela na programih, ki razvijajo družinske in krepijo skupnostne podporne mreže. Medtem ko je socialno skrbstvo še vedno pomembno, je ključna strategija še povečati že tako močne sorodstvene vezi kot primarni vir socialne podpore (Tan, 2012).

2 PROBLEM

2.1 OPIS PROBLEMA

Diplomske naloge z naslovom »Formalna in neformalna psihosocialna pomoč na Šrilanki – Primer prebivalcev Malabe East« sem se lotila na lastno pobudo, ki se mi je porodila predvsem iz želje preizkusiti se v popolnoma drugačnem kulturnem okolju, pridobiti si novo izkušnjo v tujini in spoznati ljudi z drugačnimi navadami, kulturo in jezikom.
Že od nekdaj rada potujem, spoznavam nova okolja, meni še neznano kulturo in nove ljudi. Zdi se mi, da mi potovanja vedno dajo posebno izkušnjo, saj se iz doživetij in od ljudi, ki prihajajo iz drugih kultur, vedno naučim kaj novega. Iz podobnega razloga sem se že v četrtem letniku odločila za izmenjavo »Erasmus« na Portugalskem. Ker je bila to ena izmed najboljših in najbolj pestrih izkušenj v mojem življenju ter je ogromno prispevala k moji samostojnosti in osebni rasti, sem po vrnitvi v Slovenijo želela le še nove izzive. Že prej sem veliko slišala o Šrilanki ter o možnosti opravljanja prakse v tej deželi, zato sem se za to odločila tudi sama. Sprva je bil moj namen oditi tja na prakso, vendar sem kasneje izvedela, da se je sistem nekoliko spremenil ter se sedaj od študenta, ki se odpravi tja na izmenjavo, pričakuje izvedba manjše raziskave pod mentorstvom nekoga, ki je tam že predaval. Tako se mi je zdela idealna priložnost združiti diplomsko delo in eno izmed stvari, ki je na seznamu mojih najljubših – potovanje in izkušnja v tujini. Tako sem vzpostavila stik s svojo mentorico in pričelo se je zbiranje idej za raziskavo. Mentorica mi je omogočila tudi stik s šrilanškimi profesoricami in tamkajšnjimi študenti, ki sva jim sporočili svojo idejo ter ustvarili odprt prostor za določitev teme. V dialogu preko elektronske pošte smo na podlagi moje prvotne ideje razvijali temo za raziskavo. O temi smo se dokončno dogovorili, ko sem že prispela na Šrilanko ter sem se lahko pogovorila tudi osebno.

Že med prebiranjem literature in brskanjem po spletnem brskalniku sem si pridobila veliko informacij o Šrilanki. Veliko informacij sem dobila tudi od deklet, ki so tam že bila in so tudi opravljala praktično delo. Vendar pa me je glede na to, da naša fakulteta sodeluje z univerzo v Colombu že nekaj časa in da je že veliko študentk odšlo tja na prakso, zanimalo, kakšno obliko socialnega dela pravzaprav izvajajo na Šrilanki. Slišala sem že, da tam naj ne bi bilo vzpostavljenega nam poznanega koncepta in sistema socialnega dela in oblik pomoči, vendar se mi poraja vprašanje »Ali ga dejansko ni ali ga ni le v takšni obliki, kot ga poznamo mi?«.

Tako sem postala zelo radovedna glede oblik pomoči, tako formalnih in neformalnih, ki jih ljudje uporabljajo oz. poiščejo, ko se sami znajdejo v psihosocialni stiski. Zato sem se odločila raziskati, kakšne oblike pomoči ljudje poznajo in kam se obrnejo po pomoč. Predvsem pa me je zanimalo, katere so tiste neformalne oblike pomoči oz. samopomoči, v katerih ljudje iščejo rešitve, ko se znajdejo v psihosocialni stiski. Ta del me zanima predvsem zaradi prvotne ideje, ki se mi je porajala ob prebiranju gradiva – zaradi budizma. Moj prvotni namen je bil osredotočiti se predvsem na budizem in Budove nauke povezati z epistemologijo ljudi, saj sem predvidevala, da pogled na svet skozi budizem ljudem pomaga pri soočanju s psihosocialnimi težavami.

V diplomski nalogi želim raziskati, ali so se ljudje ali njihovi družinski člani v zadnjih nekaj letih znašli v psihosocialni stiski zaradi kakršnihkoli dejavnikov in za kakšno vrsto stiske je šlo (na primer težave v duševnem zdravju, ekonomska stiska, revščina, brezposelnost, težave v odnosih med člani družine ipd). V raziskavi želim izvedeti, katero pomoč so takrat najprej poiskali, ali je bila to formalna pomoč (npr. socialno varstvo) ali so si v stiski pomagali predvsem sami (morda so se obrnili v religijo, skupnost, družino, tradicionalne zdravilce). Nato želim podrobneje raziskati, na kakšen način so si sami pomagali in kaj bi morda takrat še lahko uporabili, pa jih je kaj pri tem oviralo. Želim izvedeti, ali religija in podobne oblike samopomoči prispevajo h kakovostnejšemu življenju. Podrobneje želim raziskati, katere formalne oblike pomoči so poiskali, kaj so z njimi dobili, kaj bi morda še potrebovali ter kaj jih je oviralo, da določenih oblik še niso koristili. Oblike pomoči in poznavanje le-teh želim primerjati tudi glede na stopnjo izobrazbe in dohodke intervjuvancev ter glede na dolžino bivanja na območju Malabe East, kjer sem opravljala raziskavo.

Namen moje raziskave je predvsem, da meni in pa tudi naši fakulteti pomaga razumeti tamkajšnje oblike in načine pomoči ter prepoznati elemente socialnega dela v drugem kulturnem okolju. Namen takšne raziskave je tudi ugotoviti, kakšne so še potrebe tamkajšnjih prebivalcev ali pa so zadovoljni s pomočjo, ki jo lahko dobijo oz. načinom samopomoči, ki ga uporabljajo. Namen raziskave je tudi naučiti se od ljudi s Šrilanke, kakšne so učinkovite možnosti samopomoči, ko se znajdemo v psihosocialni stiski.

2.2 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

Glede na formulacijo problema sem si zastavila naslednja raziskovalna vprašanja:

- **RV 1:** Ali so se prebivalci Malabe East ali/in njihovi družinski člani kdaj znašli v psihosocialni stiski? Za kakšno vrsto stiske je šlo?
- **RV 2:** Ali so ljudje v primeru psihosocialne stiske najprej poiskali formalno ali neformalno pomoč?
- **RV3:** Na katere vire formalne oblike pomoči so se ljudje obrnili? V primeru katerih stisk?
- **RV4**: Na katere vire neformalne oblike pomoči so se ljudje obrnili? V primeru katerih stisk?
- **RV5:** Ali so ljudje dobili več podpore v formalni ali neformalni psihosocialni pomoči?
  RV6: Katere formalne ali neformalne oblike pomoči ljudje še poznajo in vedo, da bi jih v psihosocialnih stiskah lahko uporabili?
- **RV 7:** Kakšne so bile ovire, da sami določenih oblik formalne ali neformalne pomoči še niso uporabili?
- **RV 8 :** Katere formalne ali neformalne oblike pomoči bi prebivalci območja Malabe East še potrebovali, pa menijo, da jim niso na voljo?
- **RV 9:** Ali se poznavanje možnih oblik pomoči in iznajdljivost pri iskanju razlikuje glede na stopnjo izobrazbe in dohodek ljudi?
- **RV 10:** Ali se poznavanje možnih oblik pomoči in iznajdljivost pri iskanju razlikuje glede na dolžino bivanja na območju Malabe East?

3 METODOLOGIJA

3.1 VRSTA RAZISKAVE

Raziskava je eksplorativna ali poizvedovalna, saj gre za poizvedovanje na še precej neznanem področju. V raziskavi poskušam opredeliti osnovne značilnosti pojava ter njegove sestavine, in sicer formalno in neformalno psihosocialno pomoč, ki so jo prebivalci Malabe East poiskali ali jo poiščejo v primeru psihosocialne stiske, v kateri so se znašli sami ali kdo od njihovih družinskih članov. V svoji raziskavi uporabljam različne vire podatkov, kar je značilnost poizvedovalne raziskave.

Raziskava je kvalitativna, saj sem s pomočjo intervjujev odprtega tipa zbirala besedne opise o raziskovanem pojavu.

Del raziskave je tudi komparativen, saj med seboj primerjam ljudi z različno stopnjo izobrazbe in z različnimi dohodki v povezavi s poznavanjem oblik pomoči in ravnanjem v primeru psihosocialne stiske. Med seboj primerjam tudi ljudi, ki živijo na območju Malabe East že dlje časa, s tistimi, ki tam živijo krajši čas, prav tako v povezavi s poznavanjem oblik pomoči in v zvezi z ravnanjem v primeru psihosocialne stiske.

3.2 MERSKI INSTRUMENT IN VIRI PODATKOV

Merski instrument, ki sem ga v raziskavi uporabila, je bil polstrukturiran intervju, saj sem imela že vnaprej določena vprašanja, ki sem jih intervjuvancem zastavila, vendar sem kljub vsemu puščala odprto možnost za nova vprašanja in podvprašanja ter vnaprej zastavljena vprašanja prilagajala glede na odgovore intervjuvancev.

Smernice za intervju sem sestavila s pomočjo mentorice in v dogovoru z metodologinjo. Na podlagi pregleda problematike sem si zastavila deset raziskovalnih vprašanj, na katera sem si s pomočjo smernic za intervju želela odgovoriti. Začetne smernice za intervju obsegajo štiri sklope vprašanj odprtega tipa, ki so dostopni v prilogi.

Opravila sem 17 intervjujev, poleg tega pa še osebne pogovore s pomembnimi osebnostmi, kot so: dve vodji skupnosti (g. Bandula in g. Wickrampala), administratorka v divizijskem sekretariatu iz območja Kaduwela v Malabe (center Malabeja) ter sodelavka Univerze v Colombu, ki mi je omogočila vse intervjuje (ga. Anula Rathnayake). Ti pogovori so moji viri

podatkov predvsem o organizacijah, ki delujejo v mestu Malabe in o skupnostnem delovanju na tem območju. Vir podatkov je tudi moje opazovanje.

Viri osnovnih podatkov o mestu Malabe in tam delujočih organizacij sta tudi:

- pisarna lokalne avtoritete ge. Grame Sevake, kjer sem dobila poročilo iz leta 2010 o populaciji območja Malabe East (št. 476) Šrilanka;
- Divisional secretariat office (Pisarna divizijskega sekretariata) v Malabe (območje Kaduwela), Šrilanka, kjer sem dobila poročilo o celotnem območju Malabe na podlagi pisnega vira (Sampath Pethikada, 2007).

Podrobne iformacije o območju Malabe in Malabe East, ki sem jih pridobila iz obeh poročil, so v prilogi 2.

3.3 POPULACIJA IN VZORČENJE

Po mojem prvotnem načrtu so populacijo za mojo raziskavo predstavljali vsi prebivalci Šrilanke, vendar je kasneje prišlo do korekcije s strani kolegic s Šrilanke. Opozorile so me, da so si skupnosti na Šrilanki tako različne, da rezultatov ne morem posploševati na celotno populacijo, zato smo se osredotočili na populacijo prebivalcev, ki prihajajo iz mesta Malabe.

V raziskavo nisem zajela celotne populacije, temveč sem uporabila metodo vzorčenja. Moj vzorec je bil neslučajnostni in priročni, saj sem v raziskavo vključila tiste ljudi, ki so mi bili najbolj dostopni. Tako moj vzorec predstavlja 17 prebivalcev oz. družin z območja Malabe East, ki so bili pripravljeni sodelovati v času mojega bivanja na Šrilanki od 10. 1. 2012 do 17. 3. 2012. Intervjuvanci so stari od 23 do 73 let, imajo večinoma srednjo in visoko stopnjo izobrazbe, nekaj jih ima tudi nizko (podrobne informacije o intervjuvancih so v prilogi 1). Dostop do ljudi, ki so bili pripravljeni sodelovati, mi je omogočila sodelavka, gospa Anula Rathnayake, ki prihaja z Univerze v Colombu.

Ker je vzorec priročen, rezultatov ne morem posploševati na celotno populacijo na Šrilanki, dobila pa sem precej jasno predstavo o prebivalcih, ki prihajajo z območja Malabe East.

3.4 ZBIRANJE PODATKOV

Zbiranje podatkov je potekalo na terenu, in sicer večinoma na domovih prebivalcev Malabe East, z enim intervjuvancem je intervju potekal v kavarni v Colombu. Intervjuji so s pomočjo smernic za intervju potekali z enim družinskim članom ali več, običajno pa je govoril samo eden. Potekali so večinoma v popoldanskem času med 23. 1. 2012 in 18. 2. 2012. Nekateri

intervjuji so potekali v angleškem jeziku, drugi s pomočjo prevajalke, torej izvirno v sinhalskem jeziku. Vzpostavljanje stika z intervjuvanci mi je omogočila ga. Anula Rathnayake, ki se je z njimi predhodno dogovorila za intervju. Tako me je takrat, ko je intervju potekal v angleškem jeziku, intervjuvancem predstavila in skupaj sva vzpostavili osebni stik, nato sem večinoma intervjuje opravila sama. Pri intervjujih, ki so potekali s prevajanjem, je bila večinoma prisotna ga. Anula Rathnayake, ki je prevajala. Pri vzpostavljanju osebnega stika in delovnega odnosa sva izpostavili, da so podatki zaupni in da bodo uporabljeni le za mojo raziskavo.

Enkrat je gospo A. Rathnayake nadomestila študentka z Univerze v Colombu. Pri štirih intervjujih je ob prevajalki bil prisoten tudi eden izmed vodij skupnosti. Na koncu sem zbrala 17 intervjujev, vse intervjuje sem posnela na diktafon in jih kasneje zapisala v slovenskem jeziku. Intervjuji so trajali od 21 minut (najkrajši) pa do 1 ure in 14 minut (najdaljši).

Moja opažanja ob intervjujih, ki so potekali ob prisotnosti ge. A. Rathnayake in vodje skupnosti, so bila, da so morda včasih ljudje kakšno stisko zadržali tudi zase in so se je sramovali izpostaviti, saj oba prihajata z istega območja Malabe East, ljudje pa ne želijo, da bi drugi, ki jih poznajo, izvedeli za njihove težave.

Opazila sem tudi, da se je pri prevajanju nekaj podatkov porazgubilo, saj je prevajalka vedno povzela povedano. Vendar pa so glavne ugotovitve vedno bile jasne. Pri intervjujih, ki so potekali s pomočjo prevajanja, se je nekoliko izgubil osebni stik z intervjuvanci, saj smo imeli posrednika. Še vedno pa sem tudi pri intervjujih, kjer je bilo potrebno prevajanje, vprašanja postavljala neposredno osebi, s katero je intervju potekal.

Zbiranje podatkov o skupnostnem delovanju je potekalo tako, da sem opravila pogovor z dvema vodjema skupnosti v Malabe East, in sicer 26. 1. 2012 in 1. 2. 2012. Prvi pogovor je potekal s pomočjo prevajanja ge. Anule Rathnayake, drugi pa s pomočjo prevajanja študentke.

Zbiranje podatkov o populaciji v Malabeju ter tamkajšnjih delujočih organizacijah je potekala z obiskom lokalne avtoritete, ge. Grame Sevake v njeni pisarni 26. 1. 2012 ter z obiskom in pogovorom z administratorko v divizijskem sekretariatu v centralnem območju Kaduwela v Malabe 26. 1. 2012.

3.5 OBDELAVA IN ANALIZA PODATKOV

Analizo empiričnega gradiva sem opravila s kvalitativno metodo, in sicer ročno ter s pomočjo programa Microsoft Word 2007.

Prvi korak obdelave podatkov je bil, da sem zvočni zapis intervjujev (na diktafonu), ki so bili v osnovi v angleščini, poslušala ter zapisovala povzetke, saj sem jih med poslušanjem prevajala iz angleščine v slovenski jezik. Zapisi intervjujev so dostopni v prilogi 4.

Nadaljnja kvalitativna analiza intervjujev je potekala po naslednjih korakih:

a) Izbor relevantnih delov besedila in določitev enote kodiranja

Iz zapisanih in urejenih intervjujev sem izbrala tiste dele odgovorov oz. tiste izjave, ki so se mi zdele pomembne za zastavljene smernice intervjuja oz. zastavljene teme, ki sem jih želela raziskati.

b) Kodiranje izjav

Zaradi obsežnih intervjujev sem si sama vnaprej določila teme, ki so me zanimale: vrsta stiske, pomoč, ki so jo ljudje uporabili (formalna/neformalna), poznavanje pomoči, ki bi jo še lahko uporabili (formalna/neformalna), ovire, da določenih pomoči (formalne/neformalne) še niso uporabili in potrebe po drugih oblikah pomoči, ki jim sedaj niso na voljo. Pod te teme sem vpisovala izjave in jim določila kode. Za vse teme sem izdelala posamezne tabele.

c) Hierarhična ureditev kategorij

Vse dobljene kode sem hierarhično uredila ter jih uvrstila v kategorije in podkategorije.

Primer kodiranja izjav glede na zastavljeno temo »Vrste stiske«

Intervju A – Odgovor 2: Mož je zbolel, nista imela več prihrankov.

Intervju B – Odgovor 6: Pove, da je imela ekonomski problem. Mož je izgubil službo, tudi banko, kamor sta vložila prihranke, so oropali.

Tabela 1: Kodiranje izjav

Št.	**Izjava**	**Koda**
A2	Mož je zbolel, nista imela več prihrankov.	Ekonomska stiska (zaradi bolezni)
B6	Pove, da je imela ekonomski problem. Mož je izgubil službo, tudi banko, kamor sta vložila prihranke, so oropali.	Ekonomska stiska (izguba službe, bančni zlom)

Tabela 2: Urejanje kod v hierarhijo

Tabela 2: Vrsta stiske	
Koda	**Št. (Intervju/izjava)**
Ekonomska stiska	
- zaradi bolezni	A2
- izguba službe	B6
- bančni zlom	B6

d) Primerjava podatkov glede na izobrazbo in dohodke intervjuvancev in primerjava podatkov glede na dolžino bivanja prebivalcev v Malabe East

Po izdelavi vseh preglednic in kodiranju izjav sem glede na osnovne podatke intervjuvancev razporedila intervjuje po temah, ki sem jih primerjala ter jih označila z eno barvo. Z isto barvo sem označila tudi številke intervjujev v vseh tabelah ter tako dobila vpogled in primerjavo.

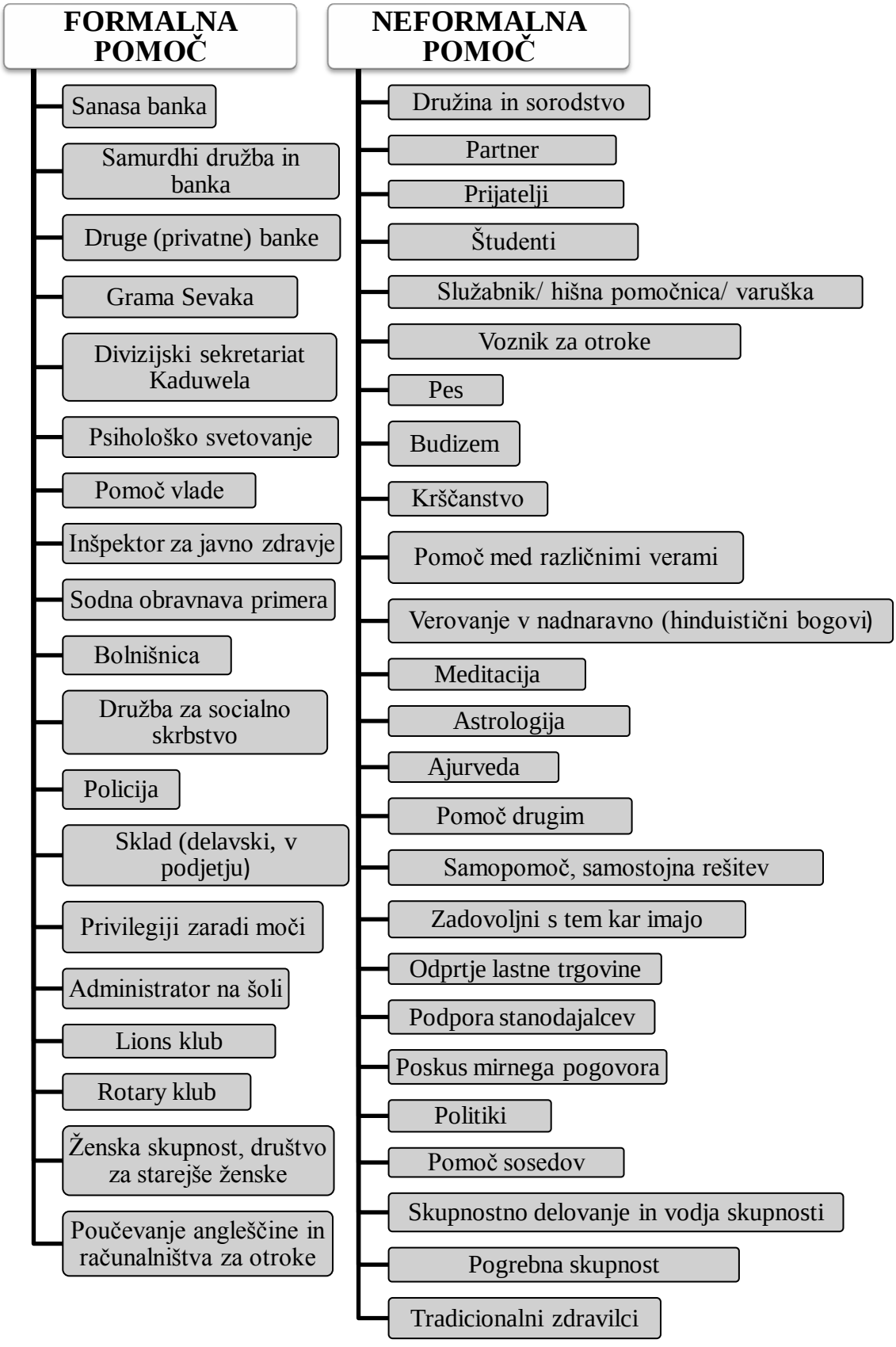
Na koncu sem naredila še povzetke informacij, ki sem jih pridobila iz ostalih pisnih virov in osebne komunikacije. Vse informacije, ki sem jih pridobila po tej poti, se nahajajo v prilogi 2. Prav tako se vse tabele in celoten postopek kodiranja nahaja v prilogi 3.

4 REZULTATI IN RAZPRAVA

Zaradi velike količine podatkov sem se odločila, da bom združila rezultate z razpravo. Predstavila jih bom glede na teme, ki sem si jih zaradi obsežnosti intervjujev zastavila in s katerimi odgovarjam na predhodno oblikovana raziskovalna vprašanja. Pregledne tabele in podrobnejši opisi rezultatov, ki sem jih dobila, so v prilogi 3.

Na naslednji strani je shema, ki prikazuje ključne formalne in neformalne pomoči, ki so jih ljudje poiskali ali pa jih le poznajo ter omogoča lažji pregled nad rezultati.

Shema 1: Prikaz formalne in neformalne pomoči

4.1 VRSTA STISKE

Pri postavitvi problema sem si postavila raziskovalno vprašanje, ki se nanaša na vrsto psihosocialne stiske, v kateri so se intervjuvanci znašli in v nadaljevanju sem poskušala nanj tudi odgovoriti.

- **RV 1:** Ali so se prebivalci Malabe East ali/in njihovi družinski člani kdaj znašli v psihosocialni stiski? Za kakšno vrsto stiske je šlo?

***Ključni pojmi**: ekonomska stiska, problem odlaganja smeti, zdravstvene težave, varnostni problem, nerazumevanje s služabniki, obup in misel na samomor, depresivnost, smrt družinskega člana, varstvo otrok in prevoz, organiziranje poroke, nesporazum v družini, sosedske težave, javno zdravstvo, okužen mrtev pes, nevarna kača na domu, žena ostane sama doma (odsotnost moža), nikogar, ki bi skrbel zanje, problemi z elektriko, vodovodom, poziv države, da je šolanje otrok obvezno, sram izpostaviti več težav, brez posebnih težav.*

Ugotovila sem, da se je večina intervjuvancev ali njihovih družinskih članov najpogosteje znašlo v **ekonomski stiski.** Pri tem je lahko šlo za splošno ekonomsko stisko, ki je niso opredelili natančno, pogosto pa so navajali, da so se znašli v ekonomski stiski zaradi **izgube službe** ali že prej prisotne **brezposelnosti.** Ti ugotovitvi sta povezani tudi z **revščino**, ki jo intervjuvanci navajajo kot splošen in glavni problem na Šrilanki. To me ni presenetilo, saj sem pričakovala, da je revščina na Šrilanki precej pereč problem, kajti gre za razvijajočo se državo, hkrati pa so imeli v preteklosti in še danes težave s korupcijo ter prebijanjem do delovnih mest. Kot razloge za ekonomsko stisko omenjajo tudi **bolezen**, ki jim je onemogočila služenje denarja, ali pa so morali svoje prihranke porabiti za zdravljenje ali **operacijo**. Izpostavili so, da se moraš, če želiš dobiti ustrezno zdravstveno obravnavo, obrniti na privatno bolnišnico, ki pa na žalost zahteva precej denarne investicije. Na splošno je bilo navedeno tudi, da se nekateri znajdejo v ekonomski stiski zgolj zaradi **neprevidnosti**, pojavil pa se je celo primer **bančnega zloma,** saj je bila banka, v katero so vložili prihranke, oropana. Tako so se ponekod ekonomske stiske vrstile druga za drugo. Ekonomsko stisko je povzročilo tudi **izobraževanje otrok**, saj niso imeli dovolj sredstev za vse izobraževalne potrebščine ali plačilo privatne šole, ki je boljša od javne. Ena izmed intervjuvanih oseb se je zaradi izobraževanja otrok znašla v takšni ekonomski stiski, da so morali otroci prekiniti obvezno osnovno šolanje, zato so tudi dobili **poziv države, da morajo svoje otroke poslati v šolo**, saj

je šolanje na Šrilanki obvezno do petnajstega leta starosti. Ekonomsko stisko so nekateri doživeli, ko so morali **odplačati kredit**, ki so ga vzeli v preteklosti, ali zaradi **gradnje hiše**, ker niso imeli dovolj lastnih sredstev. Pri nekaterih je del ekonomske stiske povzročil **odhod** družinskega člana **v tujino**, običajno na izobraževanje. Med enake vrste stiske uvrščam tudi težavo, ki sta jo navedli dve družini, in sicer **pomanjkanje hrane** ter **skrb za bolnega družinskega člana**, saj je slednje za celotno družino pomenilo finančno breme. Na moje presenečenje pa je ena družina, ki je že izkusila ekonomsko stisko, povedala, da imajo sicer bolj **malo dohodkov, vendar so kljub temu zadovoljni**.

Na tem mestu bi rada opozorila, da se stiska, ki je ovrednotena kot ekonomska stiska, nanaša na subjektivne definicije posameznikov. Tako vsak posameznik ekonomsko stisko definira po svoje in ne pomeni, da so tisti, ki omenjajo več ekonomskih stisk, iz nižjega sloja. Tisti, ki prihajajo iz višjega sloja, kot ekonomske stiske navajajo odhod v tujino, operacijo v privatni bolnišnici, šolanje otroka v privatni šoli, na kar tisti, ki prihajajo iz nižjega sloja, običajno niti ne pomislijo.

Ko govorijo o ekonomskih stiskah, intervjuvanci menijo, da gre na Šrilanki za **veliko vrzel med bogatimi in revnimi** ter za **nemoč nižjega razreda,** kar me prav tako ni presenetilo, saj je bilo to večkrat poudarjeno tako med mojim bivanjem na Šrilanki kot tudi v literaturi. Več sogovornikov je izjavilo, da gre na Šrilanki za **zmanipulirano družbo in da imajo bogati velik vpliv**. To lahko povežem tudi s splošnim standardom in izobrazbo, saj gredo običajno ljudje, ki prihajajo iz premožnih družin, na izobraževanje v tujino in si tako omogočijo tudi boljšo izobrazbo ter s tem uspešnejšo karierno pot. Tisti, ki prihajajo iz nižjih slojev, si žal tega ne morejo privoščiti.

Poleg ekonomskih stisk intervjuvanci poudarjajo tudi **problem odlaganja smeti**, saj imajo to slabo urejeno in tako ponekod smeti ležijo povsod. Navajajo tudi **zdravstvene težave**, ki so jih imeli. Veliko ljudi pa izpostavlja **varnosti problem** na območju Malabe East, saj imajo težave s tatovi čez dan, ko ni nikogar doma. To lahko povežem s tem, da je Malabe East nekoliko odmaknjeno in mirno območje, kjer živijo predvsem ljudje iz srednjega pa tudi iz visokega sloja. Zaradi ekonomskih stisk, ki jih imajo nekateri ljudje na drugi strani, se dogajajo tatvine predvsem v hišah ljudi, ki prihajajo iz višjih slojev. Na tem območju ljudje nimajo varnostnikov pred hišami, kot sem zasledila na marsikaterem območju glavnega mesta Colomba.

Ena oseba se je znašla v stiski zaradi **nerazumevanja s služabniki**, ki so bili večinoma Tamilci. Šlo je za nerazumevanje zaradi jezika, takrat pa je obstajal tudi teroristični problem med Sinhalci in Tamilci. Zaradi težav z jezikom in nezaupanja do služabnikov je raje začela iskati nov način za zagotovitev varnosti.

Navedena je bila tudi težja psihosocialna stiska, kot so **obup in misel na samomor ter depresivnost** kot odziv na ekonomske stiske, ki so se vrstile druga za drugo. Ljudje so se znašli v stiski tudi ob **smrti družinskega člana**, saj je bilo potrebno urejati pogreb, kar je pomenilo prav tako finančno breme, ali pa določeni niso vedeli, kam se obrniti po pomoč v tem primeru.

Kot stisko so velikokrat navedli **varstvo otrok**, saj je večina ljudi, ki prihajajo iz območja Malabe East, zaposlenih, tudi ženske, zato običajno ne morejo ostati doma s svojimi otroki ter si morajo zanje priskrbeti varstvo. Omenjajo tudi **prevoz otrok** (običajno v šolo in nazaj), saj jim tudi to zaradi zaposlenosti in varnosti predstavlja težavo.

Ena izmed intervjuvank je povedala, da so imeli **nesporazume v družini** pri **organiziranju poroke**, saj poroka predstavlja pomemben dogodek v življenju tako para, ki se poroči, kot njunih sorodnikov. Podobno pravi tudi drugi intervjuvanec, ki pove, da je prišlo do nesporazuma v družini, saj je bil **moški tisti, ki se je po poroki preselil k ženi**, tradicija na Šrilanki pa narekuje ravno obratno. To se nanaša na tradicionalni pomen poroke, ki mu še vedno pripisujejo visoko vrednost, hkrati pa lahko povzroči tudi nesporazume v družini.

Ljudje govorijo še o **sosedskih težavah**, povezanih z lastnino in zemljiščem, v povezavi s sosedi pa omenjajo tudi težave v **javnem zdravju**, saj nekateri sosedje niso upoštevali predpisanega ravnanja z odpadki, ali glede zbiranja deževnice, ali v zvezi s kmetovanjem ter so ogrožali svoje sosede.

V preteklosti so na tem območju imeli probleme z **elektriko in vodovodnim sistemom**, vendar se je do danes z razvojem mesta Malabe to uredilo.

Težave imajo tudi, kadar ob morebitni moževi službeni odsotnosti **žena ostane sama doma**. Tudi sama sem opazila, da običajno ženska ne ostaja sama doma, zato je potrebno priskrbeti nekoga, ki ta čas ostane pri njej. To so zlasti navajali zaradi varnosti in tatov na območju Malabe East. Ko sem bivala v Colombu, so me opozorili, da je zelo pomembno, da živim na varnem območju, saj sem bivala sama, kar je bilo ob dejstvu, da sem tujka in svetle polti, še posebej pomembno.

Nekateri respondenti nimajo **nikogar, ki bi v starosti skrbel zanje,** ali pa so se znašli v stiski, ko je v njihov dom zašla **nevarna kača**, imeli pa so tudi izkušnjo tveganja, da je **mrtvi**

pes, ki so ga našli na njihovem dvorišču, **okužen** in so morali ukrepati. Nekateri so povedali, da **niso imeli posebnih težav**, pri enem intervjuju pa je bilo precej razvidno, da je bilo intervjuvanko **sram povedati več** o svojem problemu.

Ob tem naj opozorim še na to, da verjetno nekateri intervjuvanci niti niso bili pripravljeni zaupati pomembnih in težjih stisk ter so jih zadržali zase že zaradi tega, ker sem tujka in po vrhu še belka, ki je prišla raziskovat na njihovo območje. Čeprav sem bila zelo prijetno presenečena, kako so me vsi dobrovoljno sprejeli in bili pripravljeni na sodelovanje z mano, je vseeno to bil omejujoči faktor pri izražanju stisk. Menim tudi, da je ljudi bilo nekoliko sram izpovedati stisko, ko so bili prisotni še ga. Anula Rathnayake in vodji skupnosti, saj prihajajo z istega območja in potem podatki ne bi bili več tako zaupni.

4.2 FORMALNA IN NEFORMALNA PSIHOSOCIALNA POMOČ

V nadaljevanju poskušam odgovoriti na naslednja zastavljena raziskovalna vprašanja:

- **RV 2:** Ali so ljudje v primeru psihosocialne stiske najprej poiskali formalno ali neformalno pomoč?
- **RV3:** Na katere vire formalne oblike pomoči so se ljudje obrnili? V primeru katerih stisk?
- **RV4**: Na katere vire neformalne oblike pomoči so se ljudje obrnili? V primeru katerih stisk?
- **RV5:** Ali so ljudje dobili več podpore v formalni ali neformalni psihosocialni pomoči?

4.2.1 Formalna pomoč

Ključni pojmi: *Sanasa banka, Samurdhi družba in banka, druge banke, Grama Sevaka, Divizijski sekretariat Kaduwela, psihološko svetovanje (poskus), pomoč vlade, pritožba inšpektorju za javno zdravstvo, sodno obravnavanje primera, medicinska pomoč, podpora srčnim bolnikom (predsedniški sklad), državna bolnišnica Maragama, Družba za socialno skrbstvo, policija, delavski sklad in sklad v podjetju (prispevki za pogreb), privilegiji zaradi dobre pozicije, administrator na šoli.*

Če se najprej osredotočim na **formalne oblike pomoči**, sem ugotovila, da nekateri ljudje sploh niso iskali formalne pomoči. V to kategorijo lahko uvrstim tiste vprašane osebe, ki so pri vrsti stiske izpostavile **zdravstvene težave** in pa svoje **ekonomske stiske** ali stiske družinskih članov predvsem zaradi izgube službe in neprevidnosti ali brezposelnosti, pa tudi zaradi izobraževanja otrok. Formalne pomoči nikoli niso iskali tudi tisti, ki **niso navedli nobenih posebnih težav**. V to skupino sodijo tudi osebe, ki so omenile **problem varnosti.** Ena intervjuvanka je povedala, **da nikoli niso iskali formalne pomoči za psihične stiske**, da so se za le-te vedno obrnili na neformalne oblike pomoči.

V primeru ekonomskih stisk so ljudje največkrat poudarjali možnosti finančne pomoči, ki jih nudijo **državne in privatne banke**. **Sanasa banka**, ki deluje na območju Malabe East, omogoča posojila ljudem z ekonomskimi problemi in za izobraževalne namene. Omogoča **dober sistem polaganja in varčevanja denarja. Manjša posojila daje za začetek lastnega dela,** kar je ena izmed intervjuvank tudi že poskusila. Pri tej banki moraš biti **član**, saj ti le takrat nudi podporo; če **sodeluješ aktivno**, imaš tudi določene **privilegije.** Intervjuvanci so omenili, da so pri Sanasa banki lahko vzeli **posojilo** na precej **enostaven način**, pri drugih, predvsem državnih bankah, pa gre za dolgotrajen in zelo zamuden proces. Sanasa banka jim je omogočila **posojilo ob smrti družinskega člana**, saj gre za problem, ki družino prizadene tako čustveno kot finančno.

Formalna pomoč, kjer so respondenti iskali rešitve, je tudi **Samurdhi družba in banka,** ki daje državno finančno pomoč preko lokalne avtoritete ge. **Grame Sevake** in **Samurdhi vodje**, ki delujeta v okviru Divizijskega sekretariata v Malabe (območje Kaduwela). To možnost je uporabila ena izmed intervjuvanih družin. Iz osebne komunikacije s **Samurdhi vodjo** sem izvedela, da je **Samurdhi program** poseben program, ki prebivalcem omogoča finančno podporo. Omogoča posojila za revne ljudi, da lahko začnejo svoj posel. Samurdhi vodja je oseba, ki izbere ljudi, ki so pod mejo revščine, ter jim omogoči posojilo. Izberejo najbolj ranljive posameznike ali družine, velikokrat je posrednik tudi ga. Grama Sevaka (lokalna avtoriteta), ki napiše priporočilo za posameznike ali družine (podrobne informacije o Samurdhi programu in postopku pridobivanja pomoči so v prilogi 2).

Menim, da je Samurdhi program zelo pomemben vir finančne podpore, saj je to edina državna finančna pomoč, ki jo omogoča vlada za skupine ljudi v ekonomski stiski. Če primerjam to s sistemom v Sloveniji, bi lahko rekli, da gre za podoben sistem, kot so pri nas denarne pomoči na centrih za socialno delo.

Drugi vprašani se **v ekonomski stiski obrnejo na banke,** kjer lahko vzamejo posojilo oz. kredit. Nekateri so si v primeru ekonomske stiske vzeli kredit še na kakšni drugi banki, kot so Nacionalna banka v Colombu, Bank Of Ceylon v Colombu, Sarvodaya development bank. Obstaja tudi **račun za tujce**, kamor lahko otrok iz tujine svojim staršem pošilja denar, še ena možnost, ki jo ponuja banka, pa je, da lahko **za denar menjajo nakit.** Četudi se zdi, da gre za običajne oblike finančne pomoči, ki ne sodijo v socialno delo, menim, da si zaslužijo precejšno pozornost, saj so vir pomoči tamkajšnjim prebivalcem, ki pomoči, kakršno poznamo v Sloveniji in drugod na zahodu, nimajo.

Intervjuvanci so iskali pomoč tudi neposredno pri ge. **Grami Sevaki**, lokalni avtoriteti, predvsem zaradi finančne podpore, saj je ona tista, ki lahko napiše priporočilo za pridobitev posojila. Nanjo so se obrnili tudi ob smrti družinskega člana, saj je v njeni pristojnosti tudi izdaja pisma oz. certifikata za prevzem trupla. Grama Sevaka je oseba, ki opravlja vse administrativne zadeve, povezane s predmestnim območjem Malabe East. Iz osebne komunikacije z obema vodjema skupnosti sem izvedela, da se ljudje tudi ob problemih, ki so povezani z zemljiščem, sosedi, gradnjo hiše ipd. obrnejo najprej na Gramo Sevako (podrobnejše informacije v prilogi 2).

Intervjuvanci so dobili formalno pomoč tudi v **Divizijskem sekretariatu** v Kaduweli, in sicer **osebno izkaznico za starejše**, ki jim prinaša določene ugodnosti. Oseba, ki se je znašla v stiski zaradi otrok, ki se ne morejo šolati, se je obrnila tudi na **osebo za otrokove pravice**, ki prav tako dela v Divizijskem sekretariatu (ostali socialni servisi, ki se izvajajo v okviru Divizijskega sekretariata so v prilogi 2).

Poskus iskanja pomoči v formalni obliki se je pokazal pri družinskem članu intervjuvanca, ki so ga ob smrti družinskega člana napotili na **psihološko svetovanje**, saj je kazal **obup ter izražal misli na samomor**, vendar nasveta ni sprejel.

V primeru ekonomske stiske in pri problemih, povezanih z elektriko in vodovodom, so respondenti dobili **pomoč vlade, ki pa ni bila zadostna**. Pri težavah z javnim zdravstvom in težavah s sosedi so se obrnili na **inšpektorja za javno zdravje**, kamor so poslali pritožbo, kjer pa to ni delovalo, so morali primer podati tudi na sodišče (**sodna obravnava primera**).

Ob zdravstvenih težavah so respondenti dobili samo medicinsko pomoč. Pomoč, ki so jo dobili s strani države, sta bili **podpora srčnim bolnikom**, ki je prišla iz **predsedniškega sklada,** ter **podpora bolnikom z rakom**, ki jo je nudila **državna bolnišnica** Maragama. Omenili so, da je možna oblika formalne pomoči bil **sklad v podjetju**, kjer je intervjuvani zaposlen. Tukaj vsi zaposleni zbirajo prispevke, ki se nalagajo v sklad, ter jih porabijo v

izrednem primeru nekoga od zaposlenih, še posebej **v primeru smrti in pogreba družinskega člana**.
V stiski zaradi izobraževanja otrok se je intervjuvanka obrnila na administratorja na šoli. Ni pa me presenetilo, da je imel kdo od vprašanih tudi **privilegije** pri pridobivanju formalne pomoči zaradi **visoke pozicije in vpliva**.

V tem sklopu odgovarjam na tretje raziskovalno vprašanje in ugotavljam, da so ljudje največkrat poiskali in dobili formalno pomoč v primeru ekonomske stiske, in sicer v okviru Samurdhi programa in Sanasa banke, obračali so se tudi na ostale banke, ki so jim bile na voljo in ki so jih poznali, saj jim je to omogočalo glavno finančno podporo. Prav tako so iskali pomoč pri Grami Sevaki, ki je lokalna avtoriteta, in v Divizijskem sekretariatu, ki prav tako deluje na lokalni ravni, le da v celotnem območju Malabe. Za določene težave so se obrnili tudi na druge pravne osebe, niso pa iskali formalne pomoči v psihičnih stiskah, ali pa so poskusili, vendar jo nato zavrnili. Če bi imeli ljudje več zaupanja v državno pomoč, bi se verjetno na državo tudi bolj obračali. Prav tako je težko dobiti ustrezno državno finančno pomoč za vse ljudi, ki jo potrebujejo, saj je vsota omejena, prebivalcev in ljudi, ki potrebujejo tovrstno pomoč, pa je zelo veliko.

4.2.2 Neformalna pomoč

***Ključni pojmi**: družina in sorodstvo, partner, prijatelji, pomoč študentov, služabnik/hišna pomočnica/varuška, voznik za otroke, pes, budizem, krščanstvo, pomoč med različnimi verami,verovanje v nadnaravno, meditacija, astrologija, ajurveda, pomoč drugim, samostojna rešitev, sreča in zadovoljstvo s tem, kar imajo, odprli svojo lastno trgovino, podpora stanodajalcev, poskus mirnega pogovora, politiki, pomoč sosedov, skupnostno delovanje, vodja skupnosti, pogrebna skupnost.*

V drugem sklopu odgovarjam na četrto raziskovalno vprašanje, kjer me zanima, na kakšne oblike **neformalne pomoči** so se ljudje obrnili oziroma kakšne oblike samopomoči uporabljajo. Ob tem nisem dobila odgovorov le na vprašanje, kako si pomagajo v primeru psihosocialne stiske, ampak tudi na to, kaj pripomore k njihovemu bolj kakovostnemu življenju in kakšna je njihova tradicija, ki jim prinaša notranji mir in srečo.

Kot najpomembnejšo obliko neformalno pomoči zelo veliko intervjuvancev navaja **družino in sorodstvo.** Večinoma jo postavljajo na prvo mesto pri katerikoli stiski. Ob vprašanju, kdaj so največkrat iskali pomoč v družini in pri katerih družinskih članih, sem ugotovila, da so v družini dobili veliko pomoči v primeru **ekonomskih stisk**. Velikokrat je bilo poudarjeno, da so **otroci tisti, ki skrbijo za svoje starše**, ko le-ti ostarijo. Podali so primer, ko sin, ki živi in je zaposlen v tujini, pošilja svojim staršem domov denar, in primer, ko je finančni vir staršev plača njunega sina. Mlajši intervjuvanci so se v primeru ekonomske stiske velikokrat obrnili tudi na **starše** ali celo **stare starše**, ali pa so se k njim zatekli le po **nasvet.** Vendar pa je ena intervjuvanka izpostavila, da se na starše obrne le v nujnem primeru, saj jih v njihovi starosti ne želi obremenjevati. Respondenti so se še posebej zatekali k **bratom in sestram**, v enem primeru pa tudi k **sestričnam in bratrancem**. V eni izmed družin obstaja pravilo, da se družinski člani v primeru ekonomske stiske obrnejo na **premožno sorodstvo**, v družini, kjer je več otrok, pa starejši otroci pomagajo mlajšim tako z **izobrazbo** kot tudi s **finančno podporo**. V primeru, kjer so doživljali stisko zaradi **varstva otroka**, so pomoč prav tako iskali v družini, pri **svakinji.** Tako pri ekonomskih stiskah kot pri varstvu otrok celotni družini pomaga njena **enotnost in povezanost.** Podpora družinskih članov je nepogrešljiva tudi pri **problemu varnosti,** kjer je kdo od družinskih članov prišel popazit hišo, ko je bil **mož odsoten**. Da žena ni ostala sama doma, je k njej prišel kdo od sorodnikov ali pa je sama za ta čas odšla k staršem. Seveda pa je podpora družine zelo pomembna pri **psihičnih stiskah**, kot je depresivnost, obup in misel na samomor. Tudi problemi v zvezi z **organiziranjem poroke** in **nesporazumi** v družini so bili razrešeni **znotraj družine** in družinska pomoč je bila prisotna v nekaterih primerih **smrti družinskega člana.**

Kot je razvidno iz zgornjih ugotovitev in kot sem opazila in predvidevala tudi sama, ima družina, tako kot v večini sveta, zelo pomembno vlogo tudi med prebivalci Malabe Easta na Šrilanki, še posebej pri reševanju psihosocialnih težav. Ljudje so tako pri večini stisk skoraj vedno najprej pomoč poiskali v družini. Veliko podpore v družini so dobili tudi pri ekonomskih stiskah, ki so bile najbolj pereč problem. Menim, da je družina tako pomembna tudi zato, ker pri formalni pomoči ljudje nimajo velike izbire, ali pa se k njej ne želijo zateči. Prav tako nimajo veliko možnosti za finančno podporo, zato je tudi tovrstna pomoč družine precej pomemben dejavnik.

Ob psihičnih (depresivnost, obup in misel na samomor) ter ekonomskih problemih, ki jih pogosto spremljajo psihične stiske, so vprašani omenili tudi **podporo partnerja** in posvet s starši.
Poudarili so **podporo prijateljev,** tako finančno kot duhovno, na primer pri varnostnem problemu in v primeru odsotnosti moža, prav tako pa tudi ob primeru nevarnosti na domu (nevarna kača, okužen pes). Enemu respondentu so v primeru **smrti družinskega člana** pomoč nudili študenti, ki jih je kot predavatelj poučeval, kar me je precej presenetilo.

Intervjuvanci omenjajo pomoč, ki so jo dobili tako, da so si priskrbeli **služabnika, hišno pomočnico ali varuško,** in sicer iz **varnostnih razlogov**, da ženska ni bila sama doma, pri **skrbi za bolnega družinskega člana** ter pri **varstvu otrok** in pomoči pri hišnih opravilih, ki jih oseba sama zaradi zdravstvenih težav ni zmogla opravljati. V istem primeru si je oseba, ki ni zmogla opravljati vsega dela, povezanega z otroki, priskrbela tudi **voznika za otroke.** Tukaj lahko izpostavim, da so vidne določene kulturne razlike in definiranje problema, saj v našem kulturnem kontekstu običajno to, da ženska za nekaj časa ostane sama doma, ne predstavlja velike težave in se počutimo varne.
Ena izmed intervjuvank si je zaradi **varnosti** in slabega razumevanja s služabnikom priskrbela **psa**, ki ji prinaša tudi **srečo in duševno razbremenitev**.

Veliko je bilo govora o **budizmu,** ki za ljudi ni samo rešitev v stiski, ampak je tudi splošna duševna razbremenitev, ki jo uporabljajo v vsakdanjem življenju in je njihov način življenja. Tako ljudje budizma niso omenjali le kot obliko pomoči, ki so jo uporabili, ampak smo se o njem in z njim povezanimi aktivnostmi pogovarjali tudi na splošno. Že prej sem predvidevala, da budizem pošteno zaznamuje življenje ljudi, njihovo soočanje s stiskami in njihovo epistemologijo, tukaj pa sem dobila potrditev.
V komuniciranju z respondenti sem izvedela, da v budizmu gre za **iskanje resnice** in da so **Budini nauki** tisti, ki jih spodbujajo k boljšemu življenju in soočanju s psihosocialnimi stiskami. Pri budizmu poudarjajo **srečo,** ki jim jo le-ta prinaša. Močno izpostavljajo tudi **koncept karme,** zaradi katerega se sami bojijo storiti kaj slabega in se trudijo delati dobra dejanja, kar jih osrečuje, ob tem pa verjamejo, da bodo dobili tako dobra kot slaba dejanja povrnjena. Verjamejo v **ponovno rojstvo** in v to, da se **dobra ali slaba dejanja povrnejo** v tem ali naslednjem življenju. Prav tako koncept karme uporabljajo kot tolažbo za sedanje

probleme, češ da so verjetno v prejšnjem življenju storili nekaj slabega, zato se morajo sedaj s temi **problemi tudi soočiti**.

Zanimivo je, da ena izmed intervjuvank prej ni verjela v budizem, ko pa ji je **umrl brat**, ki ji je bil vse življenje v največjo oporo, se je začela zatekati k veri. Opisala je situacijo, ko se je prepirala z Budo in ga spraševala, zakaj se takšne stvari dogajajo ravno njej in njenemu bratu, nato pa je **obiskala budističnega duhovnika**, začela razumeti **koncept karme** ter se potolažila s tem, da je verjetno njen brat storil kaj slabega v prejšnjem življenju. V tej stiski so ji zelo pomagali tudi Budini nauki in izvajanje **religioznih aktivnosti**. S pomočjo budizma se je začela pogovarjati z umrlim bratom, saj v to verjame in ob problemih se še vedno zateče k bratu tako, da se **pogovarja z njegovo dušo**.

V okviru budizma ljudje izvajajo obred »**Dana«**, ki pomeni **darovanje za umrlega**, saj le-ta tega ne more storiti sam. V ta namen darujejo hrano, denar in druge materialne dobrine **budističnim duhovnikom (monkom)** in s tem opravljajo dobra dejanja. V stiski ali ob smrti družinskega člana obiščejo budističnega duhovnika, ki jim nudi nasvete in pomoč pri urejanju religioznih aktivnosti.

Respondenti so nemalokrat poudarili, da se držijo **petih vodil** budizma, ki jih poskušajo čim bolj uporabljati v vsakdanjem življenju, saj jim omogočajo boljše življenje in tudi dobre odnose z drugimi. Tudi ta vodila se navezujejo na to, da se izogibajo slabih dejanj in poskušajo delati dobra. Budizem intervjuvanim prinaša tudi **notranji mir in duševno razbremenitev** ob kakršnikoli stiski in v vsakdanjem, hitrem načinu življenja.

Družina je pomembna tudi v povezavi z budizmom. Tako lahko že prej omenjen ogromen pomen družine povežem tudi s svojim pričakovanjem, da religija v okviru svojih naukov poudarja nepogrešljivo funkcijo družine ter hkrati omogoča boljše odnose med družinskimi člani.

Skoraj vsi intervjuvanci budistične vere se na budizem obračajo vsaj tako, da **obiskujejo tempelj**, na primer ob »Poya« dnevih, ko je polna luna, mnogi tudi pogosteje. V templjih izvajajo **religiozne aktivnosti**, budistične obrede in ceremonije ter molitve. S tem ko verjamejo v budizem, verjamejo v **usodo** in v **soočanje s problemi**, ki so jih doleteli.

Pri dveh respondentih sem dobila informacijo, da v budizem verjame samo žena, mož pa ne, pri štirih intervjujih pa je bilo povedano, da verjamejo v Budine nauke, vendar le deloma. Izpostavili so, da verjamejo v približno štiridesetih ali petdesetih odstotkih, preostanek pa naredijo po svoje, s svojim lastnim razmišljanjem.

Velikokrat so povedali, da budizem ni samo religija, ampak je **način življenja**, njihov **pogled na svet** (epistemologija). Intervjuvani skozi okvir budizma na probleme večinoma gledajo tako, da se z njimi pač morajo soočiti, ker nimajo druge izbire. Menim, da je ta drža velik vir njihove moči, da jih tudi prebrodijo. Verovanje v karmo in prejšnja življenja je sicer na nek način le tolažba, s katero si ljudje osmislijo prisotnost problema, vendar pa mislim, da je vseeno močan vir moči, saj se na tak način ljudje ne osredotočajo na problem in »zakaj«, ampak ga sprejmejo in se s tem bolj usmerijo v njegovo rešitev. V budizmu opazim določene povezave s konstruktivizmom, kjer je vsaka resničnost izraz opazovalčeve konstrukcije. Svet posameznikov je odvisen od njihovega pogleda nanj in njihovih konstrukcij, vsak dojema nauke budizma po svoje, uporabijo pa jih na njim ustrezen način. Opozorila bi na prevzemanje lastnega deleža odgovornosti, saj navezujoč se na njihove poglede sami prevzemajo odgovornost za svoja dejanja in s tem za posledice in svoje probleme, s katerimi se morajo soočiti, saj so si jih sami povzročili (pa če tudi v prejšnjem življenju). Če ne kot pogled na svet, pa je intervjuvancem v oporo vsaj to, da se lahko obrnejo na budističnega duhovnika ali gredo v tempelj, kjer molijo ipd.

Med respondenti sta bila dva iz družin **katoliške veroizpovedi**. Tudi tukaj se je družinski član obrnil v primeru obupa in misli na samomor na **podporo in svetovanje v cerkvi** (nune). Cerkev je tista, kamor se lahko obrnejo po podporo z molitvijo, ljudje, ki so kristjani, pa se v cerkvi tudi zberejo in se **pogovarjajo o problemih**. Obe družini pravita, da jim **verovanje v Boga in opiranje na biblijo** ter s tem opravljanje **dobrih del** daje **moč za soočanje s problemi**. Ena izmed družin celo pove, da jim Bog narekuje, da se morajo s problemi soočiti in nikogar prositi za pomoč. Zato se niti ob ekonomskih stiskah niso obrnili na nikogar izven družine ali na formalno obliko pomoči. Probleme zadržijo zase, zato jih »nobeden ne pusti lačnih«, ker ljudje ne vedo za njihov problem. Povedo, da v **spiritualnosti** lahko najdejo **nasvete** za boljše življenje in pomoč pri reševanju svojih stisk in da zaradi religije upoštevajo **abstinenco od alkohola in cigaret**. Zanimivo je, da je to način življenja v družini s precejšnjimi ekonomskimi problemi, poudarjeno pa je bilo, da se pogosto v revnih družinah vsaj moški zateče k alkoholu ali cigaretam, vendar pri njih ni tako.
Tudi tukaj menim, da je religija tista, ki intervjuvancem predstavlja pomemben vir moči, s pomočjo katerega so se pripravljeni soočiti s svojimi stiskami kar sami. Oporo dobivajo le v naukih in med osebami, ki prihajajo iz iste veroizpovedi.

Tudi ljudje **različnih veroizpovedi si med seboj pomagajo**, predvsem pri organiziranju ceremonij, ki se jih udeležujejo skupaj. Tako na primer vsi praznujejo božič, hkrati pa se tudi kristjani udeležujejo aktivnosti, kot so darovanja za budistične monke v templju ipd. Tukaj je razvidno spoštovanje drugih ver in medsebojno sodelovanje. Seveda tega ne gre posploševati na celotno Šrilanko, vendar pa so oboji intervjuvanci zagotovili, da na območju Malabe East je tako.

Nekateri pravijo, da **verjamejo tudi v nadnaravno,** in sicer v hinduistične **bogove, kot sta npr. Pattini in Vishnu**. Obiskujejo njim posvečene oltarje, kjer izvajajo razne obrede in darovanja prav zaradi **reševanja problemov**. Bogove prosijo za pomoč pri rešitvi problema, ob tem pa jim obljubljajo nekaj v zameno in v ta namen darujejo hrano ipd. To izvajajo le tri intervjuvane osebe predvsem za splošne težave, za zdravstvene težave otroka ali ekonomske stiske. K njim se običajno obrnejo, ko sami ne vedo, kako razrešiti problem. Tudi tukaj ponovno gre za pomemben vir moči in način, ki določenim posameznikom pomaga pri reševanju psihosocialnih stisk. Vendar pa večina budistov v to ne verjame, kar podrobneje opisujem v poglavju o ovirah.

Ljudje kot obliko samopomoči uporabljajo tudi **meditacijo**, ki se prav tako povezuje z budizmom. Omeni jo oseba, ki je imela zdravstvene težave, in pove, da izvaja meditacijo za **boljše počutje in zdravje** ter da skozi meditacijo prepreči bolečini, da bi se razvijala naprej. Opisujejo jo tudi kot pomoč za umiritev misli po napornem dnevu in s tem preprečevanje pretiranega stresa ter osredotočanje na **ta trenutek, na tukaj in zdaj**. Meditacija ljudem omogoča tudi **duševno razbremenitev**, uporabljajo jo predvsem ob psihičnih stiskah in na splošno za boljše počutje in notranji mir. Eden izmed intervjuvancev je omenil tudi **»mantro«,** ki prav tako omogoča osredotočanje na eno samo misel. Zdi se mi zelo pomembna metoda za boljše počutje in soočanje s psihičnimi stiskami, saj prinaša ljudem notranji mir. Ljudje, ki se z njo ukvarjajo, so srečnejši in bolj zadovoljni s svojim življenjem.

Intervjuvanci so velikokrat povedali, da so se ob psihosocialnih stiskah zatekli tudi k **astrologiji.** Poudarjajo predvsem **horoskop**, ki jim je pomagal pri izbiri pravega časovnega obdobja za pomembne odločitve v življenju. Ob ugotovitvi slabega obdobja za njih izvajajo različne obrede in darovanja in skušajo tako to preprečiti ali omiliti. Velikokrat iz horoskopa dobijo napovedi za življenje in svarila ter se v tistem času določenim dejanjem ali

pomembnim odločitvam skušajo izogniti. Omenili so tudi preverjanje horoskopa in ujemanja horoskopov para pred poroko. To je običajno naloga staršev in horoskopu na tem mestu pripisujejo velik pomen, je del tradicije. Nekateri intervjuvanci so že **obiskali astrologa**, ki jim je preveril ali pripravil horoskop, v stiski pa se je ena izmed intervjuvank zatekla tudi k **vedeževalki**, ki ji je napovedala prihodnost. Astrologija nekaterim predstavlja rešilno bilko, ko več ne vedo, kam bi se zatekli po pomoč, drugim pa le enega izmed dejavnikov v njihovem načinu življenja, iz katerega črpajo nasvete za svoje pomembne odločitve in nadaljnjo pot.
Nekajkrat je bila omenjena tudi **ajurveda** kot tradicionalna oblika zdravljenja s pomočjo zelišč in upoštevanjem ajurvedskih tipov, predvsem ob zdravstvenih težavah.

Intervjuvanci pomembno obliko samopomoči najdejo tudi v **pomoči drugim**, tako materialno (predvsem hrana, oblačila, izobraževalni pripomočki) kot finančno, preko morebiti mednarodnih organizacij ali preko podjetja, kjer oseba dela, morda pa kar tako. S tem, ko pomagajo drugim in vidijo njihove nasmeške na obrazu in izraze zadovoljstva, so tudi sami **srečni**. Ponovno pa poudarijo, da se s tem trudijo delati dobra dela, saj vedo, da bodo to nekoč dobili povrnjeno (koncept karme). To lahko povežem s prostovoljnim oz. dobrodelnim delom, kakršnega poznamo tudi mi in kjer vedno ob tem, da pomagamo drugim, dobimo tudi nekaj zase.
Pri enem izmed intervjujev to, da oseba **dela kot svetovalka** v svetovalnem centru, tudi njej sami pripomore pri reševanju težav v njenem osebnem življenju. To lahko povežem ponovno s tem, da pomaga drugim, hkrati pa dobro pozna koncepte socialnega dela in načine pristopov k problemom, zato se tudi sama dobro sooča z njimi.
Ena izmed družin pove, da so **srečni in zadovoljni s tem, kar imajo**, zato niti ne potrebujejo druge pomoči. Prav tako je velikokrat poudarjena **samostojna rešitev**, kjer so si ljudje pomagali le s svojim mišljenjem, religijo in seveda tudi v družini. Zanimivo je, da je določenim ekonomska stiska omogočila tudi boljšo rešitev, saj so na tak način npr. odprli **svojo lastno trgovino**, ki jim sedaj predstavlja glavni vir dohodka. Drugi so ob pomanjkanju hrane in hkrati bolezni dobili tudi **podporo stanodajalcev**. Povedali so še, da so se ob nesporazumih s sosedi vedno najprej poskusili **pogovoriti na miren način**, šele če to ni delovalo, so se obrnili na lokalno avtoriteto ali morda poiskali celo formalno pomoč (sodišče). Intervjuvana oseba se je ob pridobivanju službe **neformalno obrnila na politike**, ki so napisali priporočila za osebo. To se je včasih dogajalo precej pogosto.

Respondentom pogosto velik vir predstavlja **pomoč sosedov,** predvsem v stiskah, kot je varnostni problem, problem nevarne kače na domu, pri prevozu otrok v šolo in smrti družinskega člana. Navezujoč se na pomoč sosedov je bilo velikokrat omenjeno tudi **skupnostno delovanje** in **pomoč vodje skupnosti.** Skupnostno delovanje so intervjuvanci opisovali kot **vaško skupnost**, kjer običajno ljudje, sosedje priskočijo posamezniku na pomoč. Vendar pa so poudarili, da lahko pričakujejo pomoč skupnosti, če so tudi sami njeni člani in prispevajo tudi nekaj članarine. Ko sami aktivno sodelujejo in na tak način pomagajo drugim članom, lahko tudi sami pričakujejo pomoč, ko se bodo znašli v stiski. Skupnostno delovanje stopi v ospredje posebej takrat, ko gre za skupne probleme, kot je na primer problem z elektriko ali vodovodnim sistemom, kjer poiščejo skupno rešitev in kjer posameznik ne more sam rešiti težav. Respondenti so se velikokrat navezali na že prej omenjenega **vodjo skupnosti**, ki ima na območju Malabe East zelo pomembno vlogo. Pravzaprav na tem območju delujeta kar dva, vendar ima eden pomembnejšo vlogo (g. Wickrampala) kot drugi (g. Bandula). Vodja skupnosti je tisti, h kateremu se ljudje zatečejo po nasvete tudi v **družinskih konfliktih**, pri njem so dobili pomoč ob **smrti družinskega člana** in pogrebu, ko sami niso vedeli, kam se obrniti v tem primeru. **On je tudi tisti, ki pozna politike, avtoriteto, sodeluje z Gramo Sevako** in podpisuje zadeve, kar pomeni, da je zelo pomemben posrednik med posameznikom in državnimi in lokalnimi avtoritetami. Je **socialni delavec** na tem območju in oseba, ki zelo **pomaga.** Vodi **pogrebno skupnost**, ki jo intervjuvanci velikokrat omenijo. V pogrebni skupnosti so že dobili finančno in predvsem moralno podporo ob smrti družinskega člana, prav tako pa jim je pomagala z aktivnostmi, ki jih je v tem primeru potrebno opraviti. V pogovoru z obema vodjema skupnosti sem izvedela, da imata pomembno **vlogo posrednikov** in da tesno sodelujeta z **Gramo Sevako**, hkrati pa se ljudje nanju obračajo tudi s precej osebnimi problemi. Vodja skupnosti pogosto ljudem pomaga s priporočili za pridobitev posojila ipd. Tako skupnostno delovanje in delovanje obeh vodij težko umestimo v formalno ali neformalno obliko pomoči, saj se tesno prepletata. Podroben opis delovanja obeh vodij skupnosti se nahaja v prilogi.

Ob pregledu nad celotnimi oblikami pomoči, na katere so se ljudje obrnili v primeru psihosocialne stiske, si lahko odgovorim tudi na drugo raziskovalno vprašanje. Ugotovila sem, da so se ljudje ***v večini najprej obrnili na neformalno pomoč****, če je to le bilo mogoče. Skoraj po pravilu so pomoč iskali najprej v družini in med širšim sorodstvom, šele nato pa tudi v skupnosti in religiji. Največ iskanja formalne pomoči je bilo predvsem v ekonomskih*

stiskah, vendar so tudi v teh primerih pogosto veliko pomoči dobili v družini. Na formalno pomoč so se seveda obrnili, ko ni bilo druge izbire, npr. na bolnišnico, policijo, sodišče ipd. Kot zlata sredina med formalno in neformalno pomočjo pa je skupnost in skupnostno delovanje. Predvsem v primeru psihičnih stisk so ljudje iskali neformalno pomoč. Poseganje po formalni ali neformalni pomoči se razlikuje glede na vrsto stiske, še vedno pa je v ospredju neformalna pomoč. Zato lahko rečem, da so ljudje ***več pridobili v neformalnih oblikah pomoči*** *ter si s tem odgovorim še na peto raziskovalno vprašanje. Ko povem, da so dobili več pomoči, mislim predvsem na njihovo lastno definicijo, kje sami mislijo, da so dobili več in kam so se najbolj obračali po pomoč.*

4.3 POZNAVANJE DRUGIH MOŽNIH OBLIK POMOČI IN OVIRE

V nadaljevanju skušam odgovoriti na šesto raziskovalno vprašanje in ga tudi komentiram. Ker se veliko odgovorov iz tega sklopa precej tesno prepleta tudi z ovirami, ki so jih imeli, da niso poiskali določene pomoči, bom v nadaljevanju poskušala odgovoriti tudi na sedmo raziskovalno vprašanje.

- **RV6:** Katere formalne ali neformalne oblike pomoči ljudje še poznajo in vedo, da bi jih v psihosocialnih stiskah lahko uporabili?
- **RV 7:** Kakšne so bile ovire, da sami določenih oblik formalne ali neformalne pomoči še niso uporabili?

4.3.1 Formalna pomoč

Ključni pojmi: *Lions klub, Rotary klub, budistični tempelj – pomoč revnim, psihosocialna podpora otrokom ob zlorabi in duševni stiski, privatne banke, Sanasa družba, Samurdhi družba in banka, manjše banke v mestu Malabe, ženska skupnost, društvo za starejše ženske, pogrebna skupnost, vodja skupnosti, organizacije in skupnosti na območju Malabe East, Družba za socialno skrbstvo, Greiru english foundation, poučevanje računalništva za otroke, lokalna uprava, Grama Sevaka, Divizijski sekretariat, formalne institucije v Colombu, formalne institucije za družine, podjetje kjer dela mož, reševalna služba, policija, dovolj servisov, ne vedo, kam po pomoč.*

Ovire: *budizem, krščanstvo, nezaupanje do politikov in države, nezaupanje organizacijam, počasna država in zamuden sistem, ni dobrih servisov, korupcija in neenakost državljanov, moč in vpliv vplivnih oseb, počasno socialno delo, nezaupanje do dnevnega varstva, aktivno članstvo, omejeno število ljudi za posojilo, dolgotrajen proces pri državni banki, predsodki in dvom v psihološko svetovanje, neupoštevanje nasvetov institucij, stigma in sram, neozaveščenost, zdravstveno stanje, novi v Malabe East, premalo časa, ni denarja za članarino, zavrnjena prošnja, brez tovrstnih problemov, ne želijo formalne pomoči, ni ustrezne državne pomoči, nedostopnost formalne pomoči, nepoznavanje organizacij.*

Pri **formalni pomoči** sta dva respondenta omenila mednarodno dobrodelno organizacijo **Lions klub,** v kateri aktivno sodelujeta tudi sama. Poudarjata, da Lions klub nudi finančno in materialno **pomoč revnim**, v njem pa aktivno sodelujejo predvsem osebe iz višjega sloja, ki želijo pomagati revnim. V Lions klubu izvajajo različne projekte, med drugim so finančno in materialno pomagali šoli, ki se je izvajala v templju, in jo rešili pred propadom. Priredili so tudi božično zabavo za otroke, kjer so sodelovali ljudje različnih veroizpovedi, tako budisti kot kristjani. Tukaj se lahko navežem na to, da je ponovno izpostavljena možnost pomoči ljudem predvsem v **ekonomski stiski**, opazim pa tudi, da gre za pomoč drugim in medsebojno spoštovanje različnih veroizpovedi. V okviru Lions kluba deluje tudi **Lion ladies association**, ki je namenjena samo ženskam in kjer nudijo **pomoč revnim in starejšim**. Na Šrilanki deluje tudi **Rotary klub,** ki je prav tako dobrodelna mednarodna organizacija, kjer sodelujejo še premožnejši in pomagajo revnim. Nekateri izmed intervjuvanih torej poznajo delovanje dobrodelnih organizacij na mednarodni ravni, kar je precej pomembno glede na to, da je revščina velikokrat izpostavljena kot velik problem.

V povezavi z revščino je omenjen tudi budistični tempelj, ki pomaga revnim, intervjuvanka, ki sama dela kot svetovalka, pa omenja **psihosocialno podporo otrokom ob zlorabi in duševni stiski**. Ponovno so intervjuvanci navedli, da poznajo oblike pomoči, ki jih lahko uporabijo v **ekonomski stiski**, vendar se sami nanje še niso obrnili. Tako so govorili o **zasebnih bankah**, ki delujejo bolje kot državne ter **Sanasa družbi,** kjer je omogočena **pomoč otrokom in ženskam** in kjer imajo ljudje **možnost posojila**, en respondent pa je povedal, da lahko ta družba priskrbi tudi **invalidske vozičke** za hendikepirane. Ena oseba se še ni obrnila na Sanasa družbo, ker je **pogoj aktivno članstvo.**

Precej intervjuvanih pozna **Samurdhi družbo in banko**, ki omogoča možnost posojila ljudem v stiski, poznajo pa še **manjše banke v mestu Malabe**, ki prav tako omogočajo

posojila. Poudarili so, da gre pri Samurdhi finančni podpori za zelo **omejeno število ljudi**, ki lahko dobijo posojilo, zato sami niti niso poskusili, če pa so, ga morda niso dobili. Pri državni banki gre za zelo dolgotrajen in zahteven proces pridobitve posojila. Potrebna so priporočila Grame Sevake in morda tudi vodje skupnosti. Ena oseba ni dobila posojila na banki, ker sta oba z možem brez zaposlitve in ga ne bi mogla vrniti.

Obstaja **ženska skupnost**, ki prav tako nudi možnost posojila. *Ob tem naj povem, da tudi če se še niso obrnili na določeno obliko formalne pomoči, pri poznavanju največkrat izpostavljajo tiste, na katere se lahko obrnejo v primeru ekonomskih stisk.*

Starejša ženska je izpostavila, da na tem območju deluje **društvo za starejše ženske**, kamor bi se lahko obrnila po pomoč v stiski.

Ljudje poznajo tudi **pogrebno skupnost**, ki nudi finančno in materialno podporo njenim članom ob smrti družinskega člana in je bila omenjena tudi že prej. Prav tako omenijo, da poznajo vodjo skupnosti, ki je tesno povezan z delovanjem pogrebne skupnosti. Nekaj ljudi pozna **Odbor za civilno zaščito (varnost),** ki ga predstavlja tudi sam vodja skupnosti. Glavna naloga Odbora za civilno zaščito je večja varnost, saj vodja skupnosti preverja nove priseljence, ki pridejo na območje Malabe East in jih ima pravico preveriti. Na tak način so že odkrili osebo, ki je prišla z namenom tatvine, zato gre za precej dober odgovor na stiske, ki so jih navajali posamezniki glede varnosti. Njegovo delovanje vključuje tudi nočni obhod s kombijem, ki je prav tako namenjen varnosti na območju Malabe East. Včasih je prisotna tudi policija, saj ima vodja skupnosti z njimi dobre povezave. Ljudje vodjo skupnosti poznajo kot **socialnega delavca in aktivista**, ki je v tesnih odnosih z Gramo Sevako. Ena oseba pove, da na splošno pozna organizacije in skupnosti v mestu Malabe, vendar sama v njih ne sodeluje.

Med poznane formalne oblike pomoči sodi tudi **Družba za socialno skrbstvo**, ki omogoča podporo in ugodnosti ter pomaga posamezniku, da prenese sporočila, ki jih ne more izpeljati sam, na uradne ustanove. Pri delovanju te družbe je pomembno članstvo v njej, saj tako posameznikom nudi podporo. Pod družbo za socialno skrbstvo sodi tudi pogrebna skupnost, tako da vidimo, kako se formalna in neformalna pomoč na nekaterih mestih prepletata.

Predstavijo mi še **Družbo za socialno skrbstvo**, ki je namenjena **upokojencem iz vojske**, če sta oba partnerja nekoč bila zaposlena v vojski, in fundacije, ki so namenjene otrokom. Ena izmed takih fundacij je **»Greiru english foundation«,** ki se imenuje po sponzorju, članu vlade, ter omogoča poučevanje angleščine za revne otroke, kar poteka v templju. Na podoben način deluje tudi fundacija, ki omogoča poučevanje računalništva za otroke prav tako v

templju. Tudi tukaj je sponzor član vlade, kar pomeni, da gre pri obeh za posredno državno pomoč otrokom, ki jim starši tovrstnega izobraževanja ne morejo privoščiti.

Ljudje navedejo, da se lahko obrnejo na **lokalno upravo** predvsem v zvezi s komunalo, konstrukcijo cest, ugodnostjo za revne, za olajšave, dnevno varstvo in predšolsko vzgojo. Vse to se nanaša na pristojnosti Divizijskega sekretariata, ki ureja tudi stvari, kot so vodovodni sistem, elektrika in gradnja hiš. Tukaj gre predvsem za razlago državnega lokalnega sistema, ki jim je na voljo in se nanaša na stiske, ki so jih izpostavili. Večina pozna lokalno avtoriteto **Gramo Sevako**, ki ureja stvari na lokalni ravni, npr. vpis otroka v šolo, registriranje oseb in tudi pridobitev socialne finančne pomoči, torej že prej omenjenega posojila.

Respondenti navajajo tudi poznavanje formalnih institucij, ki omogočajo **zdravljenje in svetovanje za psihične težave** v Colombu, ter formalne **institucije za družine**, v smislu podpore, svetovanja in družinske terapije. Kot ovira, zakaj se ljudje običajno ne obrnejo na tovrstne institucije, je bilo omenjeno, da imajo **predsodke do psihološkega svetovanja in dvomijo**, da bi le-to lahko pomagalo. K slednjemu pripomore tudi **neozaveščenost ljudi** v zvezi s psihološkim svetovanjem. Ljudi je **sram** in se bojijo **stigme**, ki bi se jih prijela, če bi se obrnili na formalno psihološko pomoč. Poudarjena je neozaveščenost o formalni pomoči, češ da gredo na psihološko svetovanje samo »nori«. Zraven vsega pa intervjuvani izpostavlja, da ljudje običajno **ne upoštevajo nasvetov institucij, saj osebne probleme želijo razrešiti sami**. Ni me presenetilo, da je formalna pomoč v primeru psihičnih stisk med ljudmi še precejšen tabu. Večinoma smo ljudje naravnani tako, da želimo tovrstne stiske razrešiti sami, k formalni pomoči pa se zatečmo le v skrajni sili. Še posebej to velja za ljudi v razvijajočih se državah, kot je Šrilanka.

Omenjeno je tudi podjetje, v okviru katerega deluje športna in pogrebna skupnost, organizirani pa so tudi izleti za otroke. Nekateri menijo, da imajo **dovolj servisov**, ki jih omogoča vlada, in **ne vedo**, kam bi se še drugam lahko obrnili po pomoč.

Ugotavljam, da ljudje, ki se še niso obrnili na pomembne vire pomoči, ki delujejo na območju Malabe East, le-teh v večini vsaj poznajo. Velikokrat so izpostavljene oblike pomoči, na katere se lahko obrnejo v primeru ekonomske stiske, predvsem banke, kar me ni presenetilo. Omenjene so tudi skupnosti, ki delujejo na tem območju, in vodja skupnosti. Prav tako po večini poznajo lokalno avtoriteto. Delovanje organizacij na mednarodni ravni bolje poznajo le tisti, ki prihajajo iz višjega sloja, saj lahko tudi sami sodelujejo. Prav tako se pojavijo nekatere razlike med tistimi, ki živijo na področju Malabe East že dlje časa, in med tistimi, ki

so tam novi, saj slednji manj poznajo organizacije, ki so jim na tem območju na voljo in se tudi nekoliko manj udeležujejo aktivnosti v skupnosti.

Tako so velikokrat ljudje povedali, da jim **oviro** predstavlja prav to, da so **novi v Malabe East** in **zato ne poznajo ljudi, organizacij**, ki na tem območju delujejo in zaradi tega tudi niso člani v določenih skupnostih (če nisi član, ne moreš dobiti podpore iz skupnosti, kot je npr. pogrebna). Nekateri izmed njih, predvsem tisti, ki prihajajo iz višjega sloja, so prezaposleni tudi za to, da bi sodelovali v organizacijah in niso v tako tesnem stiku s skupnostjo. Kot razlog za neaktivnost v društvih je ena izmed intervjuvank omenila tudi svoje **zdravstveno stanje**, druga pa **nima denarja, da bi plačala članarino** za skupnosti. Tukaj lahko povem, da nekaterim ljudem, četudi gre za zelo majhno vsoto denarja, ki ga morajo plačati za članarino, to lahko predstavlja težavo in tako so tudi zaradi tega morebiti prikrajšani za podporo, ki bi jo potrebovali. Ista oseba pravi, da jo je strah, kaj se bo zgodilo v **primeru smrti družinskega člana**, saj tudi **podpore pogrebne skupnosti ne dobiš, če nisi njen član**. Pove, da so se že obrnili na divizijski sekretariat, kjer so zaprosili za **štipendijo, da bi se otroka lahko šolala**, vendar so jim le-to zavrnili, saj sta **oba starša še živa**. Tako lahko vidimo, da so določene podpore precej omejene s strogimi kriteriji, ker pa je prebivalcev zelo veliko, morajo biti kriteriji še strožji.

R**azlog**, da se še niso obrnili na formalno pomoč, je tudi **budizem,** poudarjeno je bilo, da budist ne bo šel po formalno pomoč, saj budizem in politika ne gresta skupaj. Intervjuvanka, ki je to izpostavila, je mislila na nauke in vodila v budizmu, pa tudi srečo, ki jo le-ta prinaša, zato niti ne potrebuje druge pomoči. V intervjuju s katoliki je bilo prav tako navedeno, da ker **verujejo v Boga** in upoštevajo njegove nauke, tudi nikogar drugega ne prosijo po pomoč, zato se niti ne obračajo na formalne oblike pomoči. *Ponovno je razvidno, da pri ljudeh, ki močno verujejo, vera ne pomeni samo načina življenja in samopomoči, ampak tudi razlog, da ne iščejo formalne oblike pomoči.*

Mnogokrat je poudarjeno **nezaupanje v državo in politike** ter **nezaupanje v formalne organizacije in vladne ustanove,** kjer ni dobrih servisov, zato se jim izogibajo. Ljudje menijo, da je **država zelo počasna**, **sistem pa zelo zamuden**, zato se, če se le da, poskušajo temu tudi izogniti. Pravijo, da je **socialno delo počasno** in da imajo na Šrilanki **slabo socialno podporo**, omenjena pa je tudi **korupcija** ter **neenakost in nepravičnost med državljani**. Vplivne in premožne osebe imajo **moč** in pravice, ki bi jih morali biti deležni vsi

v enaki meri. Nezaupanje do države ter vladnih organov in institucij, ki jo omenijo nekatere intervjuvane osebe, me ni presenetilo, saj o tovrstni problematiki veliko govorijo že avtorji v literaturi, je pa to ena izmed težav, ki je v današnjem svetu pogosta na kateremkoli kontinentu in v državi. Menim, da je tukaj še toliko bolj poudarjena, čeprav ljudje govorijo, da tako pač je in glede tega ne morejo nič ukreniti. Po mojem mnenju se jih je večina s tem sprijaznila, zato pa se izogibajo formalnim oblikam pomoči in iščejo pomoč predvsem v neformalnih oblikah.

Nezaupanje je bilo prisotno tudi pri možni obliki pomoči **dnevnega varstva,** saj so intervjuvani omenjali tudi tovrstno stisko. Vendar se kljub temu nihče od njih ni obrnil na dnevno varstvo, saj temu ne zaupajo in menijo, da ne bo dobro poskrbljeno za njihovega otroka. Razlogi za to, da niso iskali formalne pomoči, so tudi v tem, da **niso imeli tovrstnih problemov**, ali so **menili, da ni bilo ustrezne državne** ali druge finančne **pomoči**, ki bi jim bila še na voljo. Večkrat kot ovire navajajo **nedostopnost formalne pomoči**, nepoznavanje organizacij ali pa celo, da na sploh **ne želijo formalne pomoči** (razen iz Družbe za socialno skrbstvo). Menim, da je tudi nepoznavanje oblik pomoči, na katere bi se lahko obrnili, eden izmed razlogov, zakaj se niso, vendar pa še vedno prevladuje nezaupanje ali kakšen drug omejujoč dejavnik.

4.3.2 Neformalna pomoč

Ključni pojmi: *tradicionalni zdravilci, darovanje pri oltarjih posvečenim bogovom (npr. Pattini, Vishnu), astrologija, meditacija, pomoč revnim, pogrebna skupnost.*

Ovire: *verovanje v budizem, verovanje v krščanskega Boga, ne želijo bremeniti drugih, nezaupanje do ljudi, sram, boljše vezi s prijatelji kot s skupnostjo, nesodelovanje ljudi v skupnosti, ne potrebujejo pomoči iz skupnosti, prezaposlenost za sodelovanje v skupnosti, ni bilo nikogar od sorodnikov, revni družinski člani, nemoč družinskih članov, pomoč odvisna od moči, preveliko poudarjanje budizma, možnost zasvojenosti z religijo in astrologijo, ne verjame v horoskop.*

Med **neformalnimi** oblikami pomoči precej intervjuvanih pozna **tradicionalne zdravilce**, vendar se nanje še niso obrnili. Ponovno je bilo poudarjeno, da **če verjameš v budizem, ne**

verjameš v tradicionalne zdravilce. Drugi niso navedli posebnega razloga, navedli pa so, da verjamejo v budizem. Izvedela sem, da še vedno obstaja veliko ljudi, ki obiskujejo oltarje, posvečene bogovom, kot so Vishnu in Pattini, kjer izvajajo **darovanja in obrede ravno za reševanja problemov**, medtem ko drugi **verujejo v budizem in zato ne v nadnaravno**. Če verjameš v budizem, se moraš soočiti s problemi in ne prositi in darovati za rešitev tega problema. Na območju Malabe East k oltarjem prihajajo večinoma ljudje z drugih območij iz vseh slojev, tudi visoko izobraženi, zato verovanje v nadnaravno ne temelji na stopnji izobrazbe. Iz drugih območij prihajajo predvsem zato, ker se nekoliko sramujejo, da bi jih videli ljudje, ki jih poznajo. Verovanje v nadnaravno kot obliko pomoči, ki jo uporabljajo v svojih stiskah, je izpostavilo malo ljudi.
Že prej omenjeno **verovanje v boga**, je pravzaprav bil tudi razlog, da se nikoli **niso obrnili po pomoč k drugim**, razen na družinske člane. Drugim niso povedali za svoje težave, saj jih niso želeli bremeniti in na tak način jih nobeden ni »pustil lačnih«. Zdi se mi, da gre za zelo zanimivo življenjsko filozofijo, ki družini pomaga pri prebroditvi stiske, saj so se že v osnovi odločili, da nikomur ne bodo povedali. S tem je opazno tudi spoštovanje soljudi in medsebojnih odnosov, hkrati pa zadrževanje stiske zase.

Nekateri so omenjali tudi **nezaupanje do ljudi**, saj v današnjem tempu živijo bolj vsak zase. Gre predvsem za osebne stiske, v katerih se ljudje ne obračajo na ljudi znotraj skupnosti. K njim se zatečejo po pomoč bolj ob sosedskih in vsakdanjih težavah. Eno osebo pa je bilo **sram**, da bi drugi ljudje izvedeli za njene težave, zato se nanje tudi ni obrnila.

V okviru teme **skupnosti** je bilo razvidno, da imajo tisti, ki so novi v skupnosti Malabe East, boljše povezave s svojimi prijatelji, kot pa s sosedi in ostalimi ljudmi znotraj skupnosti. Oseba, ki je v skupnosti nova, je povedala, da sta si s prijateljem že prizadevala ustanoviti novo skupnost, ki bi delovala na tistem delu Malabe East, kjer sami živijo. Vendar je bila glavna ovira pri uresničitvi ideje **nesodelovanje ljudi v skupnosti** in **nezrelost za skupno sodelovanje**, saj so še premalo povezani. Poudarjeno je bilo, da je težko ustvariti skupnost, saj ti ljudje **ne potrebujejo pomoči**; gre predvsem za ljudi, ki prihajajo iz **višjega sloja**. Ljudje so prezaposleni za sodelovanje v skupnosti, zato se je težko usklajevati ter ob službi še aktivno sodelovati v skupnosti. Potrebno je poudariti, da sem te informacije dobila od osebe, ki je bolj izobražena in prihaja iz višjega sloja. Tudi ostale značilnosti se nanašajo predvsem na višji sloj. *Tako lahko vidim, da je skupnostno delovanje za nekatere zelo pomembno in se*

ga aktivno udeležujejo, medtem ko drugi nimajo časa, ne poznajo ljudi, sami ne potrebujejo pomoči, ali se ne želijo vključevati.

Nekaterim je bilo oteženo ali onemogočeno tudi iskanje pomoči v **družini**, saj morda niso imeli nikogar od sorodnikov. Kot razloge so navajalii, da imajo **revne družinske člane**, zato jim tudi ne morejo pomagati, ali pa so sami v boljši poziciji, kot ostali člani. Prav tako je omenjena **nemoč družinskih članov**, ki imajo svoje probleme in svoje otroke, za katere morajo skrbeti in jih varovati. Tudi v družini obstajajo ovire, zaradi katerih se intervjuvanci niso mogli obrniti k njim po pomoč, vendar pa bi rada poudarila, da nikjer ne gre za nerazumevanja v družini, ampak predvsem za trenutni položaj ostalih družinskih članov, zaradi katerega niso mogli nuditi pomoči.

Zanimivo je, da je bilo pri enem izmed intervjujev omenjeno, da se v šrilanški družbi **preveč poudarja budizem**, kar pomeni diskriminacijo ostalih ver, pri drugem pa, da se na **budizem in astrologijo** ne obračajo, saj obstaja možnost, da postaneš tudi s **tem zasvojen in gre za nerealen pogled.** Vidimo, da se lahko pojavlja mnogo različnih pogledov na svet in realnost ter mnogo različnih vzorcev soočanja s problemi. Zato ne moremo posploševati, da so vsi intervjuvanci budisti, saj določene osebe v korist vere tudi dvomijo.

Eden izmed respondentov meni, da moraš biti pri verovanju v **astrologijo** in pri **horoskopu** previden. Če se preveč zanašaš na horoskop, ne boš za svoje življenje ničesar naredil sam, hkrati pa je izpostavljeno tudi, da svoj horoskop preverjaš samo v družini, saj ti lahko kdo drug s tem stori tudi kaj slabega. Vidimo, da gre po eni strani za verovanje v horoskop, po drugi pa poudarjanje, da se ne smeš zanašati samo na to in da gre za nerealnost.
Kot možno obliko pomoči so nekateri intervjuvanci navajali tudi **meditacijo**, ki je prav tako ne izvajajo vsi, jo pa poznajo.

Večina intervjuvancev pozna **pogrebno skupnost**, ki posameznikom pomaga tako formalno kot neformalno. Tudi pri neformalni pomoči se kot ovira izpostavi, da je tudi ta **pomoč odvisna od moči** in vpliva ljudi. Veliko lahko dosežeš, če si vplivna oseba, ki jo vsi poznajo.

4.4 POTREBE PO DRUGIH OBLIKAH POMOČI

V nadaljevanju odgovarjam na osmo raziskovalno vprašanje, v katerem me je zanimalo, katere potrebe po oblikah pomoči še imajo prebivalci območja Malabe East.

- **RV 8 :** Katere formalne ali neformalne oblike pomoči bi prebivalci območja Malabe East še potrebovali, pa menijo, da jim niso na voljo?

Ključni pojmi: *več možnosti za finančno podporo, organizacija za varnost, skupnost za razvijanje cest, igrišč, skupno praznovanje, knjižnica, bližji dnevni centri, formalna organizacija na območju Malabe za težave v družini, svetovalni center, pomoč otrokom, skupnost za ozaveščanje o alkoholu in drogah, izboljšanje servisov za poučevanje angleščine, želja po skupnem življenju s starši, podpora v nujnih primerih, vlada, razvit vodovodni sistem, organizacija za čisto okolje, nova prijateljstva, nič ne pogrešajo, dovolj organizacij.*

Pri potrebah po drugih oblikah pomoči, ki jim sedaj niso na voljo, je šlo za zelo različne odgovore. So se pa pojavile tri teme, na katere je opozorilo več ljudi, in ki so se že v prejšnjih podpoglavjih pokazale kot najbolj pereča problematika.

Večkrat so omenili, da bi potrebovali **več možnosti za finančno podporo** (predvsem pridobitev posojil), kjer lahko vidimo, da se potrebe nanašajo na ekonomske stiske, ki so bile prej izpostavljene kot najpogostejše.

Želja respondentov je **organizacija za varnost,** kar je izpostavljeno zaradi stisk, povezanih z varnostjo in tatovi v dnevnem času, ki so jih intervjuvani večkrat omenjali. Predlagali so še **skupnost za razvijanje cest, igrišč in medsebojno spoznavanje**. Poudarili so, da če bi imeli na njihovem območju kakšno skupno igrišče, bi lahko tam organizirali prireditve ter se tudi kot skupnost med sabo bolje spoznali in povezali. Tudi otroci bi se tako laže igrali. Ob tem je bila izražena tudi **potreba po večjem skupnostnem sodelovanju** in predlogu skupnega praznovanja novega leta ali kaj podobnega. Zanimiv predlog je bil še, da bi lahko imeli **knjižnico, kjer bi se ljudje zbirali**, saj sedaj takšnega prostora nimajo. Tudi pri navajanju potreb je razvidno, da ljudje skupnosti, v kateri živijo, pripisujejo precej velik pomen in si želijo izboljšanje njenega delovanja.

Navezujoč se na **družino** so povedali, da bi bilo bolje, če bi imeli **bližje dnevne centre** za varstvo otrok, saj so sedaj postavljeni le ob glavni cesti, ki prebivalcem Malabe East ni tako zelo dostopna. Ob tem se mi poraja vprašanje, ali bi ljudje te dnevne centre res uporabljali, saj

sem izvedela, da dnevnemu varstvu ne zaupajo. Pravijo, da bi lahko imeli tudi **formalno organizacijo za težave v družini** ter **svetovalni center**, kjer bi jim svetovali ob družinskih in osebnih problemih. Tudi tukaj se poraja vprašanje, v kolikšni meri bi ljudje to uporabljali, saj je tudi navezujoč se na to temo bilo večkrat omenjeno nezaupanje in predsodki. Omenili so še, da bi potrebovali obliko pomoči, ki bi nudila **pomoč otrokom**, predvsem glede izobrazbe in učenja, saj velikokrat starši nimajo časa ali ne morejo pomagati svojim otrokom pri tem. Predlog, navezujoč se na otroke, pa je bil tudi, da bi lahko imeli **skupnost za ozaveščanje o alkoholu in drogah**, ki bi se usmerila predvsem na mlade. Z njihovega stališča bi bilo dobro, če bi izboljšali tudi servise za poučevanje angleščine, namenjene otrokom (kot je delujoča Greiru fundacija). Opaziti je, da precej poudarjajo družino in otroke, kar ima zanje velik pomen in je nepogrešljiv vir moči. Tako je ena od intervjuvank povedala, da bi bilo zanjo bolje, če bi imela možnost **živeti skupaj s starši.**

Respondenti imajo precej **velika pričakovanja tudi glede pomoči vlade**, predvsem na področju zdravstvene oskrbe, izobrazbe in javnega transporta. Na bližnjem območju pa v današnjem času še nimajo razvitega vodovodnega sistema, kar bi vlada morala urediti. Povedo, da bi potrebovali možnost podpore **v nujnih primerih** in tudi **organizacijo za čisto okolje**, medtem ko drugi izrazijo, da **ne potrebujejo nobene druge pomoči**, le še nova prijateljstva in sodelovanje z ljudmi, saj imajo na tem območju dobre ljudi. Ena oseba meni, da imajo **dovolj organizacij** in ne potrebujejo ničesar več, le da ona sama ne more biti članica.

4.5 POVEZANOST OBLIK POMOČI S STOPNJO IZOBRAZBE IN DOLŽINO BIVANJA V MALABE EAST

Preverila sem tudi stopnjo povezanosti med kvalitativnimi podatki glede na stopnjo izobrazbe in dohodke ter dolžino bivanja na območju Malabe East, kjer odgovarjam na zadnji dve raziskovalni vprašanji:

- **RV 9:** Ali se poznavanje možnih oblik pomoči in iznajdljivost pri iskanju razlikuje glede na stopnjo izobrazbe in dohodek ljudi?
- **RV 10:** Ali se poznavanje možnih oblik pomoči in iznajdljivost pri iskanju razlikuje glede na dolžino bivanja na območju Malabe East?

Pri prej opisanih rezultatih že delno odgovarjam na zadnji dve vprašanji, izpostavila jih bom le tam, kjer najbolj izstopajo.

Ugotavljam, da so ljudje z nižjimi dohodki običajno poiskali državno finančno pomoč, kot je Samurdhi posojilo in Divizijski sekretariat, medtem ko so se tisti s srednjimi ali visokimi dohodki obračali bolj na privatne banke, ali pa tovrstne pomoči niso potrebovali.

Opazno je tudi, da religijo in družino kot obliko neformalne pomoči navajajo vsi, nekoliko bolj sta poudarjena astrologija in horoskop pri tistih z nižjimi dohodki, medtem ko meditacijo in ajurvedo izpostavijo tisti z višjimi dohodki. Težko pa je reči, da je to odvisno od izobrazbe in dohodkov, saj verjame v horoskop tudi nekaj intervjuvancev iz najvišjega sloja. Tudi zaupanje v nadnaravno in obiskovanje oltarjev je zanimivo, saj so na tak način iskali rešitve tako tisti z nizkimi kot tisti z visokimi dohodki. Prav tako je zanimivo, da so ravno ljudje z nizkimi dohodki povedali, da ne želijo prositi nikogar za pomoč, saj se zanašajo na boga (v primeru, ko je bila družina katoliške veroizpovedi).

Pri poznavanju možnih oblik pomoči omenjajo organizacije, kot so mednarodne dobrodelne organizacije, predvsem ljudje iz višjega sloja, tisti iz nizkega pa izpostavijo možnosti finančne pomoči in delovanje v skupnosti (pogrebna skupnost, ženska skupnost).

Kot ovire pri iskanju formalne pomoči velikokrat tisti z nižjimi dohodki navedejo, da ni bilo druge državne ali finančne pomoči, kamor bi se lahko obrnili, morda niso poznali organizacij, ali pa niso imeli dovolj denarja, da bi plačali članarino zanje. Zanimivo, da nekateri z nizkimi dohodki niti niso želeli formalne pomoči.

Kot ovire pri neformalnih oblikah pomoči tisti z nizkimi dohodki navedejo le to, da niso želeli bremeniti drugih in da verjamejo v boga, ostale ovire pa opisujejo le tisti z višjimi ali srednjimi dohodki. Tisti z visokimi in srednjimi dohodki večkrat poudarijo, da so novi na območju Malabe East, zato ne poznajo organizacij, ki delujejo tukaj, kar se prepleta z zadnjim raziskovalnim vprašanjem.

Opaziti je torej, da tisti, ki so na novo v Malabe East, ne poznajo toliko organizacij, ki delujejo na tem območju, in ljudi v svoji skupnosti ter se ne udeležujejo toliko skupnostnega delovanja. Poznajo pa precej oblik pomoči nasploh, kot so mednarodne organizacije, privatne banke ipd. Ljudje, ki so že dlje časa v Malabe East, večinoma poznajo društva in organizacije, ki delujejo na tem območju in tudi vodjo skupnosti.

To se povezuje tudi z dejstvom, da tisti, ki so novi v Malabe East in prihajajo iz višjega sloja, nimajo toliko oz. takšne vrste stisk, da bi čutili potrebo pa aktivnem vključevanju in članstvu v skupnostih, zraven tega pa so tudi prezaposleni (zaradi službe), da bi aktivno sodelovali. Zanimivo je, da več potreb po novih oblikah pomoči ali organizacijah izražajo tisti, ki prihajajo iz višjega ali srednjega sloja. Tisti z višjimi dohodki izražajo željo po več skupnostnega delovanja in skupnih prostorih. Družine z nizkimi dohodki izražajo predvsem potrebo po pomočeh, ki so usmerjene na otroke in več možnosti glede finančne pomoči, nekateri pa pravijo, da imajo dovolj organizacij, le da imajo zaradi svojega nizkega standarda nekatere omejitve (npr. ne morejo plačati članarine za članstvo).

V odgovoru na obe raziskovalni vprašanji ugotavljam, da se pojavljajo nekatere razlike glede obeh kazalcev, predvsem pri poznavanju oblik pomoči in pri izražanju potreb po novih oblikah pomoči, ne pa tako zelo bistvene, da bi jih lahko posplošila na celotno populacijo ljudi z nižjimi ali visokimi dohodki. Pokaže se tudi nekaj razlik pri dolžini bivanja na območju Malabe East, predvsem glede poznavanja skupnosti in aktivnega vključevanja vanjo. Ponovno ne morem posploševati, ker je izmed intervjuvanih bilo več takih, ki so v Malabe East na novo, pri izobrazbi pa je bilo več intervjuvancev z visoko in srednjo izobrazbo. Veliko ljudi spada v srednji sloj. Kljub vsemu pa je šlo za širok nabor ljudi, tako da so bili vključeni tudi tisti z nizkimi dohodki in tudi tisti, ki v območju Malabe East bivajo že dlje časa.

Ob vseh dobljenih rezultatih lahko omenim, da glede na to, da gre za ogromne kulturne razlike med nami in njimi, gre tudi za precej razlik pri ravnanju v stiski. Intervjuje sem opravila s precej različnimi ljudmi, različnih starosti, različne stopnje izobrazbe in dohodkov, ki so se razlikovali tudi po tem, kako dolgo že bivajo na območju Malabe East (osnovni podatki o intervjuvancih so v prilogi). Ravno zaradi tega sem dobila precej širok nabor informacij o formalni in neformalni psihosocialni pomoči z različnih perspektiv ter s tem precej jasno predstavo o tem, kako delujejo prebivalci na tem območju. Če bi imela več časa in tudi pomoči, bi lahko raziskala še širše, morda tudi različna območja ter s tem dobila bolj jasno predstavo o celotni Šrilanki in posameznih oblikah pomoči. Menim, da četudi se veliko rešitev iz stisk, ki jih intervjuvanci navajajo, na prvi pogled morda ne zdi socialnodelovnih, so to načini, ki so jim pomagali, ko so se znašli v stiski, kar pa je najpomembneje, saj pri socialnem delu vedno upoštevamo perspektivo uporabnika in njegove vire moči. Uporabniki so eksperti iz izkušenj za svoje življenje in oni sami vedo, kaj je zanje najbolje in v čem bodo

dobili največ zase. Oblike pomoči, ki jih navajajo kot formalne in skupnostne, zame prav tako pomenijo socialno delo, le izven okvirov in socialnega dela, kakršnega poznamo mi. Tudi neformalne oblike pomoči, ki jih navajajo, so zanje zelo pomemben vir moči in način soočanja s težavami, v katerih so se znašli, zato jih seveda ne gre spregledati in jih je pomembno izpostaviti kot oblike samopomoči.

Ker gre v mojem primeru za razumevanje nečesa drugačnega, je zato toliko bolj pomembno, da socialni delavci znamo razviti tudi kulturno občutljivost in prilagodljivost na kulturne razlike ter s tem pogledati tudi izven naših ustaljenih vzorcev, še posebej skozi oči uporabnikov.

5 SKLEPI

Temeljne ugotovitve, do katerih sem prišla v svoji raziskavi, so, da so se intervjuvani prebivalci z območja Malabe East najpogosteje znašli v ekonomski stiski (predvsem zaradi izobraževanja otrok, izgube službe in zdravstvenih težav), sledijo varnostni problem, smrt družinskega člana in varstvo otrok. Imeli so še težave, ki se prepletajo z do sedaj omenjenimi, in vsakdanje težave, nekajkrat pa sta bila omenjena tudi moč in vpliv bogatih ter s tem nemoč nižjega razreda.

Formalna oblika pomoči, ki so jo vprašani največkrat poiskali in uporabili, je finančna pomoč kot odgovor na njihove najpogostejše stiske. Tako so se največkrat obrnili na vsem najbolj poznano banko Sanasa, ki omogoča manjša posojila za začetek samostojne zaposlitve, varčevanje denarja, posojilo ob smrti družinskega člana, ob vsem tem pa je pomembno, da so člani in plačujejo članarino. Formalno pomoč so iskali tudi pri Samurdhi družbi in banki, ki prav tako omogoča posojila, vendar najbolj ranljivim skupinam prebivalcev. Gre za državno pomoč, ki je vezana na Divizijski sekretariat oziroma lokalno upravo v mestu Malabe. Lokalna avtoriteta, ki deluje na območju Malabe East, se imenuje Grama Sevaka, pri kateri so tudi že iskali pomoč. Grama Sevaka je odgovorna za upravne zadeve na območju Malabe East, hkrati pa je odgovorna tudi za priporočila za državno finančno pomoč. Pomembno je izpostaviti tudi Družbo za socialno skrbstvo, ki zajema tako finančno kot materialno podporo in pod katero sodi tudi pogrebna skupnost. Druge formalne pomoči, ki so jih ljudje poiskali, so bili predvsem javno zdravstvo, sodne obravnave in zdravstvena pomoč. Niso pa iskali formalne pomoči ob psihični stiski, ali pa so to le poskusili ter jo kasneje zavrnili. Nekateri tudi na splošno nikoli niso iskali formalne pomoči.

Pri neformalni pomoči je poudarek na družini, ki predstavlja prebivalcem najpomembnejši podporni sistem. Na družinske člane so se obrnili v katerikoli stiski ter od njih dobili tako finančno kot psihosocialno pomoč. Velikokrat opisujejo budizem, ki je njihov način življenja in jih usmerja pri reševanju stisk in ravnanju za kakovostnejše življenje. V njem so dobili tako oporo pri reševanju predvsem psihičnih stisk (ki so večkrat tudi bile posledica ekonomskih), kot tudi pri splošnem soočanju s problemi in dobili so vodila za svoj vsakdan. Vera je bila večkrat poudarjena kot tista, ki jim prinaša srečo in zaradi katere imajo dobre odnose tudi z ljudmi, ki jih obkrožajo. Ker tudi v Malabe East ne obstaja samo ena religija, je manjšina intervjuvanih, ki so katoliške veroizpovedi, prav tako navedla, da so jim verovanje v Boga in

nauki, ki jih črpajo iz biblije, pomagali v stiski. V eni izmed družin se ravno zaradi verovanja v boga še nikoli niso obrnili po pomoč drugam in so svoje težave reševali sami, podobno je bilo razvidno tudi pri budizmu. Menim, da ima vera pomembno vlogo tako v življenju posameznikov kot v celotni družbi na Šrilanki. Velikokrat je ravno verski sistem in vključevanje verskih naukov v vsakdanje življenje razlog, da ljudje v stiski sploh ne iščejo druge formalne ali neformalne pomoči. Tako lahko sklepam, da jim je samo verovanje in način soočanja s problemi, ki ga črpajo iz religije zadosten pri prebroditvi večine stisk ter jim zagotavlja zadovoljno življenje. Po drugi strani pa se mi zdi, da gre nekoliko tudi za omejujoči dejavnik, ki ljudem preprečuje, da bi pogledali izven svojih okvirjev ter posegli še po kakšni drugi obliki pomoči, ki jim je na voljo. Zdi se mi tudi, da ljudje včasih sami sebe omejijo pri zaupanju stisk in jih zaradi tega zadržijo zase. Kljub vsemu pa je, kot že večkrat omenjeno, religija njihov način življenja in pomemben vir moči, zato je najpomembneje, kako jo sami doživljajo in kaj jim prinese.

Oblike samopomoči, ki so prav tako pogoste med intervjuvanimi, so tudi opiranje na astrologijo, predvsem horoskop in nadnaravno (hinduistične bogove: Pattini, Vishnu), ki so jim posvečeni oltarji, kjer izvajajo darovanja in obrede. Za boljše počutje in ob psihosocialnih stiskah je kot oblika pomoči omenjena tudi meditacija in ajurveda, ljudi pa osrečuje tudi pomoč drugim. Ob vsem tem so omenjene tudi ostale oblike pomoči, ne gre pa zanemariti pomena skupnosti, ki ga ima le-ta na območju Malabe East, in prav tako pomoč sosedov. Skupnost je tista, ki posamezniku večkrat ponudi pomoč, vendar je precej pomembno, da je tudi sam član skupnosti ter v njej aktivno sodeluje. Vodilno vlogo v skupnosti nosi vodja skupnosti, ki deluje kot neke vrste socialni delavec in aktivist. Je pomemben posrednik med ljudmi, ki živijo v vaški skupnosti, in pomembnimi vladnimi ustanovami ter lokalnimi avtoritetami v mestu Malabe. Zdi se mi, da je na tem mestu pomembno izpostaviti pogrebno skupnost in odbor za civilno zaščito, katerih glavni člen je vodja skupnosti in odgovarjajo na najbolj pereče stiske, ki jih intervjuvanci navajajo. Pri skupnostnem delovanju gre tako za formalno obliko pomoči, s katero je povezan vodja skupnosti, kot tudi neformalno, kjer vodja skupnosti sodeluje prostovoljno in s člani posameznih skupnosti nudi oporo svojim sočlanom. Skupnost kot vaška skupnost je tako ali tako neformalni vir pomoči, saj gre predvsem za neformalno pomoč med sosedi.

Ljudje so se vedno najprej obrnili po neformalno pomoč, šele nato po formalno. Več pomoči, po njihovih zagotovilih, so dobili v neformalni pomoči.

Tudi glede poznavanja drugih oblik pomoči ljudje večinoma opisujejo tiste oblike pomoči, ki so jih nekateri v primeru stiske že poiskali in uporabili. Kot oblike pomoči, ki prej še niso omenjene, so: mednarodni dobrodelni organizaciji Lions klub in Rotary klub, ki nudita finančno pomoč revnim, organizaciji, ki pod sponzorstvom člana vlade nudita revnim otrokom poučevanje angleščine in računalništva ter društvo za starejše ženske. Večina ljudi kaže poznavanje oltarjev in verovanje v nadnaravno, kar pa izvajajo le redki.

Glavno oviro, da se niso obrnili na formalno pomoč, prebivalcem območja Malabe East predstavlja predvsem nezaupanje v državo, politike in organizacije. Večkrat je omenjena korupcija, moč vplivnih ter nekakovosten in počasen državni in socialni sistem. Kot razloga, da se ne obračajo na formalno pomoč, sta navedena tudi budizem in verovanje v boga, saj nista združljiva z iskanjem formalne pomoči (a le pri tistih, ki zelo močno verujejo). Njihove glavne ovire so bile tudi pomanjkanje ustrezne formalne pomoči ali pa te niso poznali, včasih pa le želja po samostojnem reševanju stisk. Pri ovirah, zaradi katerih se niso obrnili na nekatere neformalne pomoči, gre izpostaviti predvsem prepričanje, da če veruješ v budizem, ne veruješ v nadnaravno in ne zaupaš tradicionalnim zdravilcem. Prisotno je tudi nezaupanje v ljudi in pomanjkanje časa za sodelovanje v skupnosti. V skupnosti ne sodelujejo tisti, ki so se na novo preselili na območje Malabe East, kar sovpada s tem, da ne poznajo veliko ljudi in prav tako ne organizacij. Tisti, ki so v Malabe East že dlje časa, so tesneje povezani s skupnostjo. Tisti z visoko izobrazbo morda nekoliko bolje poznajo oblike pomoči, ki delujejo tudi izven območja mesta Malabe, in uporabljajo več oblik samopomoči, kot sta npr. meditacija in ajurveda. Tisti z nižjo izobrazbo in nizkimi dohodki poznajo predvsem državne oblike pomoči in organizacije, ki delujejo v skupnosti. Zanimivo pa je, da se nekateri niso želeli obrniti po pomoč ali pa je ovira za članstvo v skupnostih in organizacijah plačilo članarine. Veliko ljudi prihaja iz srednjega sloja, zato je težko posploševati.

Potrebe po novih oblikah pomoči izražajo predvsem ljudje iz višjega in srednjega sloja. Tisti iz nižjega sloja izražajo potrebe po več možnosti za finančno podporo in potrebe, ki so usmerjene na otroke. Največkrat sta poudarjeni potrebi po finančni podpori nasploh in po organizaciji za varnost. Izraža se tudi potreba po večjem skupnostnem delovanju oz. skupnih prostorih, ki bi ljudi na tem območju bolj povezali.

6 PREDLOGI

Na podlagi svoje raziskave in ugotovitev predlagam nadaljnje raziskovanje, da bi lahko bolj poglobljeno preučili celoten sistem oblik pomoči na Šrilanki, za katerega šrilanške sodelavke same pravijo, da je zelo zapleten.
Dobro bi bilo izvesti raziskavo o potrebah uporabnikov določenih storitev, takšno, ki bo vključila perspektivo uporabnikov in odgovorila na vprašanji, kaj bi ti še potrebovali in kaj se da izboljšati.
Ker naša fakulteta sodeluje z Univerzo v Colombu in pomaga pri razvoju socialnega dela in izobraževanju bodočih socialnih delavcev na Šrilanki, se mi zdi pomembno, da smo seznanjeni z njihovim sedanjim sistemom socialnega varstva ter ga morda še bolj primerjamo z našim, vsekakor pa tudi s potrebami uporabnikov na Šrilanki. Programske vsebine, ki jih slovenski učitelji posredujejo šrilanškim študentom, naj upoštevajo njihovo socialno, ekonomsko, kulturno in etnično resničnost. Verjamem, da lahko naša fakulteta še bolj pripomore pri razvoju socialnega dela na Šrilanki, takem, ki bo temeljilo na soustvarjanju in reševanju problemov skupaj z uporabniki.

Predlagam, da na oblike samopomoči, o katerih sem sama dobila precej informacij, pogledamo tudi z vidika epistemologije socialnega dela. Budistične elemente lahko najdemo že v pristopu budistične psihoterapije, vendar menim, da je premalo znana. Z nadaljnjim poglabljanjem v budizem se lahko pokaže ogromno povezav s konstruktivistično epistemologijo socialnega dela. Povezave, ki sem jih sama zasledila, so predvsem te, da je vsaka opažena zakonitost izraz opazovalčeve konstrukcije, saj ljudje konstruiramo svojo »realnost« na podlagi svojega pogleda na svet in tistega, v kar verjamemo. Opazila sem velik poudarek na prevzemanju lastnega deleža odgovornosti in osredotočanju na tukaj in zdaj. S tem bi si verjetno še bolje osmislili epistemologijo in način ravnanja ob stiskah, ki ju opazimo pri ljudeh s Šrilanke.

Menim, da se na Šrilanki ali vsaj na območju mesta Malabe lahko kaj ukrene v zvezi z ozaveščanjem ljudi za koriščenje psihosocialne pomoči, ki jim je na voljo tudi izven območja. Ponekod je iskanje psihosocialne pomoči še vedno tabu, nekateri pa oblik pomoči, ki so jim sedaj že na voljo, na primer v glavnem mestu Colombo, niti ne poznajo.

Predlagam, da se študente Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani bolj podpre pri izvajanju praktičnega ali raziskovalnega dela na Šrilanki, saj menim, da lahko veliko pripomoremo k raziskovanju in razumevanju kulturnega konteksta, ki je pomemben za še boljše sodelovanje med našo fakulteto in sodelavci z Univerze v Colombu. Obenem je za študente socialnega dela zelo pomembno tudi spodbujanje razvoja kulturne občutljivosti in odprtosti za novo in drugačno, kar jim lahko pomaga tako pri njihovem študiju kot v praksi kot tudi osebni rasti.

7 LITERATURA IN VIRI

Atkinson, B., Butler, S., Gelber, E., Kohn, M. (2009), *Sri Lanka*, Lonely Planet Publications.

Boisselier, J. (1995), *Modrost Bude*, Ljubljana: DZS.

Baker, J. V. (1998), *A Sinhalese village in Sri Lanka, Coping with Uncertainty*, Florida: Eckerd College.

Bahovec, I. (2005), *Skupnosti: teorije, oblike, pomeni*, Ljubljana: Založba Sophia.

Chandraratna, D. (2003), *Making Social Policy in Modern Sri Lanka*. Colom bo, Sri Lanka: Vijitha Yapa Publications.

Chandraratna, D. (2008), *Social Work Education & Practice, A Sri Lankan perspective.* Colombo, Sri Lanka: Vijitha Yapa Publications.

Čačinovič Vogrinčič, G. (1998), *Psihologija družine*, Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Čačinovič Vogrinčič, G. (2008), *Socialno delo z družino*, Ljubljana: Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Dalaj Lama (2001), *Besede iz srca; O miru, splošni odgovornosti, sočutju in budizmu*, Ljubljana: Društvo za podporo Tibetu in Slovensko budistično društvo Madhyamika – srednja pot.

Dragoš, S. (2007), *Skupnostno socialno delo (Skripta 2007/2008)*, Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Ellawala, H. (1969), *Social history of early Ceylon*, Colombo: Department of Cultural Affairs.

Grabnar, A. (2009), *Eseji o duhovnosti in alternativnem zdravljenju*, Šmarješke Toplice: STELLA.

Healy, L. M. (2001), *International Social Work; Professional Action in an Interdependent World*, New York: Oxford University Press.

Healy, L. M. (2012), *Defining International Social Work*, v Healy L. M., Link R. J. (ur.), Handbook of International Social Work, New York: Oxford University Press.

Hall, D. (2007), *Meditacija za vsakogar*, Tržič: Učila International.

Jayasuriya, L. (2000), *Welfarism and Politics in Sri Lanka; Experience of a Thrid World Welfare State*, Perth, Australia: School of Social Work and Social Policy, University of Western Australia.

Kottegoda, S. (2004), *Negotiating Household Politics; Women`s Strategies in Urban Sri Lanka*, Colombo: Social Scientist`s Association.

Krystal, P. (2008), *Odstranjevanje karmičnih vezi; Razumevanje krpanke iz prejšnjih življenj*, Ljubljana: Mlaj – društvo za kvaliteto življenja.

Leach, E. R. (1961), *Pul Eliya, A village in Ceylon; A study of Land tenure and Kinship*, Colombo: Cambridge University Press.

Lakruwan, K. B. (2008), *»Social work has not yet been established as a profession in Sri Lanka«* (08/BA/15535), Soc 3153, Colombo: University of Colombo (Evaluation research).

Lešnik, B., Urek, M. (2010), *Traps of humanitarian aid: observations from a village community in Sri Lanka (Pasti humanitarne pomoči: pogled iz vaške skupnosti na Šrilanki)*, European Journal of Social Work (13/2), 271–282.

Musek, J. (1995), *Ljubezen, družina, vrednote*, Ljubljana: EDUCY d.o.o.

Nhat Hanh, T. (2004), *Mir v vsakem koraku; Meditacija v vsakdanjem življenju*, Ljubljana: Iskanja d.o.o.

Nydahl Ole, L. (2006), *Stvari kot so, sodoben uvod v Budov nauk*, Ljubljana: Mladinska knjiga.

Peale, N. V. (1997), *Živeti vse življenje; Moč pozitivnega razmišljanja in verovanja,* Ljubljana: DZS.

Peale, N. V. (1999), *Pozitivna načela življenja; Ohranimo navdušenje in ljubezen*, Ljubljana: DZS.

Silva, K. T., Athukorala, K. (1991), *The Watta Dwellers: A sociological study of selected urban low-income communities in Sri Lanka*, Maryland: University Press of America.

Stopar, I. (2007), *Astrologija za vsakogar I, Učbenik za osnove astrologije*, Ljubljana: STOPAR – IT, d.o.o.

Tressie Leitan, G. R., (1979), *Local Government and Administration in Sri Lanka*, Colombo: Lake House Investments LTD.

Tan, N. T. (2012), *Social Work in Asia*, v Healy L. M., Link R. J. (ur.), Handbook of International Social Work, New York: Oxford University Press.

Vuchinich, S. (1999), *Problem Solving in Families; Research and practice*, California: SAGE Publications.

Zahl, M.-A. (2006), *Vključevanje duhovnosti v prakso socialnega dela*, Socialno delo 45 (3/5), 127–133.

Žorž, B. (2005), *Svetovati ali poslušati, Priročnik za samopomoč in svetovanje v vsakdanjem življenju*, Celje: Celjska Mohorjeva družba.

Yulman, N. (1971), *Under the Bo Tree*, California: University of California Press.

INTERNETNI VIRI:

Internetni vir 1:

http://sl.wikipedia.org/wiki/Karma/ 10. 5. 2012.

Internetni vir 2:

http://www.buddhanet.net/e-learning/5minbud.htm/ 10. 5. 2012.

Internetni vir 3:

http://www.slo-theravada.org/budizem.htm/ 10. 5. 2012.

Internetni vir 4:

http://www.budisticna-psihoterapija.com/clanki/slike/Srednjapotvpsihoterapiji.pdf/. 11. 5. 2012.

Internetni vir 5:

http://shilarakkhit.blogspot.com/2009/05/uvod-v-budizem-in-meditacijo.html/ 11. 5. 2012.

Internetni vir 6:

http://www.potovanjeduse.si/meditacija/kaj-je-meditacija/ 13. 5. 2012.

Internetni vir 7:

http://www.rudimark.info/meditacija.htm/ 13. 5. 2012.

Internetni vir 8:

http://sl.wikipedia.org/wiki/Astrologija/ 13. 5. 2012.

Internetni vir 9:

http://www.duhovnost.eu/sl/Ayurveda/AYURVEDA__osnove_v_razumevanju_tradicionalne_indijske_medicine/?duhovnostfrontend=857p02kjvar83ocq978e0ssb66/ 15.0 5. 2012.

Internetni vir 10:

http://www.ayurvedasrilanka.com/ 15. 5. 2012.

Internetni vir 11:

http://www.budisticna-psihoterapija.com/ 11. 5. 2012.

Internetni vir 12:

http://www.budisticna-psihoterapija.com/clanki/slike/Uvodvbudisticnopsihoterapijo.pdf/ 11. 5. 2012.

8 POVZETEK

V diplomskem delu z naslovom **»Formalna in neformalna psihosocialna pomoč na Šrilanki – Primer prebivalcev Malabe East«** sem se osredotočila na formalne in neformalne oblike psihosocialnih pomoči, ki so jih prebivalci na območju Malabe East poiskali, ko so se sami znašli v določeni stiski. Raziskala sem, katere oblike pomoči še poznajo in kakšne so bile ovire, da se na določene vire pomoči še niso obrnili. Osredotočila sem se na potrebe prebivalcev po novih oblikah pomoči, vse dejavnike pa primerjala tudi glede na stopnjo izobrazbe in višino dohodkov intervjuvanih ter njihov čas bivanja na območju Malabe East. Za pridobitev celotne slike o pomoči na območju Malabe East sem raziskala tudi vse pomoči, ki so jim na tem območju na voljo. Osredotočila sem se izključno na prebivalce predmestnega območja Malabe East.

V teoretičnem delu diplomske naloge najprej opisujem družbo na Šrilanki in njene spremembe, ki se dogajajo ob razvijanju države. Opisujem spreminjajočo se socialno in ekonomsko politiko ter perečo socialno problematiko, predvsem kot odgovor na družbene spremembe.

V nadaljevanju predstavim socialno delo na Šrilanki, ki je še v razvoju. Pojasnim skupnostno socialno delo ter pomen religioznosti in spiritualnosti v socialnem delu, ki sta se pokazala kot pomembna dejavnika. Pišem tudi o mednarodnem socialnem delu, ki je pomembno tako za sodelovanje naše fakultete z univerzo v Colombu, kot za družbo na Šrilanki nasploh.

V nadaljevanju poglavje posvetim oblikam samopomoči ter podrobneje opišem tiste, ki so mi jih intervjuvanci sami predstavili. Opišem tudi tradicijo na Šrilanki – religijo in budizem, meditacijo, ajurvedo, astrologijo ter družino in vaško skupnost, ki so se pokazale kot ključne oblike samopomoči.

Drugi del diplomskega dela je raziskovalni. Raziskava je eksplorativna ali poizvedovalna, saj iščem nove informacije o še precej neznanem področju. Raziskava je primerjalna ali komparativna, saj podatke primerjam glede na stopnjo izobrazbe in višino dohodkov intervjuvanih ter glede na njihovo dolžino bivanja na območju Malabe East. Raziskavo sem opravila s pomočjo polstrukturiranih intervjujev, kjer sem si vnaprej zastavila smernice za intervju in se osredotočila na tiste teme, ki so me najbolj zanimale. Opravila sem 17 intervjujev z družinami z območja Malabe East, dva pogovora z vodji skupnosti ter en pogovor z lokalno avtoriteto. Intervjuji so potekali v angleškem jeziku, večkrat pa tudi s

pomočjo prevajanja (iz sinhalskega v angleški jezik). Vse intervjuje sem posnela na diktafon in jih kasneje s povzemanjem tudi zapisala. Postavila sem deset raziskovalnih vprašanj, na katera sem z raziskavo in obdelavo rezultatov želela odgovoriti. Do rezultatov sem prišla s kvalitativno, ročno obdelavo empiričnega gradiva, predstavila pa sem jih skozi pet različnih sklopov oz. tem, ki so me v raziskavi zanimale: vrste stisk, oblika formalne in/ali neformalne pomoči, po kateri so intervjuvani posegli, poznavanje drugih oblik pomoči, ovire, potrebe in razlike glede na izobrazbo oz. dohodke ter čas bivanja na območju Malabe East.

Temeljne ugotovitve, do katerih sem v svoji raziskavi prišla, so, da so prebivalci iskali predvsem finančno formalno pomoč kot odgovor na svoje najpogostejše stiske (ekonomske). Poiskali so državno pomoč, kot je Samurdhi posojilo, se obrnili na Sanasa banko, ki deluje na območju Malabe East, in na druge banke, kjer so vzeli kredit. Obrnili so se tudi na lokalno avtoriteto – Gramo Sevako in lokalno upravo – Divizijski sekretariat. Običajno pa so vedno najprej poiskali neformalno pomoč, pri čemer so, ne glede na stisko, največ pomoči dobili v družini. Pomemben vir moči v njihovem življenju je budizem in ponekod verovanje v krščanskega Boga. Večinoma jim pomagajo tudi astrologija (horoskop), meditacija, tu in tam pa tudi ajurveda ter verovanje v nadnaravno (hinduistične bogove: Vishnu, Pattini). Zelo je poudarjena tudi skupnost, npr. vaška skupnost, ter skupnostno delovanje pod okriljem vodje skupnosti. Pomembno vlogo ima pogrebna skupnost, ki nudi finančno in materialno podporo svojim članom ob smrti družinskega člana. Poznavanje oblik pomoči se nekoliko razlikuje glede na stopnjo izobrazbe in prejete dohodke ter dolžino bivanja na območju Malabe East. Tistim, ki že dlje časa bivajo na tem območju, so pomoči znotraj skupnosti bolj znane, novim priseljencem nekoliko manj. Ljudje z visoko izobrazbo poznajo tudi mednarodne organizacije, medtem ko jih tisti z nižjo ne, ljudje z visoko izobrazbo poznajo tudi nekoliko več organizacij izven Malabe. Med ovirami za to, da niso poiskali formalnih oblik pomoči, vprašani navajajo nezaupanje v državo in politiko, korupcijo ter šibko razvit in počasen socialni in državni sistem. Poudarijo tudi neustreznost ali nedostopnost formalne pomoči ter verovanje v Budo ali krščanskega Boga. Tudi ovire pri iskanju neformalnih oblik pomoči so povezane z religijo, nezaupanjem v ljudi, nepoznavanjem ljudi in organizacij ter premalo časa za sodelovanje v skupnosti.

Vprašani so izrazili potrebo po novih oblikah pomoči, kot so več možnosti za finančno podporo, organizacija za varnost bivanja ter skupnost, ki bi podprla člane pri medsebojnem sodelovanju ter jim omogočila skupne prostore.

9 PRILOGE

1. Smernice za intervju in osnovni podatki intervjuvancev
2. Organizacije, skupnostno delovanje in informacije o območju Malabe East
3. Rezultati in tabele
4. Zapisi intervjujev

9.1 SMERNICE ZA INTERVJU IN OSNOVNI PODATKI INTERVJUVANCEV

9.1.1 Smernice za intervju:

1. Ali ste se v obdobju zadnjih nekaj let vi ali kdo od članov vaše družine znašli v kakršni koli psihosocialni stiski (navedem več primerov: duševno zdravje, ekonomska stiska, revščina, nezaposlenost, težave v odnosih med člani družine, …)? V kakšni stiski ste se znašli?
2. Kakšne oblike pomoči ste najprej iskali (vrstni red)? Ali ste v primeru več stisk iskali pomoč za vsako posebej ali skupaj?

2. a Neformalne oblike pomoči: Katere? Kaj vam je bilo v pomoč? Ali veste še za katere neformalne oblike pomoči, ki bi jih vi ali vaši bližnji lahko uporabili? Če da, katere? Kaj vas ovira, da jih doslej še niste iskali oz. koristili? Kakšno neformalno obliko pomoči bi še potrebovali, pa menite, da vam ni na voljo?

2. b Formalne oblike pomoči: Katere? Kaj vam je bilo v pomoč? Ali veste še za katere storitve v sistemu formalnih oblik pomoči, ki bi jih vi ali vaši bližnji lahko uporabili? Če da, katere? Kaj vas ovira, da jih doslej še niste iskali? Kakšno formalno obliko pomoči bi še potrebovali, pa menite, da vam ni na voljo?

9.1.2 Tabela 1: Osnovni podatki intervjuvancev

Intervju	Intervjuvanec	Starost	Veroizpoved	Izobrazba in dohodki	Dolžina bivanja v Malabe
1. A	ženska	68 let	budisti	visoka	4 leta
2. B	ženska	41 let	budisti	srednja	4 leta
3. C	ženska	33 let	budisti	visoka	4 mesece
4. D	ženska	70 let	budisti	srednja	41 let
5. E	moški	65 let	budisti	visoka	30 let
6. F	ženska	46 let	katoliki	nizka	4 leta
7. G	ženska	35 let	budisti	visoka	1, 5 leta
8. H	mož in žena	54 in 48 let	budisti	srednja	10 let
9. I	ženska	73 let	budisti	nizka	dlje časa
10. J	moški	40 let	budisti	visoka	2 leti
11. K	moški	61 let	budisti	srednja-visoka	3 leta
12. L	ženska	40 let	budisti	visoka	4 leta
13. M	moški	39 let	budisti	srednja	4 leta
14. N	moški	48 let	katoliki	visoka	10 let
15. O	moški	23 let	budisti	srednja	od začetka
16. P	moški	37 let	budisti	nizka	37 let
17. R	ženska	27 let	budisti	nizka	13 let

Tabela 1.1: Prikaz izobrazbe in dohodkov po intervjujih

IZOBRAZBA in DOHODKI	**Št. intervjuja**
Visoka	A, C , E, G, J, L, N (7)
Srednja	B,D, H, K, M, O (6)
Nizka	F, I, P, R (4)

Tabela 1.2: Prikaz dolžine bivanja v Malabe East območju po intervjujih

DOLŽINA BIVANJA V MALABE EAST	**Št. intervjuja**
Nov v Malabe (0–4 leta)	A, B, C, F, G, J, K, L, M (9)
Srednja (4–13 let)	H, I, N, R (4)
Dolgo bivanje (13–41 let oz. od začetka)	D, E, O, P (4)

9.2 ORGANIZACIJE, SKUPNOSTNO DELOVANJE in INFORMACIJE O OBMOČJU »MALABE EAST«

1 Vodja skupnosti (g. Bandula, osebna komunikacija s pomočjo prevajalke)

Gospod Bandula je aktivni vodja skupnosti in svetovalec za državno blaginjo na območju Malabe. Njegova vloga je, da pomaga administratorki »Grama Niladari (Sevaki)« pri vodenju administrativnih aktivnosti na vasi. Je nekdanji član odbora različnih društev na tem območju.
Gospod Bandula pove, da obstaja **pravilo** korak za korakom glede iskanja formalne pomoči. Najprej ljudje običajno gredo h **»Grami Sevaki«** v administrativno pisarno ter o problemih govorijo z njo. Morda gre za probleme, povezane s sosedi, zemljo, hišo ipd.
Če ona problema ne more razrešiti ali pa osebe v primeru niso pripravljene sprejeti njenih rešitev, jih »Grama Sevaka« pošlje k združenju **»Samatha Mandalaya«.** To združenje je razvito na ruralni ravni. Gre za komite, ki je voden preko lokalne administracije »Divisional Secretariat«.
To združenje sestoji iz 4 do 5 ljudi, ki nosijo pomembno vlogo v skupnosti (visoko izobraženi ljudje; npr. ravnatelji šole, voditelji skupnosti ipd.). Enkrat mesečno imajo sestanek, ki poteka v šoli, kjer razpravljajo o obstoječih problemih ter jih poskusijo razrešiti s podajanjem različnih idej. Če ljudje niso pripravljeni sprejeti njihovih predlogov in rešitev, pošljejo primer na **sodišče.** Tako morajo uradno vložiti zahtevo na sodišče, ljudje si pridobiti podporo odvetnikov in začne se sodni postopek.

Glede neformalne pomoči pove, da na Šrilanki obstaja problem, če želijo starši svojega otroka poslati v slavno šolo. Vedno gre za omejeno število otrok, ki so sprejeti, in konkurenca je velika. Pravi, da se velikokrat zgodi, da starši vstopijo v stik z njim (gospodom Bandula) kot s **posredno osebo**. Njegov brat je bil ravnatelj zelo slavne šole in zato njega prosijo, če lahko dobijo bratovo (ravnateljevo) priporočilo za njihovega otroka.

Ostali socialni servisi v Malabe:

- **Razvojna podeželska družba (Rural development society)**

Pove, da sedaj ta družba ne deluje več, je pa bila aktivna v preteklosti. Njeno delovanje se je prekinilo zaradi slabe participacije ljudi. Pove, da bi bilo zelo dobro, če bi še vedno funkcionirala, saj je veliko naredila za blaginjo ljudi.

- **Družba za socialno skrbstvo (Welfare society)**

Gospod Bandula je sam svetovalec v tej družbi, ki daje ljudem privilegije ter finančno in fizično podporo (pomoč pri urejanju pogrebov, ceremonij, pri reševanju ostalih težkih situacij).
Ta družba deluje v posebni zgodovinski stavbi. Zemljo za zgraditev stavbe je priskrbel eden izmed članov, kasneje pa so zgradili še stavbo.
Ljudje, ki želijo biti člani te družbe in tako dobivati tudi podporo od nje, morajo plačati članarino (50 rupij na mesec).

- **Družba za socialno skrbstvo v okviru templja**

Opravljajo podobno vlogo kot prejšnja družba, le da deluje v okviru templja in je vodena iz strani duhovnika.

- **Organizacija za starejše občane (Senior citizens society) (nad 50 let starosti)**

Organizacijo vodi duhovnik iz templja (monk). Enkrat mesečno se starejši ljudje zberejo v templju ter se **družijo in se pogovarjajo o svojih problemih** (vsakdanji problemi, duševno zdravje …), pojejo pesmi. Nekatere izmed njih so otroci kar nekako pozabili, nihče ne skrbi zanje, nimajo dovolj hrane. Tako se zatečejo v to skupino, kjer razpravljajo o problemih in rešitvah. *Gre za neke vrste skupino za samopomoč za starejše.*
To družbo financira tudi mestni svet (Urban council), ki ji nameni 60.000 rupij na leto zato, da lahko gredo starejši ljudje na piknik in je zanje vse brezplačno.
Organizacija za starejše občane ima tudi članarino, in sicer 10 rupij na mesec. **Ne gre za vladno organizacijo, čeprav dobi finančno podporo od vlade (mestni svet).**
Starejši ljudje, ki so člani te organizacije, dobijo **»osebno izkaznico za starejše občane«** (»Identity card for eldery people«). Dobijo jo preko te organizacije, vendar je celotna zadeva vodena preko lokalne administracije »Divisional secretariat«. Kartico lahko dobijo brezplačno, uveljavljajo pa jo lahko za različne namene, saj je veljavna povsod po Šrilanki (npr. na bankah, v bolnišnicah – imajo prednost in jim ni potrebno čakati v vrsti).

- **Sanasa banka**

Pri tej banki ljudje lahko vzamejo kredit in položijo denar.

- **Združenje za otroke in ženske (deluje v sklopu Sanasa banke oz. družbe Sanasa)**

- Združenje za ženske: omogoča izobraževanja za ženske, da bi lahko začele svoj majhen posel (npr. izobraževanje, kako izdelovati sveče, kako peči pecivo, izdelovati druga ročna dela);
- združenje za otroke: otroke usposabljajo, da bi izboljšali svoje vodstvene sposobnosti in tekmovalnost. Otroci se lahko udeležijo različnih tekmovanj in glede na rezultate prejmejo tudi nagrade.

Oboje lahko izkoristijo le člani družbe Sanasa (plačilo članarine).

- **Lion´s klub**

Klub ne deluje le na področju Malabe, ampak na mednarodni ravni. V njem običajno sodelujejo ljudje z visokimi dohodki. Člani kluba prihajajo iz ostalih območij in tudi iz območja Malabe.

Na koncu gospod Bandula pove še nekaj splošnih informacij o območju Malabe.
Pove, da je pred tridesetimi leti na tem območju bilo le 4 do 5 hiš. Okrog 90 odstotkov ljudi se je na območje Malabe preselilo iz drugih krajev ter se tukaj ustalilo. Kot pomemben faktor za to navaja, da je Malabe blizu glavnega mesta Colombo (14 km) in je večina ljudi zaposlenih tam.
Pravi, da na začetku v Malabe še ni bilo vzpostavljenega vodnega sistema, elektrike in telefona, zato je bila zemlja tudi zelo poceni. Pravi, da je sedaj zemlja že zelo draga.
Pravi, da je bilo v preteklosti vse bolj enostavno, sedaj imajo ljudje več problemov, še posebej zaradi življenjskih in bivanjskih stroškov, zato je njihovo življenje tudi bolj kompleksno.

Pove tudi, da je bil **Pittugala tempelj** prvi tempelj v Malabe East. **Meditacijski center**, ki stoji nasproti templja, pa je bil zgrajen le 3 ali 5 let nazaj (G. Bandula, Vodja skupnosti, osebna komunikacija s pomočjo prevajalke).

2 Vodja skupnosti (G. Wickrampala, osebna komunikacija s pomočjo prevajalke)

Gospod Wickrampala je predsednik družbe z imenom ***»Odbor za civilno varnost«*** (Civil security committee). Je tudi član treh ostalih družb. Odkar je predsednik Odbora za civilno varnost, sodeluje s

policijo in od takrat je tudi vodja divizije »Malabe East«, ki je odgovorna je za zadeve, povezane z **ropi**. **S pomočjo policije skrbijo za varnost**, ali če se pojavi v družini kakšna bolezen. V bistvu je njihova vloga nuditi varnost diviziji »Malabe East«, prioriteta pa predvsem varnost, saj je v teh časih precej ropov. Pravi, da se v odboru ukvarjajo tudi z **družinskim nasiljem**. Zadolžil je nekaj žensk, da mu povedo, če vedo za kakšen problem v družinah. Ko jim nekdo pove za problem, ki se dogaja v družini, skupaj z njim gredo v to družino in poskušajo ugotoviti, kaj se je zgodilo. Pravi, da se ukvarjajo tudi **z zlorabo otrok**.

O postopku pove: ko se nekaj zgodi, najprej gre k družini in poskuša ugotoviti, kaj se je zgodilo, nato pokliče policijo in jih prosi, naj pridejo. Pravi, da mu pri raziskovanju primera pomagajo tudi prej omenjene članice, ki sodelujejo z njim. Če je potreba, da gredo na sodišče, je ta družba pomembna pri urejanju vseh zadev s pomočjo policije. Ko identificirajo osebo, ki je storila kriminalno dejanje, jo nemudoma zaprejo.

Družba za civilno varnost je vladna organizacija, saj direktno sodelujejo s policijo.

Za to funkcijo niso plačani, ampak opravljajo to kot prostovoljno delo.

Obstaja določen obrazec za njegovo divizijo Malabe, kjer morajo ljudje izpolniti vse pomembne detajle (ime, naslov, nacionalnost, njihova divizija v Malabe, poklic, člani družine itd.), da ima osnovne informacije o vseh družinah v tej diviziji.

Ker sam ne more obiskati vseh družin v svoji diviziji »Malabe East«, je zadolžil tudi nekaj svojih članov. Ko se nekaj zgodi, obvesti enega izmed teh članov, da preveri in ga nato obvesti o dogodku. To so prav tako člani iste skupnosti (Civil security committee). Pravi, da sam ni za nič plačan in tudi članov mu ni potrebno plačevati.

Veliko ropov se dogaja ponoči, zato **v okviru skupnosti organizirajo akcije**. Najamejo kombi in zadolženi člani gredo včasih tudi z vodjem skupnosti ter s policijoe **naokrog po »Malabe East« območju**, da vidijo, kaj se dogaja in da bi zaustavili roparje. Najem tega kombija precej stane in noben tega ne financira. Zato zberejo nekaj denarja iz gospodinjstev v diviziji »Malabe East« in plačajo za to vozilo. To za ljudi ni obveza, ampak kakršnakoli vsota je dobrodošla. Ko ljudje dajo denar, jim dajo potrdilo, da so darovali. Akcija poteka med 11. uro zvečer in 4. uro zjutraj. Če imajo občutek, ko gredo naokrog, da je lahko nekdo osumljenec, se ustavijo ter poizvejo, kdo je, kaj dela tukaj. Če ugotovijo, da je imel namen ropati, ga na takoj aretirajo. Pravi, da so to že storili. Aretirajo tudi vinjene osebe. Na takšen način poskrbijo za varnost v diviziji in skupnosti. Gospod ima tudi osebno izkaznico, ki dokazuje, da je predsednik te skupnosti. S to izkaznico lahko gre do katerekoli hiše na Malabe East območju, saj ima to avtoriteto.

Pove tudi, da ko gredo ponoči naokrog in najdejo koga, ki potrebuje pomoč, mu tudi **pomagajo**. Npr. če je nekdo imel prometno nesrečo ter potrebujejo garažo, pokličejo nekoga, ki jo ima in mu pomagajo; če je kdo poškodovan in potrebuje zdravniško pomoč, ga peljejo v bolnišnico.

Pove tudi, da ima kot predsednik skupnosti za civilno varnost pravico izprašati kogarkoli, ki je povezan s to divizijo. Ima pravico, da razišče, kdo je ta oseba. Zgodilo se je že, da je nekoga vprašal za izkaznico, ki je takoj po tem, ko mu jo je vrnil, zbežal, kasneje se je izkazalo, da je prišel ropat, vdrl je že v 18 hiš znotraj te divizije. Končno so izvedeli od kod prihaja, g. Wickrampala je obvestil policijo, ki je povezana s tem območjem in ta policija je obvestila policijo v roparjevem kraju. Pravi, da lahko na ta način stori zelo veliko, kljub temu pa nima te moči, da bi lahko kogarkoli aretiral, vedno mora najprej obvestiti policijo, šele takrat lahko nekoga aretirajo. On in policija delujejo zelo povezano.

Odkar ima vodilno vlogo v skupnosti v tej diviziji, so mu dodelili tudi vodilno pozicijo v skupnosti za civilno varnost. Sam sodeluje tudi pri **mnogih aktivnostih, povezanih z religijo**, zato so se odločili,

da je on najboljša oseba za to funkcijo. Ponuja tudi pomoč skupnosti, zato so ga poimenovali **socialni oskrbovalec** (oseba, ki opravlja socialne servise).
Zelo je povezan s policijo. Za to divizijo sta zadolžena dva policista in njegova dolžnost je, da gre dvakrat na mesec na sestanek s policijo. Na tem sestanku mora poročati o vsem, kar se je zgodilo na njegovem območju. Med sestankom se lahko tudi pritoži nad ostalimi policisti (npr. v primeru, da je nekega policista obvestil o nevarnosti, pa ta ni prišel).

V okviru Skupnosti za civilno varnost je tudi ***družba, ki skrbi za blaginjo*** (***Civil welfare society***).
Ta družba skrbi predvsem za **okolje**. Pravi, da je prav tako vodja te družbe, pomagajo mu različni asistenti, inšpektor za zdravje, policija, včasih tudi vojska. V času, ko obstaja **nevarnost infekcijske tropske (dengue) bolezni**, so obiskovali družine ter jim svetovali, naj ne kurijo stvari doma, naj ne puščajo zunaj stvari za zbiranje vode. Tudi sam gre včasih od hiše do hiše, včasih se napove ter jim **svetuje o ukrepih**. Ko se sestane z inšpektorjem za javno zdravstvo ter ugotovijo, da nekdo ponavlja isto napako kot prej, podajo primer sodišču in sprožijo sodni postopek proti njemu. Pred dvema tednoma so našli 8 hiš, kjer niso upoštevali njihovih nasvetov, zato so primer dokumentirali ter ga podali sodišču.
Sam ima certifikat za delo, ki ga opravlja, odobren s strani predsednika države in Ministrstva za obrambo.

Ustanovil je tudi **Društvo za nenasilje.** Delujejo z namenom, da bi ustavili pobijanje **živali** za meso (krave itd.). Ne deluje samo na tem območju. Ko informira ljudi o tem, kar počne v tem društvu, ga ljudje tudi finančno podprejo. S tem denarjem rešuje življenje krav, ki jih pobijajo za meso. Velikokrat pripelje kravo k nekomu, ki bi jo imel samo za mleko in si s tem pridobil tudi nekaj denarja. Te krave podari predvsem ljudem, ki nimajo denarja, ženskam, ki imajo slabe fizične sposobnosti, so na voziˇckih. Na tak način si lahko ti ljudje prislužijo nekaj denarja. Pravzaprav gre za **religiozno aktivnost.**
Sestanke imajo v templju, takrat tudi skliˇce vse ljudi in jih ozavesti o teh zadevah. Glavni **cilj so ljudje z nizkim dohodkom, ki jim je omogočeno nekaj zaslužiti s prodajo mleka,** kar je veliko bolje, kot prodati krave za meso.

Ostali socialni servisi, ki mi jih je predstavil vodja skupnosti so:

- **Pogrebna skupnost (Funeral society)**

Gospod Wickrampala je **glavni organizator skupnosti, ki skrbi za pogrebe.** Člani te skupnosti morajo plačati članarino, iz tega denarja nudijo podporo, ko nekdo potrebuje pomoč pri pogrebu. Pomagajo mu finančno in materialno (npr. prinesejo stole, hrano, omogočijo religiozne aktivnosti vse od smrti do pokopa osebe).

- **Samurdhi program**

Če imajo ljudje ekonomski problem in so pod mejo revščine, lahko dobijo podporo **državne Samurdhi banke**.
V skupnosti »Malabe East« se ljudje, ki pripadajo tej diviziji in imajo ekonomski problem, običajno obrnejo na njega kot vodjo skupnosti. Njemu napišejo pismo, ki ga mora on odobriti, podpisati, šele nato lahko pošljejo prošnjo na Samurdhi banko.

- **Sanasa banka**

Sanasa banka omogoča posojila ljudem z ekonomskimi problemi.

On je svetovalec in sodeluje z Gramo Sevako. Grama Sevaka je nova na tem območju in še ne pozna vseh ljudi, ki živijo tukaj, zato pogosto pošlje ljudi k njemu, saj ljudi pozna in lahko prej razišče, v kakšnem položaju so ljudje.
Iz Sanasa banke dajejo posojila za izobraževanja ali reševanje ekonomskih problemov.
Gospod Wickrampala ima certifikat, da razišče, če ljudje potrebujejo pomoč. Sodeluje z Gramo Sevako in ji pove, ali ti ljudje res potrebujejo pomoč ali ne; ker pozna vsakogar, lahko priporoča ljudi, ki potrebujejo pomoč in lahko vzamejo posojilo.

Glede ostalih **psihosocialnih stisk ljudje pogosto pridejo k njemu na pogovor**.
Npr. zgodilo se je, da je k njemu prišla gospa, ki je povedala, da se mož ne vrača domov, da jih je pustil same. Nato se je gospod Wickrampala pogovoril z možem, skupaj s celo družino so odšli na policijo ter se dogovorili, da je mož dolžan ženi dati določeno vsoto denarja.
Ljudje prihajajo k njemu tudi zaradi **nesporazumov med sosedi**. Naprimer, nekateri so odlagali smeti pri drugi hiši in zato so se prišli sosedje pritoževati k njemu, saj je on avtoriteta. Pravi, da je veliko problemov povezanih z **odlaganjem smeti**, saj nimajo veliko prostorov, kjer bi odlagali smeti. Vzpostavil je kontakt z občinskim svetom ter jih prosil, če lahko s traktorjem pobirajo smeti, saj bodo sicer težave znotraj tega območja. Tako je s pomočjo občinskega sveta organiziral to akcijo.
Včasih tudi sam po sebi **pomaga ljudem, ki se znajdejo v težavah**. Pravi, da je odkril osebo, ki je potrebovala mleko v prahu, vendar ni imela denarja za to. Zato je sam kupil to mleko v prahu ter ga podaril osebi.
Ko otroci gredo **v osnovno šolo**, mora včasih napisati **priporočilno pismo**, da nekdo spada v to divizijo. Starši morajo dobiti potrdilo, da so člani te divizije, da lahko zaprosijo za šolanje svojega otroka.
Prisoten je tudi ob darovanju monkom (duhovnikom v templjih). Ljudje jim darujejo hrano, včasih tudi denar. Tudi duhovniki mu zaupajo.
Pove, da **ko ljudje s tega območja kaj potrebujejo, običajno pridejo k njemu, saj je zaupanja vredna oseba in pozna veliko ljudi** (policijo, duhovnike v templju, Gramo Sevako ipd.). **Je edina oseba v tem območju, ki opravlja te vrste socialne servise.**

-Skupnostna policija (Community police) – enaka skupnost kot »Odbor za civilno varnost«
Skozi njo lahko rešujejo manjše probleme v skupnosti, saj policija ne more priti za vsako stvar.
V tej skupnosti lahko pomagajo pri različnih problemih, npr. če nekdo zboli, mu pomagajo, če ima kdo kakšen drugi problem, mu pomagajo. Pove tudi, da ima povezave s politiki in včasih lahko pomaga s priporočilom, da ljudje s tega območja dobijo službo.
Obstaja prostor, kjer politične partije izvajajo svoje programe, tudi sam je povabljen tja. Takrat lahko priporoči ljudi iz divizije »Malabe East«.
Poudari, da lahko **poveže politike in socialne servise**. Počne veliko za skupnost in odkar je upokojen, ima še manj časa, saj je zelo zaposlen s tem.

- <u>Aktivnosti, povezane z religijo (budizmom)</u>

V diviziji »Malabe East« so **skoraj vsi budisti** in se večina udeležuje dogodkov in ceremonij v templju. Udeležujejo se tudi darovanja za duhovnike (monke).

- V diviziji obstajajo tudi **tradicionalni zdravilc**i, tudi glavni izmed monkov je tradicionalni zdravilec (zlomljene noge, roke). Vendar pove, da je na tem območju tudi veliko zdravnikov, zato ljudje ne potrebujejo tradicionalnih zdravilcev.

3 Pisarna Grama Niladari (Grama Sevaka), Malabe East (476) Sri Lanka, Report 2010

Gospa **Grama Sevaka** opravlja vse administrativne zadeve, povezane s predmestnim območjem »Malabe East«. Od nje sem dobila informacije o populaciji, gospodinjstvih, religiji v Malabe East območju.

4 Divisional secretariat office (Pisarna divizijskega sekretariata); Kaduwela, Sri Lanka

4.1 Divisional secretariat office (Pisarna divizijskega sekretariata), Kaduwela, Sri Lanka

Samurdhi development officer (female) – **Vodja Samurdhi programa** (2012, osebna komunikacija s pomočjo prevajalke)

Institucija: Samurdhi organ (Vladna instirucija)

Samurdhi vodja je povezana z vsemi pomembnimi administracijskimi in finančnimi zadevami v Malabe ter s socialnimi dejavnostmi. Sodeluje tudi v programih za lajšanje revščine na ruralni ravni.

Finančna podpora:

Samurdhi program je poseben program, ki prebivalcem omogoča **finančno podporo**. Program omogoča posojila za revne ljudi, da lahko začnejo svoj majhen posel.

Samurdhi vodja je oseba, ki izbere ljudi, ki so pod mejo revščine ter jim tako omogoči posojilo. Izberejo najbolj ranljive posameznike, ki lahko dobijo posojilo.

V njeni diviziji (Malabe East) je 52 družin, ki so lastniki Samurdhi kartic.

Vsak mesec imajo 2 sestanka, kjer se odločijo, komu bodo omogočili posojilo. Sestanek poteka v templju budističnih nun. Sestanka se udeležijo ljudje, ki so že prejeli posojila, in ljudje, ki si želijo posojilo šele pridobiti. Na sestanku se pogovorijo tudi o problemih, ki jih imajo ljudje, in preverijo, če so tisti, ki so posojilo dolžni vrniti, že plačali.

Da lahko oseba dobi posojilo za začetek svojega majhnega lastnega dela, mora 5 ljudi podpisati, da se strinjajo. V eni skupini, ki je sestavljena iz petih ljudi, lahko posojilo dobijo samo 3 osebe naenkrat in vsi v skupini morajo podpisati, da se strinjajo.

Kriteriji za pridobitev posojila so:

- oseba mora biti član Samurdhi banke;
- oseba mora imeti 1250 rupij na svojem obstoječem računu;
- ta vsota denarja mora biti na računu tri mesece od odprtja računa;
- oseba mora izpolniti finančni depozit (»Kotas mudal«);
- vsota denarja, ki jo mora imeti oseba na svojem obstoječem računu, je odvisna od posojila (vsota mora biti 10 % od celotnega kredita: npr. če je posojilo 5.000 rupij, mora oseba imeti na svojem računu 500 rupij).

Merila za pridobitev Samurdhi finančne pomoči (kredita):

- oseba mora imeti 10.000 rupij ali manj dohodka na mesec; tudi med temi ljudmi vsi ne dobijo posojila (samo 52 družin), saj nimajo dovolj sredstev v skladu;
- zelo omejeno število ljudi lahko dobi posojilo.

Ko so ljudje finančno dovolj sposobni, da se lahko sami preživljajo, vrnejo Samurdhi kartico ter jo dajo nekomu drugemu, ki je na čakalni listi.

Tudi če nekdo umre, lahko dajo kartico nekomu drugemu, ki je na čakalni listi.

Za ljudi, ki jim **gradnja hiše** predstavlja zelo veliko težavo, imajo organizirane aktivnosti za grajenje hiš (do sedaj so zgradili 15 hiš za ljudi z zelo nizkimi dohodki in porabili 100.000 rupij za gradnjo ene hiše.

- Druga oblika finančne podpore je **Sanasa banka.**

Sanasa je pomembna banka, povezana s polaganjem denarja in varčevanjem.

- Obstaja tudi oblika finančne pomoči »Divi Neguma«, kjer podprejo ljudi, da gojijo zelenjavo na svojem vrtu. V podporo jim dajejo sadike in semena ter jim zanje ne računajo.
- Finančno podporo dobijo tudi ljudje za začetek svojega majhnega posla, povezanega z rejo živali, polovico celotne vsote morajo plačati sami.

Socialne dejavnosti:

- preprečevanje zlorabe drog,
- krvodajalske akcije,
- aktivnosti, povezane z domovi za ostarele,
- religijske aktivnosti,
- pogrebna društva (skupnosti), ki člane svojega društva podprejo v primeru smrti njegovega družinskega člana. Nudijo mu vso finančno in materialno podporo od dneva smrti družinskega člana do dneva pogreba.

Pomembno je poudariti, da je v Samurdhi programu zelo visoka udeležba žensk. Samurdhi program nima veliko članov, člani so običajno ljudje, ki imajo zelo nizek dohodek, in ljudje, ki so že prejeli kredit.

Ostale organizacije:

- **Odbor za civilno varnost (Civil security comittee)**

Njegovo delovanje se je pričelo v obdobju vojne. V vsaki diviziji, tudi v Malabe East (G. Wickrampala), je skupnost za civilno varnost. To varovanje se je vzpostavilo v obdobju vojne, sedaj niso povsod tako aktivni. Na območju Malabe East je predsednik tega odbora vodja skupnosti gospod Wickrampala (Community leader).

- »**Jana sabha« organizacija**

Je organizacija, ki je prav tako v vsaki diviziji v Malabe. V njo so vključeni Grama Sevaka (administratorka v vsaki diviziji), politiki na ruralni ravni in vodje skupnosti. Če imajo prebivalci divizije določeno vrsto potrebe, morajo dobiti priporočilo te organizacije, posebej za zadeve, povezane z javnimi dejavnostmi (npr. gradnja ceste).

4.2 Poročilo na podlagi pisnih virov (Sampath Pethikada, 2007)

V Divizijskem sekretariatu obstaja delavec, ki je neke vrste **svetovalec**. K njemu prihajajo ljudje z različnimi psihosocialni stiskami s celotnega območja Malabe zaradi:

- programa ozaveščanja glede duševnega zdravja;
- družinskih problemov.

Ostale socialne dejavnosti, vodene v tej pisarni:

- rehabilitacija za invalide;
- donacije za vizualne in slušne pripomočke (tudi vozički za invalide itd.);
- javne olajšave in pomoč za bolnike (bolniki, ki imajo raka, tuberkulozo; deležni so določene vsote denarja vsak mesec);
- osebne izkaznice za starejše občane (vodeno preko Organizacije za starejše občane);
- pomoč za izobraževanje in prehrano;
- finančna pomoč za domove za starejše, vodena preko nevladne organizacije.

5 OSNOVNE INFORMACIJE O MALABE EAST

5.1 Poročilo na podlagi pisnih virov (Sampath Pethikada, 2007)

Pod okriljem **Divizijskega sekretariata** Malabe v Kaduweli je 57 Grama Sevaka divizij. Številka divizije Malabe East, kjer je potekalo moje delo, je 476 v Divizijskem sekretariatu.

Religijske institucije v Malabe:

- 75 budističnih institucij
- 8 katoliških institucij,
- 3 muslimanske institucije,
- nič tamilskih institucij (hinduizem).

Populacija:

Celoten Divizijski sekretariat ima 87.770 hektarjev.
Populacija v letu 2001: 209.741 ljudi
Populacija v letu 2007: 244.679 ljudi (faktor za zvišanje populacije so bile migracije ljudi iz zunanjih območij).

Število gospodinjstev (2007):

V celem območju Malabe je 59.022 hiš:

- 590 razširjenih družin,
- 50.758 stalnih gospodinjstev.

Število hiš v letu 2001: 48.849.

Izobrazba:

V celotnem območju Malabe v letu 2007:

- 32 vladnih šol,
- 21.159 študentov,
- pismenost: 87,1 %.

Organizacije v okviru Divizijskega sekretariata Malabe:
V letu 2007 je bilo 52 organizacij:

- 28 žensko dejavnih organizacij (8 jih trenutno ne funkcionira);
- razvojno podeželske organizacije (Rural development organizations);
- 4 domovi za ostarele, vodeni preko nevladnih organizacij.

5.2 Informacije o Malabe East in njegovi zgodovini (Osebna komunikacija s prebivalcem Malabe East, 18. 2. 2012)

Pove, da je večina ljudi v Malabe East priseljencev z drugih območij. Pove, da je razlog za razvoj tega območja predvsem ta, da so prodali veliko zemljišč; finančna podjetja so kupila zemljo, jo razvila, izboljšala ter nato prodala. Pove, da je prihod teh podjetij v takratno vas glavni razlog za tak razvoj tega območja. Pove, da se v času vojne ljudje selili v vasi, saj je bilo bolje, tukaj so finančna podjetja zagrabila dobro priložnost.

Pove, da so se različne **družbe in skupnosti razvile pred kratkim**.
Pove tudi o podpornem sistemu v preteklosti, ko **so ljudje šli v tempelj** ter govorili z budističnim duhovnikom (monkom). Z njim so se pogovarjali o svojih problemih. Pove, da so imeli dovolj časa, ni bilo veliko ljudi in monki so bili pripravljeni govoriti z njimi. Pravi, da sedaj večina ljudi ne hodi več v tempelj, da bi se pogovorila o svojih problemih. Pravi tudi, da so med ljudmi, ki so se nedavno priselili na to območje, tudi taki, ki niso šli niti enkrat v tempelj, morda niti ne vedo, da jim je tukaj na voljo. Po drugi strani pa si nekateri novi člani želijo iti v kakšen bolj slaven tempelj za višje razrede. Pove, da je sedaj drugače, saj se je tudi težje sestati z duhovnikom, ko gredo tempelj, včasih se morajo za to celo dogovoriti, naročiti.

Pravi, da je v Malabe najbolj poznan tempelj **Pittugala**. Pred kratim je bil zraven njega zgrajen še tempelj **Amawatura**, kjer je glavni namen meditacija, je bolj meditacijski center. Pravi, da imajo v tem templju drugačen pogled in pristop do budističnega sistema. Pove, da skušajo prirediti budistično vizijo, da je večina ljudi, ki obiskuje nov tempelj, premožnih in slavnih. Ta tempelj je postal bolj modna muha kot religiozna zadeva, saj je zelo moderniziran. Obstaja **konflikt med obema templjema**.
Pove, da budizem niti ni religija, ampak je način življenja, teorija. Potrebno je slediti tem teorijam ter jih tudi izvajati. Za nekatere ljudi je kot moda, ker mislijo, da morajo ob vsaki polni luni (Poya day) iti v tempelj in meditirati. Pravi, da veliko ljudi to izvaja, vendar pa ne razume pravega pomena budizma.
Pove, da imajo tudi budističen kip ter da obstajajo **konflikti med templji in ljudmi**, ki zahajajo v določena tempelja. Območje Malabe East se imenuje in sodi pod Pittugala tempelj, ki obstaja še iz zgodovine in ne drugi – **Susilaramaya** tempelj. Veliko ljudi hodi tudi v drugi tempelj, ki je zelo blizu glavnega templja Pittugala, kar pa monkom iz templja Pittugala ni po godu. Pove, **da v primeru pogrebov dobijo podporo duhovnikov iz obeh templjev**. Amawatura služi predvsem za meditacijo.
V tem območju sta tudi **dva oltarja**, posvečena ostalim bogovom.

5.3 Splošne informacije o diviziji Malabe East (G. Wickrampala, osebna komunikacija):

- v diviziji je okrog 1.325 hiš;
- večina ljudi je zaposlenih in dobro izobraženih, imajo dobre službe (zdravniki, učitelji). Obstajajo tudi družine z majhnimi dohodki, vendar vsi nekaj počnejo (če ne drugega, imajo doma vsaj trikolesnik – taxi);
- večina družin pošiljajo svoje otroke v šolo, našli so le eno družino, katere otroci se ne šolajo in sedaj načrtujejo ukrepati proti temu (po zakonu so otroci pod 14 let šolo obvezni)
- ta divizija je najprej bila vas in tukaj ni živelo veliko ljudi. Nato je prišlo veliko migrantov od zunaj (iz juga, centralne Šrilanke itd.) ter se ustalilo na tem območju. Malabe sedaj velja za predmestno območje;
- v Kaduwela območju (Malabe): večina ljudi, ki živi in dela tukaj, prebiva na območju Malabe East.

9.3 REZULTATI IN TABELE (Seznam kod, kategorij in izpisi kodiranj)

9.3.1 VRSTA STISKE

Tabela 2: Vrsta stiske (kodiranje izjav)		
Št.	**Izjava**	**Koda**
A2	Mož je zbolel, nista imela več prihrankov.	Ekonomska stiska (zaradi bolezni).
A4	Mlajši brat je vedno živel dobro, nato je izgubil denar, vozilo, službo in vse.	Ekonomska stiska (izguba službe).
A7	Družinski člani imajo tu in tam težave, ker so izgubili glavo in zato trpeli. Šlo je za ekonomske stiske.	Ekonomska stiska (neprevidnost).
A12	Slabo zdravstveno počutje.	Zdravstvene težave.
A23	Izpostavila je problem, ki ga imajo nekatere družine z invalidnimi otroci. To so revne družine, ki otrok ne morejo preživeti, zato jih včasih nastavijo pred hiše, templje.	Revščina in težave s preživljanjem otrok
A25	Ljudje na Šrilanki nimajo radi svoje države, da odlagajo smeti povsod.	Problem odlaganja smeti.
A26	Glavni problem na Šrilanki je revščina in ekonomski problemi, predvsem ker ljudje (zlasti moški) ne razmišljajo.	Revščina, ekonomska stiska.
B2	Strah jo je bilo, da bi živela sama, saj to predmestno območje ni tako varno in imajo težave z roparji. Ženska običajno ne živi sama.	Varnostni problem.
B4	Menjala je veliko služabnikov, saj ni mogla z vsemi shajati. Večinoma so tudi bili Tamilci in jih ni razumela, obstajal je tudi teroristično problem.	Nerazumevanje s služabniki (jezik in teroristični problem).
B6	Imela je ekonomski problem. Mož je izgubil službo, tudi banka, kamor sta vložila prihranke, je bila oropana.	Ekonomska stiska (izguba službe, bančni zlom).
B7	Ekonomske težave so se vrstile druga za drugo. Nista vedela, kaj storiti in v določenem trenutku obupa je možu predlagala samomor.	Obup in misel na samomor.
B8	Otroci so obiskovali privatne šole, imela sta kredit za hišo, zato so se ekonomski problemi vrstili drug za drugim.	Ekonomska stiska (kredit, izobrazba otrok).
B12	Brat je umrl, sorodnikom svoje stiske ni mogla zaupati, saj jo je bilo sram. Ostali so mislili, da živi srečno.	Smrt družinskega člana.
B29	Včasih, ko ima problem, ne ve, komu povedati, kaj narediti, je včasih depresivna.	Depresivnost.
B33	Ko je umrl njen brat, je bil nečak zelo vznemirjen, na tleh, saj je bil edini otrok v družini. Ni vedel, kako iz tega problema, vzel je preveč tablet.	Smrt družinskega člana, stiska in poskus samomora.
C5	Njen trenutni problem je varstvo otroka, saj čez teden dela in včasih mora v pisarno zelo pozno.	Varstvo otroka.
C10	Imela je ekonomski problem, saj sta zgradila to hišo. Tudi mož je šel v tujino in je za to porabil denar.	Ekonomska stiska (hiša, tujina).
C19	Težava glede dogovora o poroki. Njena starša sta želela veliko ceremonijo, onadva z možem in njegova starša pa ne.	Organiziranje poroke.

D1	Nimata drugih dohodkov kot plačo njunega sina. Vendar nimata posebnih ekonomskih problemov in sta zadovoljna s tem, kar imata.	Ekonomska stiska, vendar zadovoljna.
D3	Država je zaradi svojih pravil omejila uvoz mnogo stvari iz ostalih držav. Takrat je bilo zelo težko živeti, saj ni bilo dovolj hrane, riža in začimb, ni bilo dovolj denarja.	Ekonomska stiska (primanjkovanje hrane).
D5	Mož se je okužil z noricami in niso smeli iz hiše. Nikogar ni bilo, ki bi služil, niso imeli hrane, denarja in niso imeli bližnjih sosedov.	Ekonomska stiska (zaradi bolezni).
D10	Bila je operirana na očeh in ni imela dovolj finančnih sredstev za operacijo.	Ekonomska stiska (operacija).
E1	Ni bilo nobenih znatnih problemov v družini ali z otroci.	Brez posebnih težav.
E2	Imeli so težave s sosedi, povezane z zdravjem. Slabo izobraženi sosedje so imeli krave in zaradi njihovih iztrebkov je prihajal smrad.	Javno zdravje (sosedje – slaba izobrazba).
E5	Imel je velik problem, povezan s posojilom. Gospod je vzel posojilo pri Sanasa banki, vendar za svojega prijatelja. Ta prijatelj sedaj zavrača vračanje kredita.	Kredit za prijatelja, ki zavrača vračanje.
E5	Problemi pri podpiranju drug drugega, saj je pomagal prijatelju na podlagi zaupanja.	Zaupanje (podpora).
F1	Težko je preživeti z dohodki, ki jih imajo, sama ni v službi zaradi majhnih otrok.	Ekonomska stiska in varstvo otrok.
G1	Imel je ekonomske probleme 5 let nazaj, vendar sedaj nimajo več takšne vrste težav (pomanjkanje hrane, šolnina)	Ekonomska stiska (hrana, šolnina).
G3	Žena, ki je gospodinja, ne more več v šolo po otroke zaradi najmlajšega sina. Tako zdaj to stori on, včasih pa ne more zaradi obveznosti.	Prevoz otrok (v šolo in nazaj).
H2	Ni bilo veliko resnih problemov, bolj je šlo za vsakdanje probleme.	Brez posebnih težav.
I2	Ohromela je pred 8 meseci.	Zdravstvene težave.
I4	Ni imela nobenih posebnih problemov.	Brez posebnih težav.
I5	Je neporočena in vsi družinski člani jo podpirajo, saj nima drugih članov in nobenih dohodkov. Sama nikoli ni bila zaposlena.	Ekonomska stiska (neporočena, nezaposlena).
J3	V tem območju imajo probleme s tatovi med dnevnim časom, ko ni nikogar doma.	Varnostni problem (roparji čez dan).
J5	Z ženo imata izkušnjo z vlomom med dnevnim časom.	Varnostni problem (izkušnja vloma).
J8	Našli so mrtvega psa na njihovem posestvu, ki bi lahko bil okužen.	Okužen mrtev pes.
J12	Na njihovem dvorišču je bila zelo velika nevarna kača (kobra).	Nevarna kača.
J13	Včasih mora sam iti izven Colomba v okviru službe in takrat žena ostane sama.	Žena ostane sama doma (službena odsotnost).
K1	Imeli so veliko problemov, ko je bila njegova tašča bolna. Imela je raka.	Zdravstvene težave (rak tašče).
K2	Imeli so ekonomski problem, ko je sin bil sprejet na univerzo v tujini, zato so morali prodati hišo, da so mu to lahko omogočili.	Ekonomska stiska (izobraževanje, prodaja hiše).

K3	Spomni se svoje operacije in pove, da je takrat šlo za težke čase, tako ekonomsko kot mentalno.	Ekonomska in mentalna stiska (operacija).
K4	Imel je precej problemov s pridobitvijo službe, v njegovi družini je namreč bilo sedem članov. Njegov oče je umrl, ko je bil še majhen, zato je morala mama preskrbeti vse otroke sama.	Pridobitev službe, mama samohranilka.
K10	Niso šli v državno bolnišnico, temveč v privatno. Pove, da so državne bolnišnice zelo nasičene in za operacijo moraš čakati zelo dolgo, če želiš opraviti hitro, pa moraš iti v privatno bolnišnico ter tudi plačati veliko denarja.	Privatna bolnišnica (ekonomska stiska).
K14	Skrb za bolno taščo je bilo zelo težko obdobje, saj sta tudi onadva že stara in v državi ni bilo sistema za tovrstne situacije.	Skrb za bolno taščo (brez državne pomoči, težko).
K30	Tašča je umrla pri 92 letih. Potrebno je bilo pripraviti pogreb.	Smrt družinskega člana (pogreb).
K45	Z ženo imata velik problem, saj sta oba stara, sam je bolan, sin je v Veliki Britaniji in če se jima karkoli zgodi, nimata nikogar, ki bi skrbel zanju. Pravi, da če imaš dovolj denarja, si varen, ampak sama imata občutek, da sta zelo nezavarovana.	Nezavarovanost, nikogar, ki bi skrbel zanju.
K47	Ko bo sam primoran iti izven Colomba, žena ne bo imela nikogar, ki bi ostal z njo v tistem času in bo morala živeti sama.	Žena ostane sama doma.
L1	Glavni problem je, da včasih sama ne more paziti na svoje otroke.	Varstvo otrok.
L7	Lansko leto je imela težave, saj je v zgodnjih mesecih nosečnosti imela precej težav z bruhanjem, slabim počutjem. Pravi, da takrat niso imeli nikogar, sama je morala storiti vse za svoji dve starejši hčeri, vendar tega ni zmogla, saj ni mogla kuhati.	Težave v nosečnosti (slabo počutje, nezmožnost opravil).
L8	Izpostavi ekonomski problem 4 leta nazaj. Ta problem je nastopil zaradi hiše, saj je bilo potrebno zanjo vložiti ogromno denarja.	Ekonomska stiska (gradnja hiše).
L13	Ima porodniški dopust in od naslednjega meseca bo dobivala le polovično plačo. Pravi, da bo morda težko, saj morata vrniti posojilo.	Polovična plača, vrnitev posojila.
L15	Mož je zelo zaposlen in ji ne more veliko pomagati pri skrbi za otroke.	Sama skrbi za otroke (mož zelo zaposlen).
L20	Hči je imela precej stalen glavobol in ji nič ni pomagalo, precej jih je skrbelo. Tudi sama je bila v tistem času noseča.	Zdravstvene težave (sama in hči).
L24	V tem območju je nekaj hiš, ki so že bile oropane, zato izpostavi problem s tatovi, varnostni problem. Nimajo posebne varnosti in pove, da si tudi ne morejo privoščiti varnostnika.	Varnostni problem (ni dovolj denarja za varnostnika).
M1	Ekonomski pogoji na Šrilanki so takšni, da ima določeno število predstavnikov zelo visok standard, ko pa greš v drugi ekstrem, je popolnoma drugače ter nekateri ljudje nimajo dovolj denarja niti za tri obroke na dan.	Velika vrzel med bogatimi in revnimi.
M2	Imata dober življenjski standard, nista v najvišjem razredu, imata pa dovolj, kar jima omogoča zadovoljno življenje. Sebe jemlje kot srečno osebo, saj uživa življenje.	Srednji razred (zadovoljno in srečno življenje).
M3	Ljudje, ki so v nižjem razredu, vedno potrebujejo pomoči.	Nižji razred (vedno potreben pomoči).
M4	Ta del sveta je zelo pod vplivom pomembnih ljudi in zelo zmanipuliran. Pove, da v primeru, ko imajo ljudje denar, lahko vplivajo na ljudi in pomoč.	Zmanipuliran svet (vpliv bogatih ljudi).
M5	V tem območju so vedno imeli težave s tatovi.	Varnostni problem.

M7	Ljudje potrebujejo socialno pomoč predvsem zato, ker sami nimajo denarja in nimajo vpliva, nimajo moči in avtoritete.	Nemoč, nimajo vpliva, avtoritete.
M8	Starši si ne morejo privoščiti, da bi kupili vse šolske potrebščine svojim otrokom.	Ekonomska stiska (izobraževanje otrok).
M26	Pove, da je pravica in vodenje v tej državi zapravljanje časa. Ko se ljudje znajdejo v stiski, se zaradi tega znajdejo v težki situaciji.	Nepravičnost.
N1	Socialni problemi, kot je na primer brezposelnost.	Brezposelnost.
N5	Problemi s cestami, težave med sosedi.	Ceste, sosedske težave.
N8	Imeli so nekaj težav z odpadki in prostorom kjer ljudje zbirajo deževnico. Zaradi odpadne vode so se stvari zamašile. Zaradi tega so imeli komarje in smrad.	Javno zdravje (odpadki, smrad, komarji).
N10	Težave z roparji, ki ropajo hiše med dnevnim časom, ko ni nikogar doma.	Varnostni problem.
N11	Pred kratkim se je zgodilo, da je ta čas, ko njega ni bilo doma in so bili le žena in otroci, v njegovo hišo prišla kača.	Nevarna kača (žena in otroci sami doma).
O1	Imeli so ekonomske probleme, vendar so kasneje to razrešili in jih sedaj nimajo več.	Ekonomska stiska (v preteklosti).
O6	Imeli so probleme, povezane z družino in lastninami. Imeli so nekaj več zemlje v primerjavi z drugimi. Sosedje želeli razširiti svojo zemljo še na njihovo in želeli zgraditi cesto na njihovi zemlji. Zato so nastopili zemljiški konflikti.	Zemljiški konflikti (s sosedi).
O7	Nekaj družinskih problemov, povezanih z očetovo družino. Oče je prišel na to območje zaradi poroke, njegova družina ga je želela obdržati v njihovi hiši, ampak ni delovalo, zato sta prišla na to posest. Na Šrilanki je večinoma tako, da ko se poroči moški, hočejo starši svojega sina obdržati doma. Tukaj se je zgodilo ravno obratno, zato imajo nekaj družinskih problemov.	Moški ni ostal doma (se preselil k ženini družini).
O9	Na začetku so bili revni ljudje, ampak sedaj so bogati, če se primerjajo z ostalimi sorodniki.	Na začetku revni, sedaj bogati.
O10	15 let nazaj imeli splošne probleme, povezano z elektriko, vodo. Sedanja situacija je dobra.	Problemi z elektriko, vodo (v preteklosti).
O13	Pred kratkim umrla njegova babica.	Smrt družinskega člana.
P3	Ko je umrl oče, so dobili podporo skupnosti.	Smrt družinskega člana.
P4 P11	Imeli so ekonomski problem. Tudi sedaj imajo več ekonomskih težav. Potrebujejo finančno podporo, saj se vsi otroci šolajo.	Ekonomska stiska (šolanje otrok).
R1	Hčeri se trenutno ne šolata, kar jim predstavlja veliko težavo. Starejša hči je prekinila šolanje v 6. Razredu zaradi določenih problemov, sedaj bi morala biti v 8. razredu.	Hčeri se ne šolata (osnovna šola).
R2	Težko je dati otroka v šolo, saj je na Šrilanki to zelo težko. Hči je prekinila šolanje zaradi finančnih težav. Tudi njena mlajša sestra se ne šola zaradi istega problema.	Ekonomska stiska (otroka se ne šolata), težko dati otroka v šolo.
R2	Ker je na Šrilanki obvezno šolanje otrok do 15. leta starosti, so dobili pismo iz pisarne v Colombu, da morajo dati otroke v šolo.	Poziv države, da je šolanje otrok obvezno.
R4	Sama nima službe, mož je edina oseba v družini, ki dela, pa še to nestalno.	Ekonomska.stiska – zaposlen samo mož (nestalno).

R5	Nimajo pravega načrta. Pove, da večinoma otroci hodijo v šolo z osebnimi vozili ali jih peljejo starši, sama pa ima s tem težavo, saj ima majhnega otroka, zaradi katerega mora biti doma.	Prevoz otrok v šolo (majhen otrok doma).
R5	V šolo bodo morali hoditi z avtobusom, četudi je šola precej oddaljena od Malabe East območja. Vendar pravi, da nimajo izbire, saj jih država opozarja.	Vožnja z avtobusom (ni izbire, pritisk države).
R6	Morali bodo zapraviti nekaj denarja za šolanje, za pripomočke, kar predstavlja veliko težavo. Prav tako bi morali zapraviti nekaj denarja za uniforme, saj je hči vmes prekinila šolanje.	Ekonomska stiska (denar za šolanje otrok).
R7	Imeli so svojo lastno delavnico, kjer so izdelovali aluminijske materiale, to je bil njihov posel. Delavnica je obratovala leto in pol, sedaj so jo zaprli in izgubili vse. To je zanje predstavljalo zelo velik problem, saj je bil njihov glavni dohodek izgubljen.	Ekonomska stiska (izguba glavnega dohodka – delavnice).
R10	Ona sama ni mogla iti v drugo službo zaradi majhnih otrok. Pove, da je pripravljena delati majhen posel doma, kjer lahko ostane z otroci.	Ne more delati (varstvo otrok).
R11	Imeli so veliko težav. Vendar je bilo razvidno, da jih ni želela izpostavljati, da jo je bilo nekoliko sram. Pravi, da imajo trenutno veliko težav in je zelo nemočna.	Ekonomska stiska, sram izpostaviti več, nemoč.
R14	Ne ve, kako se bo soočila z določenimi situacijami, npr. s primerom smrti v tej družini.	Stiska ob primeru smrti v družini.

Tabela 3: Vrsta stiske (Seznami kod)	
Koda	**Št. (Intervju/izjava)**
Ekonomska stiska	
- splošna ekonomska stiska	F1, O1
- izguba službe	A4, B6, R7
- zaradi bolezni	A2, D5
- brezposelnost	I5, K4, N1, R4
- operacija	D10, K3, K10
- neprevidnost	A7
- revščina	A23, A26
- bančni zlom	B6
- izobraževanje otrok	B8, G1, K2, M8, P4,11, R1,2,6
- odplačilo kredita	B8, E5, L13
- gradnja hiše	C10, L8
- tujina	C10, K2
- primanjkovanje hrane	D3, G1
- skrb za bolnega družinskega člana	K14
- ekonomska stiska, a zadovoljna	D1
- velika vrzel med bogatimi in revnimi	M1
- nemoč nižjega razreda	M3, M7, R11
- zmanipulirana družba (vpliv bogatih)	M4, M26
Problem odlaganja smeti	A25
Zdravstvene težave	A2, A12, I2, K1, L7, L20
Varnostni problem (tatovi čez dan)	B2, J3, J5, L24, M5, N10
Nerazumevanje s službabniki (jezik, teroristi)	B4
Obup in misel na samomor	B7, B33
Depresivnost	B29
Smrt družinskega člana	B12, B33, K30, O13, P3, R14
Varstvo otrok	C5, F1, L1, L15, R10
Prevoz otrok	G3, R5

Organiziranje poroke	C19
Moški se preseli k ženi (nesporazum v družini)	O7
Sosedske težave (lastnina)	N5
Javno zdravje	E2, N8
Okužen mrtev pes	J8
Nevarna kača na domu	J12, N11
Žena ostane sama doma (odsotnost moža)	J13, K47
Nikogar, ki bi skrbel zanje	K45
Problemi z elektriko, vodo	O10
Poziv države, da je šolanje otrok obvezno	R2
Sram izpostaviti več	R11
Brez posebnih težav	E1, H2, I4, M2

9.3.2 FORMALNA IN NEFORMALNA POMOČ, KI SO JO POISKALI V STISKI

Tabela 4: Formalna pomoč (kodiranje izjav)

Št.	**Izjava**	**Koda**
A10	V njeni družini nobeden ni iskal formalne pomoči.	Niso iskali formalne pomoči.
B15	Formalna pomoč, ki jo je poiskala, je bila le Sanasa banka, kjer je vzela manjše posojilo, da lahko začne svoj lasten posel.	Sanasa banka – manjše posojilo za začetek posla (po neformalni).
B32	Za psihične stiske nikoli ni iskala formalne pomoči**.**	Ni iskala formalne pomoči (za psihične stiske).
B33	Nečaka so poskušali prepričati, da bi šel na svetovanje.	Psihološko svetovanje (poskus).
B34	Moral je iti v bolnišnico, kjer so ga poslali na svetovanje.	Psihološko svetovanje (poskus).
C17	Vzela sta kredit na banki kot finančno pomoč.	Kredit na banki.
D4	Vlada je prispevala zelo majhne količine riža, ki pa niso bile dovolj za vse.	Vlada (nezadostna pomoč).
D8	Oba z možem sta člana (članarina) Sanasa družbe in Sanasa banke, kjer lahko vzamejo posojilo. Vzela sta že posojilo za hčer (za gradnjo hiše). Gre za enostaven način.	Sanasa banka – članstvo in posojilo (na enostaven način).
D9	Če je nekdo aktivni član banke in se sooči s finančnim problemom, lahko ima tudi določene vrste privilegijev, npr. mož je dobil finančna podporo ko je bil v ayurveda bolnišnici.	Sanasa banka – aktivno članstvo in s tem privilegiji (finančna podpora).
E4	Zaradi neupoštevanja je gospod napisal pritožbo inšpektorju za javno zdravstvo, ki dela v okviru mestnega sveta (urban council).	Pritožba k inšpektorju za javno zdravstvo.
E5	Banka je podala primer na sodišče, gospod je najel odvetnika.	Sodno obravnavanje primera.
H3	Povesta, da se nikoli nista obrnila na formalne organizacije.	Niso iskali formalne pomoči.
I3	Dobila je tudi medicinsko pomoč v bolnišnici, ampak ne pa ostale oblike podpore.	Samo medicinska pomoč.
I6	Člani Družbe za socialno skrbstvo in člani družbe Sanasa. Pove, da so vzeli posojilo iz banke Sanasa, ko je 6 let nazaj umrl sestrin mož.	Družba za soc. skrbstvo Sanasa banka (posojilo ob smrti druž. člana).
I8	Zaprosili sta za Samurdhi posojilo pri Grami Sevaki, vendar ga nista dobili.	Samurdhi posojilo (Grama Sevaka).
I9	Nikoli se nista obrnili na formalno pomoč in nikoli tudi nista imeli takšnih problemov.	Niso iskali formalne pomoči.

J1	Ko so zgradili hišo, so morali vzeti posojilo iz državne banke (Nacionalna Banka v Colombu), kjer ga je lažje dobiti, kot pa v Malabe.	Nacionalna banka v Colombu (kredit) – lažje kot v Malabe.
J8	Tudi policija je prišla zvečer.	Policija.
K8	Pove, da se je upokojil leta 2006 in po tem je nekaj časa imel podporo iz delavskega sklada (Employers Provident Fund).	Delavski sklad (finančna podpora).
K16	Posojilo so vzeli pri Bank of Ceylon v Colombu, njegova žena ima odprt tudi račun za tujce (tuj denar prihaja na lokalno banko), kamor sin pošilja denar in tudi od te banke lahko vzameta posojilo.	Bank of Ceylon v Colombu Račun za tujce (sin tja pošilja denar).
K17	Obstaja možnost menjave z nakitom, kjer nesejo drag nakit na banko ter v zamenjavo dobijo denar. Pove, da veliko ljudi na Šrilanki to izvaja, še posebej ženske.	Menjava nakita za denar.
K23	Ko je bil operiran, je obstajal vladni sistem, kjer so imeli predsedniški sklad, od koder so dajali podporo srčnim bolnikom.	Podpora srčnim bolnikom (predsedniški sklad).
K24	Moral je iti skozi ves postopek (Grama Sevaka itd.). Pravi, da so mu najprej zavrnili prošnjo, saj je imel podporo iz delavskega sklada. Razložil jim je, da je ta denar samo za njegovo preživljanje. Sčasoma so mu omogočili manjšo podporo.	Grama Sevaka – manjša finančna podpora.
K25	Za bolnike z rakom obstaja državna bolnišnica Maragama. V njej ljudem omogočijo omejeno količino medicinskih pripomočkov (npr. vrečke) brez plačila.	Državna bolnišnica Maragama – podpora bolnikom z rakom.
K32	Z vodjo skupnosti sta šla h Grami Sevaki, nato je ona napisala certifikat, s katerim je lahko šel k vodji skupnosti, da so prišli domov po truplo.	Grama Sevaka – certifikat za prevzem trupla.
K49	Pravkar sta zaprosila za posojilo, da bi lahko sin kupil hišo v Veliki Britaniji. Pravi, da se morata potruditi za svojega edinega otroka.	Posojilo (za sina).
K50	Nikoli ni uporabil kakšnih drugih socialnih servisov izven svojega območja.	Ni iskal socialne pomoči izven Malabe.
L9	Vzela sta posojilo na državni banki (National Saving bank), kar pa ni bilo dovolj za tisti čas. Pove, da sta si pomagala tudi z menjavo, kjer lahko neseš nakit na banko in dobiš denar. To sta storila pri isti državni banki.	National Saving Bank – kredit in menjava (nakit za denar).
L10	Prav tako je morala delati v službi s polovičnim delovnim časom v privatni bolnišnici.	Polovični delovni čas v privatni bolnišnici
M6	Ljudje, ki imajo vpliv na policijo in morda poznajo ljudi, si lahko z denarjem priskrbijo varnost ter se temu izognejo.	Ljudje s vplivom in denarjem si lahko priskrbijo varnost.
M13	Izpostavi svoje podjetje, kjer dela približno 30 ljudi in vsi pomagajo posamezniku, ki je njihov član. Obstajajo skladi, kamor zbirajo donacije za primer smrti, kar izvaja tudi njihovo podjetje.	Sklad v podjetju (prispevki za pogreb).
M24	V njegovem življenju na srečo še ni prišel do situacije, ko bi se moral obrniti po pomoč na formalne organizacije. Pove, da je do sedaj vse bil sposoben rešiti sam.	Ni iskal formalne pomoči (ni še imel takšne situacije).
M27	Pove, da če boš razpoznaven na svojem območju, boš imel prioritete, boš dobro obravnavan. Je menedžer v banki, ljudje iz tiste okolice poznajo in ima privilegije.	Privilegiji zaradi dobre pozicije, moči.
	Imajo osebo, ki je zadolžena za to območje, ki ji pravijo »Grama Sevaka«. Pravi, da se s tovrstnimi težavami	Grama Sevaka (lokalna

N6	obrnejo na njo. Običajno pozna ljudi okrog tega območja in običajno razreši zadeve.	avtoriteta).
N6	Če je potrebno, gredo tudi na policijo.	Policija (nesporazumi).
N8	Zaradi tega so se ljudje, ki so bili proti temu, zbrali skupaj ter se sestali z Gramo Sevako.	Grama Sevaka (ljudje se zbrali) – 2. korak.
N9	Ker to ni delovalo, so poslali pritožbo k inšpektorju za javno zdravje, tako so se vpletli in zadeva je prišla na sodišče ter se končno razrešila.	Inšpektor za javno zdravje, sodišče
N14	Nikoli niso iskali pomoči v formalnih oblikah pomoči.	Niso iskali formalne pomoči.
O4	Vzeli so več posojil za nakup kolesa, drugega za graditev hiše. Posojila so vzeli v državnih bankah in iz privatnega podjetja, kjer dela njegov oče.	Posojila (državna banka, privatno podjetje).
O5	Navsezadnje so vzeli tudi hipotekarni kredit za njihovo staro hišo.	Hipotekarni kredit.
O6	Na koncu so morali iti na policijo, da so dobili formalno podporo za rešitev tega problema.	Policija.
O10	Dobili so pomoč vlade, tudi vodje skupnosti so imeli vpliv ter uredili, da se je vse izvedlo.	Pomoč vlade (vpliv vodij skupnosti).
P4	Eden izmed članov v Sanasa banki, kjer so že dobili posojilo, ko so imeli ekonomski problem.	Sanasa banka – posojilo.
P5	Imajo novo asociacijo, ki se imenuje »Sarvodaya development bank«, ki ni na tem območju. Njegova žena je članica te banke, saj prihaja s tistega območja, zato dobivajo podporo tudi iz te banke.	»Sarvodaya development bank« - ni v Malabe, žena članica (podpora)
P6	Njegova mama ima osebno izkaznico za starejše ljudi, ki jo je pridobila preko divizijskega sekretariata. S to kartico ima določene ugodnosti, ni pa članica skupnosti za starejše.	Osebna izkaznica za starejše (Divizijski sekretariat) – ugodnosti.
P7	Niso imeli drugih posebnih problemov, razen ekonomskih ter da se niso obrnili na nobene druge organizacije.	Niso se obrnili na druge organizacije.
R3	Šli so v divizijski sekretariat v Malabe (Kaduwela), kjer so se sestali z osebo za otrokove pravice, ki je prošnjo zavrnila.	Divizijski sekretariat (Kaduwela) – oseba za otrokove pravice (zavrnjeno).
R3	Potem so se obrnili na drugega administratorja na šoli, kjer poskušajo pridobiti podporo in najti novo šolo.	Drug administrator na šoli.
R9	Nista člana nobenih družb oz. skupnosti, ki delujejo v tem območju. Prav tako nista vzela nobenega posojila, saj ga brez služb niti ne bi mogla vzeti.	Nista člana družb, nista vzela posojila.

Tabela 5: Neformalna pomoč (kodiranje izjav)		
Št.	**Izjava**	**Koda**
A1	Je zelo srečna oseba. Srečo dobi iz zelo majhnih stvari, posebej zaradi religije, saj močno verjame v budizem. Budisti niso nesrečni, saj iščejo resnico.	Verovanje v budizem in iskanje resnice (sreča).
A2	Pomagali so jima otroci, predvsem s finančno podporo.	Pomoč v družini – otroci.
A4	Mlajši brat je odvisen od otrok in sorodstev, pomagata mu predvsem nečakinji.	Pomoč v družini – nečakinji.
A8	Srečna je, ker pomaga drugim, opravlja dobrodelno delo.	Srečna zaradi pomoči drugim.
A9	Rada pomaga drugim, saj verjame, da bo to nekoč prišlo k njej nazaj (karma), verjame v ponovno rojstvo.	Pomaga drugim in verjame v karmo (budizem).
A10	Budisti vedno pogledajo znotraj svoje hiše, v družini, nato se obrnejo na sorodnike.	Pomoč v družini in sorodstvu, pomen budizma.

A12	Če se slabo počuti, meditira. Z meditacijo se osredotoči na zdravje in ne dovoli, da bi bolečina prišla ven. To je zanjo olajšanje duše.	Meditacija za boljše počutje in zdravje.
A13	Drži se pet vodil budizma, ki jo zavarujejo. Ne ubije niti komarja.	Pet vodil v budizmu.
A24	Sama zelo dobro spi in se zbudi spočita, ne obremenjuje se z nepomembnimi stvarmi, z možem se ne prepira, nikogar ne sovraži.	Budizem in notranji mir.
A27	Pravi, da če bi se ljudje opirali na religijo, bi bolj razmišljali in v ospredje postavili družino.	Budizem in pomen družine.
A28	O sosedih pravi, da so zelo prijazni, če bo kdorkoli potreboval kakšno pomoč, mu bodo sosedje pomagali.	Sosedske vezi.
B1	Ker jo je bilo strah živeti samo, se je preselila k staršem. Običajno ženska ne živi sama.	Pomoč v družini – starši.
B3	Ko se je preselila in starši niso mogli priti živet k njej, ji je mož priskrbel služabnika.	Služabnik (varnost).
B5	Kasneje se je opogumila in si priskrbela psa. Pove, da je bolje imeti psa kot služabnika.	Pes (varnost).
B9	Sama je bila zelo zaskrbljena, mož ji je stal ob strani.	Podpora partnerja.
B10	Vse težave je povedala svojemu bratu, ki ji je bil zelo blizu. Pomagal ji je predvsem finančno.	Pomoč v družini (finančna) – brat.
B13	Sčasoma se je zaupala bližnjim sorodnikom, ki so ji finančno pomagali. Predvsem sestrične in bratranci.	Pomoč v družini (finančna) – sestrične in bratranci.
B14	Tudi prijatelji so ji dali finančno podporo. Prijatelji so tisti na katere se lahko zanese.	Podpora prijateljev (finančna in mentalna).
B17	Ko imajo ostali člani družine težave, se najpogosteje obrnejo na premožno sorodstvo.	Podpora premožnega sorodstva (finančna).
B18	Ko sta imela ekonomski problem, je ona želela delati, vendar ji je mož rekel, da bosta že preživela.	Podpora partnerja.
B19	Prej ni bila verna, ko pa je brat umrl se je prepirala z Budo, zakaj se je to zgodilo ravno njemu. Nato je ugotovila, da je morda v prejšnjem življenju storil kaj slabega.	Podpora v budizmu in razumevanju karme.
B20	Kasneje je začela obiskovati tempelj in molila, se pogovarjala z Budo.	Podpora v budizmu – molitev in obiskovanje templja.
B21	Vsako jutro je poslušala Budine nauke, kar je bilo zanjo neskončno olajšanje.	Podpora v budizmu – Budini nauki.
B22	Ko ima težavo, se pogovarja s svojim pokojnim bratom, z njegovo dušo. Tako pač je v religiji.	Podpora z verovanjem v dušo umrlega.
B23	V stiski ji pomaga, da pomaga drugim, jim daruje oblačila, pomaga brezdomcem.	Pomoč drugim (jo osrečuje).
B24	Pove, da prej ni bila verna, se je prepirala z Budo zakaj se dobrim ljudem dogajajo slabe stvari, nato obiskala duhovnika, ki ji je razložil koncept Karme.	Podpora v Budizmu – obisk duhovnika, koncept karme.
B25	Če smo v prejšnjem življenju storili kaj slabega, je to razlog za probleme sedaj, v tem življenju pa se trudi delati dobre stvari, da bo prihodnje še boljše.	Verovanje v budizem – karmo.
B26	Zbiranje zaslug za umrle-darovanje za duhovnike (Dana) in brezdomce. Umrli brat bo imel dobro naslednje življenje.	Verovanje v budizem – darovanje za umrlega.
B27	Ko ima problem, se zateče h horoskopu, da izve, katero je dobro ali slabo časovno obdobje. Izvaja tudi obrede (npr.	Horoskop – izbiranje časovnega obdobja, obredi.

	polaganje kamnov, da bi prekrila probleme).	
B28	Ko ima problem, gre tudi k astrologu, da ji napove prihodnost.	Obisk astrologa.
B29	Ko je depresivna, ji najbolj pomaga religija.	Budizem.
B30	Zelo ji pomaga njena psička. Ko vidi svojo psičko, pozabi na vse probleme. Je kot njena tretja hči. Ko se počuti slabo, psička pride k njej in se želi igrati.	Pes (sreča, duševno olajšanje).
B31	Psihične stiske rešuje le z religijo, verovanji v nadnaravno in psom.	Budizem, nadnaravno, pes (duševno olajšanje).
B35	Poskusil je iti na svetovanje k nunam v cerkev.	Svetovanje v cerkvi.
B36	O svojih problemih se rada pogovarja s prijatelji. Ko se počuti osamljeno, ima kakšne skrbi, pokliče svojo prijateljico.	Podpora prijateljev.
C2	Ko ima problem, ga želi razrešiti znotraj svoje družine. Tudi sama poskuša podpreti svoje družinske člane, svoje starše, dva brata in eno sestro.	Podpora v družini – starši, brata, sestra.
C3	Če ima sama kakšen problem, to pove svoji družini. Oni ji svetujejo. Včasih nasvet sprejme, včasih ne.	Podpora in nasveti v družini.
C4	Najprej se pogovori z možem, odločita se ali bosta sprejela nasvete staršev.	Pogovor z možem (tudi o nasvetih staršev).
C5	Pri varstvu otroka ji pomaga svakinja, ki je dobro izobražena in ji zaupa.	Pomoč svakinje pri varstvu otroka.
C8	V stiski ji pomaga tudi njeno delo, saj je sama dela na področju svetovalnega dela.	Samopomoč (delo svetovalke).
C11	O ekonomskem problemu razpravlja z možem preko spleta, saj je v tujini. Oba delata in bosta že nekako. Včasih se pogovarja tudi z družino.	Podpora partnerja in družine (ekonomska stiska).
C19	Na koncu so se glede poroke pogovorili in dosegli kompromis.	Pogovor v družini, kompromis.
C20	Njen mož ne sprejema budističnih navad in ceremonij, sama pa jih sprejema in verjame v Budo. Kljub vsemu se glede večine stvari strinjata.	Budizem (samo ženska, mož ne).
D1	Njun glavni dohodek je v bistvu plača njunega sina, ki jima mesečno pošilja denar iz tujine za njune stroške. Ostalih dohodkov nimata.	Pomoč v družini – sin finančno skrbi za starše.
D2	Zadovoljna sta s tem, kar imata, saj sta prosta in nimata odgovornosti ter je vse, kar si želita, živeti v miru. Pravi, da so zelo srečna družina.	Sreča (zadovoljstvo z majhnim).
D3	Ona se je začela udeleževati poklicnih izobraževanj za ročne spretnosti in zaslužila, pridelala sta tudi nekaj zelenjave. Situacijo sta z možem rešila sama.	Samostojna rešitev s podporo partnerja.
D3	Za denarno pomoč nista prosila ostalih ljudi niti sorodnikov.	Samostojna rešitev.
D6	Lastniki hiše, v kateri so živeli v najemu, so jim prinesli hrano, zelenjavo.	Podpora stanodajalcev (ekonomska).
D7	Poslala je pisma sorodnikom, ki so jih prišli podpret in jim pomagali s finančnimi sredstvi.	Podpora v družini (finančna) – sorodniki.
D9	Mož je bil v ayurveda bolnišnici.	Ajurveda.
D11	Ko nekdo od njihovih članov umre, pogrebno društvo omogoči finančno in materialno (hrana, stoli) podporo. Včasih podprejo tudi z aktivnostmi vse do pokopa. Mož sodeluje pri društvu.	Pogrebna skupnost – finančna, materialna podpora, aktivnosti. Aktivno sodelovanje.

D14	Včasih dobi pomoč za zdravljenje bolečin iz ayurveda zdravilstva.	Ajurveda – zdravljenje bolečin.
D16	Če je nekaj usojeno, da se nam zgodi, se tudi bo zgodilo ter tega ne moremo ustaviti, ampak se moramo soočiti s situacijo. To je filozofija Budizma. Če se v življenju pojavi kakršnakoli stiska, kot bolezen, finančni problem ipd., se morajo sami soočiti s to težavo.	Budizem – usoda in soočanje s problemi.
D17	Pravi, da zelo močno verjame v koncept karme. Če smo v prejšnjem življenju storili kaj slabega ali dobrega, bo to prišlo nazaj k nam. Budisti se zato bojijo storiti kaj slabega.	Budizem – koncept Karme in strah pred slabimi dejanji.
D18	Če sledijo petim vodilom, bodo imeli manj problemov, težav in boljše odnose eden z drugim. Gospa pravi, da močno verjamejo v to in skušajo tudi tako živeti.	Budizem – pet vodil (boljše življenje, odnosi, manj problemov).
D19	Če smo v prejšnjem življenju storili nekaj slabega, bo to prišlo k nam in to pač moramo sprejeti.	Budizem - Soočanje s problemi, sprejemanje karme.
D23	Običajno ljudje, ob konfliktih v družini ali problemi povezanimi z otroci pridejo k njenemu možu, ki je vodja skupnosti, da jim svetuje.	Vodja skupnosti (svetovanje v družinskih konfliktih).
E3	Skušali so se z njimi pogovoriti o problemu na lep način, vendar jih niso upoštevali.	Poskus pogovora (neupoštevanje).
E6	Sam ne verjame v nadnaravno in nadnaravne aktivnosti. Pravi pa, da njegova žena obiskuje meditacijski center, podobno kot joga.	Ne verjame v nadnaravno, žena meditira (meditacijski center v Malabe).
E7	Pove, da je žena sedaj v starejših letih in ko pridemo v starejša leta, si želimo preživeti svoje dneve na miren in tih način, želimo zbrati dobre stvari (povezano s Karmo).	Budizem in koncept karme.
E8	Oba verjameta v Budo in sledita nekaterim metodam in aktivnostim, ki so povezane z budizmom, npr. darovanje za budistične duhovnike (Dana) ipd.	Budizem – darovanje za monke (Dana).
F3	Verjame v Boga in otroci se učijo Biblijo, nikoli niso pili alkohola in kadili. Verjame v to, da jim Bog daje moč za preživetje s težavami.	Verovanje v Boga, Biblijo – moč za soočanje s problemi.
F6	Vsi otroci so doma, starejši pomagajo z izobrazbo mlajših, saj tudi oni sedaj zaslužijo nekaj denarja. Torej z njihovimi dohodki finančno pomagajo za izobrazbo mlajših bratov in sester.	Pomoč v družini – starejši otroci pomagajo mlajšim (izobrazba in finančno).
F8	Pove, da obstaja enotnost med vsemi družinskimi člani in da so precej povezani.	Enotnost in povezanost v družini.
F9	Pove, da tudi mož ne pije alkohola, ne kadi. Cerkev, v katero hodijo, prepoveduje da bi uživali alkohol ali kadili.	Abstinenca od alkohola, cigaret (cerkev).
F12	Pove, da če imajo ljudje težave, si tudi člani v cerkvi med seboj pomagajo.	Cerkev (podpora, pogovori).
F13	Sama ne hodi v budističen tempelj (večina ljudi v tem območju je budistov), vendar komunicira s sosedi in takrat, ko potrebujejo pomoč, si pomagajo med seboj.	Pomoč med sosedi (četudi sami niso budisti).
F15	Če je božična zabava, se je udeležijo vsi, ne glede na vero, tudi pri darovanju za monke pomagajo. Med njimi ni nesporazumov glede vere in si med seboj pomagajo.	Pomoč med različnimi verami (skupne ceremonije).
G1	Pri kateremkoli problemu je stric tisti, ki mu pomaga. Pomagali pa so mu tudi mama, oče er tast in tašča.	Pomoč v družini – stric, starši, tast in tašča.

G3	Za pomoč pri prevozu otrok večkrat prosi sosede.	Pomoč sosedov.
G4	V pogovor se vplete vodja skupnosti in ponudi pomoč pri prevozu otrok pred 12. uro.	Vodja skupnosti.
G5	Ko se znajde v težki situaciji, najprej to pove svoji ženi, nato se o tem pogovorita, kasneje to povesta tudi staršem.	Podpora partnerja in staršev.
G6	Včasih deli probleme tudi z najboljšimi prijatelji, ampak večinoma se obrne najprej na svoje starše.	Prijatelji (prej starši).
G12	Pri budizmu verjame nekaj naukov, ampak ne vsega. Pravi, da v 40 % verjame v budizem, ostalih 60 % naredi po svoje, s svojim pogumom.	Budizem – verjame v 40 %, 60 % naredi po svoje.
H1	Povesta, da so reševali probleme vedno sami, znotraj družine.	Sami in družina.
H11	v 50 odstotkih dajeta prioriteto religiji. Pravita, da posebej za olajšanje duše uporabljata religijo in religiozne aktivnosti.	Budizem – v 50 %, meditacija, religiozne aktivnosti.
H12	Izvajata tudi meditacijo, preden gresta spat. Verjameta v to, da lahko imajo po meditaciji dober spanec, brez slabih sanj. To je metoda za umiritev misli, saj so od jutra do večera zelo zaposleni in z veliko stresnimi situacijami, zato je zvečer potrebno olajšanje.	Meditacija – umiritev misli pred spanjem, duševno olajšanje.
H14	Na Šrilanki je tako, da ko imajo kakšne probleme gredo v tempelj, izvajajo aktivnosti, se udeležujejo ceremonij. To zanje pomeni duševno olajšanje.	Budizem – ceremonije, duševno olajšanje.
H15	Pove, da večina sinhalcev verjame v horoskop, še posebej preden se poročijo, preverijo horoskop obeh in preverijo, ali sta za skupaj.	Horoskop – poroka (preverjanje ujemanja).
H16	Verjameta v astrologijo ter redno preverjata horoskop. Povesta, da če so v horoskopu slabe stvari za prihodnost, izvajata religiozne aktivnosti (Bodhi Buddha).	Astrologija – preverjanje horoskopa, izvajanje religioznih aktivnosti.
I1	Glede dohodka jih podpirata mlajši sestrin sin in tudi starejši, četudi je poročen in živi ločeno.	Podpora v družini (finančna) – nečaka.
I2	Takrat so jo podprli predvsem nečaki in ostali sorodniki. Sorodniki so ji priskrbeli tudi zdravila.	Podpora v družini (zdravstvena) – sorodniki, nečaka.
I5	Je neporočena in vsi ostali družinski člani jo podpirajo, saj nima ostalih članov in nobenih drugih dohodkov.	Podpora v družini – sorodniki.
I12	Verjameta in hodita k oltarju, povezanim z bogom Pattini v Malabe kjer izvajata religiozne in ostale aktivnosti. Če imata kakšen problem ali bolezen, gresta tja in prosita za pomoč. Včasih tudi darujeta kakšne predmete.	Verovanje v nadnaravno (Bog Pattini) – darovanja, pomoč pri reševanju problemov.
I13	Izvajata budistične aktivnosti (Bodhi Buddha), se udeležujeta ceremonij, povezanih z budizmom, za pridobitev olajšanja.	Budizem – ceremonije, duševno olajšanje.
I14	Verjameta tudi v horoskop in astrologijo. Če imata problem, bolezen, velikokrat gresta k astrologu in preverita.	Astrologija – horoskop in astrolog (ob težavah).
J2	Sestri sta mu pomagali s finančno podporo. Obe sestri sta zaposleni in tako sami ne potrebujeta finančne podpore.	Pomoč v družini (finančna) - sestri
J3	V stiski jim pomagajo sosedje in imata tudi dva psa (J3).	Pomoč sosedov. Pes (varnost).
J6	Sama sta nekako prebrodila situacijo, saj so jima vzeli elektronske naprave (računalnik, televizijo ipd.). Pove, da	Sama in pomoč sorodnikov.

	so isti dan prišli še sorodniki, ki so jima pomagali namestiti ključavnice na okna in vrata.	
J7	Pomagala je soseda, ki ju je obvestila o dogodku. Nato je sam poklical tudi svojega prijatelja, ki je prišel s svojim kolesom ter počakal pred njunim vhodom ves dan, dokler nista prišla domov.	Pomoč sosede (obvestila o dogodku) in prijatelja.
J7	Zato so mu prijatelji svetovali, naj nemudoma sproži akcijo, saj je morda okužen. Psa je moral nesti na medicinski inštitut za raziskovanje, kjer so vse preverili.	Pomoč prijateljev.
J8	Veliko je pomagal prijatelj, ki je živel kar daleč od tukaj, ampak ko je kak problem, imata dobro povezavo, se pokličeta. Ko gre iz države, tudi sam pokliče njegovo družino.	Pomoč prijatelja (tudi pri družini).
J11	Ko sta bila oropana, so prišli tudi sosedje ter ju povprašali, če potrebujeta kakšno pomoč.	Pomoč sosedov.
J12	Takrat je poklical soseda, s katerim sta si blizu, ki je takoj prišel. Tudi sosedovi sorodniki so prišli zraven. Poklicali so še ostale ljudi in eden izmed njih je rekel, da jo lahko ujame, saj pozna tehniko. Poklicali so še enega prijatelja.	Pomoč sosedov in prijateljev (skupnostno delovanje).
J13	Pove, da je včasih prišel njen mlajši brat ter ostal z njo ponoči, da ni bila sama v hiši; če je šlo za daljši čas je z ženo ostala njegova mama. Sedaj gre za ta čas živet k njegovim staršem.	Pomoč v družini – mama, brat, tast in tašča.
J27	Je budist, vendar v ideje budizma ne verjame tako zelo močno.	Budizem (vendar ne verjame tako močno).
J29	Verjame, da je religija osebna stvar, zato tudi vlada ne bi smela veliko vplivati na to.	Religija je osebna stvar (vlada ne sme vplivati).
J30	Ob budističnih praznikih včasih gresta v tempelj. Gresta tudi takrat, ko se izvaja darovanje za monke, to darovanje v bistvu poteka na račun preminulih sorodnikov, darujejo zanje.	Budizem – tempelj, darovanje za monke (preminule sorodnike).
J31	Verjame v astrologijo. Verjame v kakšna svarila (na primer to leto ni dobro, bodi previden, ne hodi v globoko vodo, ne plezaj po drevesu)	Astrologija – napovedi, svarila.
K5	Ni bilo nikogar od sorodnikov, ki bi mu pomagal, pravi, da so bili bolj prepuščeni sami sebi ter da ni bilo veliko organizacij, na katere bi se lahko obrnili.	Sami (ni bilo sorodnikov, ni bilo organizacij na katere bi se lahko obrnili).
K6	Pove, da je bil za iskanje služb tak postopek, da so morali mladi ljudje iti k politikom. Zato je potreboval pismo od politika, priporočilo, preveril je njegovo družinsko ozadje.	Politiki (priporočilo, preverjanje družine).
K7	Pove, da je danes situacija še slabša. danes je tako, da moraš za vse iti k politikom, kar se tiče zaposlitve.	Politiki (danes še slabše) – glede zaposlitve moraš k njim.
K9	Sam je privarčeval nekaj denarja, ki pa ga je moral zapraviti za operacijo, za medicinske račune za njegovo taščo.	Sam privarčeval denar, pomoč tašči.
K11	Po diplomiranju na univerzi mu tudi sin včasih pošilja denar iz Velike Britanije. Pove, da se tako z ženo tudi financirata.	Pomoč v družini (finančna) – sin.
K12	Občasno tudi sam poučuje, piše knjige, članke, dela filme, dokumentarce, tudi njegova žena dela na enem projektu.	Sam (poučevanje, pisanje knjig, člankov, filmov) in žena.
K13	Morala sta poskrbeti za taščo, saj ni imela nikogar drugega. Ko je bila tašča zelo bolna, sta oba skrbela zanjo, sin je bil v Veliki Britaniji, pomagala jima je le še hišna pomočnica.	Pomoč v družini – skrb za taščo. Hišna pomočnica.

K15	Vrsto posojil od različnih ljudi, bank in da je še vedno na težkih zdravilih.	Pomoč drugih (posojila).
K26	Ko je bila tašča bolna, je dobila nekaj finančne podpore tudi od njenih 4 sester.	Pomoč v družini (finančna) – sestre.
K28	Prišli so ga pogledat, ga podpirat, šli v njegovo hišo, da žena ne bi bila sama, ko je bil v bolnišnici. Pove, da so ga na tak način zelo podprli, ampak ne pa finančno.	Podpora v družini (mentalna).
K29	Dve osebi v njegovi družini, prva je bila nečakinja, ki je bila sestra v privatni bolnišnici, druga pa je bila svakinja, ki je bila menedžerka v privatni instituciji za sestre, sta pomagali z medicinsko pomočjo.	Pomoč v družini (medicinska).
K30	Nekateri ljudje so pomagali pri pogrebu, predvsem prijatelji in študentje, ki jih poučuje.	Pomoč prijateljev in študentov.
K31	Ker je nov v Malabe območju (3 leta), mu je zelo pomagal vodja skupnosti G. Wickrampala. Pove, da je on človek, ki pomaga vsakomur in pozna območje. Ko je umrla tašča, ni vedel, kam naj gre, zato je prosil vodjo skupnosti, da bi šel z njim.	Vodja skupnosti (G. Wickrampala) – ob smrti tašče ga je prosil naj gre z njim.
K32	Šlo je za cel proces in kot budist je moral pripeljati duhovnika domov, nato organizirati darovanje in takrat je dobil veliko pomoči vodje skupnosti. On je tisti, ki pozna ljudi, tempelj, onadva z ženo nista poznala nikogar, saj sta nova na tem območju. Vodja skupnosti je pomagal predvsem osebno.	Vodja skupnosti – pomoč pri pogrebu, pozna ljudi.
K33	Vodja skupnosti pozna veliko ljudi, lahko tudi podpiše veliko zadev, pozna politike in avtoriteto v tem območju ter je mirovnik. Pove, da je edina oseba, ki jo pozna ter ve, da se lahko na njega obrne po pomoč. Je dober socialni delavec in zelo pomagajoča oseba.	Vodja skupnosti – pozna ljudi, politike, avtoriteto, podpisuje zadeve, je socialni delavec, zelo pomagajoča oseba.
K35	Ker je bila tašča stara gospa, ki je bila zelo verna, so večkrat pripeljali nekaj duhovnikov k njej na dom.	Duhovniki (za taščo).
K36	Sam je budist, ampak ne verjame zelo močno. Pove, da ni odvisen od teh verovanj in prav tako ne verjame v astrologijo.	Budizem (ne verjame zelo močno).
K44	Pravi, da ima sam bližnji kontakt z zelo malo ljudmi z območja Malabe East.	Skupnost – malo kontakta.
L2	Vedno lahko pokliče svojo mamo ali očeta, ko na primer hišna pomočnica gre na dopust. Pove, da se lahko obrne tudi na svojo taščo.	Pomoč v družini – starši, tašča (tudi hišna pomočnica).
L4	Za starejši hčeri je imela in še ima hišno pomočnico in varuško, ki je pazila na otroke.	Hišna pomočnica, varuška.
L6	Starše pokliče le v nujnem primeru, saj tudi onadva potrebujeta svobodo.	Pomoč v družini - starši (samo v nujnih primerih).
L7	Zelo pomagala svakinja, ki je prišla in pripravila obroke, skrbela za otroke.	Pomoč v družini – svakinja.
L14	Pove, da imajo sedaj tudi voznika za obe hčeri, ki hodita v šolo.	Voznik za otroke.
L15	Sicer imajo hišno pomočnico, sicer pa mora ona po nakupih, kuhati itd.	Hišna pomočnica.
L20	Ko je imela hči precej stalen glavobol in ji nič ni pomagalo, jih je precej skrbelo. Tudi sama je bila v tistem času noseča. Takrat so šli v tempelj.	Budizem – obisk templja.

L21	Prosili so od boga in Bude, naj jim pomagajo, saj so dobri ljudje. Pove, da običajno gredo k bogovom in prosijo za mirno življenje, zdravega otroka ipd. Bogu obljubijo, da bodo prišli in nekaj darovali.	Molitev in darovanje – k Bogovom in Budi.
L21	Ko imajo kakšne probleme, gredo k bogovom, jih prosijo za pomoč ter obljubljajo, da bodo nekaj dali v zameno; to je njihova tradicija, ki ji pravijo »Bara«.	Bogovi – darovanje, prošnje za rešitev problemov.
L23	V horoskop verjamejo predvsem pred poroko. Pred poroko morajo preveriti horoskop ter primerjati oba med sabo.	Horoskop – predvsem pred poroko.
M10	Velikemu številu takih staršev so pomagali. Na tak način osrečujejo tudi otroke, jim nosijo sladkarije, hrano, izobraževalne pripomočke; pripravijo jim pakete.	Pomoč otrokom in družinam (hrana, izobraževalni pripomočki).
M11	Zelo ga osrečuje, ko vidi, kako so otroci veseli in uživajo kako hvaležni so starši. Ko vidi srečo v teh ljudeh, vsaj za trenutek tudi njega osreči.	Pomoč drugim (sreča).
M12	V Šrilanškem kontekstu vedno, ko je kdo od kolegov v težavah in mu je potrebno pomagati, npr. pri pogrebu, ga podprejo; ne kot posamezniki, ampak člani organizacije, ki se zberejo skupaj in pomagajo posamezniku.	Pomoč v skupnosti posamezniku.
M15	Na ravni vasi si morajo ljudje med seboj pomagati (izkop luknje itd.). V njegovem primeru živijo vsi njegovi družinski člani izven Malabe, zato so ljudje, ki živijo v isti skupnosti tisti, ki te pridejo rešit.	Vaška skupnost.
M16	Če si prej sam veliko sodeloval v skupnosti, te ljudje poznajo in lahko najde veliko ljudi, ki so ti pripravljeni pomagati.	Pomoč v skupnosti (če si sam aktiven član).
M21	V njihovi družini je on tisti, ki ga ostali družinski člani prosijo za pomoč, saj je on v močnejši poziciji kot ostali.	Pomoč v družini (on ima več moči kot ostali druž. člani).
M23	V primeru stiske obrnil po pomoč k svojim prijateljem.	Pomoč prijateljev.
M31	Sam ne verjame v budizem, njegova žena pa zelo. Pravi, da ima žena prostor za čaščenje tudi doma. Ob posebnih dogodkih gresta vedno v tempelj.	Budizem (žena) – oltar ima kar doma, obiskovanje templja.
M34	Dobri nauki v budizmu učijo, da vse pride nazaj (karma). Pove, da predvsem zato ljudje poskušajo delati dobre stvari, kar počne tudi sam, torej pomagati ljudem.	Budizem – koncept karme (dobro delo in pomoč ljudem).
N1	Glede socialnih problemov, kot je na primer brezposelnost ali kaj podobnega, bodo vedno najprej iskali pomoč med družinskimi člani. Obrnil se bo tudi na svoje starše.	Pomoč v družini, starši (1. korak).
N2	Pove, da je naslednji korak cerkev.	Cerkev (krščanstvo) – 2. korak.
N3	Nato se obrnejo tudi na starejše osebe, ki se družijo z njihovimi družinskimi člani, na prijatelje. Pravi, da v primeru stiske vedno iščejo pomoč znotraj družine.	Prijatelji in znotraj družine (3. korak).
N4	Če je kakšna težava, je naslednji korak pomoč pri soseski oz. skupnosti. Pove, da je to njihova socialna mreža. Vedno se je najprej obrnil po pomoč znotraj lokalnega območja, saj so del skupnosti oz. družb, ki delujejo znotraj tega območja.	Lokalna skupnost (člani skupnosti).
N5	Ko se obrnejo na skupnost, gre predvsem za težave, kot so problemi s cestami, težave med sosedi. Takrat sosedje stopijo skupaj in poskušajo najti rešitev.	Skupnostno delovanje, sosedske vezi.
N8	Pove, da so se najprej poskušali pogovoriti z ljudmi, ampak se ni nič zgodilo.	Poskus pogovora z ljudmi (1. korak).
	Pove, da je sosed to videl ter ga poklical. Ker sam ni mogel	Pomoč sosedov.

N11	priti domov, je sosed sklical še ostale in skupaj so odstranili kačo.	
N12	Če ima nenaden problem v svoji hiši, bodo vedno sosedje prvi, ki mu bodo prišli pomagat, saj so v dobrih odnosih. Pravi, da tudi če ne bi imeli dobrih odnosov, bi ljudje prišli pomagat.	Pomoč sosedov (še posebej ob nenadnih problemih).
N18	Verjamejo v Boga, hodijo v cerkev. Pravi, da živijo na način, ki upošteva biblijo, ne delajo slabih stvari, skušajo delati le dobre stvari. Oba sta rojena kot katolika in pove, da dobita veliko od tega. Otroci hodijo ob nedeljah v cerkveno šolo.	Krščanstvo – cerkev, biblija, dobra dejanja, cerkvena šola.
N19	Če imajo probleme, ki jih ne morejo rešiti, se obrnejo na spiritualnost, spiritualne nasvete, nikoli pa ne prosijo za materialne, finančne zadeve.	Spiritualnost (nasveti, nikoli finančna pomoč).
N21	Pove, da imajo tradicionalne ayurveda zdravnike ter da včasih obiskujeta te.	Ajurveda zdravniki.
O2	Ko so imeli ekonomske probleme, so dobili pomoč od starih staršev, saj je takrat bil zaposlen le oče.	Pomoč v družini (finančna) – stari starši.
O3	Našli tudi boljše rešitve, saj je zaradi tega mati odprla trgovino (želela je pričeti še en posel). Sedaj je glavni vir dohodka ta trgovina.	Odprli trgovino (sami našli boljšo rešitev, glavni vir dohodka).
O6	Najprej so se poskusili pogovoriti s sosedi na miren način, vendar ni delovalo.	Poskus mirnega pogovora (ni delovalo).
O8	Po nasvete so se obrnili k ostalim družinskim članom, ki so jih podprli pri reševanju problema. Sčasoma so ta problem tudi rešili.	Pomoč v družini (nasveti).
O11	Posebej za skupne probleme, večinoma lahko dobijo podporo iz skupnosti.	Podpora v skupnosti (skupni problemi).
O13	Pogrebna skupnost je pomagala ter jih podprla z materialnimi stvarmi (šotor, stoli ipd.). Pravi, da bi jih lahko podprli tudi finančno, vendar denarja niso vzeli.	Pogrebna skupnost (materialna in možnost finančne podpore).
O17	So budisti, enkrat na mesec obiskujejo tempelj, ko so dnevi Poya (takrat gre večina budistov v tempelj).	Budizem – obiskovanje templja (Poya).
O18	Sam izvaja meditacijo za duševno razbremenitev, omeni tudi mantro.	Meditacija (duševna razbremenitev), mantra.
P1	Sami rešujejo probleme. Pravi tudi, da je on edina oseba v družini, ki ima službo.	Sami (edina oseba, ki ima službo v družini).
P2	Ko imajo kakšne probleme, gredo v tempelj ter izvajajo obred »Bodhi Budha«	Budizem – tempelj, obredi (Bodhi Buddha).
P3	Je član pogrebne skupnosti. Ko je umrl oče, so dobili podporo te skupnosti. Pravi, da so člani te skupnosti večinoma ljudje, ki so bili v tem območju že v času, ko je bila tu še vas, in ne vsak nov član.	Pogrebna skupnost (član, večina članov je v Malabe od začetka).
P9	Hodijo tudi k oltarjem, posebej k oltarju, posvečenemu bogu Pattini, kjer izvajajo razne rituale.	Oltar (Bog Pattini) – rituali.
P10	Verjamejo v astrologijo in horoskop. Ko se znajdejo v stiski ali imajo težko obdobje, gredo k astrologom in preverijo svoj horoskop.	Astrologija – horoskop, astrolog (v težkem obdobju).
R8	Pove, da jim je pomagal njen oče.	Pomoč v družini - oče
R10	Pripravljena je delati majhen posel doma, kjer lahko ostane z otroki.	Posel doma (pripravljenost).
	Pove, da verjamejo v budizem ter običajno izvajajo obrede	Budizem – tempelj, obredi.

R17	v templju.	
R18	Obiskujejo vedeževalko, predvsem kadar imajo probleme. Navede primer, da je šla k njej, ko so izgubili delavnico in vedeževalka ji je povedala, da so jim sorodniki storili nekaj slabega, da so zaradi njih to izgubili. Sedaj v to verjamejo.	Vedeževalka (ob stiski).

Tabela 6: Formalna in neformalna pomoč (seznami kod)	
Koda	**Št. (Izjava/ intervju)**
FORMALNA POMOČ	
Na sploh niso iskali formalne pomoči.	A10, H3, I9, M24, N14, P7, R9
Niso iskali formalne pomoči za psihične stiske.	B32
Sanasa banka	
- manjše posojilo za začetek lastnega posla	B15
- članstvo in posojilo (enostaven način)	D8
- aktivno članstvo in privilegiji	D9
- posojilo ob smrti družinskega člana	I6
- posojilo	P4
Samurdhi družba, banka	
- Samurdhi posojilo (Grama Sevaka)	I8
Druge banke	C17, K49, O4
- Nacionalna banka v Colombu	J1, L9
- Bank Of Ceylon v Colombu	K16
- hipotekarni kredit	O5
- »Sarvodaya development bank«	P5
- račun za tujce (sin iz tujine pošilja denar)	K16
- menjava nakita za denar	K17, L9
Grama Sevaka	N6, N8
- finančna podpora	K24
- certifikat za prevzem trupla	K32
Divizijski Sekretariat Kaduwela	
- osebna izkaznica za starejše (ugodnosti)	P6
- oseba za otrokove pravice	R3
Psihološko svetovanje (poskus)	B33, B34
Pomoč vlade (nezadostna pomoč)	D4, O10
Pritožba k inšpektorju za javno zdravje	E4, N9
Sodno obravnavanje primera	E5, N9
Bolnišnica	
- samo medicinska pomoč	I3
- podpora srčnim bolnikom (predsedniški sklad)	K23
- Državna bolnišnica Maragama – podpora bolnikom z rakom	K25
Družba za socialno skrbstvo	I6
Policija	J8, N6, O6
Delavski sklad (finančna podpora)	K8
Sklad v podjetju (prispevki za pogreb)	M13
Privilegiji zaradi dobre pozicije, moči	M27, M6
Administrator na šoli	R3
NEFORMALNA POMOČ (SAMOPOMOČ)	
Pomoč v družini, sorodstvu (finančna in psihosocialna)	A10, C3, C11, C19, D7, G1, H1, I5, J6, K9, K13, K28, L7, M21, N1, O8

- otroci in nečaki	A2, A3, D1, I1
- starši/ stari starši	B1, C2, J13, L2, N1, O2
- bratje/sestre	B10, C2, J2, J13, K26
- sestrične in bratranci	B13
- premožno sorodstvo	B17
- pri varstvu otroka	C5
- starejši otroci pomagajo mlajšim (izobrazba in finančno)	F6
- enotnost in povezanost v družini	F8
- starši samo v nujnih primerih	L6
Podpora partnerja	B9, B18, C4, C11, D3
Podpora prijateljev (finančna in psihosocialna)	B14, B36, G6, J7, J8, K15, M23, N3
Pomoč študentov	K30
Služabnik/ hišna pomočnica/varuška	B3, K13, L2, L4, L15
Voznik za otroke	L14
Pes (varnost in sreča, duševno olajšanje)	B5, B30, J3
Verovanje v budizem	B29
- iskanje resnice in Budini nauki	A1, B21
- sreča	A1
- koncept karme	A9, B19, B24, B25, D17, E7, M34
- pet vodil v budizmu (boljše življenje, dobri odnosi)	A13, D18
- notranji mir, duševna razbremenitev	A24, H14, I13
- pomen družine	A27
- obiskovanje templja in religiozne aktivnosti, molitev (vsaj ob Poya dnevih), Bodhi Buddha	B20, H11, H14, I13, J30, L20, M31, O17, P2, R17
- pogovor z dušo umrlega	B22
- obisk budističnega duhovnika (monka)	B24, K35
- darovanje za umrle (monkom) – Dana	B26, E8, J30
- verjame samo žena, mož ne	C20, M31
- verovanje v usodo in soočanje s problemi	D16, D19
- deloma verjame	G12, H11, J27, K36
Verovanje v krščanstvo	
- svetovanje v cerkvi, podpora, pogovori	B35, F12, N2
- verovanje v Boga, biblijo, dobra dela – moč za soočanje s problemi	F3, N18
- spiritualnost (nasveti)	N19
- abstinenca od alkohola, cigaret	F9
Pomoč med različnimi verami (skupne ceremonije)	F15
Verovanje v nadnaravno (bogove: Pattini, Vishnu)	
- darovanja, pomoč pri reševanju problemov	I12, L21, P9
Meditacija	E6, H11
- boljše počutje in zdravje	A12
- umiritev misli pred spanjem	H12
- duševna razbremenitev	H12, O18
- mantra	O18
Astrologija	
- horoskop – izbiranje pravega časovnega obdobja, obredi	B27, H16
- horoskop – preverjanje, napovedi, svarila	I14, J31, P10
- horoskop – preverjanje ujemanja pred poroko	H15, L23
- obisk astrologa	B28, I14, P10

- vedeževalka	R18
Ajurveda	D9, D14, N21
Pomoč drugim (sreča)	A8, B23, M11
Pomoč otrokom in družinam (hrana, izobraževalni pripomočki)	M10
Samopomoč (dela kot svetovalka)	C8
Sreča in zadovoljstvo s tem kar imajo	D2
Samostojna rešitev	D3, H1, J6, K5, K9, K12, P1
Odprli svojo lastno trgovino	O3
Pripravljena na posel doma (zaradi otrok)	R10
Ekonomska podpora stanodajalcev	D6
Poskus mirnega pogovora	E3, N8, O6
Politiki (priporočila)	K6, K7
Pomoč sosedov	A28, F13, G3, J3, J7, J11, N5, N11, N12
Skupnostno delovanje	J12, N5
- pomoč posamezniku v skupnosti (če je član)	M12, M16
- vaška skupnost	M15, N4
- reševanje skupnih problemov	O11
Vodja skupnosti	G4
- svetovanje v družinskih konfliktih	D23
- pomoč ob smrti družinskega člana in pogrebu	K31, K32
- pozna politike, avtoriteto, podpisuje zadeve	K33
- je socialni delavec in pomagajoča oseba	K33
Pogrebna skupnost	
- materialna in finančna podpora, aktivnosti	D11, O13, P3

9.3.3 POZNAVANJE MOŽNIH OBLIK POMOČI

Tabela 7: Formalna pomoč (kodiranje izjav)		
Št.	**Izjava**	**Koda**
A14	Mednarodna nevladna dobrodelna organizacija »Lions klub«, kjer deluje tudi sama. Nudenje finančne in materialne pomoči revnim.	Lions klub – dobrodelnost (finančna in materialna pomoč revnim).
A15	Lion ladies association, ki sodeluje s templjem in pomaga revnim in starejšim ljudem. Namenjen je samo ženskam.	Lion ladies association – pomoč revnim in starejšim.
A15	Ljudje so v templju zbirali denar za pomoč zelo revnim.	Budistični tempelj – pomoč revnim.
A17	Mednarodno društvo »Rotary klub«, kjer premožni ljudje pomagajo revnim.	Rotary klub – dobrodelnost (pomoč revnim).
A18	Lions klub je organiziral božično zabavo za otroke. Šla je tudi sama, četudi je budistka.	Lions klub – božična zabava za otroke, različne vere.
A22	Lions klub je pomagal, da se šola v templju ni zaprla. Pomagali so finančno in materialno.	Lions klub – finančna in materialna pomoč šoli v templju.
C1 C18	Sama dela kot svetovalka v podporo otrokom, ki so bili zlorabljeni. Pomagajo jim predvsem pri duševnih stiskah. V ospredje postavljajo otroka, da ima družino (tudi ob ločitvi).	Psihosocialna podpora otrokom ob zlorabi in duševni stiski.
C15	Privatne banke omogočajo lažje posojilo kot državne: People`s bank, Bank of Ceylon, Commercial Bank.	Privatne banke (boljše delovanje kot državne).
	Društva, ki so namenjena otrokom in ženskam preko	Sanasa družba – pomoč

D12	Sanasa družbe, vendar sami še nikoli niso šli tja po pomoč.	otrokom in ženskam.
D13	Društvo za starejše ženske, vendar se sama nikoli ni obrnila na to društvo.	Društvo za starejše ženske.
F1	Kljub ekonomski stiski niso poskusili pridobiti posojila (Sanasa, Samurdhi).	Sanasa in Samurdhi banka – možnost posojil.
F5	Sama je članica ženske skupnosti, kjer bi tudi imela možnost posojila, če bi želela.	Ženska skupnost (tudi možnost posojila).
F10	Gospa pove, da je sama članica »Pogrebne skupnosti«. Gre za aktivno skupnost tukaj, saj se ob pogrebu se vsi dobijo skupaj in pomagajo drug drugemu.	Pogrebna skupnost (aktivna članica).
F11	Pozna Samurdhi banko, kjer se morajo ljudje registrirati, vendar se sami niso.	Samurdhi banka (moraš biti član).
G8	Pozna nekatere organizacije v skupnosti na tem območju (Malabe East).	Organizacije in skupnosti (Malabe East).
G11	Sam aktivno sodeluje in omogoča socialne servise v »Lions klubu«, saj je eden izmed članov.	Lions klub (aktivni član) – finančna in materialna podpora.
H4	Družbo za socialno skrbstvo (Welfare society), katere člana sta tudi sama. S članstvom imata določene ugodnosti.	Družba za socialno skrbstvo (članstvo, ugodnosti, podpora ostalim).
H5	Izpostavi ženske organizacije, vendar pri teh sama ne sodeluje.	Ženske organizacije.
H6	Družba za socialno varnost, povezana z vojsko, za upokojence iz vojske. Oba sta člana te družbe, kjer dobita določene ugodnosti ter nudita podporo tudi ostalim.	Družba za socialno skrbstvo – za upokojence iz vojske (članstvo, ugodnosti, podpora).
H7	»Greiru english foundation«. Greiru je ime osebe, ki jo sponzorira in je član parlamenta. Gre za fundacijo, ki poučuje angleščino. Poučevanje angleščine se izvaja v okviru templja Pittugala v Malabe East.	Greiru english foundation – poučevanje angleščine za revne otroke v templju (sponzor – član vlade).
H8	Fundacija, ki podpre otroke, da izboljšajo svoje računalniško znanje. Ta organizacija prav tako spada pod tempelj.	Poučevanje računalništva za otroke v templju (sponzor – član vlade).
H10	Pove, da imajo na tem območju dovolj servisov in večino jih omogoča vlada. Pravijo, da je trenutno ljudem na Šrilanki prioriteta izobrazba njihovih otrok.	Dovolj servisov (omogoča jih vlada) – izobrazba otrok je prioriteta.
I7	Povesta, da poznata Pogrebno skupnost in Samurdhi družbo.	Pogrebna skupnost, Samurdhi družba.
J4	Med vojno je deloval Odbor za civilno zaščito in pove tudi, da je vodja skupnosti član ter da velikokrat preverja ljudi, ki na novo pridejo na to območje. Sedaj, ko je vojna mimo tega več ni v takšni meri in ni policijskih in varnostnih kontrolnih točk.	Odbor za civilno zaščito – vodja skupnosti preverja nove ljudi v območju (predvsem v času vojne).
J15	Ko sta živela še v Kaduwela območju Malabe, je obstajala Družba za socialno skrbstvo, katere člana sta bila tudi sama. Glavni namen članstva v tej družbi niso bile ekonomske ugodnosti, ampak je šlo predvsem za sodelovanje v skupnosti.	Malabe (Kaduwela) – Družba za socialno skrbstvo (sodelovanje v skupnosti, ne ekonomske ugodnosti).
J19	Pozna vodjo skupnosti G. Wickrampalo kot socialnega delavca in aktivista na tem območju, ve da si je blizu z Gramo Sevako.	Vodja skupnosti (socialni delavec, aktivist, blizu z Gramo Sevako).
J20	Pozna tudi Sanasa družbo in Samurdhi družbo, ampak ni član teh družb in nikoli ni iskal pomoči tam.	Sanasa družba in Samurdhi družba (ni član).
	Pove o lokalni upravi ter o občinskem, mestnem in	

J26	ruralnem svetu. Območje spada pod Kaduwela občinski svet, smeti poberejo na tem območju enkrat na teden, konstrukcije cest vodi okalna administracija. Pove, da to skrbstvo omogoča tudi ugodnosti za revne, olajšave, dnevno varstvo, predšolsko vzgojo.	Lokalna uprava (občinski svet) – komunala, konstrukcija cest, ugodnosti za revne, olajšave, dnevno varstvo, predšolska vzgoja.
K20	Pove, da včasih ne vedo, kam po pomoč.	Ne vedo, kam po pomoč.
K21	Pove, da imajo na stopnji vasi osebo, ki se imenuje Grama Sevaka, je vladni lokalni administrator. Pove tudi, da ima pomembno vlogo, če želiš vzeti kakšno posojilo, če hočeš dati otroka v šolo, registrirati sebe ipd.	Grama Sevaka (vladni administrator) – omogočanje posojila, vpis otroka v šolo, registriranje oseb.
K22	Imajo tudi lokalno avtoriteto v Kaduweli (Divisional Secretariat), za zadeve, povezane z elektriko, vodo, grajenjem hiše; za to moraš dobiti odobritev od teh oseb.	Divizijski sekretariat (lokalna avtoriteta) – elektrika, voda, gradnja hiš.
K38	Izpostavi tudi Sanasa družbo, ki omogoča podporo (npr. invalidske vozičke), katere pa sam ni član.	Sanasa družba – invalidski vozički (ni član).
L17	Slišala je o manjših bankah, ki omogočajo posojila, vendar tam nikoli ni vzela posojila.	Manjše banke v Malabe – posojila.
L18	Pozna tudi vodjo skupnosti Wickrampalo, ki je prišel tudi že k njim domov, vendar pa nista vključena v skupnost.	Vodja skupnosti (nista vključena).
L19	Podjetje, kjer dela njen mož, ima športno skupnost, skupnost za pogrebe, organizirajo izlete za otroke zaposlenih in njihove družinske člane.	Športna skupnost, pogrebna skupnost, izleti za otroke (podjetje, kjer dela mož).
N7	Imajo tudi na nek način reševalno družbo (Resolving society), ki se jim posreduje problem in ga poskušajo tudi razrešiti, lahko gre tudi na policijsko postajo.	Reševalna družba (Resolving Society), včasih vpletena policija.
N10	V skupnosti imajo organizacijo, ki gre ponoči s kombijem po območju (kar vodi vodja skupnosti G. Wickrampala). Pove, da če bo imel takšen problem, bo poklical vodjo skupnosti.	Vodja skupnosti (nočni obhod s kombijem – varnost).
N16	Veliko servisov, ki jih lahko uporabljajo, na primer gradnja cest, gospodarske javne službe.	Servisi: gradnja cest, gospodarske javne službe.
O11	Družba za socialno skrbstvo – preko te družbe poskušajo dati sporočila institucijam ter dobiti pomoč od njih, običajno se posameznik ne obrača ali pritožuje na institucije, ampak to stori skupnost preko teh organizacij, še posebej za skupne probleme.	Družba za socialno skrbstvo (sporočila institucijam, skupni problemi).
O12	Starši člani Družbe za socialno skrbstvo so tudi člani Sanasa družbe ter Pogrebne skupnosti, ki nudi pomoč pri pogrebih. S tem, ko so starši člani teh družb, to pomeni korist za celotno družino. Pove, da večinoma le en član družine dobi članstvo (mati ali oče).	Družba za socialno skrbstvo, Sanasa družba, Pogrebna skupnost (članstvo – en član družine).
O19	Ljudje iščejo pomoč tudi izven Malabe, v Colombu, da bi dobili podporo, napotke, nasvete. Ko imajo kakšne psihološke probleme in jih ne morejo razrešiti sami ali znotraj družine, gredo v formalne institucije, po zdravila, nasvete, svetovanje.	Formalne institucije (zdravila, svetovanje za psihične probleme) v Colombu.
O20	Če imajo probleme, povezane z družino, lahko prav tako gredo v določene formalne institucije, namenjene družinam, kjer dobijo podporo, svetovanje, družinsko terapijo.	Formalne institucije za družine (podpora, svetovanje, družinska terapija).
P6	Ni pa članica skupnosti za starejše.	Skupnost za starejše (ni članica).
	Ni članica Samurdhi družbe. Grama Sevaka jih je	Samurdhi družba, Grama

R13	priporočila, da bi dobili posojilo iz Samurdhi banke, vendar tega niso dobili.	Sevaka.
R16	Obstaja Ženska skupnost. Pove, da pri tej skupnosti lahko vzamejo posojilo (članarina se zvišuje glede na vsoto posojila), vendar se tudi tukaj ni včlanila, ve pa, da lahko dobijo majhna posojila, še posebej za dogodek, ko deklica dobi prvo menstruacijo (tradicija na Šrilanki).	Ženska skupnost – posojila (še posebej za obred prve menstruacije).

Tabela 8: Neformalna pomoč (kodiranje izjav)		
Št.	**Izjava**	**Koda**
C21	Pozna tradicionalne zdravilce, vendar jih nikoli ni preizkusila, saj če verjameš v Budo, ne verjameš v tradicionalne zdravilce.	Tradicionalni zdravilci.
D20	Verovanje v nadnaravno. Veliko ljudi prihaja do oltarjev (Pattini) ter namenja različne stvari in denar kot donacijo za bogove, včasih tudi molijo, naj jih podprejo pri reševanju problemov (ne glede na izobrazbo).	Darovanje pri oltarjih posvečenih bogovom – Pattini (reševanje problemov).
E9	Pravi, da so na tem območju oltarji, kjer izvajajo različne aktivnosti v zvezi z nadnaravnim, povezane s problemi ljudi (ne glede na njihovo izobrazbo, poklic). Pove, da je v bližini oltar, kamor hodijo različni ljudje s svojimi problemi (Vishnu, Pattini).	Verovanje v nadnaravno – bogove (Vishnu, Pattini), obiskovanje oltarjev, reševanje problemov.
H17	Poznata oltarje in tradicionalne zdravilce, vendar tega ne uporabljata.	Oltarji. Tradicionalni zdravilci.
I15	Glede tradicionalnih zdravilcev povesta, da sta že preverili, kaj se dogaja, vendar nikoli nista šli tja po pomoč.	Tradicionalni zdravilci.
K34	Z ženo nikoli nista bila vraževerna in nista verjela v tradicionalne zdravilce.	Vraževerje, tradicionalni zdravilci (ne verjame).
K36	Pove, da ni odvisen od teh verovanj in prav tako ne verjame v astrologijo.	Astrologija (ne verjame).
L22	Ne prakticira meditacije, nikoli ni šla k tradicionalnim zdravilcem.	Meditacija, tradicionalni zdravilci (ne prakticira).
M8	V teh primerih je možnost vključitve ter pomagati iz situacije na različne načine. Vendar pove, da ne počne zelo pomembnih stvari, le če je npr. nekdo v bolnišnici in želi urediti stvari, ali glede izobraževalnih zadev.	Sam pomaga revnim (glede zdravstvenih in izobraževalnih zadev).
M14	Znotraj družbe oz. skupnosti v Malabe deluje Pogrebna skupnost. Če se zgodi, da oseba nima dovolj stolov za vse ljudi, ki bodo prišli na pogreb, mu bo ta skupnost to omogočila. Skupnost poskrbi tudi za hrano med tem časom. Pogrebna skupnost omogoči stole, šotore, hrano, zastave itd.	Pogrebna skupnost (finančna in materialna podpora članom).
M32	Večina ljudi na Šrilanki se obrne k astrologiji in horoskopu, ko se znajdejo v težavah. Pravi, da ko si v slabih časih, se obrneš k horoskopu. Če osebe, ki prebirajo horoskop, preberejo, da je nekaj narobe, so še v večjih težavah.	Astrologija in horoskop (sam ne verjame).
N20	Ne verjamejo v druge nadnaravne stvari.	Nadnaravno (ne verjamejo).
N22	Ne obiskujeta drugih tradicionalnih zdravilcev v povezavi za nadnaravnim ali podobno.	Tradicionalni zdravilci (jih ne obiskujeta).
O17	Sam ne verjame v nadnaravno in bogove.	Nadnaravno, bogovi (ne verjame).

O23	Veliko ljudi hodi tudi k drugim oltarjem izven Malabe, kjer izvajajo aktivnosti, povezane z nadnaravnim, v templje, cerkve. Pravi, da včasih gredo tja zaradi dolgotrajnih problemov, ki jih poskušajo razrešiti, pa jih ne morejo.	Oltarji izven Malabe (nadnaravno, templji) – dolgotrajni problemi.
O24	V Malabe East sta dva oltarja in večina ljudi, ki prihaja sem od zunaj, je izven Malabe East.	Dva olltarja v Malabe East (ljudje od zunaj).
R14	Ni članica nobene skupnosti.	Skupnost (ni članica).
R19	Ne obiskujejo oltarjev, posvečenih ostalim bogovom.	Oltarji posvečeni bogovom (jih ne obiskujejo).

Tabela 9: Poznavanje možnih oblik pomoči (seznam kod)	
Koda	**Št. (Izjava/intervju)**
FORMALNA POMOČ	
Lions klub – dobrodelna mednarodna organizacija	
- finančna in materialna pomoč revnim	A14, G11
- božična zabava za otroke (različne vere)	A18
- finančna in materialna pomoč šoli v templju	A22
- Lion ladies association - Pomoč revnim in starejšim	A15
Budistični tempelj – Pomoč revnim	A15
Rotary klub – dobrodelna mednarodna organizacija	A17
Psihosocialna podpora otrokom ob zlorabi in duševni stiski	C1, C18
Privatne banke (boljše delovanje kot državne)	C15
Sanasa družba	J20, O12
- pomoč otrokom in ženskam	D12
- Sanasa banka – možnost posojila	F1
- invalidski vozički	K38
Samurdhi družba in banka – možnost posojila	F5, F11, I7, J20, R13
Manjše banke v Malabe - posojila	L17
Ženska skupnost (tudi možnost posojila)	F5, H5, R16
Društvo za starejše ženske	D13
Pogrebna skupnost (finančna in materialna podpora članom)	F10, I7, M14, O12
Vodja skupnosti	L18
- Odbor za civilno zaščito (varnost) – vodja skupnosti preverja nove ljudi v območju, nočni obhod s kombijem	J4, N10
- socialni delavec, aktivist, blizu z Gramo Sevako	J19
Organizacije in skupnosti v Malabe East	G8
Družba za socialno skrbstvo (članstvo, ugodnosti, podpora, sporočila institucijam)	H4, J15, O11, O12
Družba za socialno skrbstvo – za upokojence iz vojske	H6
Greiru english foundation – poučevanje angleščine za revne otroke v templju (sponzor – član vlade)	H7
Poučevanje računalništva za otroke v templju (sponzor – član vlade)	H8
Lokalna uprava – komunala, konstrukcija cest, ugodnosti za revne, olajšave, dnevno varstvo, predšolska vzgoja	J26, N16
Grama Sevaka – omogočanje posojila, vpis otroka v šolo, registriranje oseb	K21, R13
Divizijski sekretariat – elektrika, voda, gradnja hiš	K22
Formalne institucije (zdravila, svetovanje za psihične probleme) v Colombu	O19
Formalne institucije za družine (podpora, svetovanje, družinska terapija)	O20
Podjetje, kjer dela mož (športna in pogrebna skupnost, izleti za otroke)	L19
Reševalna služba, včasih vpletena policija	N7

Dovolj servisov (omogočeni iz strani vlade)		H10
Ne vedo, kam po pomoč.		K20
NEFORMALNA POMOČ		
Tradicionalni zdravilci	C21, H17, 115, L22, N22	
Darovanje pri oltarjih posvečenim bogovom (npr. Pattini, Vishnu)	D20, E9, H17, N20, O17, O24, R19	
Oltarji izven Malabe (nadnaravno, templji)	O23	
Astrologija in horoskop	K36	
Meditacija	L22	
Sam pomaga revnim (zdravstvene in izobraževalne zadeve)	M8	
Pogrebna skupnost	M14	

9.3.4 OVIRE, DA SE NA DOLOČENE OBLIKE POMOČI ŠE NISO OBRNILI

Tabela 10: Formalna pomoč – ovire (kodiranje izjav)		
Št.	**Izjava**	**Koda**
A10	Niso iskali formalne pomoči, ker budisti vedno pogledajo najprej znotraj svoje hiše, v družini.	Verovanje v budizem.
A11	Niso iskali formalne pomoči, saj socialna podpora ne deluje dobro na Šrilanki.	Slaba socialna podpora na Šrilanki.
A19	Pove, da močan budist nikoli ne bo šel do politikov. Budizem in politika ne gresta skupaj.	Verovanje v budizem, nezaupanje do politikov.
A20	Pove, da so na Šrilanki ministrstva in socialno delo, ampak so zelo počasni.	Počasno socialno delo.
A21	Država je zelo počasna, preveč so zaposleni s tem, kako bi sami obogateli.	Počasna država, nezaupanje.
B33 B34	Zavrnil je psihološko svetovanje, saj je rekel, da ni nor, da samo nore osebe hodijo tja.	Predsodki glede psihološkega svetovanja.
B36	Dvomi, da bi psihološko svetovanje pomagalo. Pove, da so prijatelji tisti, ki lahko pomagajo, da je prijatelj svetovalec.	Dvom v psihološko svetovanje, poudarek prijateljstva.
C7	Svojega otroka ne more zaupati ljudem izven svoje družine. Dnevnemu varstvu ne zaupa, tudi veliko ve o njem.	Nezaupanje do dnevnega varstva.
C13	Pove, da gre na Šrilanki za zelo zapleten in zamuden sistem ter je državno pomoč dobiti zelo težko.	Zapleten in zamuden sistem (počasna država).
C14	Težko je dobiti posojilo na državni banki, zelo dolgo traja.	Počasen sistem državne banke.
C16	Pri državni banki potrebuje priporočila (Grama Sevaka), dokumente, pri privatni pa ne.	Težko dobiti posojilo pri državni banki (priporočila).
D9	Če se obrnejo na vladno ali katero drugo nevladno banko, gre za precej dolgotrajen proces za pridobitev posojila.	Dolgotrajen proces za pridobitev posojila (državna banka).
D10	Ni dobila pomoči Sanasa banke, saj je pogoj aktivno članstvo (najmanj 6-krat na leto biti na sestanku).	Sanasa banka – pogoj aktivno članstvo.
D13	Kot razlog, da ni nikoli šla v društvo za starejše ženske, je njeno zdravstveno stanje, bolečine v nogah.	Zdravstveno stanje (neaktivnost v društvu).
F2	So kristjani in verjamejo v Boga. Navezujoč se na božje želje, ne prosijo ničesar od kogarkoli drugega.	Verovanje v boga, ne prosijo nikogar za pomoč.
G7	Ni imel takšne vrste problemov, da bi se moral obrniti na kakšno organizacijo.	Ni imel tovrstnih problemov.
G9	Je nov na tem območju, saj tukaj z ženo živita le leto in pol, zato ne pozna veliko ljudi tukaj in prav tako ne	Nov v Malabe East, nepoznavanje ljudi in

	organizacij.	organizacij.
G10	Nima dovolj časa, da bi sodeloval pri teh organizacijah, saj je prezaposlen s svojim poslom.	Premalo časa (prezaposlenost za sodelovanje).
I9	Nikoli se nista obrnili na formalno pomoč in nikoli tudi nista imeli takšne vrste problemov.	Nista imeli problemov za formalno pomoč.
I10	Živita na svoj način, nista imeli posebnih problemov in niti nočeta iskati pomoči v formalnem sistemu, razen v Družbi za socialno skrbstvo.	Nočeta formalne pomoči (razen v Družbi za soc. skrbstvo).
I11	Čakata za Samurdhi posojilo, ampak trenutno ga ne moreta dobiti zaradi omejenega števila ljudi, ki lahko dobijo Samurdhi kartico.	Samurdhi posojilo – omejeno število ljudi.
I11	Povesta, da ni druge finančne pomoči s strani države.	Ni druge državne finančne pomoči.
J14	Nista člana nobene družbe v tej skupnosti, saj sta prišla na območje Malabe East pred dvema letoma.	Nova v Malabe East – nista člana nobene družbe.
K5	Ni bilo nikogar od sorodnikov, ki bi mu pomagali, pravi, da so bili bolj prepuščeni samemu sebi ter da ni bilo veliko organizacij, na katere bi se lahko obrnili.	Ni bilo organizacij.
K14	V državi ni bilo sistema za tovrstne situacije (skrb za bolno taščo).	Ni bilo ustreznega državnega sistema.
K18	Glede vladnih institucij (policija, sodstvo, zdravstvo) ima občutek, da ne dobi dobrih. Pove, da se želi držati čim dlje od teh institucij, če je le mogoče, razen če je res primoran iti tja.	Ni dobrih servisov na vladnih institucijah (izogibanje).
K19	Pove, da v tej državi ljudje ne verjamejo v to zaradi korupcije. Če imaš denar, lahko narediš vse, zato ljudje ne zaupajo. Pove, da v nekaterih neizogibnih situacijah moraš iti.	Korupcija, nezaupanje do vlade, izogibanje.
K39	Ostalih družb ali organizacij v območju Malabe ne pozna, saj je precej nov na tem območju (3 leta).	Nov v Malabe, nepoznavanje družb.
K46	Pove tudi, da ni tovrstnih organizacij v njihovem območju, razen policije.	Ni pravih organizacij, razen policije.
L3	Pove, da ne zaupa dnevnemu varstvu.	Nezaupanje v dnevno varstvo.
L16	Nista vključena v organizacije v Malabe, saj sta nova na tem območju, prav tako pa sta tudi oba precej zaposlena.	Nova v Malabe, prezaposlena za sodelovanje v organizacijah.
L25	Sedaj so vsi precej zaposleni in živijo bolj vsak zase. Pove, da običajno ne poznajo svojih sosedov, saj sta oba zaposlena.	Prezaposlenost, vsak zase.
M17	Ne sodeluje toliko na tem območju, saj je nov v Malabe East.	Nov v Malabe (nesodelovanje v organizacijah).
M18	Tam, kjer je živel prej, je bilo drugače, saj je živel mnogo let in vse poznal in je tam tudi sodeloval. Sedaj ne ve veliko o ljudeh, ki tukaj živijo, ne pozna njihove zgodovine, ljudje se vedno znova priseljujejo.	Nov v Malabe (nepoznavanje ljudi, priseljevanje ljudi).
M25	Pravi, da se neradi obračajo na formalno obliko pomoči, saj ko greš skozi formalno obliko, te včasih niti ne opazijo ali obravnavajo primerno. Pove, da je vse podkupljeno (korupcija) in da ni enakosti za vse državljane.	Korupcija in neenakost med državljani.
M26	Pove, da sta pravica in vodenje v tej državi zapravljanje časa.	Ni pravičnosti v državi.
	Pravi, da velikokrat oseba, ki je storila kaznivo dejanje, ni	Moč in vpliv vplivnih oseb (tudi

M29	kaznovana, saj ima moč, vpliv. Pove, da ima včasih kdo avtoriteto, da vpliva na sistem pravice.	na pravice).
M30	Prva stvar, na katero se moraš obrniti, je policija, če si tega želiš ali ne, iti moraš skozi legalni sistem, kar pa predstavlja zate tudi težavo, saj je sistem podkupljen.	Korupcija in nedostopnost formalne pomoči.
N15	Organizacije sicer pomagajo, vendar imajo še vedno nekaj zadaj za bregom, pridejo z namenom. Pravi, da se jim zato izogibajo in izogibajo se pridobivanju pomoči od njih.	Nezaupanje organizacijam, izogibanje.
N16	V teh organizacijah imajo konservativne ideje, še posebej glede kršitev.	Konservativne ideje v organizacijah.
O16	Pove, da bi bilo bolje imeti tak kraj, vendar pa ne vedo, če bi ljudje to obiskovali ali ne in ne ve, kako bi delovalo.	Vprašanje obiskovanja svetovalnega centra.
O21	Pove, da ljudje velikokrat ne upoštevajo njihovih nasvetov. Pove tudi, da veliko ljudi ne pozna teh institucij ali pa le ne želijo iti tja ter skušajo rešiti probleme sami.	Neupoštevanje nasvetov institucij, probleme želijo rešiti sami.
O22	Ljudje tja ne hodijo zaradi diskriminacije, stigme, po drugi strani pa morata iti zaradi družinskih problemov tja oba, mož in žena, in velikokrat ne želijo iti, jih je sram, včasih niso dovolj ozaveščeni o tem.	Stigma, sram, neozaveščenost o formalni pomoči.
O24	Ljudje iz te skupnosti običajno obiskujejo oltarje izven Malabe East, saj želijo to početi na skrivaj, nočejo toliko pokazati ljudem, ki jih poznajo.	Sram (na skrivaj obiskujejo oltarje izven Malabe East).
P7	Niso imeli drugih posebnih problemov, ne pozna ostalih organizacij.	Nepoznavanje organizacij, ni bilo drugih težav.
P8	On je edina oseba, ki lahko gre na institucije, vendar nima dovolj časa.	Ni dovolj časa (on je edini, ki lahko gre).
R3	Zavrnili so jim prošnjo za štipendijo za otroke, saj sta oba starša živa.	Zavrnjena prošnja za štipendijo za otroke (oba starša sta živa).
R9	Prav tako nista vzela nobenega posojila, saj ga brez služb niti ne bi mogla vzeti.	Onemogočeno posojilo (brez služb).
R12	Niso bili člani kakšnih združenj, saj niti nimajo denarja, da bi plačali članarino.	Nimajo denarja za članarino organizacij.
R13	Ni članica Samurdhi družbe. Grama Sevaka jih je priporočila, da bi dobili posojilo iz Samurdhi banke, vendar ga niso dobili.	Niso dobili posojila Samurdhi družbe.
R14	Ker ni članica nobene skupnosti, niti ne ve, kako se bo soočila z določenimi situacijami, npr. s primerom smrti v tej družini, saj ne dobiš podpore Pogrebne skupnosti, če nisi njen član.	Pogrebna skupnost (ne dobiš njene podpore, če nisi njen član).

Tabela 11: Neformalna pomoč – ovire (kodiranje izjav)		
Št.	**Izjava**	**Koda**
B11	Ko ima problem, tega ne more povedati vsakomur, saj nima zaupanja do vseh.	Nezaupanje ljudem.
B12	Ostalim sorodnikom svoje stiske ni mogla zaupati, saj jo je bilo sram (mislili so, da živi dobro).	Sram, da bi drugi izvedeli za njene težave.
C21	Pove, da nikoli ni preizkusila tradicionalnih zdravilcev, saj če verjameš v Budo, ne verjameš v tradicionalne zdravilce.	Verovanje v budizem in zato ne v tradicionalne zdravilce.
D16	Ne verjame v nadnaravne aktivnosti, saj verjame v budizem. Pove, da če je nekaj usojeno, da se nam zgodi, se tudi bo zgodilo ter tega ne moremo ustaviti, ampak se	Verovanje v budizem in usodo (soočenje), zato ne v nadnaravno.

	moramo soočiti s situacijo.	
E6	Ne verjame v nadnaravne aktivnosti. Verjame pa v Budo in žena meditira.	Verovanje v budizem, zato ne v nadnaravno.
F2	So kristjani in verjamejo v Boga. Navezujoč se na božjo željo, ne prosijo ničesar od kogarkoli drugega, niti pri sorodnikih.	Verovanje v Boga, ne prosijo nikogar za pomoč.
F7	Problemov niso dali iz družine, čeprav so bili lačni, vendar niso nikomur povedali (torej jih nobenemu ni bilo treba pustiti lačne).	Niso povedali drugim, zato da jih niso bremenili.
H13	Ne dajeta prioritete ostalim nadnaravnim aktivnostim, njuna prioriteta je budizem.	Verovanje v budizem, zato ne v nadnaravno.
J10	Ker sta dokaj nova na tem območju, imata vseeno boljše povezave s prijatelji in sorodniki kot pa s skupnostjo, sosedi. Pove, da imajo povezave, vendar si niso zelo blizu.	Boljše povezave s prijatelji kot s skupnostjo – nova na tem območju.
J16	Šel je tudi do ostalih v tej skupnosti ter izrazil svoj pogled, vendar so mu rekli, da ni lahko, da imajo ljudje različna pričakovanja.	Nesodelovanje ljudi.
J17	Pove tudi, da verjetno ni dovolj dolgo v tem območju, da bi organiziral takšne vrste socialno organizacijo. Pove, da ostale vodje skupnosti živijo tukaj vsaj 20 let ter so dovolj zreli. Pravi, da območje, kjer živita, verjetno še ni dovolj zrelo za tovrstno združevanje.	Nov v Malabe East, območje ni dovolj zrelo za združevanje (določen del).
J 18	Če želi postati član obstoječe skupnosti, potrebuje čas, trenutno pa sta oba preveč zaposlena.	Prezaposlenost za sodelovanje v skupnosti.
J24	Misli, da ljudje tukaj niso dovolj zreli, da bi vedeli, kaj še lahko naredijo, kaj še potrebujejo. Misli, da je prezgodaj, saj se ljudje ne poznajo tako dobro med sabo.	Nezrelost za skupnostno povezovanje.
J26	Pove, da misli, da so kot narod preveč verni. Ko se pogovarjajo, je vedno nekaj povezano z religijo in večinoma preveč poudarjajo budizem kot o veri države, kar pomeni diskriminacijo za ostale religije.	Preveliko poudarjanje budizma, diskriminacija ostalih ver.
K5	Ni bilo nikogar od sorodnikov, ki bi mu pomagali. Pravi, da so bili bolj prepuščeni samemu sebi ter ni bilo veliko organizacij, na katere bi se lahko obrnili.	Ni bilo nikogar od sorodnikov.
K27	V njegovem primeru ni bilo nobene druge pomoči, saj so bili tudi njegovi družinski člani (bratje in sestre) revni ter niso imeli denarja, da bi ga podprli.	Revni družinski člani (niso mogli nuditi podpore).
K37	Pove, da če se opiraš na to, gre za proces, ki se nikoli ne konča, je kot neke vrste bolezen oz. zasvojenost. Pove, da so tudi nekateri njegovi prijatelji postali zasvojeni in njihov pogled ni več realen.	Možnost da postaneš zasvojen (z vero, astrologijo), nerealen pogled.
K42	V današnjem času je ljudi zelo težko organizirati, saj ne zaupajo več niti sosedu. Imajo občutek, da si bodo s povezavami z ostalimi pridobili nepotrebne težave, zato se temu želijo izogniti.	Nezaupanje do ljudi.
K43	Pove, da je korupcija v družbi tako močna, da ljudje ne verjamejo več v drug drugemu.	Nezaupanje v družbi (korupcija).
K46	Tudi ostali ljudje nimajo denarja, tako da jima ne morejo pomagati. Pove tudi, da ni tovrstnih organizacij v njihovem območju, razen policije (K46).	Revni družinski člani.
	Pove, da ostali člani družine ne morejo priti, saj imajo	Nemoč ostalih družinskih

K48	svoje lastne probleme. Ne morejo ostati ponoči, saj imajo svoje otroke.	članov (lastni problemi, otroci).
L11	Nista imela nobene hišne pomočnice, saj tudi nista imela denarja za to.	Ni dovolj denarja za hišno pomočnico.
L12	Družina ni mogla pomagati, saj sta oba ekonomsko v boljši poziciji kot ostali družinski člani.	Revni družinski člani.
M19	Ustvariti skupnost je precej težko, saj je večina ljudi, ki prihajajo sem, srednjega razreda ter niti ne potrebujejo pomoči od sosedov, razen za kakšen nujen primer.	Težko ustvariti skupnost, ljudje ne potrebujejo pomoči, razen za nujen primer.
M20	Če bosta soseda imela več moči kot on sam, bosta onadva prej dobila pomoč iz družbe, ko jo bosta potrebovala.	Pomoč odvisna od moči.
M22	Ne prosi družinskih članov za pomoč, saj ve, da mu ne morejo pomagati, razen če on pomaga njim.	Družinski člani so v slabši poziciji.
M33	Če boš živel po navodilih horoskopa, ne boš naredil ničesar za svoje življenje, kar je zate slabo, saj nisi prebrodil tega dela, da bi začel živeti drugi del svojega življenja.	Ne verjame v horoskop (ne boš ničesar naredil za svoje življenje).
M35	Pravi, da svojega horoskopa ne daš nikomur drugemu, kot le svoji družini, ki ji zaupaš, saj ti lahko kdo drug stori tudi kaj slabega, kar je zelo nevarno.	Horoskop – samo v družini, kdo drug ti lahko stori kaj slabega.
N13	Izpostavi, da pri ekonomskih problemih ne dobiš pomoč od sosedov, saj se ne poznajo tako zelo dobro.	S sosedi si niso tako blizu (za katerikoli problem).
O17	Budisti in ne potrebujejo pomoči od drugih bogov in drugih verovanj v nadnaravno.	Verovanje v budizem, zato ne v nadnaravno.

Tabela 12: Ovire pri obračanju na formalno in neformalno pomoč (seznam kod)	
Koda	**Št. (Intervju/izjava)**
FORMALNA POMOČ	
Verovanje v budizem – budist ne bo šel po formalno pomoč	A10
Verovanje v Boga – nikogar ne prosijo za pomoč	F2
Nezaupanje do politikov in države	A19, A21, K19
Nezaupanje organizacijam, izogibanje	N15
Počasna država, zamuden sistem	A21, C13, N16
Ni dobrih servisov na vladnih institucijah (izogibanje)	K18
Korupcija in neenakost državljanov (nepravičnost)	K19, M25, M26, M30
Moč in vpliv vplivnih oseb (tudi na pravice)	M29
Šibka socialna podpora na Šrilanki	A11
Počasno socialno delo	A20
Nezaupanje do dnevnega varstva za otroke	C7, L3
Sanasa banka – pogoj je aktivno članstvo	D10
Samurdhi posojilo – omejeno število ljudi	I11, R13
Onemogočeno posojilo (brez služb)	R9
Dolgotrajen proces pri državni banki (težko dobiti kredit)	C14, C16, D9
Predsodki in dvom v psihološko svetovanje	B33, B34, B36
Neupoštevanje nasvetov institucij, ljudje probleme želijo rešiti sami	O21
Stigma, sram, neozaveščenost o formalni pomoči	O22, O24
Zdravstveno stanje (neaktivnost v društvih)	D13
Nov v Malabe East (nepoznavanje ljudi in organizacij, nečlanstvo)	G9, J14, K39, L16, M17
Premalo časa (prezaposlenost za sodelovanje)	G10, L16, L25, P8
Nimajo denarja za članarino organizacij	R12
Zavrnjena prošnja za štipendijo za otroke (oba starša sta živa)	R3

Pogrebna skupnost (ne dobiš podpore, če nisi njen član)	R14
Brez tovrstnih problemov	G7, I9, P7
Ne želita formalne pomoči (razen v Družbi za socialno skrbstvo)	I10
Ni druge državne finančne pomoči	I11
Ni bilo ustrezne državne pomoči	K5, K14, K46
Nedostopnost formalne pomoči	M30
Nepoznavanje organizacij	P7
NEFORMALNA POMOČ	
Verovanje v budizem in zato ne v tradicionalne zdravilce	C21
Verovanje v budizem - potrebno se je soočiti s problemi	D16
Verovanje v budizem in zato ne v nadnaravno	D16, E6, H13, O17
Verovanje v Boga, ne prosijo nikogar za pomoč	F2
Niso povedali drugim, da jih ne bi bremenili	F7
Nezaupanje do ljudi	B11, K42, N13
Sram, da bi drugi izvedeli za njene težave	B12
Boljše vezi s prijatelji kot s skupnostjo – nov v Malabe East	J10
Nesodelovanje ljudi v skupnosti, nezrelost za skupnostno sodelovanje	J11, J17, J24
Težko ustvariti skupnost, ljudje ne potrebujejo pomoči	M19
Prezaposlenost za sodelovanje v skupnosti	J18
Niso imeli nikogar od sorodnikov	K5
Revni družinski člani (niso mogli nuditi podpore)	K27, K46, L12, M22
Nemoč ostalih družinskih članov (lastni problemi, otroci)	K48
Ni dovolj denarja za hišno pomočnico	L11
Pomoč odvisna od moči	M20
Preveliko poudarjanje budizma, diskriminacija ostalih ver	J26
Možnost da postaneš zasvojen (z vero, astrologijo), nerealen pogled	K37
Ne verjame v horoskop (ne boš ničesar naredil za svoje življenje)	M33
Horoskop – samo v družini, kdo drug ti lahko stori kaj slabega	M35

9.3.5 POTREBE PO NOVIH OBLIKAH POMOČI

Tabela 13: Potrebe po novih oblikah pomoči (kodiranje izjav)		
Št.	**Izjava**	**Koda**
D21	Pove, da bi bilo volje, če bi imeli kakšne dnevne centre bližje njihovi hiši. Sedaj so posatvljeni le ob glavni cesti. Veliko žensk je zaposlenih in nima varstva za otroke.	Bližji dnevni centri (varstvo otrok, zaposlene ženske).
D22	Izpostavi prijatelje z bližnjega območja, ki nimajo razvitega vodnega sistema.	Razvit vodni sistem.
D23	Če se pojavijo kakšni konflikti v družini ali problemi, povezani z otroki, nimajo formalne organizacije na tem območju, ki bi za to skrbela.	Ni formalne organizacije v Malabe za težave v družini .
F16	Pove, da bi bilo dobro, če bi imeli kakšno organizacijo ali skupnost za pomoč otrokom, predvsem glede izobrazbe in učenja.	Pomoč otrokom (izobrazba, učenje).
F17	Pove tudi, da bi bilo dobro, če bi obstajala skupnost, ki bi ozaveščala ljudi o alkoholu in drogah, kajenju. Pove, da je bolje, da se osredotoči na otroke, ne toliko odrasle.	Skupnost za ozaveščanje o alkoholu in drogah (cilj: otroci).
H9	V tem trenutku Greiru fundacija ne deluje dobro. Pravita, da če bi bili posebni servisi namenjeni posebej izobraževanju otrok, posebej poučevanju angleščine, bi bilo veliko bolje (H9).	Izboljšanje servisov za poučevanje angleščine (Greiru fundacija).

I11	Več možnosti za pridobitev finančne podpore oz. posojil za revne ljudi, kot sta sami.	Več možnosti za finančno podporo (posojila).
J16	S prijateljem sta si prizadevala, da bi različne skupine v tej skupnosti povezala vsaj za kakšen večji dogodek, kot je praznovanje novega leta na igrišču, ki je na tem območju.	Prizadevanje za skupnostno delovanje (npr. skupno praznovanje novega leta).
J21	Potrebujejo le še nova prijateljstva in ne druge pomoči.	Nova prijateljstva (ne druge pomoči).
J22	Če bi imeli takšno možnost podpore, ko so jih oropali, kot je bila takrat, ko so imeli doma kačo, bi bilo veliko bolje.	Podpora v nujnih primerih.
J23	Večina ljudi ne pričakuje drugačne vrste pomoči, kot je na primer ekonomska podpora.	Ekonomska podpora.
J25	Pove, da veliko pričakujejo od vlade na področju zdravstvene oskrbe, izobrazbe, javnega transporta.	Vlada – zdravstvena oskrba, izobrazba, javni transport (velika pričakovanja).
K40	Pove, da bi bilo bolje, če bi imeli Organizacijo za varnost, saj so nekatere hiše na tistem območju že bile oropane.	Organizacija za varnost.
K41	Bolje bi bilo tudi, če bi imeli organizacijo, ki bi učila ljudi, kako obdržati svoje gospodinjstvo in okolje čisto.	Organizacija za čisto okolje.
L5	Bilo bi ji zelo všeč, če bi starši živeli z njo, vendar tudi onadva potrebujeta svojo svobodo, saj sta sedaj starejša.	Želja po skupnem življenju s starši.
L24	Pove, da bi bilo bolje, če bi imeli organizacijo, ki bi to lahko preprečila, s pomočjo skupine (preventiva).	Organizacija za varnost.
L25	Bolje bi bilo, če bi imeli skupnost v tem območju za razvijanje cest, igrišč. To bi bila tudi možnost, da bi se ljudje dobili skupaj, razpravljali o perečih problemih, se med seboj bolj spoznali.	Skupnost za razvijanje cest, igrišč, medsebojno spoznavanje.
M28	Ne tem območju so vedno bile obravnavane tatvine, zato bi bilo dobro, če bi imeli varnostni sistem, saj se ne počutijo varno.	Varnostni sistem.
N17	Pravi, da ne pogrešajo ničesar drugega, saj so ljudje tukaj dobri.	Ne pogrešajo nič, so dobri ljudje.
O14	Bolje bi bilo, če bi imeli veliko skupno stavbo, s knjižnico, kjer se bi lahko zbrali ljudje za skupne namene.	Knjižnica (zbiranje ljudi za skupne namene).
O15	Nimajo igrišča, kjer bi se lahko otroci igrali. Pravi, da so ga imeli, ampak sedaj nimajo več, saj se je zgradilo veliko hiš. Zdi se jim pomembno, da bi imeli skupno igrišče.	Skupno igrišče.
O16	Bolje bi bilo, če bi imeli Svetovalni center predvsem za podporo družinam z družinskimi problemi. Pove, da nimajo osebe za pomoč pri osebnih problemih, v tem primeru morajo probleme rešiti sami.	Svetovalni center (svetovanje za družinske in osebne probleme).
P11	Bolje bi bilo, če bi imeli še več organizacij za pridobitev finančne pomoči.	Več organizacij za finančno pomoč.
R15	Pove, da imajo dovolj organizacij, le ona ne more dobiti članstva.	Dovolj organizacij (ne more biti članica).

Tabela 14: Potrebe po novih oblikah pomoči (seznam kod)	
Koda	**Št. (Intervju/ izjava)**
Več možnosti za finančno podporo (posojila)	I11, J23, P11
Organizacija za varnost	K40, L24, M28
Skupnost za razvijanje cest, igrišč, medsebojno spoznavanje	L25, O15

Prizadevanje za skupnostno delovanje (npr. skupno praznovanje novega leta)	J16
Knjižnica (zbiranje ljudi za skupne namene)	O14
Bližji dnevni centri (varstvo otrok, zaposlene ženske)	D21
Formalna organizacija v Malabe za težave v družini	D23
Svetovalni center (svetovanje za družinske in osebne probleme)	O16
Pomoč otrokom (izobrazba, učenje)	F16
Skupnost za ozaveščanje o alkoholu in drogah (fokus: otroci)	F17
Izboljšanje servisov za poučevanje angleščine (Greiru fundacija)	H9
Želja po skupnem življenju s starši	L5
Podpora v nujnih primerih	J22
Vlada – zdravstvena oskrba, izobrazba, javni transport (velika pričakovanja)	J25
Razvit vodni sistem (bližnje območje)	D22
Organizacija za čisto okolje	K41
Nova prijateljstva (ne druge pomoči)	J21
Ne pogrešajo nič, dobri ljudje	N17
Dovolj organizacij (ne more biti članica)	R15

9.4 ZAPISI INTERVJUJEV

1. INTERVJU-A (Malabe, 23. 1. 2012, trajanje: 1 ura 7 minut 46 sekund)

Gospa (odgovarja na vprašanja): 68 let
Mož (gledal televizijo): 73 let
Veroizpoved: budizem
Dohodki: višji razred, oba upokojena
V Malabe živita 4 leta in živita sama.

Intervju je potekal v angleškem jeziku.

Z možem sta poročena 48 let. Pravi, da je zelo **srečna oseba**. Srečo najde v zelo majhnih stvareh, posebej zaradi religije, saj močno verjame v **budizem.** Budisti niso nesrečni, saj iščejo resnico. Vse ostale religije pravijo, da gredo v iskanje resnice. Ona ne moli, ampak išče resnico. Ve, da je miza narejena iz lesa, pravi ji miza, vendar ve, da če bi jo morda razstavila, to ni več miza, ampak le še kos lesa. Pravi, da je tudi z življenjem tako.
Imata 2 otroka, oba sta poročena. Hčerka je stara 45 let, sin je star 38 let. Oba sta srečno poročena. Hči živi na Šrilanki in je poročena z Japoncem. Nekaj časa sta živela na Japonskem, po potresu sta skupaj z otroki prišla nazaj na Šrilanko. Ima ima dva sinova. Sin ima dve hčeri. Pravi, da so vsi zelo srečni.
Mož je bil na medicinski fakulteti, zdaj sta upokojena, vendar ne prejemata pokojnine. Prejela sta podporno vsoto denarja. Nekako se je zgodilo, da je **mož zbolel, nista imela več prihrankov** in **otroci** so bili tisti, ki so jima pomagali.
Otroci tega niso vzeli kot breme, temveč želijo narediti vse za starše. Pravi, da ji v njenem primeru pomagajo pri vsem: od nakupa copat, ki jih pravkar nosi, do drugih oblačil ipd. Vse to so financirali otroci, še posebej hčera.
Je zelo srečna in misli, da zato, ker je sama srečna, daje srečo tudi ostalim. Nekateri ljudje pravijo, da radi sedijo zraven nje, saj so takrat tudi oni srečni. Pravi, da se nikoli ne prepirata, nikoli ni potrebe iti na policijsko postajo. Nikoli ni pomislila, da bi prevarala svojega moža. Pravi, da na Šrilanki običajno pravijo, da gredo k mami, če se sprejo svojim možem. Tega nikoli ni storila in še vedno z možem spita v isti postelji, v isti sobi, njuno **življenje je lepo.**
Ona ni hodila na fakulteto, saj je mož želel tako. Poročila sta se in je pustila študij. Pravi, da je bila dobra študentka. V srednji šoli je bila tudi kapetan šole. Pravi, da je bilo življenje zelo lepo. Nikoli ni delala, bila je gospodinja.
On je profesionalni fotograf, delal je na medicinski fakulteti, kjer so imeli oddelek za fotografijo. Študentje medicine so se učili s teh fotografij, saj takrat niso imeli televizije, računalnika ali česa podobnega. Mož je fotografiral med operacijami, te fotografije pa so potem uporabili na projekciji za učenje študentov. Tako so učili študente medicine. Mož je imel pomembno službo in zaradi tega je dobil tudi dobro plačo.
Na vprašanje o tem, ali so se ona ali kdo od njenih družinskih članov kdaj znašli v stiski, odgovarja, da je bilo v njihovi družini 8 otrok (5 bratov in 3 sestre), ona se je poročila. Pravi, da ko živiš še s starši, gre za veliko srečno družino, ko pa se poročiš z nekom izven družine, oseba, ki pride v tvoje življenje, za vedno spremeni tvojo življenjsko rutino, to je pač človeška narava. Nekateri od njenih bratov in sester so sedaj našli srečo, drugi ne, nekateri imajo bogastvo, drugi so padli v najbolj neprijetno situacijo.

Njen mlajši **brat** je vedno živel zelo dobro in imel precej bogastva, ampak je nato vse izgubil. **Izgubil je denar, vozilo, službo,** vse. Sedaj je odvisen od **otrok in sorodnikov (**tudi od njenega sina, ki mu pomaga). Čez nekaj časa je denar, ki ga je imel, moral porabiti za operacijo. Sedaj samo njena otroka, hči in sin, v celoti skrbita za njegove potrebe (za vse – od riža do aspirina). Podporo dobiva predvsem od **družine,** predvsem od njenih otrok in še ene nečakinje. Tudi nečakinja mu finančno pomaga z zdravili. Pravi, da je življenje pač tako, da ni bil dovolj previden. Pravi da, ne glede na to, koliko denarja imaš, ne glede na to, koliko podpore dobivaš, moraš biti previden. Tudi otroci ne morejo večno nuditi podpore, morda bo prišel čas, ko jih otroci ne bodo mogli več podpreti. Na to morajo biti pripravljeni ter nekaj privarčevati.
Sama težav ni imela. Njen starejši brat je umrl zaradi srčnega infarkta, prav tako tudi drugi brat; ta bolezen je v njeni družini. Tudi za to se pripravlja, obiskuje zdravnika, nadzoruje svoj nivo holesterola in skrbi za zdravje.
Na vprašanje, če je v zadnjih petih letih imela ona ali kdo od njenih članov kakršenkoli socialni problem, je odgovorila, da samo ostali člani družine zahajajo v težave, saj ne razmišljajo. Sedaj so vsi otroci zaposleni in imajo dobre službe, vsi so živeli v Colombu in imjo dobro izobrazbo. Tu in tam imajo težave, ampak samo zato, ker so izgubili glavo in zato trpeli. Šlo je predvsem za **ekonomske stiske**. Nekateri imajo še vedno ekonomske probleme. Vsi so imeli denar, vendar niso bili previdni. Sama pravi, da bi si lahko priskrbela služkinjo, a ker še sama lahko kuha, tega ne stori.
Sama dela tudi **dobrodelno delo**. Z denarjem, ki ga dobiva, podpira 6 otrok iz svoje bivše šole. Podpre jih s štipendijo (1000 Rs na osebo na mesec). To lahko uporabijo za prevoz, knjige. Zelo je srečna, da jih lahko tako podpre.
Opravlja tudi ostalo dobrodelno delo, ne zapravi veliko zase, zato uporabi denar, da kupuje riž za druge ipd. Zelo rada daje in deli. Verjame, da se ji bo to nekoč vrnilo.
Veruje v ponovno rojstvo, vsi budisti verujejo v ponovno rojstvo. V naslednjem življenju si želi živeti še bolje, zato tudi pomaga ljudem.
Na moje vprašanje, če tudi ostali člani družine iščejo pomoč **v budizmu**, odgovori, da ne delujejo tako. Ampak ve, da na koncu meseca njen brat potrebuje riž, zato bo prosila svojega sina, če mu lahko to priskrbi. Sama mu je pomagala 4 leta, sedaj ne more več.
Hišo, v kateri živi sedaj, ji je hčera kupila kot rojstnodnevno darilo.

V njeni družini noben ni iskal formalne pomoči. Budisti vedno najprej pogledajo znotraj svoje hiše, družine, kaj potrebujejo mož in otroci, nato gredo na ostala sorodstva in si poskušajo pomagati. Sorodniki, ki potrebujejo pomoč, ne iščejo pomoči izven družine, saj vedo, da jim bodo pomagali domači.
Nikoli niso iskali formalne pomoči, saj socialna podpora na Šrilanki ne deluje dobro. Pravi tudi, da ima sosedo, katere otroci ne hodijo v šolo. Ljudje iz državne službe so jo prišli posvarit, da mora otroke poslati v šolo, vendar jih še vedno. Šolanje do 15. leta je na Šrilanki obvezno, ti otroci pa so popolnoma prekinili šolanje. Sama pravi, da jim je skušala pomagati, vendar nekateri ljudje ne vedo, kako sprejeti pomoč. Povedala je tudi zgodbo, da je mož te sosede neke noči prišel vinjen mimo njene hiše, kjer ga je napadel pes. Sama ni ničesar slišala, on pa je mislil, da se ga boji in zato noče priti ven. Pravi tudi, da če bi se tiste noči zbudila, bi poklicala policijo.

Pravi, da se sama ničesar in nikogar ne boji, saj nikomur ne škoduje, zakaj bi torej morala biti prestrašena. Opozori še, da je na Šrilanki potrebno dvakrat premisliti, ko želiš pomagati, če si ta oseba zasluži pomoč. Drugače lahko zaideš v težave, saj lahko ponudiš prst in ljudje vzamejo celo roko.

Na moje vprašanje, če je kdaj posegala po tradicionalnem zdravilstvu, je odgovorila, da **ne**. Povedala pa je, da če se počuti slabo, **meditira.** Če se ne počuti dobro sredi noči, prav tako poskuša ublažiti bolečino z meditacijo in je običajno uspešna. Pravi, da **meditacija** pomeni koncentracijo, ko usmeriš pozornost na zdravje, bolečina ne bo prišla ven. V tradicionalne zdravilce ne verjame, ker je budistka. Verjame samo v Budo in vero. Če se slabo počuti, običajno meditira, kar je zanjo kot olajšanje duše.

Pravi, da je **budizem** tisti, ki ji prinaša srečo. Sama nikogar ne sovraži in ker je prijazna do vseh, dobiva nazaj srečo. Ne ubije niti komarja, vedno se poskuša držati 5 zapovedi iz budizma: ne ubijam, ne kradem, ne lažem, ne pijem alkohola, nikoli nisem nezvesta (nikoli ni pomislila, da bi pustila ali prevarala svojega moža). Teh 5 zapovedi jo zavaruje.

Povprašala sem jo tudi, ali pozna kakšno formalno obliko pomoči, četudi je sama ni potrebovala. Odgovorila mi je, da so ljudje, ki potrebujejo pomoč. Tukaj je izpostavila nevladno mednarodno dobrodelno organizacijo »**Lions klub**«, v kateri deluje tudi sama. Pravi, da storijo zelo veliko dobrih del. Običajno imajo v klubu 2 sestanka na mesec, kjer razpravljhajo o problemih in družinah, ki potrebujejo pomoč. Na zadnjem sestanku so zvišali svojo finančno pomoč za ljudi, ki jo potrebujejo. Denar bodo namenili v podporo gradnji hiše za zelo revno družino. Na ta način ne zapravijo veliko denarja. Pravi, da je veliko ljudi, ki potrebujejo pomoč in člani tega kluba zbirajo finančna in materialna sredstva zanje (npr. skoraj nova oblačila, čevlje, knjige, darila za božič). Hodijo po vaseh, kjer opravljajo projekte.
Lansko leto so pomagali ljudem v Polonnaruwi. Pravi, da je bilo več kot 1000 ljudi, ki so potrebovali pomoč. V okviru projekta organizacije »Lions klub« so člane informirali o potrebah ljudi in njihovi starosti, nato pa so glede na to zapakirali oblačila. Ta oblačila so nesli na skupnostni center v Polonnaruwi, kjer so ljudje, potrebni pomoči, to tudi sprejeli.
Povedala mi je, da sodeluje tudi v klubu »**Lion ladies association**«, ki je namenjen le ženskam. Pravi, da so zelo močne. Sama je to leto bila voditeljica projekta, ki je bil namenjen pomoči starejšim ljudem. Sodelovali so s **templjem.** V templju so ljudje, ki darujejo denar za zelo revne ljudi. Gre za zelo simbolično vsoto (150 Rs na mesec = 1€). V sodelovanju s temi ljudmi so v klubu »Lion ladies association« priskrbeli riž in oblačila za revne ljudi. Projekt je bil zelo uspešen in ljudje so bili zelo veseli.
Njene sanje so, da bi obstajal kraj, kjer bi vsi imeli dovolj jesti in dovolj za življenje. Če bi bila zelo bogata, bi ustvarila prostor, ki bi omogočil, da bi dobili ljudje vsaj en obrok dnevno. Vse to dela z ljubeznijo in si želi, da bi vsi ljudje imeli dovolj hrane.
Ko opravljajo **dobrodelno delo**, v teh projektih običajno preživijo ves dan in ravno to jo **osrečuje**. Čudovito je videti druge ljudi, kako so srečni, ko prejmejo pomoč. Pravi, da sama ni tako bogata, ampak njeno srce je zelo bogato in zelo rada pomaga ljudem.
Zelo veliko ljudi se ji prihaja zaupat. Ne ve, zakaj je tako, ampak verjetno zato, ker ne govori za njihovim hrbtom. Pravi, da ni taka kot ostale ženske, ki širijo govorice, ampak vse, kar ji drugi zaupajo, »zaklene« v svoje srce ter o tem ne govori.

Ko sem jo vprašala, ali pozna tudi ostale organizacije, ki jih lahko ljudje uporabijo v stiski, je povedala, da obstaja še ena društvo, imenovano »**Rotary klub**«, tudi to je mednarodni klub. Vendar pravi, da »Rotary klub« ni tak kot »Lions klub«, kamor so vključeni tudi ljudje iz srednjega razreda. Pravi, da so člani »Rotary kluba« zelo bogati ljudje. Člani »Lions kluba« imajo svoje sestanke vedno v bolj skromnih prostorih, pri kom doma, člani »Rotary kluba« pa se vedno sestajajo v Hiltonu, saj si ga lahko privoščijo. Tudi oni opravljajo zelo veliko dobrodelnosti.

V »Lions klubu« sodelujejo z ostalimi državami, na primer z Japonsko. Pred kratkim so jim z Japonske poslali vozičke za invalide ter ostale zdravstvene pripomočke, predvsem za žrtve vojne. Pravi, da običajno ljudje pošiljajo pisma s prošnjami v njihov klub in prosijo za pomoč. Ko jim pomagajo, to člane zelo osrečuje, zato pravi, da če ne bi uspeli pridobiti vozičkov z Japonske, bi sami zbrali denar zanje.
Organizirali so tudi božično zabavo za otroke, kjer so jim darovali knjige, skupaj so plesali, prišel je Božiček in vse, kar spada zraven. Sama se je tega udeležila, četudi je budistka.
Povedala je, da ko si enkrat v takšni organizaciji, moraš povabiti tudi druge v mrežo. Sama ima zelo veliko mrežo, saj je vabila tudi ostale znance, da se pridružijo.
Pove še, da je njena hči članica »Rotary kluba« in pravkar so prejeli prošnjo, da bi pomagali družini brez doma zgraditi hišo. Pove, da so si člani zelo porazdelili delež ter jim tako pomagali. Nekdo je daroval denar za zemljo, drugi za gradbene materiale itn.

Povprašala sem jo tudi, kaj misli o državni pomoči, ali se ji zdi dostopna. Povedala je, da **močan budist ne bo nikoli šel do politikov.** Politika in budizem ne sodita skupaj. Pravi, da jih ne obsoja, jih spoštuje. V nekaterih državah so dobri politiki, v drugih so umazani, vendar se ona ne ozira na to. Pusti jih, naj poskrbijo za vlado. Ko pogleda v zgodovino, ve, kako so ljudje trpeli v času hladne vojne. Povedala je, da se je takrat, ko je hodila v šolo, učila o tem, ampak sedaj je prišla do določenih let, ko naj se ne bi več obremenjevala s tem. Ko bo umrla, ne bo mogla vzeti s seboj ničesar materialnega, vzela bo lahko le dobro in slabo, ki ga je v tem življenju storila. Pravi, da zbira dobroto.
Pove tudi, da so na Šrilanki ministrstva**, socialni delavci, socialno delo,** ampak problem je, da so zelo **počasni**. Ko v njihovem klubu dobijo kakšno prošnjo od ljudi, bodo za to poskrbeli v nekaj mesecih. Država pa je zelo počasna, ne da ne počnejo ničesar, ampak so preveč zaposleni s tem, kako bi sami obogateli. Ko oseba dobi moč, misli samo še na to, kako bo sama obogatela, kako bo poskrbela za svojo družino in svoje sorodnike. Pravi, da je takšna človeška narava, da jih ne obsoja, ampak se jih izogiba. Sicer ne more posploševati, če je en minister slab, da je potem vsa vlada slaba. V vladi so tudi dobri ljudje in ljudje, ki pomagajo.
Vendar pa ponovno izpostavi situacijo, ko so bili že na tem, da zaprejo tempelj, v katerem so se šolali otroci. Najprej je bilo zelo veliko otrok, nato pa so zaradi razmer šolo hoteli narediti plačljivo, kjer bi vsak otrok moral plačati določeno vsoto na mesec. Na koncu je bilo le še 6 otrok. Člani »Lions kluba« so zvedeli za ta problem in glede na to, da bi morala biti šola brezplačna, so pomagali ter nabavili stole in ostali potreben material za šolanje otrok. Sedaj je v šoli ponovno 40 otrok.

Izpostavila je tudi problem, ki ga imajo nekatere družine z **invalidnimi otroci**. Pove, da so običajno te družine zelo revne in ne bi mogle preživeti niti zdravega otroka. Po njenem mnenju se to zgodi predvsem tistim družinam, kjer je oče alkoholik. Ne zgodi se redko, da te otroke matere, ki jih niso sposobne preživeti, položijo v bližino templjev ali pred vrata hiše nekoga drugega.
Pravi, da je življenje lepo in da sama zelo dobro spi in se zbudi spočita. Nikoli ne sanja groznih sanj, saj je tudi njeno srce mirno. Pravi, da je ponosna sama nase, da je kot otrok, ki nikogar ne sovraži, zato tudi spi dobro. Z možem se ne prepira, ne vidi razloga, da bi se, ne obremenjuje se z nepomembnimi stvarmi.
Oboji, ona in njena oba otroka, živijo v predmestju. Velikokrat pridejo na obisk, se pogovarjajo. Njena družina je postala mednarodna, saj je njen svak Japonec, njena svakinja Filipinka in oba imata njihovo družino zelo rada. Pravi, da je šla na obisk na Japonsko trikrat, kjer je njen svak čudovito ravnal z njimi, jim vse razkazal, jih peljal v nakupovalne centre, jim včasih dal tudi denar za nakupovanje ter pri tem vztrajal.

Ko pripoveduje o Japonski, pove, da na Šrilanki ljudje nimajo radi svoje države, saj odlagajo **smeti povsod**, ampak jim nima smisla tega dopovedovati. Šrilanka je zelo lepa država, je raj in tudi ljudje so prijazni. To spoznaš, ko greš iz države in ljudje ne sprevidijo, kako srečni so lahko, da so rojeni v takšni državi.
Sama je odraščala v dobro preskrbljeni družini in takrat ni vedela, kako je krožnik riža prišel na mizo. Ko se je osamosvojila, je ugotovila, kako je to pravzaprav težko.

Pove, da so najpogostejši problemi na Šrilanki **revščina, ekonomski problemi**. Pravi, da nekateri ljudje ne razmišljajo, še posebej moški ne. Npr. dela zelo veliko na soncu, nato pa denar zapravi za cigarete in pijačo, namesto da bi razmišljal o svoji družini, ženi, otrocih. Ravno ta način razmišljanja jih pripelje do revščine. Če bi se opirali na religijo, ne bi razmišljali na takšen način; v mislih bi imeli ženo in otroka in to, kaj bodo dali otrokom, če bodo denar zapravili s kajenjem in pitjem. Poskušajo jim svetovati, ampak tega ne sprejmejo, saj niso izobraženi. Pravi, da je zelo žalostno, da nekateri, tudi če so sposobni, ne bodo npr. šli na univerzo. Ponovno se naveže na religijo in pravi, da bodo tisti, ki se sedaj obnašajo kot psi, v naslednjem življenju psi; tisti, ki delajo slabo in se vedno poskušajo maščevati, bodo v naslednjem življenju postali kobra, kača, saj imajo sovraštvo v sebi. Ampak oni ne razmišljajo tako. Pravi, da ne more pri vseh doseči tega, doseže lahko le pri tistih, ki jo poslušajo, drugi si bodo mislili, da je nora.
Tudi o svojem možu pove, da je zelo prijazna oseba, nikoli ne kriči, je zelo umirjen; enako pove tudi o Anuli, ki me je spremila. Vendar jih vidi samo, ko gresta na delo ali se vračata domov. Pravi, da je sama oseba, ki ne hodi veliko na obiske; če jo kdo povabi, gre na zabavo ali pogreb, ko pač mora (približno enkrat na mesec). O sosedih pravi, da so zelo prijazni, če bo kdorkoli potreboval kakšno pomoč, mu bodo sosedje pomagali.
Včasih je sama veliko pomagala, sploh ob morebitni nevarnosti. Če je menila, da je nekdo v nevarnosti, ga je včasih tudi poklicala in vprašala, če potrebuje pomoč, a sedaj, ko je starejša, tega ne počne več.

Pove mi še, da je večina ljudi na Šrilanki budistov, nekaj je tudi hindujcev, muslimanov, katolikov. Večina Tamilcev je hindujcev in izpostavi tudi primer iz preteklosti, ko so bili ljudje iz višjih kast hindujci, ljudje iz nižjih kast pa katoliki. Kastni sistem je zelo strog in so takrat nižje kaste obravnavali zelo kruto (npr. jim niso dovolili, da bi jemali vodo iz njihovih zajetij). Pravi, da bi vedno morali razmišljati, da smo vsi človeška bitja in ne delati razlik.
Ljudje ne morejo pomagati, če so se rodili v revni družini, ampak morajo vsaj poskusiti priti iz tega. Zelo veliko možnosti je za delo, npr. iti nekomu pomagat kot služkinja, varuška ter nekaj zaslužiti. Tudi sama je v mladosti delala tako. Pravi, da ljudi, ki tega ne počnejo, ovira samo lenoba. Pove tudi, da imajo Šrilančani ponos, ki ni uporaben.

2. INTERVJU-B (Malabe, 25. 1. 2012, trajanje: 46 min, 50 sekund)

Gospa (odgovarja na vprašanja): 41 let; Advanced level
Poročena, 2 otroka
Mož: 51 let; dela na plantaži
Otroci: Sin: 16 let – Ordinary level, hči: 19 let: A level
Dohodki: srednji razred, trenutno oba zaposlena
Veroizpoved: budizem
V Malabe živijo 4 leta.

Intervju je potekal v angleškem jeziku.

Na začetku pove, da je po zaključku A-levela začela delati in se pri 21 letih poročila z lastnikom plantaže, ki ni želel, da bi delala. Tako je pustila službo.

Ko sta se rodila otroka, je prišla živet v Colombo skupaj z otroki, saj so morali v šolo. Otroka sta se šolala v dobri, privatni šoli. Večino stvari je bilo na njej, mož je bolj služil denar. Pravi, da pogosto ob problemih moža ni bilo tam, tako da je morala nekako skozi to sama. Ker jo je bilo strah živeti samo, se je za nekaj časa preselila k svojim staršem. Na Šrilanki imajo posebno kulturo in bilo jo je strah živeti samo, običajno ženska niti ne živi sama. V tistem času je bila precej mlada. Tudi mož ni želel, da bi živela kje drugje in tudi on je želel, da je nekaj časa živela pri svojih starših. Ko so živeli v tej veliki družini, so otroci odraščali in počasi so se začele pojavljati manjše težave med njimi in starimi starši (npr. problem gledanja televizije). Takrat se ni mogla postaviti na nobeno stran, ampak je začela razmišljati, da je precej težko ostati v eni družini. Res je bilo lažje, saj ji ni bilo potrebno vsega storiti sami, mama ji je pomagala pri kuhanju, pranju oblačil ipd., ampak zaradi drobnih prepirov med starimi starši in otroci ji je bilo nekoliko neprijetno. Zato so začeli razmišljati o tem, da se je morda bolje preseliti nekam drugam. V Malabe so našli zemljo in zgradili hišo. Tudi ko so se preselili v to hišo, jo je bilo strah, da bi živela sama, predvsem zaradi **težav z roparji**. Poudarja namreč, da je to predmestje bližje vasi kot pa mestu, zato tudi ni tako varno.

Iskala je rešitev za **varnostni problem**, zato je ponovno prosila starše, ali bi prišli živet k njej. Takrat je pozabila na manjše probleme med otroki in njenimi starši. Starši niso želeli priti k njej, saj so imeli svojo hišo, ki je prav tako niso mogli kar pustiti.

Nato ji je mož priskrbel služabnika. Ni želela, da bi imela služkinjo, saj bi v primeru, da bi sama odšla od doma, dekle ostalo samo doma. Če bi se dekletu kaj zgodilo, bi za to odgovarjala ona. V enem letu je zamenjala 10 služabnikov, saj ni mogla z vsemi shajati. Problem je tudi bil v tem, ker so ti ljudje bili večinoma Tamilci, sama pa ne govori tekoče tamilščine. Takrat so tudi imeli teroristično problem.

Kasneje se je opogumila in si priskrbela psa. Sedaj se počuti mnogo bolj varno. Pravi, da je bolje imeti psa kot služabnika.

Povprašala sem jo, ali se je poleg težav z varnostjo soočala tudi s kakšnimi drugimi psihosocialnimi stiskami.

Imela je **ekonomski problem**. Razložila je, da je njen mož delal na plantaži na nekem posestvu, zato sta vedno živela dobro. Imel je dobro plačo in dobil je prevozno sredstvo, ki ga je lahko uporabljal, zatem pa se je posestvo nekoliko spremenilo, začeli so zaposlovati mlajše ljudi za manj plače. Povabili so ga, da bi šel delat v pisarno v Colombu, kar pa je zavrnil, saj to ni poslanstvo delavca na plantaži. Vprašal je za drugo delo na plantaži, saj dela v pisarni ne more opravljati, pa so mu povedali, da bo to izvedel sproti, saj gre za delo iz dneva v dan. S tem se ni strinjal. Ker ni sprejel službe, so ga odpustili in primer sta podala na sodišče. Znašla sta se v finančni stiski in nista vedela, kaj storiti. Tako sta nekaj časa ostala v bungalovu, kjer sta vrtnarila in se s tem preživljala. Nekaj denarja sta vložila v prihranke na banko oz. podjetje. To podjetje je bila oropano, zato so se težave vrstile druga za drugo. Nista vedela, kaj storiti in v določenem trenutku obupa je sama predlagala svojemu možu, naj naredita **samomor**. Težava je bila v tem, da sta otroka obiskovala privatne šole, za kar je bilo potrebno plačati, imela pa sta tudi kredit za hišo, kar je bil prevelik zalogaj. Sama je bila zelo zaskrbljena, mož jo je tolažil, naj ne skrbi, da bosta že nekako preživela.

V tistem času je bil njen **brat** menedžer v dobrem podjetju. Vse težave je povedala njemu, saj sta si bila zelo blizu. Ko ima problem, ne more povedati tega vsakomur, nima zaupanja do vsakogar. Njen brat ji je pomagal pri vsem, rešiti finančne probleme, poskrbeti za hrano in vse, kar spada zraven.

Tako sta se z možem počasi rešila iz te situacije. Tudi mož je sčasoma dobil novo službo v drugem podjetju.

Čez nekaj časa je umrl brat, s katerim sta si bila tako blizu. Ponovno ni vedela, kaj storiti, saj ostali sorodniki niso vedeli za njen problem, vsi so mislili, da živi srečno in dobro življenje. Tudi sama tega ni pokazala ostalim sorodnikom, saj jo je bilo sram. Posebej zato, ker je imela pred kratkim še vse. Sčasoma so se težave začele kazati navzven, saj se ni več udeleževala zabav ipd. Ljudje so jo vprašali, kaj je narobe, zato se je zaupala svojim **bližnjim sorodnikom**. Tako je družina stopila skupaj, na pomoč ji je priskočila mlajša generacija iz sorodstva (**sestrične, bratranci**). Vsi so pomagali, da je bila pokrita šolnina za otroke.
Pomoč je iskala predvsem v sorodstvu, ampak ne pri vseh sorodnikih. Poudarila je, da je včasih na Šrilanki tako, da ko si sam v dobrih časih, so dobri odnosi z ljudmi, ko pa nisi v najboljši poziciji, nimaš nikogar, saj imajo tudi ostali svoje probleme in ne morejo pomagati.
Zanese se lahko predvsem na sorodnike, ki so ji blizu, in na dobre prijatelje, a ne na vsakega prijatelja. Tudi **prijatelji** so ji dali finančno podporo.

Povprašala sem jo tudi, ali se je obrnila na formalne oblike pomoči. Odgovorila je, da ne. Povedala je, da lahko dobi formalno obliko pomoči le s pomočjo manjših posojil na banki. Npr. **Sanasa bank** ima sistem, kjer lahko ljudje vzamejo manjše posojilo, da lahko začnejo svoj majhen lasten posel. Ko osebi uspe ustvariti majhen posel, mora posojilo vrniti. To počnejo privatne in državne banke.
Tudi ona je to poskusila, ampak ni delovalo. Pravzaprav je iskala nekaj, kar bi lahko delala doma, zaradi otrok, ki jih ni mogla pustiti samih. Poskusila je z izdelovanjem ovojnic doma, vendar je bilo preveč dela, zato ji ni uspelo, kar ji je vzelo voljo.

Glede **reševanja težav** povzame, da je vedno najprej poskusila rešiti svoje težave skupaj s svojim **starejšim bratom**, s katerim sta si bila zelo blizu. Za njim so takoj **sestrične in bratranci**. Šele zatem začne razmišljati o **možnosti posojil** ipd.
Ponovno pove, da jo je bilo sram iti k ostalim sorodnikom po pomoč, saj so premožna in zelo spoštovana družina. Predlagala je, da bi oddajali hišo, v kateri živijo starši in s tem nekaj zaslužili, starši pa bi prišli živet k njej, vendar te ideje starši niso sprejeli.

Pove tudi, da ko imajo ostali člani družine težave, se najpogosteje obrnejo na premožno sorodstvo. Kot primer navede svojo sestro, ki je ob svojem ekonomskem problemu prosila za pomoč strica, ki je zdravnik. Če v družini obstaja premožna oseba, so ostali člani v stiski običajno odvisni od nje. Nekateri pomagajo z manjšimi vsotami denarja.

Pravi tudi, da je sedaj en problem rešen, saj je hči začela delati. Še vedno pa mora poskrbeti za izobraževanje sina, ki obiskuje privatno šolo.
Sedaj tudi ona dela na recepciji, vendar mož ni najbolj srečen s tem dejstvom, saj želi, da ne bi delala. Ko sta imela ekonomski problem, je ona želela delati, vendar ji je mož govoril, da denar ni vse, da bosta že nekako preživela s tem denarjem. Zdaj dela v družinskem podjetju skupaj z nečakom.

Povprašala sem jo tudi, ali se ob psihosocialni stiski obrne tudi na religijo (budizem).
Pravi, da pred smrtjo svojega brata ni bila preveč verna. Ko je brat umrl, se je na nek način prepirala z bogom oziroma z Budo (**Lord Buda**), zakaj se je to zgodilo ravno njemu, ki je tako prijazna oseba in zakaj se to dogaja njej. Nato je razmišljala naprej, da je morda v prejšnjem življenju naredil kaj narobe

in se mu je to sedaj zgodilo v tem življenju. Pravi, da se ne moreš prepirati z Budo o problemih iz prejšnjih življenj. Kasneje je začela obiskovati tudi tempelj, kjer je molila in spraševala Budo, zakaj se ji to dogaja, saj ni storila nič slabega, je dobra oseba. Pravi, da je na takšen način stopila v budizem. Veliko ji je pomagala »Chanting period«. Vsako jutro, ko se je zgodaj vstala, je poslušala Budine nauke, kar ji je zelo pomagalo, čutila je neskončno olajšanje in lahko pozabila na vse. Nauki Bude so ji bili v pomoč pri rešitvi problema.
Ko ima problem, to pove svojemu bratu. Veruje v to, da se lahko pogovarja s svojim bratom, ko ima problem gre stran in mu to pove (stopijo ji solze v oči). Nekateri ljudje sprašujejo, kako ji lahko umrla oseba pomaga, ampak ona verjame, da ji lahko in verjame v navezo z bratom. Morda bo kdo mislil, da je nora, a tako pač je v religiji.
Na nek način pomaga drugim, saj vsa stara oblačila, ki jih sama ne potrebuje več, podari drugim. Tudi to ji zelo pomaga in tudi to je povezano z religijo. Vedno daruje tudi hrano za brezdomce, za tiste, ki nimajo hrane. Ponovno poudari, da na začetku ni bila verna, da se je prepirala z Budo, zakaj se dobrim ljudem dogajajo slabe stvari in zakaj se nekaterim slabim ljudem dogajajo dobre stvari. Zatem se je pogovarjala z duhovnikom, ki ji je razložil teorijo o prejšnjem in ponovnem rojstvu. Če smo nekaj slabega storili v prejšnjem življenju, je to razlog za probleme v tem življenju. V tem življenju se trudi delati dobre stvari in tako bo naslednje še boljše. Ponovno pove, da je na tak način rešila svoje probleme.
Mrtva oseba ne more zbrati zaslug, zato oni zbirajo zanje, npr. Dana, darovanje za duhovnike in brezdomce, iz teh zaslug bo njen brat imel dobro življenje, kjer bo/je rojen.

Verjame tudi v horoskop. Ko ima nek problem, se zateče k **horoskopu**, da ugotovi, katero je dobro, katero je slabo časovno obdobje. Glede na to imajo različne obrede, polagajo kakšne kamne, da z njimi prekrijejo probleme. sama je obiskala veliko **astrologov.** Ko ima problem, gre velikokrat najprej k astrologu, nekateri povedo resnico, drugi ne, ampak ji je astrolog povedal, da ima njen mož problem in bo njegov primer pristal na sodišču. Takrat nista niti razmišljala o tem, ampak po 3 mesecih se je to dejansko zgodilo. Gre za verovanje v nadnaravno.

Pove tudi, da včasih, ko ima problem, ne ve, komu povedati, kaj narediti, je depresivna. V teh trenutkih ji najbolj pomaga religija in pravi, da tudi njen **pes**. ko ima probleme, skrbi, ko joče, ko je imela ekonomske probleme, skrbi glede šolanja otrok, ko je njen brat umrl, … ko je videla svojega psa, je pozabila na vse probleme. Njena psička je kot njena tretja hči, tretji otrok. Kliče jo z ljubkovalnimi imeni (baby, baba). Spregovorili sva tudi nekaj besed o tem, da imajo psi terapevtski učinek. Povedala sem tudi lastno izkušnjo s psom. Sama se je zelo strinjala, povedala je, da če si na tleh, si depresiven, imaš skrbi, si slabe volje, vse lahko razrešiš s pomočjo psa. včasih mi kot človeška bitja ne moremo iz svoje slabe volje, pes nam pri tem lahko pomaga. Zdaj nima služabnika in pes je edini, ki jih trenutno varuje. Pove tudi, da se ji zdi, kot da psička lahko bere njene misli. Ko se počuti slabo, psička pride k njej, se želi igrati.
Še enkrat poudari, da **psihosocialne stiske rešuje le z religijo, verovanji v nadnaravno, s psom**.

Povprašala sem jo še, če je morda kdaj za te stiske iskala kakšno formalno pomoč. Povedala je, da ne. Vendar se je spomnila, da ko je njen brat umrl, je bil njen nečak zelo vznemirjen, na tleh, saj je bil edini otrok v družini. Ni vedel, kako iz tega problema, zato so ga poskušali prepričati, da bi šel na **svetovanje.** Ampak ni želel iti, rekel je, da on ni nor in da le nore osebe hodijo na svetovanje. Imel je tudi dekle, ki ga je pustilo. Takrat je bil tako na tleh, da je vzel preveč tablet. Bil je v bolnišnici, kjer so ga prav tako želeli poslati na **svetovanje (psihiater)**, vendar je zavrnil.

Poskusil je iti na svetovanje k **sestram (nunam) v cerkev**, ampak ni delovalo, ni se držal dogovora ter tega ni redno obiskoval.
V bolnišnici je dobil medicinsko pomoč. Njegova mati se je zelo prestrašila zaradi stranskih učinkov, ki bi jih zdravila naj povzročila.
Sama pravi, da dvomi, da bi to svetovanje pomagalo. Prijatelj je tisti, ki je lahko svetovalec. **Prijatelj** te bolj pozna in bolj razume tvojo pozicijo. Svetovalci včasih lahko rešijo naše probleme, ampak prijatelji vedo več. V njenem primeru so prijatelji najbolj pomembni.

Pravi pa tudi, da se o svojih problemih rada pogovarja s **prijatelji.** Ko se počuti osamljeno, ima kakšne skrbi, pokliče svojo prijateljico. Prijateljice ji vedno pomagajo z idejami in spodbudami ter popolnoma spremenijo temo, da so skrbi rešene.

Moja opažanja: Med intervjujem prideta domov še oba otroka, ki se mi predstavita. Gospa je zelo gostoljubna, postreže mi s čajem in piškoti. Na koncu me spremita ona in njen sin do Anule, predvsem zaradi varnosti.

3. INTERVJU-C (Malabe, 25. 1. 2012, trajanje: 43 min, 17 sekund)

Gospa (odgovarja na vprašanja): 33 let, študirala sociologijo in podiplomski študij za svetovalca
Mož; 37 let (na podiplomskem študiju v Avstraliji)
Otrok: 1,5 leta
Veroizpoved: budizem
Izobrazba: visoka
Dohodki: visoki
V Malabe živijo 4 mesece, preselila sta se iz ruralnega območja.

Na začetku predstavi sebe in svojo družino. Pravi, da je mož profesor na univerzi, sama pa dela kot svetovalka v podpori otrokom, ki so bili zlorabljeni. Obravnavajo otroke med petim in osemnajstim letom, ki jim nudijo psihosocialno podporo. Podprejo jih predvsem pri duševnih stiskah.

Povprašala sem jo, ali se je ona ali kdo od njenih družinskih članov kdaj znašel v psihosocialni stiski in na koga se je obrnila.
Pravi, da vedno, ko ima probleme, jih želi razrešiti znotraj svoje **družine**. Običajno tudi sama poskuša podpreti svoje družinske člane, svoje starše, dva brata in sestro. Če ima kakršenkoli problem, velikokrat to pove svojim **bratom in sestri, prav tako mami**. Oni ji **svetujejo**, kako problem razrešiti. Včasih ta nasvet sprejme, včasih ne. Običajno se najprej o tem pogovori z **možem**, če se on strinja z rešitvijo in njihovim nasvetom, potem se tudi dogovorita, kako bosta ga razrešila.

Ponovno jo povprašam za kakšno konkretno psihosocialno stisko, v kateri se je znašla. Pravi, da je njen trenutni glavni problem **varstvo njenega otroka**. Čez teden mora delati in včasih mora v pisarno iti tudi zelo pozno, kar je njen glavni problem. Njena sestra ji žal ne more pomagati, saj je preveč zaposlena in skrbi za bolno mater, zato ji pomaga **moževa sestra**, ki ji zaupa in ki dobro skrbi za njenega otroka, ko nje ni. Je dobro izobražena in ji veliko pomaga. Vedno, ko razmišlja, v ospredje postavi svojega otroka. Tudi zato, ker je njen mož trenutno v tujini, je veliko obveznosti na njej. Pravi, da svojega otroka ne more zaupati v varstvo ljudem izven svoje družine.
Pri tem ji pomaga tudi njeno delo, saj sama dela na področju **svetovalnega dela.**

Povprašala sem jo, ali je kdaj pomislila na formalno pomoč glede te situacije, kot je dnevno varstvo. Povedala mi je, da ji ni všeč to, da bi bil njen otrok v dnevnem varstvu. Pravi, da je že veliko slišala o problemih v dnevnih centrih, o pritožbah in te pritožbe so prišle tudi do njene pisarne. Ker dobro pozna te dnevne centre in težave, jim tudi **ne zaupa.** Nekateri dnevni centri so sicer boljši, ampak veliko jih ne skrbi primerno za otroke. Sedaj, ko pozna situacijo, niti ne more pomisliti na to, da bi svojega otroka poslala v dnevno varstvo.

Povprašala sem jo, ali se je kdaj znašla še v kakšni drugi, zanjo težki situaciji. Pove, da ima **ekonomski problem**, saj sta veliko denarja porabila za to, da sta lahko zgradila hišo. Tudi sedaj, ko je mož moral v tujino, je za to šlo veliko denarja. Sedaj mora rešiti ekonomski problem sama s svojim znanjem. Običajno je preko spleta (Skype) v stiku s svojim možem, vsak dan ji pove in svetuje, kaj naj naredi. Običajno diskutirata in si izmenjata ideje. Ta ekonomski problem jima predstavlja kar težavo, vendar ker imata oba službe, pravi, da ga bosta že nekako rešila.
Povprašala sem jo, če je kdaj prosila z pomoč tudi koga drugega, ali se je v tej stiski obrnila na formalno pomoč.
Pove mi, da o ekonomskih problemih ne govori z drugimi ljudmi, ampak **samo z možem in včasih z družino**, nikoli pa ni pomislila, da bi se o tem zaupala na primer sosedom.

Glede **formalne pomoči** pove, da gre na Šrilanki za zapleten sistem, da je državni sistem težka metoda. **Zelo težko je dobiti državno pomoč.** Sistem je zelo zapleten in zelo zamuden.
Glede formalne pomoči v primeru ekonomskega problema pove, da če želi vzeti **posojilo na banki**, je to precej težko. Zelo dolgo traja, da lahko dobi to posojilo. Nekatere privatne banke so boljše kot državne. Nekatere privatne banke, kot so People`s bank, Bank of Ceylon, Commercial bank omogočajo vzeti posojilo na zelo lahek način, državne banke pa postavljajo zahtevne pogoje.
Če želi dobiti posojilo, mora predložiti določene dokumente, priporočila (Grama Sevaka priporočilo), pri privatnih bankah tega ne potrebuje.
Za **gradnjo hiše sta morala vzeti posojilo,** ampak je šlo za precej zapleten proces, velikokrat je morala iti na banko, poklicati na banko, bilo je precej zamudno.
Če želiš **finančno pomoč,** je glavna pomoč, ki jo lahko dobiš od države, **kredit na banki**, ki pa je zelo zamuden.

Povprašala sem jo tudi, ali pozna še kakšne ostale oblike formalne pomoči, ki so ji na voljo, npr. socialne organizacije.
Pove le o svoji organizaciji, ki postavlja v ospredje otroka. Tako poskušajo zavarovati otroka. Pravi, da je boljše za otroka, da živi v družini, da otrok potrebuje družino za svoje odraščanje, za boljšo osebnostno rast. Člani družine morajo otroku dati podporo, družina je najpomembnejša stvar.
V primeru ločitve se pojavi problem, saj sta mama in oče ločena, otrok pa hoče oba starša. Gre za zapleteno situacijo. V tem primeru se pogovorijo tudi z otrokom, uporabljajo metode, primerne otrokom, na primer slikanje zgodbe. Takrat veliko otrok pove, da hočejo oba starša, mater in očeta. Otrok je nedolžen in starša velikokrat ne gledata nanj. Pravi, da poskušajo narediti najbolje in pogosto mati in oče še vedno živita skupaj z otrokom, tudi če sta ločena.

Pravi, da edina težava, ki se je sedaj spomni je le še njuna **poroka z možem**. Saj onadva z možem nista želela prirejati velikega obreda, ampak njena starša sta si to želela. Pravi, da se je znašla v precej težki situaciji. Pravi, da je najmlajša v njeni družini, njeni bratje in sestra so imeli obred v hotelu. Oče, ki je zelo strog, je želel, da se ona poroči doma, da ima kulturni obred. Pogovorila se je z možem, ki je

želel imeti ceremonijo v hotelu samo en dan, starša sta želela dva dni. Če bi ceremonija trajala dva dni, pravi, da bi zapravila tudi več denarja, zato je tudi sama želela imeti le en dan, s tem so se strinjali tudi moževi starši. Pravi, da so se na koncu le dogovorili, da sta imela dva dni ceremonije, in sicer prvi dan pri njej doma in naslednji dan v hotelu, tako so dosegli kompromis.
Mož jo spodbuja, da kljub temu, da sta zapravila veliko denarja, naj ne skrbi, da bosta že zaslužila nov denar.

Povprašam jo, če ji **religija** pomaga pri reševanju problemov. Pove, **da njen mož ne sprejema budizma, je sicer budist, ampak ne sprejema budističnih navad, ona jih sprejema**. Z možem se kljub vsemu večinoma strinjata ter se o težavah pogovarja s **svojo in njegovo družino**.

Povprašala sem jo tudi o drugih oblikah neformalne pomoči, ali se je morda kdaj obrnila na tradicionalne zdravilce ipd.
Tega **nikoli ni poskusila**, prav tako ne njen mož in družina. Pove, da tradicionalnih zdravilcev ne sprejema, sprejema pa Budo (Lord Buda). **Če verjameš v Budo, ne verjameš v tradicionalne zdravilce.**

Moja opažanja: Je običajno ženska, če je njen mož na poti ali v tujini, ne živi sama, trenutno z njo živi možev oče, da ne bi bile ženske same doma.
Med intervjujem je bilo tudi nekaj motenj, saj se je njen otrok skupaj z varuško igral blizu naju, imela sta tudi glasbo. Od zunaj se je slišal hrup, gospa pa je imela tudi nekoliko težav z angleščino.
Gospa je bila zelo gostoljubna, postregla mi je z bananami, pecivom in čajem.

4. INTERVJU-D (26. 1. 2012; trajanje: 1ura 2min in 19 sekund)

Gospa (odgovarja na vprašanja): 70 let, Ordinary level, gospodinja
Mož: 72 let, Ordinary level, dela kot komitent, vodja skupnosti, opravlja socialne dejavnosti
Otroci: štirje otroci (sin: 48 let, inženir v tujini, Advanced level; hči: 47 let, Ordinary level, ni zaposlena, hči: 41 let, Advanced level, končala 1. letnik univerze in opustila študij, ni zaposlena; hči: 39 let, Advanced level, ni zaposlena; vsi so poročeni in živijo ločeno od staršev)
Veroizpoved: budizem
Izobrazba: srednja
Dohodki: srednji
V Malabe živita z možem že 41 let.

Intervju je potekal s pomočjo prevajalke, gospe Anule. Prisotna je bila tudi vnukinja, ki je občasno kaj dodala.

Najprej gospo na predlog Anule vprašava, kako so prišli v območje Malabe, saj je sama že prej omenila zgodbo. Gospa pove, da so prišli na to območje leta 1971, poročila pa se je leta 1964. Z možem sta kupila zemljo leta 1973. Ker sta na to območje prišla že prej, sta tačas živela v najemu, ker je bilo cenejše. Korak za korakom sta na tej zemlji zgradila svojo hišo tudi zato, ker je njen mož dober v organiziranju gradnje hiše (saj sam počne isto za skupnost).
Njun glavni dohodek je plača njunega sina, ki jima mesečno pošilja denar iz tujine. Ostalih dohodkov nimata. Pravi, da **nimata posebnih ekonomskih problemov, sta zadovoljna s tem, kar imata**, sta prosta in nimata odgovornosti ter je vse, kar si želita, živeti v miru. So **zelo srečna družina,** saj so vsi štirje otroci zelo pridni in z vsemi imajo dobre odnose.

Povprašam jo, ali so se oni ali njihovi družinski člani kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali.

Pravi, da so imeli v družini **dve težki situaciji**. Prva težava, ki je zelo pogosta za ljudi na Šrilanki, je bila, da je leta 1970 država zaradi njenih pravil omejila uvoz mnogo stvari iz ostalih držav. Takrat je bilo zelo težko živeti, saj **ni bilo dovolj hrane, riža in začimb, ni bilo dovolj denarja**. Takrat se je začela udeleževati različnih poklicnih izobraževanj in aktivnosti, npr. ročnih spretnosti ipd. Na tak način je zaslužila nekaj denarja ter **sta z možem situacijo rešila sama.** Za denarno pomoč nista prosila ostalih ljudi, niti sorodnikov. Skupaj z možem sta **sama pridelala nekaj zelenjave**, da sta lahko nahranila otroke.

Hrana je bila velik problem na Šrilanki. Vlada je prispevala zelo majhne količine riža, ki niso bile dovolj za vse. S tem je želela povedati, da so zaradi **dobrih odnosov v družini in sodelovanja med člani bili sposobni rešiti to stresno situacijo** oziroma problem.

Drugi problem, s katerim so se morali soočiti leta 1972, je bila **nalezljiva bolezen**, ki je razsajala na Šrilanki (norice). Njen mož se je okužil s to boleznijo in je bil v precej slabem stanju. Tudi ostali člani družine niso smeli iz hiše in se dotikati ostalih ljudi. Takrat ni bilo nikogar, ki bi služil, **niso imeli dovolj denarja, niso smeli ven in niso imeli bližnjih sosedov**, saj so bili med prvimi na tem območju. Takrat so še živeli v najeti hiši in lastniki te hiše so bili zelo prijazni ter jim pomagali. Prinesli so jim riž in ostalo zelenjavo, saj sami niso zmogli. Bilo je težko, saj niso imeli dovolj denarja in o tem niso mogli povedati vsem sosedom. Gospa je poslala nekaj pisem svojim sorodnikom (izven Colomba) ter jim povedala o svoji situaciji. **Sorodniki** so jih podprli ter jim **finančno** pomagali. Zelo veliko jim je pomenila **podpora v družini**.

Povprašala sem tudi, ali so se kdaj obrnili na kakšno vrsto formalne pomoči, poznajo še kakšne ostale oblike formalne/neformalne oblike pomoči, pa jih niso uporabili ter kaj jih je oviralo pri tem.

Gospa omeni **Sanasa družbo, Sanasa banko**, ki je najpomembnejša banka na ravni vasi in je zelo razvita na tem območju. Pri tej banki je lahko član kdorkoli, le da mora plačati članarino, sestanke imajo enkrat mesečno. **Oba z možem sta člana Sanasa banke**. Sanasa banka omogoča posojila oz. kredit; pravi, da gre za dober sistem in tako lahko na precej **enostaven način dobijo posojilo**. Če se obrnejo na vladno ali katero drugo nevladno banko, gre za precej dolgotrajen proces za pridobitev posojila. Pri Sanasa banki je to drugače ter je precej lažje, lahko se sestanejo s predsednikom in tajnico, izpolnijo prošnjo ter vzamejo posojilo.

Sogovornica je enkrat vzela posojilo (50.000 Rs) iz te banke za svojo hčerko, ki je potrebovala denar za gradnjo njene hiše.

Če je nekdo **član banke** in ima finančne probleme, lahko ima tudi **privilegije**, kar predstavi s svojim primerom, ko je bila operirana na očeh in **ni imela dovolj finančnih sredstev za operacijo**. Takrat bi lahko dobila finančno pomoč od Sanasa banke kot privilegij in tega denarja ji ne bi bilo potrebno vrniti. Ker je pogoj stalna oz. najmanj šestkratna udeležba na sestankih na leto, te pomoči sama ni dobila. Poudari pa jo kot možnost **za aktivne člane**.

Tovrstno pomoči pa je dobil **njen mož, ko je bil v ayurveda bolnišnici.**

Gospa omeni tudi **društvo, ki skrbi za pogrebe** (Funeral association). Obstaja več takih društev, ki so zelo znana ljudem. Ko kdo od njihovih članov umre (mora biti član društva), dobijo domači finančno in materialno (hrana) pomoč za njegov pogreb. Včasih podprejo družinske člane tudi pri vseh aktivnostih od trenutka, ko oseba umre, vse do njenega pokopa.

Tudi sami so že **dobili pomoč iz tega društva,** ki deluje na tem območju. Pri tem društvu sodeluje tudi njen mož.

Povprašam, ali poznajo še kakšne druge organizacije, ki so jim na voljo, pa morda še niso prosili za pomoč pri njih.
Gospa pove, da obstajajo **društva, ki so namenjena otrokom in ženskam preko Sanasa družbe**, vendar sami še nikoli niso šli tja po pomoč.
Navedla je še **Društvo za starejše ženske, vendar se sama nikoli ni obrnila nanj**. Kot razlog je navedla svoje zdravstveno stanje, bolečine v nogah, zato nikoli ni hodila tja.

Povprašala sem tudi o neformalnih oblikah pomoči, koliko jim pri reševanju težav pomeni budizem, nadnaravno, tradicionalni zdravilci ipd.
Spregovori o verovanjih v nadnaravno in aktivnostih, povezanih s tem. Pravi, da **včasih dobi pomoč iz ayurveda zdravilstva za zdravljenje bolečin**, vendar pa ne verjame v nadnaravne aktivnosti.

Če je nekaj usojeno, da se nam zgodi, se tudi bo zgodilo ter tega ne moremo ustaviti, ampak se moramo soočiti s situacijo. To je filozofija budizma. Pravi, da verjamejo v budizem.
Verjamejo v Budine nauke in če se v življenju pojavi kakršnakoli stiska, npr. bolezen, finančni problem ipd., se **morajo sami soočiti s to težavo.**
V okviru budizma omeni tudi **koncept »karme«,** ki zajema to, kakšno držo mi zavzemamo do situacije ali ljudi. Če nekoga poškodujemo, udarimo psa, mačko, če smo naredili kaj slabega, še posebej v našem prejšnjem življenju, bo to prišlo nazaj k nam. Če bomo naredili kaj dobrega, bomo tudi to dobili nazaj. Pravi, da budisti zelo močno verjamejo v to ter se zato bojijo storiti kaj slabega, krasti, lagati, komu vzeti življenje ali ubiti žival, uporabljati alkohol ter imeti nelegalno spolno zvezo.
Poskušajo živeti **v smislu petih vodil**. Vsi budisti sicer ne sledijo temu, ampak **če sledijo tem petim vodilom, bodo imeli manj problemov, težav in boljše odnose z drugimi. Sama močno verjamejo v to in skuša tako tudi živeti.** V budizmu je koncept karme zelo pomemben. Zagotovo bo prišlo nazaj k nam, če smo storili kaj dobrega ali kaj slabega in **to pač moramo sprejeti. Zaradi tega se nima smisla udeleževati kakšnih aktivnosti, povezanih z nadnaravnim.**

Ne verjamejo v to, ampak v tem kraju nekateri ljudje še vedno delujejo na tak način. Kot primer navede **oltar** blizu njihovega doma, ki mu pravijo »Devala«, kamor prihajajo ljudje od zunaj (izven Malabe). Prihajajo tudi zelo izobraženi ljudje, včasih zdravniki. To verovanje ni povezano z njihovo stopnjo izobrazbe ali poklicnim profilom, saj prihajajo **zaradi svojih težav**. Veliko ljudi prihaja do teh oltarjev ter namenja različne stvari in **denar kot donacijo za bogove**, včasih tudi **molijo, naj jih podprejo pri reševanju problemov (npr. ko si ženska želi otroka, za podporo otrok , sinove izobrazbe ipd.)**.

Vprašam tudi, ali obstaja še kakšna vrsta formalne ali neformalne pomoči, ki bi si jo želeli ali potrebovali v primeru psihosocialne stiske, pa jim ni na voljo.
Vnukinja pove, da je na voljo kar nekaj servisov, vendar bi bilo bolje, če bi imeli kakšne **dnevne centre bližje njihovi hiši**, saj so sedaj postavljeni samo ob glavni cesti.
Pravi, da ni več tako kot v preteklost, veliko ljudi je zaposlenih. V preteklosti ženske niso bile zaposlene, sedaj jih veliko dela, tudi mater, in če bi obstajal varen dnevni center za varstvo otrok, ki bi jim bil bližje, bi bilo bolje.

Vnukinja omeni tudi, da ima prijatelje z bližnjega območja, ki **nimajo vode**. Imajo dovolj denarja, vendar nimajo razvitega vodnega sistema. Pravita, da je sicer na voljo kar precej inštitucij.
Pove tudi, da če se pojavijo kakšni **konflikti v družini ali problemi, povezani z otroki**, **nimajo formalne organizacije na tem območju**, ki bi za to skrbela. Običajno **ljudje v takšni situaciji pridejo k njenemu možu, ki je vodja skupnosti**, **da jim svetuje.**

Moja opažanja: Pri intervjuju se je med prevajanjem verjetno porazgubilo nekaj informacij, saj je gospa Anula povzemala to, kar sta povedali gospa ter njena vnukinja. V začetku sva spoznali tudi moža, vodjo skupnosti, s katerim smo se dogovorili za sestanek, kjer bo povedal nekaj o svoji vlogi v skupnosti. V tem trenutku ni imel časa, saj je moral iti na pogreb. Prisotna je bila vnukinja, ki je občasno kaj dodala. Gospa je bila zelo gostoljubna, ponovno sem bila pogoščena.

5. INTERVJU-E (Malabe, 26. 1. 2012, trajanje: 58 min, 13 sekund)

Gospod (odgovarja na vprašanja): 65 let, Advanced level, delal je kot inženir v Šrilanškem prevozništvu (Ceylon transport board), ima 4 leta kvalifikacij s tega področja, sedaj je upokojen; med tem ko je delal, je velikokrat bil službeno v tujini in na seminarjih, tudi on pomaga pri **skupnostnih aktivnostih (drugi vodja skupnosti).**
Žena: 63 let, upokojena učiteljica, ima univerzitetno izobrazbo za učiteljico
Otroci: 2 hčerki in sin; hči: 30 let, poročena, živi v Kanadi, univerzitetna izobrazba; hči: 28 let, univerzitetna izobrazba, ni poročena, dela v slavnem hotelu na recepciji, ima izkušnje iz tujine; sin: 25 let, neporočen, študira na odprti univerzi.
Veroizpoved: budizem
Izobrazba: visoka
Dohodki: visoki
V Malabe z ženo živita že 30 let.

Povprašam, ali so se on ali njegovi družinski člani kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali.
Pravi, da **ni bilo nobenih znatnih problemov v družini** ali z otroci.
Imeli so **težave z zdravjem** oz. **probleme z njihovimi sosedi.** Štiri leta nazaj je eden izmed sosedov imel veliko krav, ki so jih imeli zelo blizu njihovega zidu. Zaradi kravjih iztrebkov je zelo močan smrad prihajal do njih. Pravi, da sosedje niso izobraženi. Na začetku so se skušali z njimi **pogovoriti o problemu na lep način, vendar jih niso upoštevali**. Zaradi tega je gospod napisal **pritožbo k inšpektorju za javno zdravstvo**, ki dela v okviru mestnega sveta (urban council). Inšpektor je prišel, se pogovoril s sosedi in tako so problem rešili.

Medtem ko se je Anula spomnila, da sva pozabili povedati, da so podatki zaupni, je izpostavila tudi problem, da včasih ljudje zaradi prevajanja ne povedo vsega, saj je Anula oseba z istega območja. Ljudje si ne želijo, da bi ljudje, ki prihajajo iz Malabe, vedeli za njihove težave.

Gospod pove tudi, da je imel velik problem povezan s posojilom. **Vzel** je **posojilo pri Sanasa banki** za svojega prijatelja. Ta **prijatelj sedaj zavrača vračanje kredita**, zato je **banka** proti njima **podala tožbo na sodišče.** Gospod je **najel odvetnika** in sedaj se morajo soočiti s problemom na sodišču. Zanj to predstavlja velik problem. Trenutno čaka na rezultat. Pri tem poudari, da so včasih **problemi pri podpiranju drug drugega**, saj je **pomagal prijatelju na podlagi zaupanja.**

Povprašala sem ga tudi o tem, ali se je obrnil na katero od neformalnih pomoči, ko se je znašel v stiski in ali mu pri tem pomaga tudi religija.
Pravi, da **sam ne verjame v nadnaravno in nadnaravne aktivnosti**, medtem ko njegova **žena obiskuje meditacijski center**, podoben jogi. V bližini obstaja popularen meditacijski center blizu glavnega templja v Malabe (Pittugala temple). Tam izvajajo meditacijske aktivnosti. Žena je že starejša in ko pridemo v starejša leta, si želimo **preživeti svoje dneve mirno in tiho, želimo zbrati le dobre stvari (povezano s karmo).**
Oba verjameta v Budo in sledita nekaterim metodam in aktivnostim, ki so povezane z budizmom, npr. darovanje za budistične duhovnike (Buddist Monks) ipd.
Pravi tudi, da so na tem območju **oltarji, kjer izvajajo različne aktivnosti v zvezi z nadnaravnim**, povezane s problemi ljudi (ne glede na njihovo izobrazbo, poklic). V bližini je oltar, kamor hodijo različni ljudje s svojimi problemi ter velik oltar, namenjen hinduističnemu bogu »Vishnu«. Ob večjih dogodkih se tam zbere veliko slavnih ljudi. **Sama z ženo se tega ne udeležujeta.** Še vedno pa so na Šrilanki ljudje, ki **verjamejo v nadnaravno** in aktivnosti, povezane s tem.

Ker je gospod Bandula tudi eden izmed obeh aktivnih vodij skupnosti, sem ga povprašala tudi o ostalih informacijah glede sistema pomoči v Malabe. Povprašala sem ga o tem, katere oblike pomoči so ljudem na voljo in kaj bi morda še potrebovali, pa jim ni na voljo.

Gospod je aktivni vodja skupnosti in svetovalec za državno blaginjo na tem območju. Njegova naloga je pomagati administratorki »Grama Niladari (Sevaki)« pri vodenju administrativnih aktivnosti na ravni vasi ter je nekdanji član odbora različnih društev tega območja.
Gospod Bandula pove, da obstaja **pravilo** korak za korakom za iskanje formalne pomoči. Najprej gredo ljudje običajno h **»Grami Sevaki«** v administrativno pisarno ter o problemih govorijo z njo. Morda gre za probleme, povezane s sosedi, zemljo, hišo ipd.
Če ona problema ne more razrešiti ali pa osebe niso pripravljene sprejeti njenih rešitev, jih »Grama Sevaka« pošlje k združenju **»Samatha Mandalaya«.** To združenje je razvito na ruralni ravni. Gre za komite, ki je voden preko lokalne administracije »Divisional Secretariat«. Sestoji se iz 4 do 5 članov, ki nosijo pomembno vlogo v skupnosti (visoko izobraženi ljudje; npr. ravnatelji šole, voditelji skupnosti ipd.). Enkrat mesečno imajo sestanek, ki poteka v šoli, kjer razpravljajo o obstoječih problemih ter jih poskusijo razrešiti s podajanjem različnih idej. Če ljudje tudi njihovih predlogov in rešitev niso pripravljeni sprejeti, pošljejo primer na **sodišče**. Tako morajo uradno vložiti zahtevo na sodišče, ljudje si pridobijo odvetnika in začne se sodni postopek.

Glede neformalne pomoči pove, da je na Šrilanki problem, če želijo starši svojega otroka postati v slavno šolo. Vedno gre za omejeno število otrok, ki so sprejeti in konkurenca je velika. Velikokrat se zgodi, da starši stopijo v stik z njim (Gospod Bandula) kot s **posredno osebo**. Njegov brat je bil včasih ravnatelj zelo slavne šole in zato njega prosijo, če lahko dobijo bratovo (ravnateljevo) priporočilo za svojega otroka.

6. INTERVJU-F (1. 2. 2012, trajanje: 25 min, 40 sekund)

Gospa (odgovarja na vprašanja s pomočjo prevajanja): 46 let (Advanced level, gospodinja)
Mož: 51 let (Ordinary level, zaposlen, ampak nima stalne službe)
Otroci: 7 otrok (sin: 25 let, A-level, zaposlen kot računovodja; hči: 23 let, A-level, zaposlena kot računovodkinja; sin: 21 let, A-level, zaposlen v zavarovalnem podjetju; ostali štirje se še šolajo)
Veroizpoved: rimokatoliška

Izobrazba: srednja
Dohodki: nizki
V Malabe živijo približno 4 leta.

Povprašam, ali so se ona ali njeni družinski člani kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali.
Gospa pove, da je precej **težko preživeti z dohodki, ki jih imajo, ampak nikoli niso poskusili pridobiti posojila** (Sanasa/Samurdhi).
So **kristjani in verjamejo v Boga** in zato **ne prosijo ničesar od kogarkoli drugega**. Otroci se učijo iz Biblije, nikoli niso pili alkohola in kadili. Verjame, da jim Bog daje moč za preživetje v težavah.
Sama ni v službi zaradi majhnih otrok. Je **članica »Ženske skupnosti«** (Women society), ki je precej nova. Če želi vzeti posojilo iz te skupnosti, ga lahko, ampak sama tega nikoli ni storila.

Povzamem ter povprašam, če se v težki situaciji vedno obrnejo le na Boga ali iščejo pomoč tudi pri ostalih družinskih članih.
Ponovi, da v težki situaciji verjamejo, da je Bog tisti, ki jim daje moč. Niti pri moževi in njeni primarni družini ne vprašajo za pomoč (npr. finančno).
Vsi otroci so doma, starejši trije pomagajo pri izobrazbi mlajših štirih, saj tudi oni sedaj zaslužijo nekaj denarja in s svojimi dohodki finančno pomagajo šolati mlajše brate in sestre.
Imeli so veliko manjših ekonomskih problemov, vendar so jih zadržali zase in čeprav so bili lačni, niso nikomur povedali (torej jih noben ni pustil lačnih). Pove, da obstaja **enotnost med vsemi družinskimi člani in da so precej povezani**.
Tudi mož ne pije alkohola in ne kadi. (Prevajalka doda, da je na Šrilanki običajno, da se v družinah z nizkimi dohodki mož zateče k alkoholu, ampak pri njih ni tako). Cerkev, v katero hodijo, prepoveduje uživanje alkohola in kajenje.

Ker se sami zaradi religije niso obrnili na nobeno drugo vrsto pomoči, povprašam, katere vrste pomoči še poznajo kot možnost izhoda v psihosocialni stiski.
Gospa pove, da je sama **članica »Pogrebne skupnosti«,** kjer gre za aktivno skupnost, saj se ob pogrebu vsi dobijo skupaj in pomagajo drug drugemu.
Pozna tudi **Samurdhi banko**, kjer se morajo ljudje registrirati, vendar se sami niso.

Pove še, da so edini kristjani v tem območju in hodijo v **cerkev v Malabe**. Če imajo ljudje **težave, si tudi člani v cerkvi med seboj pomagajo**. Ni omenila metode, pove, da je odvisno od situacije.
Sama ne hodi v budistični tempelj (večina ljudi v tem območju je budistov), vendar **komunicira s sosedi in takrat, ko potrebujejo pomoč, si pomagajo med seboj**. Če je npr. božična zabava, se je udeležijo vsi ne glede na to, ali so budisti ali kristjani; tudi ko je **darovanje za budistične duhovnike**, gredo tja in jim pomagajo. Četudi so različnih veroizpovedi, ni nobenih nesporazumov med njimi.
Sicer obstajajo tudi kraji, kjer budisti ne marajo kristjanov, ampak pri njih čes takega ni.
Ostalih posebnih organizacij ni.

Povprašam, ali bi si želeli kakšne druge oblike pomoči, pa jim sedaj niso na voljo.
Pove, da bi bilo dobro, če bi imeli kakšno **organizacijo ali skupnost za pomoč otrokom**. Tako kot so lahko učili starejše otroke, sedaj ne morejo njihovih mlajših bratcev in sester. obstajajo družine, kjer nihče ne more pomagati pri izobrazbi otrok.

Ker je bil prisoten tudi voditelj skupnosti, pove, da obstaja tudi skupnost za otroke, ki spada pod Sanasa banko, ki omogoča majhna posojila tudi za to (Sanasa pomeni sodelovanje).
Meni, da bi bilo dobro, če bi obstajala **skupnost, ki bi ozaveščala ljudi o alkoholu** in drogah, kajenju, pri čemer je bolje, da se **osredotoči na otroke** in ne toliko na odrasle, saj ti ne potrebujejo toliko pomoči. Omeni tudi, da če oče pije alkohol, ne more povedati otroku, naj tega ne počne.

Moja opažanja: intervju je bilo nekoliko težko izvesti, saj so otroci gledali risanko in je bilo nekoliko hrupno.
Opazila sem, da je bila gospa nekoliko sramežljiva, da bi izpostavila probleme, saj je bil prisoten g. Wickrampala kot vodja skupnosti in študentka kot prevajalka. Vodja skupnosti prihaja z istega območja in ga vsi poznajo, zato včasih ljudje zadržijo kaj tudi zase.
Prav tako mislim, da se je med prevodom nekaj podatkov porazgubilo, saj prevajalka povzame povedano, izgubi se tudi osebni stik med spraševalcem (mano) in intervjuvancem.

7. INTERVJU-G (5. 2. 2012, trajanje: 22 minut, 20 sekund)

Gospod (odgovarja na vprašanja): 35 let (elektro inženir, svoje lastno podjetje)
Žena: 30 let (gospodinja)
Otroci: hči: 6 let, sin: 3 leta, sin: 5 mesecev
Izobrazba: visoka
Dohodki: visoki
Veroizpoved: budizem
V Malabe živijo 1 leto in pol.
Intervju je potekal večinoma v angleščini, prisotna tudi Anula in Mr. Bandula (vodja skupnosti).

Povprašam, ali so se on ali njegovi družinski člani kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali.
Pove, da je imel **ekonomske probleme 5 let nazaj**, vendar sedaj nimajo več pomanjkanja hrane ali problemov s šolanjem otrok (šolnina).
Pomagal mu je **stric**, ki mu pomaga pri kateremkoli problemu. Pomagali so mu tudi mama, oče ter tast in tašča.

Vprašam, če se je ali so se kdaj znašli še v kakšni drugi težki situaciji.
Ker je žena doma, je bila običajno ona tista, ki je šla **v šolo po otroke** ter jih pripeljala domov, ampak sedaj tega več ne more zaradi najmlajšega sina. Sedaj je on tisti, ki otroke pelje v šolo in nazaj domov. Pravi, da včasih tega ne more, saj se mora udeležiti kakšnega pomembnega dogodka, zato v tem primeru **poprosi za pomoč sosede.**
Ker je bil prisoten tudi vodja skupnosti, se je vključil v pogovor in rekel, da bi lahko to storil tudi on. Pove, da je na voljo pred 12. uro.

Gospod ni izpostavil nobene druge težke situacije, zato vprašam, kam bi se najprej obrnil po pomoč, če bi se znašel še v kakšni drugi težki situaciji. Vprašam, če pozna tudi kakšno formalno organizacijo, na katero bi se lahko obrnil.
Ko se znajde v težki situaciji, najprej to pove svoji **ženi**, nato se o tem pogovarjata ter kasneje to povesta tudi **staršem**. Včasih deli probleme tudi z najboljšimi prijatelji, ampak večinoma se obrne najprej na svoje starše.

Glede organizacij pove, da **ni imel takšne vrste problemov, da bi se moral obrniti na kakšno organizacijo.**
Pozna nekatere **organizacije v skupnosti na tem območju (Malabe east), ampak nikoli ni iskal pomoči tam.** Je **nov na tem območju**, saj tukaj z ženo živita le leto in pol, zato **ne pozna veliko ljudi in prav tako ne organizacij**. Prav tako nima dovolj časa, da bi sodeloval pri teh organizacijah, saj je prezaposlen s svojim delom. čez teden je zelo zaposlen, vikende pa nameni svoji družini.

Povprašam tudi, ali kaj pogreša v skupnosti, ali bi potreboval kakšno vrsto pomoči, pa mu ni na voljo.
Pove, da sam aktivno sodeluje in omogoča socialne servise v »Lions klubu«, saj je eden izmed članov. V klubu ljudem nudijo predvsem finančno podporo in donirajo tudi materialne stvari, kot so vozički, optični pripomočki ipd.
Vmes ponovno vskoči Mr. Bandula in pove, da to, da je član Lions kluba, pomeni, da spada med izobražene ljudi in ljudi iz višjega sloja.
V klubu načrtujejo dve ali tri nove kampanje (*podari mi tudi izvod Lion časopisa*).
Vmes so začeli vsi trije na pobudo vodje skupnosti razpravljati o organizacijah pod okriljem Grame Sevake, ki po njihovem mnenju nudijo ljudem kar zadostno podporo.

Povem, da sem do sedaj ugotovila, da ljudem religija predstavlja pomembno vlogo, ko se znajdejo v stiski, zato ga povprašam, kako je pri njem.
Pove, da verjame nekaj naukov, ampak ne vsega. V štiridesetih odstotkih verjame v budizem, ostalih šestdeset odstotkov naredi po svoje, s svojim pogumom.

Intervju je bil nekoliko krajši, saj se je gospodu mudilo naprej po opravkih. Prisotna sta bila tudi vodja skupnosti in gospa Anula, ki oba prihajata s istega območja, zato je mogoče, da je gospod kakšno vrsto stiske zadržal tudi zase.

8. INTERVJU-H (Malabe, 5. 2. 2012, trajanje: 36 min, 50 sekund)

Gospod: 54 let (Ordinary level, upokojenec iz šrilanške vojske od 2002, sedaj opravlja svoj lastni posel)
Žena: 48 let (Advanced level, upokojenka šrilanške vojske od 2000, sedaj gospodinja)
Otroci: sin: 20 let, Advanced level, sin: 15 let: srednja šola, sin: 12 let, srednja šola
Izobrazba: srednja
Dohodki: srednji
Veroizpoved: budizem
V Malabe živijo 10 let, preselili so se z ruralnega območja leta 2002.

Oba odgovarjata na vprašanja, prisotni so tudi otroci. Sta zelo gostoljubna, postrežeta s čajem in piškoti.
Intervju poteka s pomočjo prevajalke Anule, prisoten tudi vodja skupnosti g. Bandula.

Povprašam, ali so se kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali, kje so poiskali pomoč najprej.
Povesta, da so **reševali probleme vedno sami, znotraj družine**, vendar se sedaj jasno ne spomnita nobenega problema. ni bilo veliko resnih problemov, bolj je šlo za vsakdanje stvari.

Ker ne izpostavita nobenega problema, vprašam, kam bi se obrnila po pomoč, če bi se znašla še v kakšni težji stiski, na katere oblike formalne in neformalne pomoči.
Povesta, da **se nikoli nista obrnila na formalne organizacije**. Poznata nekatere organizacije za podporo, ki so na voljo ljudem.
Izpostavita **Družbo za socialno skrbstvo (Welfare society**), katere člana sta tudi sama. S članstvom imata določene ugodnosti (npr. ob pogrebu finančno in materialno podporo), pomagata pa tudi ostalim.
Gospa izpostavi tudi **ženske organizacije**, vendar **pri teh sama ne sodeluje**.
Izpostavita še dve organizaciji: Welfare society (Družba za socialno varnost) za vojaške upokojence. Oba sta člana te družbe, kjer dobita določene ugodnosti ter nudita podporo tudi ostalim. Gre za novo organizacijo, ki je namenjena samo vojaškim upokojencem.
Druga fundacija, ki jo izpostavita, je **»Greiru english fundation«**. Greiru je ime osebe, ki jo sponzorira in je član parlamenta. Gre za **fundacijo, ki poučuje angleščino**. Poučevanje angleščine se izvaja v templju Pittugala v Malabe East. Gospod je eden izmed članov v tej fundaciji, član menedžerskega komiteja in sam dela kot koordinator. Poučevanje angleščine je namenjeno predvsem **revnim otrokom**, da bi izboljšali njihovo znanje angleščine in to jim omogočajo brezplačno. Njegova naloga koordinatorja je, da izbere primerne otroke iz revnih družin, ki so potrebni te pomoči.
Izpostavita še fundacijo, ki je prav tako poimenovana po enem izmed politikov. Ta **fundacija podpre otroke, da izboljšajo svoje računalniško znanje**. Prav tako spada pod tempelj. Povedo tudi, da so na Šrilanki različne fundacije, ki so poimenovane po politikih, ki podprejo ljudi v različnih situacijah. Fundacije ne spadajo pod okrilje vlade, le sponzorirajo so jih politiki.

Povprašam tudi, če je še kakšna organizacija, ki trenutno ne deluje, pa bi si želeli, da bi, ali bi si želeli še kakšno drugo obliko formalne ali neformalne pomoči.
Povesta, da v tem trenutku **Greiru fundacije ne deluje dobro**. Če bi bili posebni servisi namenjeni samo izobraževanju otrok, posebej poučevanju angleščine, bi bilo veliko bolje.
Na tem območju imajo **dovolj servisov** in večino teh omogoča vlada. Pravijo, da je trenutno ljudem na Šrilanki prioriteta **izobrazba njihovih otrok**.

Povprašam tudi o oblikah samopomoči, ki jih morda uporabljajo in kaj je zanje najpomembneje. Povprašam tudi koliko jim pomeni budizem.
Gospod pove, da v **50 odstotkih dajeta prioriteto religiji.** Posebej za **olajšanje duše** (mental relief) uporabljata religijo in **religiozne aktivnosti.**
Preden gresta spat, izvajata tudi **meditacijo** (5–10 minut). Povesta, da večina budistov izvaja meditacijo, preden gredo v posteljo. Verjamejo v to, da lahko imajo **po meditaciji dober spanec, brez slabih san**j. Je metoda za umiritev misli, saj so od jutra do večera zelo zaposleni in pod veliko stresnimi situacijami, zato je zvečer potrebno olajšanje. Vendar pa nista ekstremista, kar se tiče religije.
Ne dajeta prioritete ostalim nadnaravnim aktivnostim, njuna **prioriteta je budizem**.
Povesta, da je na Šrilanki v njihovem **socialno-kulturnem kontekstu večina ljudi budistov, ki** veliko uporabljajo svojo religijo. Ko imajo kakšne probleme, **gredo v tempelj, izvajajo aktivnosti, se udeležujejo ceremonij** (npr. Bodhi Buddha). Pri teh aktivnostih ljudje dobijo še posebej duševno olajšanje. Podobno delujejo ljudje rimskokatoliške vere.
Verjameta tudi v horoskop. Večina sinhalcev namreč verjame v horoskop; preden se poročijo, preverijo horoskop obeh in preverijo, ali sta za skupaj. Verjameta v astrologijo ter **redno preverjata**

horoskop. Če so v horoskopu slabe stvari za prihodnost, izvajata religiozne aktivnosti (Bodhi Buddha).
Povesta tudi, da **poznata oltarje in tradicionalne zdravilce, vendar tega ne uporabljata**.

9. INTERVJU-I (Malabe, 5. 2. 2012, rajanje: 22 minut)

Gospa (odgovarja na vprašanja): 73 let (Ordinary level, neporočena, živi s sestro in nečakom)
Sestra: 60 let (Ordinary level, vdova)
Otroci: sestrin sin: 22 let, Ordinary level, zaposlen in študira – external degree)
Izobrazba: nizka
Dohodki: nizki
Veroizpoved: budizem
V Malabe živijo dlje časa.

Intervju je potekal s pomočjo prevajanja, prisotna Anula in vodja skupnosti g. Bandula.

Z **dohodki jih podpirata mlajši in starejši sestrin sin**, četudi je poročen in živi ločeno.
Povprašam, ali se je sama ali kdo od njenih družinskih članov znašel v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali, kje so poiskali pomoč.
Pred 8 meseci jo je prizadela **paralizirana. Takrat so jo podprli predvsem nečaki in ostali sorodniki, ki** so ji priskrbeli tudi zdravila.
Seveda je dobila tudi **medicinsko pomoč v bolnišnici**, ne pa ostale podpore.

Ostalih posebnih problemov ni imela.
Je neporočena in podpirajo jo ostali družinski člani, saj nima drugih sorodnikov in nobenih drugih dohodkov. Sama nikoli ni bila zaposlena.
So tudi **člani Družbe za socialno skrbstvo (Welfare society) in člani družbe Sanasa.** Ko je pred šestimi leti **umrl sestrin mož**, so **vzeli posojilo** iz banke Sanasa.

Vmes se vrne tudi sestra, ki v nadaljevanju prav tako sodeluje pri pogovoru.

Povprašam jih, če poznajo še ostale oblike formalne in neformalne oblike pomoči, na katere bi se še lahko obrnili.
Poznata **Pogrebno skupnost in Samurdhi družbo.** Povesta tudi, da sta **zaprosili za Samurdhi posojilo pri Grami Sevaki, vendar ga nista dobili.**
Nikoli se **nista obrnili na formalno pomoč in nikoli tudi nista imeli takšne vrste problemov.**
živita na svoj način in niti nočeta iskati pomoči v formalnem sistemu, razen v Družbi za socialno skrbstvo (Welfare society).

Povprašam ju, če bi si želeli še kakšno drugo obliko formalne ali neformalne pomoči, pa jim ni dostopna.
Ker nimata lastnega dohodka in prejemata podporo samo od drugih, bi bilo bolje, če bi bilo še **več možnosti za pridobitev finančne podpore oz. posojil za revne ljudi**, kot sta sami (čakata za Samurdhi posojilo, ampak trenutno ga ne moreta dobiti zaradi omejenega števila ljudi, ki lahko dobijo Samurdhi kartico).
Povesta, da **država ne nudi druge finančne pomoči**.

Povprašam tudi o oblikah samopomoči, ki jih uporabljata, koliko jima pomeni religija, astrologija, nadnaravno, tradicionalni zdravilci ipd.
Verjameta in hodita k **oltarju, povezanim z bogom Pattini** v Malabe, kjer izvajata **religiozne in ostale aktivnosti. Če imata kakšen problem ali bolezen, gresta tja in prosita za pomoč.** Včasih tudi **darujeta kakšne predmete**.
Povesta, da izvajata **budistične aktivnosti** (Bodhi Buddha) in se udeležujeta ceremonij, povezanih z budizmom, za **pridobitev olajšanja**.
Verjameta tudi v **horoskop** in **astrologijo**. Če imata **problem ali zbolita, velikokrat gresta k astrologu in preverita, zakaj se je to zgodilo.**
Gospa ponovno **poudari podporo, ki ji dobi od sorodnikov**.

Glede tradicionalnih zdravilcev povesta, da sta tudi tu že preverili, kaj se dogaja, vendar nikoli nista šli tja po pomoč.

10. INTERVJU-J (Malabe, 5. 2. 2012, trajanje: 58 min, 30 sekund)

Gospod (odgovarja na vprašanja): 40 let, univerzitetna izobrazba iz sociologije, dve podiplomski diplomi, sedaj zaposlen in dela magisterij iz sociologije
Žena: 40 let, zaposlena in dela doktorat
Nimata otrok.
Izobrazba: visoka
Dohodki: visoki
Veroizpoved: budizem
V Malabe živita 2 leti.

Povprašam, ali so se on ali njegovi družinski člani kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali.
Ko so zgradili to hišo, so morali vzeti posojilo iz državne banke (Nacionalna Banka v Colombu). Pove, da je **laže priti do posojila na banki v Colombu kot pa v Malabe**.
Ima brata in dve sestri in tudi **sestri sta mu finančno pomagali**. Obe sestri sta zaposleni in tako sami ne potrebujeta finančne pomoči.

Na tem območju imajo **probleme s tatovi čez dan**, ko ni nikogar doma. Pravi, da jim takrat **pomagajo sosedje** in da imata tudi dva psa.
Med vojno je deloval v **Odboru za civilno zaščito** in pove tudi, da je vodja skupnosti g. Wickrampala član le-tega ter da velikokrat preverja ljudi, ki na novo pridejo na to območje, s kakšnim namenom so tu. Pove, da **sedaj, ko je vojna mimo, tega ni več v tolikšni meri**, zato ni policijskih in varnostnih kontrolnih točk.
Tudi z ženo že imata **izkušnjo vloma** med dnevnim časom.

Povprašam, če sta takrat kje poiskala pomoč, saj sta verjetno ostala brez veliko pomembnih stvari.
Pove, da sta **sama nekako prebrodila situacijo**, saj so jima večinoma vzeli elektronske naprave (računalnik, televizijo ipd.). še isti dan so prišli **sorodniki, ki so jima pomagali namestiti ključavnice na okna in vrata.**
Pomagala je tudi **soseda**, ki ju je obvestila o dogodku. Nato je sam **poklical svojega prijatelja, ki se je pripeljal s kolesom ter pazil pred njunim vhodom ves dan,** dokler nista prišla domov.

Isti dan so našli na njihovem posestvu še mrtvega psa, ki bi lahko bil okužen. Zato so mu prijatelji svetovali, naj nemudoma sproži akcijo. Psa je moral nesti na medicinski inštitut za raziskovanje, kjer so preverili.
Zvečer je prišla tudi policija.
Veliko mu je **pomagal prijatelj**, ki živi kar daleč od njega, ampak se ob problemih vedno pokličeta. Ko gre v tujino, tudi sam pokliče družino.
Ker sta dokaj nova na tem območju, imata **boljše povezave s prijatelji in sorodniki kot pa s skupnostjo, sosedi.** Imajo povezave, vendar si niso zelo blizu.
Veliko jima pomagajo prijatelji, imata tri prijatelje, s katerimi sta si zelo blizu. Ko sta bila oropana, so **prišli tudi sosedje ter ju povprašali, če potrebujeta kakšno pomoč.**
V tem primeru nista povprašala za pomoč nikjer drugje.

Povprašam, če sta se kdaj znašla še v kakšni drugi težki situaciji ter kje sta iskala pomoč.
Pove, da sta se nekaj dni nazaj soočila še z enim problemom. Na njihovem dvorišču je bila zelo velika nevarna kača (kobra). Takrat je poklical **sosedam** s katerim sta si blizu, ki je takoj prišel. Tudi sosedovi sorodniki so prišli zraven. Poklicali so še **ostale ljudi** in eden izmed njih je rekel, da jo lahko ujame, saj pozna tehniko. Poklicali so še **prijatelja**, ki je bivši vojak, da so jo skupaj ujeli. Za to so potrebovali ves večer in na koncu jim je uspelo. Ujeli so jo ter ubili, saj se jim je zdelo prenevarno, da bi jo spustili nazaj.

Ker ne izpostavi nobene druge težke situacije, povprašam, kam bi se v primeru stiske še obrnil po formalno ali neformalno pomoč.
Pove, da običajno **išče pomoč v družini**. V šrilanškem sistemu ljudje večinoma živijo skupaj s sorodniki, ampak v Malabe East ni njunih sorodnikov, so le prijatelji in sosedje. **Včasih** mora **sam službeno iti izven Colomba in takrat žena ostane sama.** Včasih je prišel njen **mlajši brat** ter ostal z njo ponoči, da ni bila sama v hiši; če je šlo za daljši čas, je z ženo ostala njegova **mama**. Ker njegova mama ni več živa in brat ni dosegljiv, mora žena v času njegove odsotnosti iti v njegov prejšnji dom, kar pomeni 50 km izven Colomba. Sicer že nekaj časa ni imel tako dolgega potovanja, ampak do sedaj je bila to rešitev. **V tem primeru se ne obrneta na sosede ali ostale osebe tega območja.**

Povprašam tudi, če se je oz. sta se kdaj obrnila na skupnost na tem območju ali na kakšne druge oblike pomoči.
Pove, da **sama nista člana nobene družbe v tej skupnosti, saj sta prišla v območje Malabe East pred dvema letoma.**
Pred tem sta približno 8 let živela v Kaduwela območju (prav tako Malabe). Takrat je obstajala Družba za socialno skrbstvo (Welfare society), katere člana sta bila tudi sama. Glavni namen članstva v tej družbi niso bile ekonomske ugodnosti, ampak je šlo predvsem za sodelovanje v skupnosti. Želela sta biti člana skupnosti in sta sodelovala pri aktivnostih; sama nista dobila nobenih ugodnosti.
Pove, da se **s prijateljem, ki živi na tem območju, dogovarjata, da bi podobno družbo ustanovila tudi tukaj, čeprav to ni lahko.** Pravi, da je sedem hiš v tem območju izven skupnosti, zato bi rada te ljudi organizirala v skupnost. Nekateri ne potrebujejo socialne podpore, zato je težko te ljudi povezati.
Pove, da sta si s prijateljem prizadevala, da bi različne skupine v tej skupnosti povezala vsaj za kakšen večji dogodek, kot je praznovanje novega leta na igrišču. Šel je tudi do ostalih v tej skupnosti, vendar so mu rekli, da **ni lahko**, da imajo ljudje različna pričakovanja. Pove, da verjetno **ni dovolj dolgo na tem območju, da bi organiziral takšne vrste socialno organizacijo.** Ostali vodje skupnosti

živijo tukaj vsaj 20 let ter so dovolj zreli. Pravi, da to območje, kjer živita onadva verjetno še ni dovolj zrelo za tovrstno združevanje.

Povprašam, če nikoli ni pomislil, da bi postal član skupnosti, ki jo vodi g. Wickrampala, pomembni vodja skupnosti.
Meni, da to ni potrebno. Če želi postati član skupnosti, za to potrebuje tudi čas. Trenutno pa sta oba preveč zaposlena s skupnostjo na univerzi v Colombu.

Povprašam, če pozna tudi ostale organizacije, ki delujejo v območju Malabe, na katere bi se lahko obrnil v primeru stiske.
Pravzaprav jih **ne pozna veliko**. slišal je o nekaterih skupnostih, **pozna vodjo skupnosti g. Wickrampalo kot socialnega delavca in aktivista v tem območju**, ve, da je v tesnih odnosih z Gramo Sevako. Ne pozna ga osebno in ne ve veliko o njegovi družbi.
Pozna tudi Sanasa družbo in Samurdhi družbo, ampak ni član teh družb in nikoli ni iskal pomoči tam.

Povprašam ga, ali obstajajo kakšne oblike pomoči, ki bi jih potrebovali na tem območju, a jim niso na voljo.
Zdi se mu, da **potrebujejo le še nova prijateljstva in ne pomoči od drugih**. Če bi imeli možnost podpore, kot je bila takrat, ko so imeli doma kačo, ali ko so jih oropali, bi bilo veliko bolje. Večina ljudi ne pričakuje drugačne vrste pomoči, kot je na primer ekonomska podpora. Na Šrilanki gredo brezposelni ljudje velikokrat k politikom, opravljajo kakšna socialna dela ter jih prosijo za službe, ampak na njihovem območju ni tako in ljudje tega ne pričakujejo.
Misli**, da ljudje tukaj niso dovolj zreli, da bi vedeli, kaj še lahko naredijo, kaj še potrebujejo**. prezgodaj je, saj se **ljudje ne poznajo tako dobro med sabo**.
Povprašam tudi o socialnih servisih, ki jh omogoča iz strani država, kakšno je njegovo mnenje glede dostopnosti ter kaj misli, da še potrebujejo.
Pove, da veliko pričakujejo od vlade na področju zdravstvene oskrbe, izobrazbe, javnega transporta. Spregovori o lokalni administraciji ter o občinskem, mestnem in ruralnem svetu. To območje spada pod **občinski svet** Kaduwela (Municipal council). Na tem območju poberejo smeti enkrat na teden, konstrukcije cest vodi **lokalna administracija.** To skrbstvo omogoča tudi ugodnosti za revne, olajšave, dnevno varstvo, predšolsko vzgojo ipd.

Povprašam tudi o oblikah samopomoči, ki jih morda uporablja, če se znajde v težki situaciji (religija, astrologija, horoskop).
Pove, da je budist, vendar **v ideje budizma ne verjame tako zelo močno**. Misli da, da so kot narod preveč verni. Ko se pogovarjajo, je vedno nekaj povezano z religijo in večinoma preveč poudarjajo budizem kot vero države, kar pomeni diskriminacijo za ostale religije.
Verjame, da je **religija osebna stvar**, zato tudi vlada ne bi smela vplivati na to.
Ob budističnih praznikih (polna luna) včasih gresta v tempelj. Gresta tudi takrat, ko se izvaja darovanje za budistične duhovnike (monke), to darovanje v bistvu poteka na račun preminulih sorodnikov, darujejo zanje.

Verjame v astrologijo v okviru družine. Verjame v kakšna svarila (na primer to leto ni dobro, bodi previden, ne hodi v globoko vodo, ne plezaj po drevesu).
Ne verjame v druge nadnaravne aktivnosti.

11. INTERVJU-K (Colombo, 9. 2. 2012, trajanje: 1 ura, 6 minut, 40 sekund)

Gospod (odgovarja na vprašanja): 61 let, Advanced level, ni imel dovolj točk za univerzo; kinematograf; upokojen od 2006, občasno dela kot kinematograf, poučuje, piše članke in knjige o filmu
Žena: 60 let (delala v filmu, sedaj upokojena)
Otroci: sin: 32 let (zaposlen na univerzi v Veliki Britaniji)
Izobrazba: srednja
Dohodki: visoki
Veroizpoved: budizem
V Malabe živijo 3 leta (v zadnjih 60 letih je vedno živel v okolici Colomba)

Intervju je potekal v angleščini, gospod je bil ravno v Colombu, kjer je imel opravke, zato sva se dobila v mirnejši kavarni.
Leto nazaj je v družini z njimi živela tudi ženina mati (tašča), vendar je umrla. Sin je trenutno v Veliki Britaniji, kjer je zaposlen.

Povprašam, ali so se on ali njegovi družinski člani kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali.

Pove, da so imeli veliko problemov, ko je bila njegova **tašča bolna. Imela je raka**.
imeli so **ekonomske težave**, ko je **bil sin sprejet na univerzo v tujini** (ni želel biti na lokalni univerzi), zato so morali prodati hišo, da so mu to lahko omogočili.
Takrat je bilo precej problemov. Spomni se tudi svoje **operacije,** ki jo je imel tri leta nazaj, pove, da so bili takrat **težki časi, tako ekonomsko kot tudi mentalno**.
Ko je bil študent in ni mogel iti na univerzo, je imel precej **problemov s pridobitvijo službe**, v njegovi družini je namreč bilo sedem članov. **Njegov oče** je **umrl, ko je bil še majhen, zato je morala mama preskrbeti za vse otroke sama**. takrat je bilo precej težav, zato so morali on ter njegovi bratje in sestre najti zaposlitev.

Povprašam, kje je v teh težkih situacijah iskal pomoč, ali je najprej posegel po neformalnih ali formalnih oblikah pomoči.

Pove, da **ni bilo nikogar od sorodnikov**, ki bi mu pomagali, bili so bolj **prepuščeni samemu sebi, prav tako** ni bilo veliko organizacij, na katere bi se lahko obrnili. Za **iskanje službe je bil** tak postopek, da so morali **mladi ljudje iti k politikom**. Sam tega ni storil, je pa potreboval pismo politika, torej priporočilo. Šel je k enemu izmed politikov, ki je bil del parlamenta in je preveril tudi njegovo družinsko ozadje. Odkril je, da ni na nasprotni strani ter mu tako izročil pismo. danes je situacija še slabša. Danes moraš za vse iti k politikom. Politiki so ljudje, ki postavljajo pogoje za zaposlitev. Pravi, da je ta tradicija že zelo stara, vendar je sedaj še slabše.

Povprašam, kako je bilo še v ostalih težkih situacijah, kje je iskal pomoč.

Pove, da se je upokojil leta 2006 in nekaj časa imel podporo iz delavskega sklada (Employers Provident Fund). **Sam je privarčeval nekaj denarja,** ki ga je porabil za **operacijo in medicinske račune za njegovo taščo**. Niso namreč šli v državno bolnišnico, temveč v privatno, saj ne dobiš enake medicinske obravnave v državni bolnišnici. Državne bolnišnice so zelo nasičene in na operacijo moraš zelo dolgo čakati, če želiš opraviti hitro, moraš iti v privatno bolnišnico ter plačati veliko denarja.
Pove, da se je v tistem času poročil sin in po diplomi na univerzi mu tudi **on včasih pošilja denar iz Velike Britanije.** Tako se z ženo tudi preživljata. Občasno tudi sam poučuje, piše knjige, članke, dela

filme, dokumentarce, tudi njegove žena dela na enem projektu. Pove, da sta morala **poskrbeti za taščo, saj ni imela nikogar drugega. Ko je bila zelo bolna, sta skrbela za njo, sin je bil v Veliki Britaniji, pomagala jima je le še hišna pomočnica.** Bilo je zelo težko, saj so jo morali voziti v bolnišnico, tudi zdravnike so morali pripeljati domov, vedno je moral biti nekdo blizu nje, skrbeti sta morala za njeno higieno, saj ni mogla hoditi. Umrla je pri 92 letih. Šlo je za zelo **težko obdobje in v državi ni bilo sistema za tovrstne situacije.** To je bilo leto nazaj. Poudari, da sta tudi onadva že stara ter prav tako njuna hišna pomočnica (55 let), zato jim je bilo še težje.

Povprašam, ali so za to porabili le svoje prihranke ali so se bili primorani obrniti tudi na kakšno formalno obliko pomoči (npr. posojilo na banki).

Pove, da so vzeli **vrsto posojil od različnih ljudi, bank in da še vedno potrebuje draga zdravila** ter zanje porabi približno 4.000 rupij na mesec.

Posojilo so vzeli pri **Bank of Ceylon v Colombu**, njegova žena pa ima odprt še **račun za tujce** (tuj denar prihaja na lokalno banko), kamor tudi sin pošilja denar in tudi od te banke lahko vzameta **posojilo**. Pravzaprav ne gre za posojila, ampak za menjavo, kar pomeni, da položiš denar na banko, dobiš depozit in nato lahko vzameš posojilo. Prav tako obstaja **možnost menjave nakita**, ko nesejo drag nakit v banko ter v zameno dobijo denar. Veliko ljudi na Šrilanki to izvaja, še posebej ženske.

Glede **vladnih institucij (policija, sodstvo, zdravstvo)** ima **občutek, da na Šrilanki ne dobi dobrih servisov**. Želi se držati **čim dlje od teh institucij, razen če je res primoran iti tja.** Pove, da v tej državi ljudje ne verjamejo v to zaradi korupcije. Če imaš denar, lahko narediš vse, zato ljudje ne zaupajo tem inštitucijam. A v nekaterih neizogibnih situacijah moraš iti npr. na policijsko postajo, ko se zgodi nesreča, čeprav pravi, da gre za zapravljanje časa in denarja ter če se le da, se temu želijo izogniti.

Pove, da včasih ne vedo kam po pomoč.

Povprašam, če se je kdaj obrnil na skupnostno pomoč v Malabe, ki jo vodi vodja skupnosti g. Wickrampala.

Odgovori, da ne.

Pove pa, da imajo na vasi osebo, ki ji rečejo **Grama Sevaka**, to je **vladni lokalni administrator,** ki ima pomembno vlogo, če želiš vzeti kakšno posojilo, če hočeš dati otroka v šolo, se registrirati ipd. imajo tudi **lokalno avtoriteto v Kaduweli (Divisional Secretariat)** za zadeve, povezane z elektriko, vodo, grajenjem hiše; za to moraš dobiti njihovo odobritev, za tem je Provincial council in za tem ministrstva. Da urediš zadeve, moraš skozi te zadeve. **ko je bil operiran, je obstajal predsedniški sklad** (Presidential fund), **od koder so dajali podporo srčnim bolnikom** za operacijo in ostalo pomoč. Omogočali so majhno podporo, vendar šele po operaciji in z ustreznimi dokazili. Moral je skozi celoten postopek (Grama Sevaka itd.). Pravi, da so mu najprej zavrnili prošnjo, saj je imel nekaj denarja na svoji kartici (podpora iz delavskega sklada). Razložil jim je, da je ta denar samo za njegovo preživljanje. Sčasoma so mu omogočili **manjšo podporo**. Če bi poznal predsednika, bi mu verjetno odobril tudi celotno vsoto.

Povprašam, če je bilo možno dobiti podobno vrsto podpore tudi, ko je bila bolna tašča.

Pove, da pri njej ni bilo tako, saj je bila bolnik z rakom. **Za bolnike z rakom obstaja državna bolnišnica Maragama, kjer** ljudem **omogočijo omejeno količino medicinskih pripomočkov (npr. vrečke) brez plačila.** Njegova žena je hodila v to bolnišnico ter čakala v vrsti, da je dobila določeno količino vrečk za svojo mater. Vso ostalo pomoč so dobili v **privatni bolnišnici**, saj obravnavanja v

privatni in državni bolnišnici ne moreš primerjati. Medicinsko osebje v državni bolnišnici ne poskrbi tako dobro za svoje paciente kot v privatni.

Ko je bila **tašča** bolna, je dobila nekaj **finančne podpore** tudi **od njenih 4 sester** (manjšo vsoto denarja enkrat na mesec).

V njegovem primeru ni bilo nobene druge pomoči, saj so bili tudi njegovi družinski člani (bratje in sestre) revni ter niso imeli denarja, da bi ga podprli. Prišli so ga pogledat, ga podpirat, šli v njegovo hišo, da žena ne bi bila sama, ko je bil v bolnišnici. Na tak način so ga **zelo podprli, ampak ne finančno.**

Pove, da sta bili dve osebi v njegovi družini, prva je bila **nečakinja**, ki je bila sestra v privatni bolnišnici, druga pa je bila **svakinja**, ki je bila menedžerka v privatni instituciji za sestre, ki sta pomagali z **medicinsko pomočjo** (injekcije, kateter ipd.).

Povprašam še, če mu je kdo pomagal pri pogrebu, ko je umrla tašča ter če se je obrnil tudi na skupnost.

Pove, da **so pomagali predvsem prijatelji in njegovi študenti, ki jih poučuje**.

Ko ga povprašam, ali je dobil **pomoč tudi od pogrebne skupnosti v Malabe, pove, da ne**. Ker je bolj nov v Malabe območju (3 leta), mu je **zelo pomagal vodja skupnosti g. Wickrampala**, ki pomaga vsakomur in pozna območje. **Ko je umrla tašča, ni vedel, kam naj gre, zato je prosil vodjo skupnosti, da bi šel z njim.** Najprej sta skupaj šla k Grami Sevaki, ki je napisala pismo, certifikat, s katerim je lahko šel k vodji skupnosti, da so prišli domov po truplo. šlo je za **cel proces** in kot budist je moral pripeljati duhovnika domov, nato organizirati darovanje in pri vseh teh ceremonijah je dobil **veliko pomoči vodje skupnosti**. **On je tisti, ki pozna ljudi, tempelj**, saj z ženo nista nikogar poznala. Vodja skupnosti je **pomagal osebno**, **nista pa dobila nobene finančne podpore.**

Pove, da **vodja skupnosti pozna veliko ljudi, lahko tudi podpiše veliko zadev, pozna politike in avtoriteto v tem območju ter je mirovnik (JP-Justice of Peace). Je edina oseba, ki jo pozna ter ve, da se lahko na njega obrne po pomoč.** Je **dober socialni delavec in oseba, ki zelo rada pomaga**.

Povprašam tudi o neformalnih oblikah pomoči in samopomoči, če je kdaj iskal podporo pri tradicionalnih zdravilcih, astologiji ali v budizmu.

Pove, da z **ženo nikoli nista bila vraževerna in nista verjela v tradicionalne zdravilce**. Ampak **ker je bila tašča stara gospa, ki je bila zelo verna, so večkrat pripeljali nekaj duhovnikov k njej na dom.**

Sam **je budist, ampak ne verjame zelo močno**. **Ni odvisen od teh verovanj in prav tako ne verjame v astrologijo**. Če se opiraš na to, gre za proces, ki se nikoli ne konča, je kot neke vrste bolezen oz. **zasvojenost** (če si od nečesa preveč odvisen, je tako, kot bi jemal droge, ne moreš se tega več znebiti). Pove, da so tudi nekateri njegovi prijatelji postali zasvojeni in njihov pogled ni več realen.

Povprašam ga, če pozna še kakšne druge oblike formalne pomoči, ki so mu morda na voljo v njegovem območju ter ima morda še sam kakšne predloge, kaj meni, da bi še potrebovali, pa mu ni na voljo.

Izpostavi **Sanasa družbo,** ki omogoča podporo (npr. invalidske vozičke), katere pa sam **ni član. Ostalih družb ali organizacij v območju Malabe ne pozna**, saj je precej nov na tem območju (3 leta).

Glede ostalih organizacij meni, da **bi bilo bolje, če bi imeli Organizacijo za varnost**, saj so nekatere hiše že bile oropane.
Pove, da bi bilo bolje, **če bi imeli organizacijo, ki bi učila ljudi, kako obdržati njihovo gospodinjstvo in okolje čisto.** Sicer je območje Malabe kar čisto, ampak nekaterim ljudem še vedno ni mar ter odlagajo smeti povsod.

V današnjem času je **ljudi zelo težko organizirati**, **saj ne zaupajo** več niti sosedu. Ljudje verjamejo, da če imaš denar, lahko narediš karkoli, lahko kupiš tudi ljudi. Ne razmišljajo tako, da bodo človeka, ki ga srečajo zjutraj, potrebovali tudi v kakšni drugi situaciji v prihodnosti. Korupcija je v družbi tako močna, da ljudje ne verjamejo več v soljudi. **Sam se srečuje z zelo malo ljudmi z Malabe East območja.** Ko je bil sam majhen, so si bili zelo blizu z ljudmi z istega območja, ampak sedaj je pa tako, kot da živi vsak v svoji kletki, vsak zase. Ljudje imajo **občutek, da si bodo s povezavami z ostalimi nakopali nepotrebne težave, zato se temu želijo izogniti.**

Pove, da imata z ženo velik problem, saj sta oba stara, sam je bolan, sin je v Veliki Britaniji in če se jima karkoli zgodi, nimata nikogar. Imela sta hišno pomočnico, vendar je tudi ona doživela pred kratkim srčni infarkt in je sedaj v bolnišnici. **Pove, da ni nikogar, ki bi skrbel zanju in ve,** da bo še slabše, ko bosta še starejša. Če imaš dovolj denarja, si varen, ampak sama **imata občutek, da sta zelo nezavarovana**.
Povprašam ga, če ima morda v mislih, kam bi se lahko obrnil po pomoč, če se karkoli zgodi.
Pove, da tudi ostali ljudje nimajo denarja, tako da jima ne morejo pomagati. Ni tovrstnih organizacij v njihovem območju, razen policije.
Ne spomni se nikogar, ki bi lahko z vozilom prišel ponju ter ju peljal v bolnišnico. Prav tako ne ve, kdo bi ostal takrat v hiši. Ko bo sam primoran iti izven Colomba, **žena ne bo imela nikogar, ki bi ostal z njo in bo morala živeti sama.** Pove, da ostali člani družine ne morejo priti, saj imajo svoje lastne probleme. Ne morejo ostati ponoči, saj imajo svoje otroke.
Če bi imeli varnostni sistem, bi bilo bolje. **To** je **vedno v njegovih mislih**.

Pove tudi, da sta pravkar **zaprosila za posojilo, da bi lahko sin kupil hišo v Veliki Britaniji**. Morata se potruditi za svojega edinega otroka.
Pove še, da nikoli ni uporabil kakšnih drugih socialnih servisov izven svojega območja.

12. INTERVJU-L (Malabe, 18. 2. 2012, trajanje: 32 minut)

Gospa (odgovarja na vprašanja): 40 let, poročena 11 let; univerzitetna izobrazba, zdravnica
Mož: 40 let; univerzitetna izobrazba, računovodja, dela magisterij (MBA)
Otroci: tri hčere: 9 let, 7 let in 3,5 mesecev
Izobrazba: visoka
Dohodki: visoki
Veroizpoved: budizem
V Malabe živijo 4 leta.

Intervju je potekal v angleščini z gospo. Zraven je imela tudi mlajšo hčer.

Povprašam jo, ali so se ona ali njeni družinski člani kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali.

Pravi, da je njen glavni problem ta, da **včasih sama ne more paziti svojih otrok**. Ima še oba starša, ki sta do sedaj precej v redu, nimata nobenih ovir. Lahko ju **vedno pokliče**, ko gre na primer hišna pomočnica na dopust. Lahko se obrne tudi na svojo **taščo**, ki sicer ne pride k njej na dom, ampak lahko ona otroke pelje tja.

Povprašam, če nikoli ni pomislila na dnevno varstvo za svoje otroke.

Pove, **da ne, da ne zaupa dnevnemu varstvu. Je pa sedaj tudi sama na porodniškem dopustu in obe starejši hčeri obiskujeta šolo**.

Ko sama dela, dela 6 ur, tako da je glede tega laže zanjo. Za starejši hčeri je imela **hišno pomočnico in varuško, ki je pazila na njene otroke**.

Tudi sedaj ima hišno pomočnico.

Povprašam, če misli, da bi v tem primeru potrebovala še kakšno drugo obliko pomoči, pa ji ni na voljo.

Pove, da gre že zdaj za ljudi, ki niso del njene družine (**hišna pomočnica**). bilo bi ji **zelo všeč, če bi starši živeli z njo, vendar tudi onadva potrebujeta svojo svobodo**, saj sta sedaj starejša. Če bi prišla k njej, bi morala ostati z njimi, potrebujeta pa svobodo, zato ju **pokliče le v nujnem primeru**.

Povprašam, če se je oz. so se še kdaj znašli v kakšni drugi psihosocialni stiski.

Pove, da je lansko leto imela težave, saj je **v zgodnji nosečnosti imela precej težav z bruhanjem, slabim počutjem**. Takrat niso imeli nikogar, sama je morala storiti vse za svoji dve starejši hčeri, čeprav tega ni zmogla, saj **ni mogla kuhati ipd**. takrat ji je **zelo pomagala svakinja**, ki je prišla in pripravila obroke, skrbela za otroke.

Izpostavi tudi **ekonomski problem** 4 leta nazaj, ki ga je imela zaradi hiše, saj je bilo potrebno vanjo vložiti ogromno denarja.

Vzela sta veliko **posojilo pri državni banki (National saving bank),** kar pa **ni bilo dovolj** za tisti čas. Pomagala sta si z **menjavo nakita za denar. To sta storila pri isti državni banki.**

Prav tako je **opravljala službo s polovičnim delovnim časom** v privatni bolnišnici. Takrat **nista imela nobene hišne pomočnice, saj tudi nista imela denarja za to**.

Tudi **družina ni mogla pomagati, saj sta oba ekonomsko v boljši poziciji kot ostali družinski člani.** Oba z možem sta najstarejša otroka v svojih družinah in v primerjavi z ostalimi imata dobre službe, zato tudi ne moreta prositi za pomoč.

Tudi sedaj ne hodi v službo, saj ima **porodniški dopust in od naslednjega meseca bo dobivala le polovično plačo.** Verjetno bo težko, saj morata vrniti posojilo.

Vendar je mož menjal službo in sedaj ima boljšo plačo kot v prejšnji službi, saj dela v zasebnem sektorju (kjer je boljša plača kot v državnem).

Pove tudi, da imajo sedaj **voznika za obe hčeri, ki hodita v šolo**. Prej je lahko vse delala sama, ampak se je z rojstvom najmlajše hčerke vse spremenilo.

Izpostavi tudi, da je njen **mož zelo zaposlen** in ji ne more veliko pomagati pri skrbi za otroke, zato je ona tista, ki mora opraviti vse, skrbeti za prehrano, jim pomagati za šolo. Sedaj imajo **hišno pomočnico,** sicer mora ona po nakupih, kuhati itd.

Povprašam jo, koliko pozna oblike pomoči, ki so ji na voljo v skupnosti Malabe, se je morda kdaj obrnila tja po pomoč ali je članica katere od organizacij.

Pove, da **nista vključena v organizacije v Malabe, saj sta nova na tem območju,** prav tako pa sta **oba precej zaposlena**. **Slišala** je **o manjših bankah, ki omogočajo posojila, vendar nikoli ni vzela posojila.**

Pozna tudi vodjo skupnosti g. Wickrampala, ki je prišel tudi že k njim domov, vendar pa **nista vključena v skupnost.**
Izpostavi tudi, da ima podjetje, kjer dela njen mož, športno skupnost, skupnost za pogrebe, organizirajo izlete za otroke za svoje zaposlene in njihove družinske člane. V njenem sektorju nimajo takšnih organizacij.
Sami so to ugodnost že izkoristili ob **izletu za otroke**. V januarju imajo tudi **posvečen dan budizmu, kjer molijo.** Vendar so to izkoristili v podjetju, kjer je bil mož zaposlen prej, saj je pravkar menjal službo. Tudi tukaj je podobno.

Povprašam tudi, če so kdaj iskali podporo pri tradicionalnih zdravilcih, v astrologiji ali budizmu.
Pove, da ko je imela druga hči **precej stalen glavobol in ji nič ni pomagalo, jih je precej skrbelo. Sama je bila v tistem času noseča. Takrat so šli v tempelj** in obljubili, da bodo nekaj darovali, **prosili so boga in Bude, naj jim pomagajo, saj so dobri ljudje**. Običajno gredo k bogovom in prosijo za mirno življenje, zdravega otroka ipd**. Bogu obljubijo, da bodo prišli in nekaj darovali**, zato načrtujejo, da bodo šli tja z mlečnim rižem. Navada je, da **ob problemu gredo k bogovom, jih prosijo za pomoč ter obljubljajo, da bodo nekaj dali v zameno; to je tradicija, ki ji pravijo »bara«**.
ne uporablja pa meditacije, nikoli ni šla k tradicionalnim zdravilcem.
Vmes mi ponudi čaj, nato mi starejša hči prinese sok.
Poudari, da verjame v budizem, bogove in horoskop. V horoskop verjamejo predvsem pred poroko, ko ga preverijo ter primerjati mladoporočenca med sabo.
Ko sta se z možem poročila, je bila stara 28 let, pred tem je šla k svojim staršem ter jim povedala zanj. Preden sta resneje začela načrtovati zakon, sta starša preverila njun horoskop, ki je kazal ujemanje.
Povprašam, če je še kakšna oblika pomoči ali organizacija, ki bi jo morda potrebovali na tem območju ali izven njega, pa jim ni na voljo.
Opozori, da je na tem območju nekaj hiš, ki so že bile oropane, zato izpostavi **problem s tatovi in varnostni problem**. Bolje bi bilo, **če bi imeli organizacijo, ki bi to lahko preprečila (preventiva)**. Večinoma so čez dan vsi zdoma in tatovi običajno pridejo takrat in ne ponoči. Nimajo posebne varnosti in pove, da si tudi **ne morejo privoščiti varnostnika.**
Potrebovali bi tudi **skupnost za razvijanje cest, igrišč**. To bi bila tudi možnost, da bi se **ljudje dobili, se pogovarjali o perečih problemih, se med seboj bolj spoznali, saj so sedaj vsi precej zaposleni in živijo bolj vsak zase. Običajno niti ne poznajo svojih sosedov, saj sta oba zaposlena.**

13. INTERVJU-M (Malabe, 18. 2. 2012, trajanje: 43 min, 50 sekund)

Gospod (odgovarja na vprašanja): 39 let, (Advanced level, dela diplomo na Šoli za poslovne vede in menedžment, menedžer v privatni banki v Colombu)
Žena: 39 let (Advanced level, je prav tako delala na isti banki, sedaj gospodinja)
Nimata še otrok.
Izobrazba: srednja
Dohodki: srednji
Veroizpoved: budizem
Ona živi v Malabe 9 let, skupaj sta 4 leta.

Intervju je potekal v angleščini, vendar je bila prisotna tudi ga. Anula, ki me je predstavila paru. Gospod odgovarja na vprašanja, žena tačas pripravlja obrok. Zelo gostoljubna, ponovno postrežba.

Povprašam, ali se je oz. sta se kdaj znašla v kakšni psihosocialni stiski in kako sta jo reševala.
Pove, da če vzameš šrilanški kontekst, je vedno kak primer, kjer se lahko znajdeš v težki situaciji. **Ekonomski pogoji** na Šrilanki so takšni, da ima določeno število predstavnikov zelo visok standard, ko pa greš v drugi ekstrem, je popolnoma drugače ter nekateri ljudje nimajo dovolj denarja niti za tri obroke na dan. Potem pride **srednji razred, kamor sodita onadva**. Imata sicer **dober življenjski standard**, čeprav nista v najvišjem razredu, imata pa dovolj, kar jima omogoča **zadovoljno življenje** (to zanju pomeni, da lahko imata vsak svoje vozilo, lahko imata vse obroke na dan, dobro hrano, da uživata življenje, lahko gresta ven s prijatelji, na počitnice, mogoče celo izven države, kar je v bistvu privilegij za ljudi na Šrilanki, saj ni veliko takih, ki dobijo to priložnost; nekateri si ne morejo privoščiti niti počitnic v domovini). Sebe jemljeta kot **srečnio osebi, saj uživata življenje**.
Izpostavi, da so **ljudje v nižjem razredu vedno potrebni pomoči. Sam sicer nikoli ni prišel v takšno situacije**, ve pa, da so takšne situacije, saj je **sam že velikokrat pomagal ljudem** (izobrazba, zdravja, določene potrebe, družinske zadeve ipd). V organizaciji in družbi, kjer dela, je določeno število ljudi, ki imajo močan vpliv, saj je **ta del sveta zelo zmanipuliran**. Če imajo ljudje denar, lahko vplivajo na ljudi in pomoč (v dobrem in slabem). Kot primer navede, da so **v tem območju vedno imeli težave s tatovi.** Ljudje, ki imajo vpliv na policijo in morda poznajo ljudi, si lahko z denarjem priskrbijo varnost ter se temu izognejo. Če ostali samo čakajo, da bodo ljudje, ki imajo vpliv, poskrbeli za stvari, se ne bo nič zgodilo. Če sam želi ujeti tatove, mora pravico plačati.
Ljudje potrebujejo socialno pomoč predvsem zato, ker sami nimajo denarja in nimajo vpliva, nimajo moči in avtoritete.
Sam se ima v teh primerih možnost vključiti ter jim pomagati iz situacije na različne načine. Vendar pove, da ne počne zelo pomembnih stvari, le če je npr. nekdo v bolnišnici in želi urediti stvari glede izobraževalnih zadev (večina otrok nima niti denarja za uniforme, tudi sam se je vključeval, kjer so kupovali otrokom uniforme, knjige). V današnjem času morajo starši imeti veliko denarja za knjige, tako da si mnogi **ne morejo privoščiti nakupa vseh šolskih potrebščin svojim otrokom. Velikemu številu takih staršev so pomagali.** Na tak način osrečujejo tudi otroke, jim nosijo tudi sladkarije, hrano, izobraževalne pripomočke; pripravijo jim pakete.
Zelo srečen je, ko vidi, kako so otroci veseli in uživajo, prav tako, kako hvaležni so starši. Ko vidi srečo teh ljudi, je tudi sam srečen.
V šrilanškem kontekstu je, da ko je kdo od tvojih prijateljev v težavah in mu je potrebno pomagati, npr. pri pogrebu, ga vedno podprejo; ne kot posamezniki, ampak člani organizacije, ki se zberejo in pomagajo posamezniku. Izpostavi svoje podjetje, kjer dela približno 30 ljudi in vsi pomagajo posamezniku, ki je njihov član. Velikokrat se ljudem zgodi kaj nepredvidenega in je včasih težko naenkrat dobiti denar ali si vzeti posojilo. Zato pravi, da obstajajo skladi, kjer se zbirajo donacije za primer smrti, kar izvaja tudi njihovo podjetje (donirajo določene vsote iz svojega dohodka v ta sklad). **Določena podjetja ustvarijo sklade, da pomagajo drug drugemu. Pove tudi, da so znotraj družbe oz. skupnosti na nekem območju (Malabe East) določene družbe, kot je pogrebna skupnost** (člani donirajo določeno vsoto denarja za te namene). Če se na primer zgodi, da oseba nima dovolj stolov za vse ljudi, ki bodo prišli na pogreb, mu bo skupnost to priskrbela. Medtem ko ljudje obiskujejo pokojnika doma, skupnost poskrbi tudi za hrano. Pogrebna skupnost priskrbi stole, šotore, hrano, zastave itd. v takih primerih običajno soseska stopi skupaj in si ljudje pomagajo med sabo. V mestu je tako, da po smrti svojci izročijo truplo krematoriju, na **vasi pa ni tako in si morajo ljudje med seboj pomagati (izkop jame itd.). V njegovem primeru živijo vsi njegovi družinski člani izven Malabe, zato so ljudje, ki živijo v isti skupnosti tisti, ki ti pridejo pomagat.**
Povprašam, če je kdaj tudi sam dobil tovrstno pomoč od skupnosti.

Pove, da ne tukaj, kjer živi sedaj, ampak v soseski, kjer so živeli njegovi starši ob njihovi smrti. Bil je velik pogreb, prišlo je veliko ljudi. **v skupnosti** je **tako, da če si prej sam veliko sodeloval, te ljudje poznajo in so ti pripravljeni pomagati** (obroki, dekoracija, pogrebne aktivnosti itd.). Če sam nisi v stiku s skupnostjo, se v težki situaciji znajdeš sam in osamljen, ker ti nihče ne pride pomagat.

Povprašam, če je sam član kakšnih skupnosti na tem območju ali izven njega.
Pove, da predvsem zunaj in da ne sodeluje toliko na tem območju, saj je nov v Malabe East. Tam, kjer je živel prej, je bilo drugače, saj je živel mnogo let, vse je poznal in tam je tudi sodeloval. Sicer pa tudi na vasi ni več tako, kot je bilo včasih, kjer je vsak poznal vsakega. **Sedaj ne ve veliko o ljudeh, ki tukaj živijo, ne pozna njihove zgodovine.** Morda bodo čez nekaj let postali s sosedi kot družina. Ko bodo živeli tukaj dlje časa, bodo imeli priložnost, da zgradijo odnose med seboj in morda začnejo graditi skupnost. Do takrat pa vidiš ljudi, ki se znova priseljujejo. **Precej težko je ustvariti skupnost**, saj je večina ljudi, ki prihajajo sem, srednjega razreda ter niti ne potrebujejo sosedske pomoči, razen za kakšen nujni primer. v njihovi soseski precej ljudi živi kar dobro. **Če pa bosta soseda imela več moči kot on sam, bosta dobila pomoč iz družbe prej kot on.**

Povprašam, če je sam kadarkoli moral poiskati kakšno pomoč in kje jo je iskal.
Pove, da je v njihovi družini on tisti, ki ga ostali družinski člani prosijo za pomoč. Njegova družina ni velika, saj sta on in njegova sestra edina otroka in je on bolje situiran. Tudi njegova sestra ne potrebuje veliko pomoči, saj je sedaj, ko je poročena, dobro preskrbljena. Sicer pa ne prosi družinskih članov za pomoč, saj ve, da mu ne morejo pomagati, laže on pomaga njim; ima pa dobre prijatelje, ki so na boljšem ter mu lahko pomagajo v težavah. Če bo **v stiski, se bo obrnil po pomoč k svojim prijateljem.**

Povprašam tudi, če se je kdaj že obrnil na formalno obliko pomoči, ali bi se v stiski.
Pove, da v njegovem življenju na srečo še ni prišel do situacije, ko bi se moral obrniti po pomoč na formalne organizacije. Do sedaj je bil vse sposoben rešiti sam, zato tudi ni potreboval pomoči od svojih prijateljev.
Če bi imel kakšno težko situacijo, bi jo poskusil rešiti na neformalen način. Pomoč, ki jo želiš pridobiti na formalen način, mora biti pod vplivom neformalne oblike. Kot primer navede, da želi nekaj urediti na policiji in ne pozna šefa policija, bo prej prosil prijatelja, da vpliva nanj ter mu omogoči, da se stvari izpeljejo. Pravi, da se neradi obračajo na formalno obliko pomoči, saj ko greš skozi formalno obliko, te včasih niti ne opazijo ali obravnavajo primerno. **Vse** je **podkupljeno (korupcija) in ni enakosti za vse** državljane. Izpostavi, da lahko gredo trije različni ljudje urejat enako zadevo, pa bo vsak obravnavan drugače. Če želiš, da je tvoja stvar rešena hitro in primerno, mora nekdo vplivati ter moraš preko njegovih priporočil razrešiti težavo. Če greš tja sam, ne boš nikogar zanimal. V prejšnji vasi je imel ta privilegij, saj so ga poznali in mu veliko stvari niso zaračunali. **Meni, da je pravica in vodenje v tej državi zapravljanje časa**. Ko se ljudje znajdejo v stiski, se zaradi tega znajdejo v težki situaciji. Če bi bilo bolje urejeno, ljudje ne bi potrebovali nekoga, ki ima moč in vpliv.
Če boš prepoznaven na svojem območju, boš imel prioritete in boš dobro obravnavan. Tudi njegova pozicija v podjetju vpliva na družbo. **Zaradi tega, ker je menedžer v banki, ga ljudje iz okolice poznajo in ima privilegije.**
Povprašam ga, ali misli, da bi ljudje potrebovali v tem območju še kakšne druge oblike pomoči, pa jim niso na voljo.

Pove, da so v tem območju vedno bile **tatvine**, zato bi bilo dobro, če bi imeli **varnostni sistem, saj se ne počutijo varno**. Oni ne ogrožajo nikogar, so pa vedno pod pritiskom, da bo nekdo prišel na njihovo zemljo ter ogrozil njihovo lastnino. To se dogaja, ker je pravo v tej državi slabo. **Velikokrat oseba, ki je storila kaznivo dejanje, ni kaznovana, saj ima moč, vpliv. Včasih kdo celo vpliva na sistem pravice.**

Prva inštitucija, na katero se moraš obrniti, je **policija, če si tega želiš ali ne; iti moraš skozi legalni sistem, kar predstavlja tudi težavo, saj je sistem podkupljen**. Včasih tudi ko imaš vpliv, težko prideš skozi. ko potrebuješ pomoč in greš k šefu policije, je on čisto v drugem svetu in misli, da je oseba, ki ima največ moči, zato se ne ozira na tvoje težave. Ne skrbi za skupnosti, morda zato, ker tudi vlada sama policije ne obravnava dovolj dobro.

Povprašam tudi za neformalne oblike pomoči in samopomoči, ali sta kdaj iskala podporo pri tradicionalnih zdravilcih, astrologiji ali v budizmu oz. kaj jima le-to pomeni.

Pove, da sam ne verjame v budizem, njegova žena pa zelo. Žena ima prostor za čaščenje tudi doma. **Večina ljudi na Šrilanki se obrne k astrologiji in horoskopu, ko se znajdejo v težavah. Če osebe, ki prebirajo horoskop, preberejo, da je nekaj narobe, so še v večjih težavah**. Pravi, da ne smeš živeti po horoskopu, temveč živeti svoje življenje in spremeniti horoskop, če lahko. **Če boš živel po navodilih horoskopa, ne boš naredil ničesar za svoje življenje, kar je zate slabo, saj nisi prebrodil tega dela svojega življenja, da bi začel živeti novega**. Še vedno pa so **dobri nauki v budizmu**, ki učijo, da vse pride nazaj (**karma** – če si storil kaj slabega, bo to prišlo nazaj k tebi, verjetno že v istem življenju). Predvsem zato ljudje poskušajo delati dobre stvari, kar počne tudi sam, torej pomagati ljudem. Včasih niti ne veš, da si zagrešil greh, nenadoma se ti zgodi. Če hočeš, da se ti dogajajo dobre stvari, moraš delati dobre stvari (moliti, iti v tempelj, pripraviti obroke za budistične duhovnike ipd.). Pove, da sam ne verjame v to, ampak ob posebnih dogodkih se temu ne moreš izogniti, zato ob posebnih dogodkih z ženo vedno gresta v tempelj.

Opozori še, da svojega horoskopa ne daš nikomur drugemu, kot le svoji družini, ki ji zaupaš, saj ti lahko kdo drug istori tudi kaj slabega, kar je zelo nevarno.

14. INTERVJU-N (Malabe, 18. 2. 2012, trajanje: 21 min, 38 sekund)

Gospod (odgovarja na vprašanja): 48 let, MBA v Avstraliji, zaposlen v lastnem podjetju
Žena: 40 let, ima diplomo, zaposlena na banki
Otroci: 4,5 let (mala šola), 13 let (osnovna šola)
Izobrazba: srednja
Dohodki: srednji
Veroizpoved: rimokatoliška
V Malabe živita 10 let.

Intervju poteka v angleščini, ob pogovoru prisotna oba, govori predvsem mož. Gostoljubje.

Povprašam, ali so se kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali, na katere oblike pomoči so se obrnili.

Pove, da bodo ob **socialnih problemih**, kot je na primer brezposelnost, **vedno najprej iskali pomoč med družinskimi člani.** Obrnil se bo tudi na svoje starše.

Naslednji korak je **cerkev**. Naprej se obrnejo tudi **na starejše osebe, ki se družijo z njihovimi družinskimi člani, na prijatelje.** V stiski vedno išče **pomoč znotraj družine.**

Če je kakšna težava, je naslednji korak **soseska oz. skupnost**. To je njihova socialna mreža.

Vedno se bo **najprej obrnil po pomoč znotraj lokalnega območja,** saj je **del skupnosti oz. družbe, ki delujejo znotraj tega območja.**

Ko se obrnejo na **skupnost, gre predvsem za problem s cestami, težave med sosedi. Takrat sosedje stopijo skupaj in poskušajo najti rešitev.**
Imajo tudi osebo, ki je zadolžena za to območje in ji pravijo »**Grama Sevaka**«. S tovrstnimi težavami se obrnejo na njo, saj pozna ljudi s tega območja in običajno razreši zadeve. Če je potrebno, gredo tudi na **policijo.**
Imajo tudi neke vrste **reševalno družbo (Resolving society)**, ki ji posredujejo problem in ga poskuša razrešiti, lahko pa gre tudi na policijsko postajo.
Ko gredo na policijsko postajo, preide problem v **formalen način reševanja težav**.

Povprašam, če se je kdaj na skupnost oz. te družbe obrnil tudi osebno.
Pove, da so imeli nekaj **težav z odpadki in prostorom, kjer ljudje zbirajo deževnico**. Zaradi odpadne vode so se odtoki zamašili. Zaradi tega so **imeli komarje in smrad. Najprej** so se **poskušali pogovoriti z ljudmi**, ampak se ni nič spremenilo. Zaradi tega so se ljudje, ki so bili proti temu zbrali, sestali z **Gramo Sevako**. Prišla je in opozorila ljudi, da tega ne smejo početi. Ker to ni delovalo, so poslali pritožbo **inšpektorju za javno zdravje**, **zadeva je prišla na sodišče ter se končno razrešila**.

Pove tudi, da imajo **težave z roparji**, ki ropajo hiše čez dan, ko ni nikogar doma. Takrat sosedje stopijo skupaj. **V skupnosti** imajo **organizacijo, ki gre ponoči s kombijem na obhod po območju** (kar vodi vodja skupnosti g. Wickrampala). **če bo imel takšen problem, bo poklical vodjo skupnosti.**
Pred kratkim zgodilo se je, da je tačas, ko njega ni bilo doma, v njegovo **hišo prišla kača.** Doma so bili le žena in otroci. sosed je to videl ter ga poklical. Ker sam ni mogel priti domov, je sosed sklical ostale in skupaj so odstranili kačo. Kasneje je ista kača prišla v sosedovo hišo. Tukaj poudari **pomoč, ki jo dobijo od sosedov**.
Če ima nenaden problem v svoji hiši, **bodo vedno sosedje tisti, ki mu bodo prišli pomagat, saj so v dobrih odnosih. Če ne bi imeli dobrih odnosov, ljudje ne bi prišli pomagat.**

Povprašam, če so se kdaj znašli še v kakšni drugi stiski ter kje so iskali pomoč.
Pravi, da **ni imel posebnih ekonomskih problemov, ampak izpostavi, da pri ekonomskih problemih ne dobiš pomoči od sosedov.** Sam je tukaj 10 let in se je večina ljudi preselilo na to območje od nekod drugod. Sicer poznajo ljudi, ki živijo tukaj, ampak jih pa ne poznajo zelo dobro.
Za tovrstne probleme bo **pomoč vedno iskal v svoji družini** (bratje, sestre).

Povprašam, če so se kdaj obrnili še na kakšno obliko formalne pomoči.
Pravi, da **nikoli niso iskali pomoči v formalnih oblikah**. Vedo, da organizacije sicer pomagajo, vendar **imajo vedno še nekaj zadaj, pridejo z namenom**. Zato se **izogibajo pomoči od njih**.

Povprašam, ali misli, da bi potrebovali v tem območju še kakšno drugo formalno ali neformalno obliko pomoči, pa jim zdaj ni na voljo.
Pravi, da je veliko servisov, ki jih lahko uporabljajo, na primer gradnja cest, gospodarske javne službe. Pri teh stvareh mora posredovati vlada in to urediti. V teh organizacijah imajo precej konservativne ideje, še posebej glede kršitev.

Ne pogrešajo ničesar drugega, saj so ljudje tukaj dobri. Glede varnosti pa pravi, da ne glede na to, kakšen varnostni sistem boš imel, te bo nekdo, če bo res hotel, tudi oropal.

Povprašam tudi o neformalnih oblikah pomoči, koliko jim pomeni religija, ali so kdaj iskali pomoč pri tradicionalnih zdravilcih, v astrologiji.
Pove, da verjamejo v Boga, hodijo v cerkev. Živijo na način, ki upošteva biblijo, skušajo delati le dobre stvari. Oba sta rojena kot katolika in pove, da dobita veliko od tega. Otroci hodijo v cerkveno šolo ob nedeljah.
Če imajo kakšne probleme, ki jih ne morejo rešiti, se obrnejo na spiritualnost, nikoli pa ne prosijo za materialne, finančne zadeve.

Ne verjamejo v druge nadnaravne stvari.
Pove, da imajo tradicionalne **ajurveda zdravnike** ter da jih včasih obiskujetae, **ne obiskujeta pa drugih tradicionalnih zdravilcev,** povezanih z nadnaravnim ali podobno.

15. INTERVJU-O (Malabe, 18. 2. 2012, trajanje: 1h 14 min 18 sekund)
Sin (odgovarja na vprašanja): 23 let, zadnje leto študent na univerzi, na Fakulteti za menedžment in finance; živi doma

Oče: 55 let, Ordinary level, imel je službo v privatnem sektorju, vendar se je to podjetje zaprlo, sedaj imajo svojo malo trgovino
Mati: 48 let, ni dosegla Ordinary level, prav tako dela v družinski trgovini
Štirje ostali otroci v družini: sin: 33 let, Ordinary level, ima svoj butik, poročen, živi izven Malabe; hčerka: 30 let, Ordinary level, poročena, živi izven Malabe, gospodinja; sin: 13 let, osnovna šola (živi doma)

Izobrazba: srednja
Dohodki: srednji
Veroizpoved: budizem
V Malabe živijo že od samega začetka, ko je bila tukaj še vas. Tukaj so živeli že stari starši, babica je umrla pred kratkim. Oče je prišel sem zaradi poroke, vendar tudi on ni živel daleč od tukaj.

Intervju potekal s pomočjo prevajalke ge. Anule, čeprav je sin znal tudi angleško. V družini živijo mati, oče ter oba mlajša sina. Spraševala sem neposredno njega, potem je pomagala ga. Anula.

Povprašam o tem, ali so se kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kako so jo reševali, na katere oblike pomoči so se obrnili.
Pred desetimi leti so imeli **ekonomske probleme**, vendar so kasneje to razrešili in sedaj **nimajo več tovrstnih problemov.**
Preden so začeli s trgovino, so imeli še eno v bližini; vendar so se 20 let nazaj pre4selili v to.
Ko so imeli ekonomske probleme, so dobili pomoč starih staršev, saj je takrat bil zaposlen le oče. Zaradi ekonomskih problemov so našli tudi **boljše rešitve, saj je zaradi tega mati odprla trgovino** (želela je pričeti še en posel). Sedaj je **glavni vir dohodka ta trgovina.**

Povprašam, če so se kdaj obrnili tudi na formalno obliko pomoči, če so kdaj vzeli kakšna posojila.

Pravi, da so vzeli **več posojil za nakup kolesa, drugega za graditev hiše** itd. Navsezadnje so **vzeli tudi hipotekarni kredit za njihovo staro hišo**. Posojila so vzeli v državnih bankah in iz privatnega podjetja, kjer dela njegov oče. Sedaj so uredili že vse stvari.
Sami so poskusili rešiti svoje finančne probleme.

Povprašam, če so imeli kdaj še kakšne druge psihosocialne stiske oz. težave ter kako so jih reševali.
Pove, da so imeli ostale probleme, povezane z družino in lastninami. Na tem območju so živeli že, ko je tukaj bila še vas ter so imeli nekaj več zemlje v primerjavi z drugimi. Prišlo je do nekaj sporov s sosedi, saj so želeli svojo posest razširiti še na njihovo. Želeli so zgraditi cesto na njihovi zemlji, zato so nastopili zemljiški konflikti. **Najprej so se poskusili pogovoriti s sosedi na miren način**, vendar **ni delovalo**. Na koncu so morali iti na **policijo**, da so dobili **formalno podporo za rešitev problema.**

Imeli so tudi nekaj **družinskih problemov, povezanih z očetovo družino**. Oče je prišel na to območje zaradi poroke, njegova družina ga je želela obdržati doma, ampak ni delovalo, zato sta prišla na to posest. Razložita, da je na Šrilanki večinoma tako, da **ko se poroči sin, ga hočejo starši obdržati doma. Tukaj se je zgodilo obratno**, zato imajo nekaj družinskih problemov.
Obrnili so se **po nasvet k ostalim družinskim članom, ki so jih podprli pri reševanju problema, zato so sčasoma ta problem tudi razrešili.**
Na začetku so bili **revni, ampak sedaj so bogati,** če se primerjajo z ostalimi sorodniki.

V preteklosti je večina pokrajine bila kmetijska posestva, džungla, in le 5 ali 6 hiš. Kasneje se je tu zgradilo mnogo hiš, zato je sedaj bolje.

Povprašam, če so se kdaj znašli še v kakšni drugi psihosocialni stiski ter kako so jo reševali.
Pove, da so imeli **15 let nazaj splošne probleme, povezano z elektriko, vodo**. Sedanja situacija je dobra. Pri tem jim je **pomagala vlada, tudi vodje skupnosti so imeli vpliv, da se je vse izvedlo.**

Povprašam, če pozna še ostale oblike pomoči, organizacije na tem območju, na katere bi se v primeru stiske lahko obrnili.
Za **skupne probleme** lahko dobijo **podporo v skupnosti** (**Družba za socialno skrbstvo** –preko te družbe poskušajo vplivati na **institucije ter dobiti pomoč od njih. običajno se na institucije ne obrača ali pritožuje posameznik, ampak to stori skupnost preko teh organizacij**, še posebej za skupne probleme).

So tudi družbe, ki pomagajo revnim ljudem. Njegovi starši so **člani Družbe za socialno skrbstvo (Welfare society), so tudi člani Sanasa družbe ter Pogrebne skupnosti**, ki nudi pomoč pri pogrebih. S tem, ko so **starši člani teh družb, pomeni korist za celotno družino.** Večinoma le en član družine dobi članstvo (mati ali oče).
Povprašam, če so tudi sami kdaj dobili pomoč iz teh organizacij.
Pove, da je pred kratkim **umrla njegova babica**, pri čemer jim je **Pogrebna skupnost pomagala ter jih podprla z materialnimi stvarmi** (šotor, stoli ipd.). lahko bi jih podprli tudi finančno, vendar denarja niso vzeli. Revni ljudje lahko vzamejo tudi denar.
Sicer pa so vzeli **več posojil**.

Povprašam, če misli, da bi potrebovali na tem območju še kakšno drugo formalno ali neformalno obliko pomoči, pa jim zdaj ni na voljo.

Pove, da **bi bilo bolje, če bi imeli veliko skupno stavbo s knjižnico, kjer bi se lahko zbirali ljudje za skupne namene.**
Tudi **igrišča, kjer bi se lahko še posebej otroci igrali, nimajo**. Imeli so ga, ampak sedaj se je zgradilo veliko hiš. Zdi se jim pomembno, da bi imeli skupno igrišče.
prav tako bi bilo bolje, če bi imeli **svetovalni center za podporo družinam z družinskimi problemi**. **Nimajo namreč osebe za pomoč pri osebnih problemih, v tem primeru morajo probleme rešiti sami.** Bolje bi bilo imeti tak kraj, vendar pa ne vedo, če bi ljudje to obiskovali ali ne, in kako bi delovalo.

Povprašam tudi o neformalnih oblikah pomoči, koliko jim pomeni religija, ali so kdaj iskali pomoč v verovanju, pri tradicionalnih zdravilcih, v astrologiji.
Pravi, da **sam ne verjame v nadnaravno in bogove**.
So **budisti in ne potrebujejo pomoči drugih bogov in drugih verovanj v nadnaravno.**
Sam izvaja meditacijo za duševno razbremenitev, omeni tudi mantro. Enkrat na mesec obiskujejo tempelj, ko so Poya dnevi (takrat gre večina budistov v tempelj).

Povprašam, če se ljudje obračajo po pomoč tudi izven Malabe, v Colombu.
Pove, da ljudje iščejo pomoč tudi izven Malabe, v Colombu, da bi dobili podporo, napotke, nasvete predvsem, ko imajo kakšne **psihološke probleme** in jih ne morejo razrešiti sami ali znotraj družine.

Če imajo probleme, povezane z družino, prav tako gredo v določene formalne institucije, namenjene družinam, kjer dobijo podporo, svetovanje, družinsko terapijo**.** Vendar ljudje velikokrat ne upoštevajo njihovih nasvetov. **Veliko ljudi ne pozna teh institucij ali pa le ne želijo iti tja ter skušajo rešiti probleme sami** tudi zaradi **diskriminacije, stigme**, po drugi strani pa morata iti glede družinskih problemov tja oba, mož in žena, in velikokrat ne želijo iti, **sram** jih je**, včasih niso dovolj ozaveščeni o tem.**

Veliko ljudi hodi tudi k **drugim oltarjem izven Malabe**, kjer izvajajo **aktivnosti, povezane z nadnaravnim, v templje, cerkve**. Včasih gredo tja zaradi **dolgotrajnih problemov, ki jih poskušajo razrešiti, pa jih ne morejo.**
V Malabe East sta **dva oltarja, večina ljudi, ki prihaja sem, živi izven Malabe Eas**t. **Ljudje iz te skupnosti pa obiskujejo oltarje izven Malabe East**, saj **želijo to delati na skrivaj, nočejo toliko pokazati ljudem, ki jih poznajo.** Pove, da velikokrat gredo ven, da bi razrešili svoje probleme. Ljudje si med seboj povedo o ostalih oltarjih in čaščenjih ter tako gredo tudi ostali tja.

16. INTERVJU-P (Malabe, 18. 2.2012, trajanje: 23 min, 42 sekund)

Gospod (odgovarja na vprašanja): 37 let (Ordinary level, voznik v privatni bolnišnici)
Žena: 35 let (Ordinary level, gospodinja)
Mati: 82 let (nikoli ni bila v šoli, nepismena)
Otroci: hči: 12 let (osnovna šola), hči: 9 let (OŠ), sin: 7 let (OŠ), hči: 10 mesecev
Izobrazba: nizka
Dohodki: nizki
Veroizpoved: budizem
Sogovornikov oče je prišel v Malabe 40 let nazaj, sam živi tukaj od svojega rojstva, žena se je priselila z drugega območja.

V družini živijo gospod, njegova žena, njegova mati in štirje otroci. Intervju je potekal s pomočjo prevajalke Anule, prisotna tudi mama in otroci.

Povprašam, ali so se on ali njegovi družinski člani kdaj znašli v kakšni psihosocialni stiski in kam so se obrnili po pomoč (formalne ali neformalne oblike pomoči).
Pove, da običajno **sami rešujejo probleme**. **On je edina oseba v družini, ki ima službo.**
Ko imajo kakšne probleme, gredo tudi v tempelj ter izvajajo obred »Bodhi Budha«.

Povprašam, če so kdaj iskali pomoč tudi v skupnosti in organizacijah, ki spadajo v to območje.
Pravi, da je **eden izmed članov Pogrebne skupnosti**. **Ko je umrl oče, je dobil podporo iz te skupnosti**. Člani te skupnosti so večinoma ljudje, ki so bili na tem območju že v času, ko je bila tu še vas, in ne vsak nov član.
Je tudi eden izmed članov v **Sanasa banki**, kjer so že dobili **posojilo, ko so imeli ekonomske probleme.**
Omeni tudi novo asociacijo, ki se imenuje **»Sarvodaya development bank«,** ki ni na tem območju. Njegova **žena je članica te banke, saj prihaja s tistega območja, zato dobivajo podporo tudi te banke.**
Njegova mama ima **osebno izkaznico za starejše ljudi**, ki jo je pridobila preko divizijskega sekretariata. S to kartico ima določene ugodnosti, **ni pa članica skupnosti za starejše.**

Povprašam, če so se znašli še v kakšni psihosocialni stiski, ali so dobivali podporo še od kje drugje ter koliko poznajo ostale organizacije v tem območju.
Pravi, da **niso imeli drugih posebnih problemov, razen ekonomskih ter da se niso obrnili na nobene druge organizacije, zato** tudi **ne pozna ostalih organizacij.**
On je **edina oseba, ki lahko gre na institucije**, **vendar nima dovolj časa.**

Povprašam tudi o neformalnih oblikah pomoči, koliko jim pomeni religija, ali so kdaj iskali pomoč pri tradicionalnih zdravilcih, v astrologiji.
Pove, da hodijo tudi k oltarjem, posebej k **oltarju, posvečenemu bogu Pattini**, kjer izvajajo razne rituale.
verjamejo v **astrologijo in horoskop; ko se znajdejo v stiski ali imajo težko obdobje**, gredo k astrologom in preverijo svoj horoskop.

Povprašam, če bi potrebovali še kakšno drugo obliko formalne ali neformalne pomoči, pa jim ni na voljo.
Pravi, da bi bilo bolje, če bi imeli še več **organizacij za pridobitev finančne pomoči**, saj imajo več ekonomskih težav. Potrebujejo finančno podporo, saj se vsi otroci šolajo.
Ne izpostavi nobene druge oblike pomoči, ki bi jo še potrebovali.

Moja opažanja: Intervju je bilo nekoliko težko izpeljati zaradi hrupa, saj so se otroci igrali, prav tako pa spraševanec ni bil najbolj zgovorna osebna ter so bili njegovi odgovori zelo kratki. Postavljati je bilo potrebno precej podvprašanj.

17. INTERVJU-R (Malabe, 18. 2. 2012, trajanje: 51 min, 12 sekund)

Gospa (odgovarja na vprašanja): 27 let (izobrazba do 9. razreda, pred Ordinary level, gospodinja)
Mož: 29 let (do 9. razreda, pred Ordinary level, ima nestalno službo)

Otroci: hči: 12 let (prenehala osnovno šolanje v 6. razredu, morala bi biti v 8.), hči: 9 let (ne hodi v osnovno šolo), sin: 2 meseca
Izobrazba: nizka
Dohodki: nizki
Veroizpoved: budizem
V Malabe je prišla pred 13 leti, ko se je poročila, njen mož pa je na tem območju od svojega rojstva. Moževi starši so živeli v Malabe East že takrat, ko je bilo to še ruralno območje. Ko je ona prišla v to območje, je bila še džungla, kjer še ni bilo veliko hiš in cest. to se je spremenilo, ko so pričeli prodajali parcele.

Intervju potekal s pomočjo prevajalke ge. Anule, prisotna tudi sestra in otroci.

Sama pove, da se **hčeri trenutno ne šolata**, kar jim predstavlja **veliko težavo**. Starejša hči je prekinila šolanje v 6. razredu zaradi določenih problemov, sedaj bi morala biti v 8. razredu.
Gospa podrobno razloži situacijo tudi ge. Anuli, saj je to njihov pereč problem. Pogovarjata se o tem, kaj storiti, ali lahko ga. Anula kako pomaga. Pogovarjajo se v sinhalskem jeziku, meni posredujejo le povzetke.

Gospa in njena sestra povesta, da je na Šrilanki težko dati otroka v šolo. **Hči je prekinila šolanje zaradi finančnih težav**. Tudi **njena mlajša sestra se ne šola zaradi istega problema.**
Ker je na Šrilanki šolanje otrok obvezno do 15. leta starosti, so **dobili opomin iz pisarne v Colombu, da morajo poslati otroke v šolo**. Pravi, da **razmišljajo o določeni osnovni šoli, vendar morajo še vse stvari urediti.**
Še vedno imajo **ekonomske probleme, zato** so že šli v **divizijski sekretariat v Malabe (Kaduwela),** kjer so se sestali **z osebo za otrokove pravice** (Child Right Promotional Officer), vendar so jim **zavrnili prošnjo za štipendijo, saj sta oba starša živa.** Potem **so se obrnili na drugega administratorja na šoli, kjer poskušajo pridobiti podporo in najti novo šolo.** Sama nima službe in **je mož edina oseba v družini, ki dela, pa še to nestalno.**

Povprašam, če imajo v mislih še kakšne možnosti, kako rešiti ta problem.
Pravi, da **nimajo pravega načrta**. Otroci večinoma hodijo v šolo z osebnimi vozili ali jih peljejo starši, sama pa ima s tem težavo, saj ima majhnega otroka, zaradi katerega mora biti doma. **V šolo bodo morali hoditi z avtobusom, četudi je šola precej oddaljena od Malabe East območja. Vendar pravi, da nimajo izbire, saj jih država opozarja**.
Nimajo načrta, kako se bodo rešili ekonomske stiske.
Problem je, ker bodo morali zapraviti nekaj **denarja za šolanje, za pripomočke (3000 Rs za obe na leto), kar zanje predstavlja velik znesek. Prav tako bi morali zapraviti nekaj denarja za uniforme**, saj je hči vmes prekinila šolanje (sicer uniformo omogoči država).
Ga. Anula pove, da bo tudi ona vzpostavila kontakt z administratorko, ki jo osebno pozna ter jo prosila za podporo.

Pove, da so imeli v preteklosti veliko problemov.
Ga. Anula ji razloži, da bodo šli podatki le za mojo raziskavo, saj glede na to, da so imeli tudi v preteklosti veliko stisk in da je Anula oseba, ki prihaja z istega območja, morda ne bo hotela vsega izpostaviti.

Pove, da je **mož delal v vojski** kot vojak do leta 2009 (3 leta in pol). Tam je bil tudi v času vojne. Kasneje je **izstopil iz vojske**, saj je imel možnost izstopi, kadar je želel. Razlog, da je izstopil, je bil, ker ga je ustrelil terorist. Hišo so zgradili s plačo iz vojske. Ko je mož bil v vojski, jim je rekel, da je neporočen, saj poročeni moški niso smeli v vojsko. Po tem so postavili **svojo lastno delavnico**, kjer so izdelovali aluminijske izdelke, to je bil njihov posel. **Delavnica je obratovala leto in pol, sedaj so jo zaprli**, saj je delovala pod okriljem pogodb z večjimi podjetji, ki so kupovala materiale. Ker je lastnik večjega podjetja šel v tujino, ne da bi jih o tem sploh obvestil, je bilo nemogoče nadaljevali ter so **izgubili vse.** Zanje je predstavljalo to **velik problem**, saj je bil **njihov glavni dohodek izgubljen.** Takrat niso imeli denarja ter so imeli **veliko ekonomskih problemov**.

Povprašam, kam so se obrnili po pomoč v tej težki situaciji.
Pove, da jim je **pomagal njen oče.**

Povprašam, če so posegli tudi po formalni obliki pomoči, kot so posojila ali kakšne organizacije.
Pravi, da **nista člana nobenih družb oz. skupnosti, ki delujejo na tem območju**. Prav tako **nista vzela nobenega posojila, saj ga brez službe niti ne bi mogla vzeti**.
Trudijo se**, da nekaj zaslužijo vsak dan posebej.**
Po drugi strani pa tudi **ona sama ni mogla v drugo službo zaradi majhnih otrok**. Je pa **pripravljena delati majhen posel doma, kjer lahko ostane z otroci**.

Povprašam, če so imeli še kakšne druge psihosocialne stiske.
Pove, da so imeli še veliko težav. Vendar je bilo razvidno, da jih ni želela izpostavljati, da jo je bilo nekoliko sram.
Večinoma so imeli **ekonomske probleme**.

Povprašam, če poznajo oblike pomoči, kamor bi se še lahko obrnili po pomoč.
Pove, da o tem niti ne more razmišljati. Na začetku jih je sicer podpiral njen oče, vendar do določene mere, saj ima še en zakon in ostalo sorodstvo. Trenutno imajo veliko težav in je zelo nemočna.
Sami nikoli **niso bili člani kakšnih združenj, saj niti nimajo denarja, da bi plačali članarino.**
Ni članica niti **Samurdhi družbe**. **Grama Sevaka jih je priporočila, da bi dobili posojilo iz Samurdhi banke, vendar le tega niso dobili**.
Ker **ni članica nobene skupnosti, niti ne ve, kako se bo soočila z določenimi situacijami, npr. s primerom smrti v družini,** saj ne dobiš podpore Pogrebne skupnosti, če nisi njen član.

Povprašam, če bi morda želeli še kakšno drugo obliko pomoči, pa jim ni na voljo v tej skupnosti.
Pove, da **imajo dovolj organizacij, le ona ne more dobiti članstva**.
Obstaja **Ženska skupnost**, katere članarina je 5 rupij na mesec. Pri tej skupnosti lahko vzamejo posojilo (članarina se zvišuje glede na vsoto posojila), vendar se tudi tukaj ni včlanila, ve pa
, da lahko dobijo majhna posojila, **še posebej za dogodek, ko dekle dobi prvo menstruacijo** (tradicija na Šrilanki).

Povprašam tudi o neformalnih oblikah pomoči, ali se kdaj v stiski obrne na religijo, tradicionalne zdravilce, astrologijo, nadnaravno.
Pove, da **verjamejo v budizem ter običajno izvajajo obrede v templju**.

Obiskujejo tudi starejšo gospo, ki je **vedeževalka**, predvsem kadar imajo probleme. Navede primer, da je šla k njej, ko so izgubili delavnico in vedeževalka ji je povedala, da so **sorodniki storili nekaj slabega** in so zaradi njih to izgubili. Sedaj v to verjamejo.
Ne obiskujejo pa oltarjev posvečenih ostalim bogovom.

Na koncu mi je ga. Anula povedala, da misli, da mi gospa ni želela povedati, da je bila v zaporu, saj je zaradi ekonomske stiske v preteklosti tudi kradla. Misli, da so se zaradi tega tudi otroci nehali šolati, saj je bila ona v zaporu.

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana NINA MARČIČ, prvič vpisana na Fakulteto za socialno delo v študijskem letu 2007/2008 kot redna študentka, izjavljam, da sem diplomsko delo z naslovom Formalna in neformalna psihosocialna pomoč na Šrilanki. Primer prebivalcev Malabe East, napisala samostojno s korektnim navajanjem virov in ob pomoči mentorice doc. dr. Lee Šugman Bohinc.

Datum: 4.7.2012 Podpis: